

รายงานผลการศึกษาข้อมูลเชิงลึก
สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

โครงการจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ

เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

โดย

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตุลาคม 2560

	หน้า
บทที่ 1 ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค	1
1.1 ภาพรวมเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย	1
1.2 การส่งออกและการนำเข้า	4
1.3 การค้าระหว่างไทยและอินโดนีเซีย	6
1.4 การลงทุนโดยตรงของต่างชาติ.....	10
1.5 ระบบสถาบันทางการเงิน.....	16
1.6 เงินสกุลหลักและอัตราแลกเปลี่ยน	17
1.7 โครงสร้างพื้นฐาน	18
1.7.1 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน.....	19
1.7.2 ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์	20
1.7.3 การคมนาคมขนส่ง	21
 บทที่ 2 ข้อมูลประชากรและแรงงาน	 25
2.1 ข้อมูลประชากรและโครงสร้างประชากร	25
2.2 กำลังแรงงานและอัตราการว่างงาน	26
2.3 ค่าจ้างแรงงานและแนวโน้มค่าจ้างแรงงาน.....	27
2.4 กฎระเบียบด้านการจ้างงานและสวัสดิการ	29
 บทที่ 3 ข้อมูลกฎระเบียบและนโยบายด้านการลงทุน	 33
3.1 รูปแบบทางกฎหมายในการจัดตั้งธุรกิจของต่างชาติ.....	33
3.1.1 บริษัทตัวแทน (Representative Office: RO).....	33
3.1.2 บริษัทต่างประเทศ (Penanaman Medal Asing: PMA).....	35
3.2 ขั้นตอนในการขออนุญาตจัดตั้งบริษัทของต่างชาติ.....	36
3.3 ระบบภาษีอากร.....	40
3.4 ข้อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (อนุสัญญาภาษีซ้อน)	44
3.5 สิทธิที่ดินของนักลงทุนต่างชาติ.....	44
3.6 มาตรการกีดกันทางการค้าการลงทุนและข้อจำกัดในการลงทุน.....	45
3.7 นโยบายส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน.....	47

	หน้า
บทที่ 4 พื้นที่เป้าหมายในการลงทุน.....	53
4.1 เมืองที่เป็นเป้าหมายในการลงทุน	53
4.2 เขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	54
4.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอินโดนีเซีย	54
4.2.2 สิทธิประโยชน์ที่ได้รับสำหรับการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	57
4.3 นิคมอุตสาหกรรม	58
4.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรม	58
4.3.1 ข้อมูลนิคมอุตสาหกรรมที่น่าสนใจ	62
4.3.2 สิทธิประโยชน์ในการก่อสร้างโครงการลงทุนได้ทันที (Direct Construction หรือ KLIK) สำหรับนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับคัดเลือก	68
บทที่ 5 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์.....	71
5.1 ภาพรวมอุตสาหกรรม.....	71
5.2 นโยบายและสิทธิประโยชน์ส่งเสริม	79
5.2.1 นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ.....	79
5.2.2 สิทธิประโยชน์ส่งเสริม	80
5.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์.....	80
5.4 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในอินโดนีเซีย.....	81
5.5 พื้นที่การลงทุนที่มีศักยภาพในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์.....	83
5.6 รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม	84
5.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์.....	84
5.7.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาส.....	84
5.7.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยง.....	85
5.8 กรณีศึกษาของธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน	86
บทที่ 6 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	89
6.1 ภาพรวมอุตสาหกรรม.....	89
6.2 นโยบายและสิทธิประโยชน์ส่งเสริม	92
6.2.1 นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ.....	92
6.2.2 สิทธิประโยชน์ส่งเสริม	92

หน้า

6.3	กฎระเบียบที่เกี่ยวกับการค้าการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	92
6.3.1	ขั้นตอนและกระบวนการขอใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลในประเทศอินโดนีเซีย.....	93
6.4	ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในอินโดนีเซีย.....	97
6.5	พื้นที่การลงทุนที่มีศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	99
6.6	รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม	100
6.7	ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	100
6.7.1	ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาส.....	100
6.7.2	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยง.....	101
6.8	กรณีศึกษาของธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม.....	102
บทที่ 7	สรุปและข้อเสนอแนะ.....	105
7.1	สรุป	105
7.1.1	ธุรกิจไทยที่มีโอกาสหรือคู่ทางการลงทุนในอินโดนีเซีย	106
7.1.2	ความท้าทายในการลงทุนในอินโดนีเซีย	106
7.2	ข้อเสนอแนะ	108
เอกสารอ้างอิง	.....	111
ภาคผนวกที่ 1	ทำเนียบรายชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงทุนในประเทศอินโดนีเซีย	115
ภาคผนวกที่ 2	รายชื่อบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุน จำแนกตามประเภทธุรกิจและรูปแบบการลงทุน.....	119
ภาคผนวกที่ 3	รายการสินค้าและมูลค่าการค้าของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ของอินโดนีเซีย ปี 2559 สินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ที่อินโดนีเซียนำเข้า10อันดับแรก	127

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 งบประมาณของรัฐในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน.....	2
ภาพที่ 1.2 ตัวอย่างเมืองในอินโดนีเซียที่จะมีชนชั้นกลางเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วระหว่างปี 2558-2573.....	3
ภาพที่ 1.3 เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย ปี 2539 และ 2559	3
ภาพที่ 1.3 การค้าระหว่างไทยและอินโดนีเซีย ปี 2555-2559	7
ภาพที่ 1.4 ร้อยละมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน ของอินโดนีเซีย (BKPM) จำแนกตามภาคธุรกิจในปี 2559.....	12
ภาพที่ 1.5 มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศแยกตามรายพื้นที่.....	12
ภาพที่ 1.6 ร้อยละของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศแยกตามรายประเทศ.....	15
ภาพที่ 1.7 แผนที่แสดงการลงทุนของนักลงทุนไทยในอินโดนีเซีย.....	16
ภาพที่ 1.8 โครงสร้างสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารในอินโดนีเซีย.....	17
ภาพที่ 1.9 อัตราการเข้าถึงไฟฟ้าของประชากรแยกตามรายจังหวัดของอินโดนีเซีย.....	19
ภาพที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจของบริษัทต่างชาติในอินโดนีเซีย	38
ภาพที่ 3.2 ภาคธุรกิจที่รัฐบาลอินโดนีเซียส่งเสริมให้ลงทุน	49
ภาพที่ 4.1 เมืองที่เป็นเป้าหมายในการลงทุน	54
ภาพที่ 4.2 เขตเศรษฐกิจพิเศษและอุตสาหกรรมที่ส่งเสริม	56
ภาพที่ 4.3 เขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตที่อยู่ในแผนการพัฒนา	57
ภาพที่ 4.4 แผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่รอบนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta	63
ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างรูปแบบโรงงานสำเร็จรูปในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมรังจาอาเก็ค	66
ภาพที่ 5.1 ปริมาณการผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามประเภทระหว่างปี 2555-2559.....	73
ภาพที่ 5.2 ประมาณการณการเติบโตของชนชั้นกลางในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	74
ภาพที่ 5.3 เปรียบเทียบจำนวนผู้ผลิตชิ้นส่วนแต่ละประเภทของอินโดนีเซียและไทย	76
ภาพที่ 5.4 เป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ของอินโดนีเซีย	80
ภาพที่ 5.5 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์แยกตามชิ้นส่วน	82
ภาพที่ 5.6 จังหวัดในอินโดนีเซียที่มีการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในการลงทุน	83
ภาพที่ 5.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ของอินโดนีเซีย	85
ภาพที่ 6.1 ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตเครื่องหมายฮาลาลผ่านทางเว็บไซต์.....	96
ภาพที่ 6.2 พื้นที่การลงทุนที่มีศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	100

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1.1	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญของอินโดนีเซีย	1
ตารางที่ 1.2	สินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของอินโดนีเซีย ปี 2559.....	4
ตารางที่ 1.3	สินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของอินโดนีเซีย ปี 2559	5
ตารางที่ 1.4	ประเทศส่งออก 10 อันดับแรกของอินโดนีเซีย ปี 2559.....	6
ตารางที่ 1.5	ประเทศนำเข้า 10 อันดับแรกของอินโดนีเซีย ปี 2559	6
ตารางที่ 1.6	สินค้า 20 อันดับแรกที่ยังส่งออกไปยังอินโดนีเซียในปี 2559	8
ตารางที่ 1.7	สินค้า 20 อันดับแรกที่ยังนำเข้าจากอินโดนีเซียในปี 2559.....	9
ตารางที่ 1.8	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิมายังอินโดนีเซียระหว่างปี 2550-2558	10
ตารางที่ 1.9	มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน ของอินโดนีเซีย (BKPM) จำแนกตามภาคธุรกิจ ปี 2559.....	11
ตารางที่ 1.10	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน ของอินโดนีเซีย (BKPM) แยกตามรายจังหวัดในปี 2559.....	13
ตารางที่ 1.11	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน ของอินโดนีเซีย (BKPM) จำแนกตามรายประเทศที่มาของแหล่งเงินทุนในปี 2559.....	14
ตารางที่ 1.12	ตัวชี้วัดสำคัญด้านโครงสร้างพื้นฐานของอินโดนีเซีย.....	18
ตารางที่ 1.13	ดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานปี 2559-2560	19
ตารางที่ 1.14	ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของอินโดนีเซีย	20
ตารางที่ 2.1	ข้อมูลประชากรของอินโดนีเซีย.....	25
ตารางที่ 2.2	การคาดการณ์จำนวนประชากรในอาเซียน.....	26
ตารางที่ 2.3	กำลังแรงงานและอัตราการว่างงานของอินโดนีเซีย.....	26
ตารางที่ 2.4	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดต่างๆ ของอินโดนีเซีย ปี 2559.....	27
ตารางที่ 2.5	อัตราเงินเดือนของอินโดนีเซียในปี 2559.....	28
ตารางที่ 3.1	การคิดค่าเสื่อมราคาแบ่งตามประเภทของสินทรัพย์	41
ตารางที่ 3.2	อัตรากาซีเงินได้นิติบุคคล	42
ตารางที่ 3.3	อัตรากาซีเงินได้บุคคลธรรมดาของอินโดนีเซีย	42
ตารางที่ 3.4	ประเภทของภาษีหัก ณ ที่จ่ายของอินโดนีเซีย	43
ตารางที่ 3.5	ตารางแสดงอัตราอากรขาเข้าของอินโดนีเซีย	44
ตารางที่ 3.6	การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติตามข้อจำกัดในการลงทุนต่างชาติ..	46
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลเขตเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดตั้งในประเทศอินโดนีเซีย.....	55

	หน้า
ตารางที่ 4.2 รายละเอียดของนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดชวาตะวันตก	59
ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงค่าใช้จ่ายภายในนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta	64
ตารางที่ 4.4 ค่าไฟฟ้าภายในนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta	65
ตารางที่ 4.5 โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมรันจาอาเก็ค	67
ตารางที่ 4.6 รายชื่อนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการก่อสร้างโครงการลงทุนได้ทันที หลังจากได้ใบอนุญาตการลงทุน (Direct Construction หรือ KLIK)	68
ตารางที่ 5.1 ปริมาณกำลังการผลิตรถยนต์แยกตามรายี่ห้อในปี 2559	72
ตารางที่ 5.2 ยอดขายรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามประเภทในปี 2559	72
ตารางที่ 5.3 ยอดขายรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามยี่ห้อรถยนต์	73
ตารางที่ 5.4 ประเภทของชิ้นส่วนยานยนต์และผู้ซื้อ	75
ตารางที่ 5.5 ประเทศผู้นำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์รายสำคัญของโลก 10 อันดับแรกปี 2559	76
ตารางที่ 5.6 ประเทศผู้ส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์รายสำคัญของโลก 10 อันดับแรกปี 2559	77
ตารางที่ 5.7 ตลาดส่งออกและนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์ของอินโดนีเซียปี 2559	77
ตารางที่ 5.8 การนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์อินโดนีเซียจากไทย 20 อันดับแรก	78
ตารางที่ 5.9 จำนวนนักลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์จำแนกตามประเทศ	81
ตารางที่ 6.1 จำนวนสาขาร้านค้าปลีกในอินโดนีเซีย	90
ตารางที่ 6.2 มูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มของอินโดนีเซียจากไทย ปี 2557-2559	91

บทที่ 1 ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค

1.1 ภาพรวมเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียมีแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดี ซึ่งเป็นผลจากการขยายตัวของภาคบริการ ภาคเอกชนและการใช้จ่ายภาครัฐ โดยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ 4.9 ในปี 2559 และคาดการณ์ว่าจะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 5.4 ในอีก 5 ปีข้างหน้า (2560-2564) ส่วนรายได้ประชากรต่อหัวเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน โดยรายได้ประชากรต่อหัวเพิ่มสูงขึ้นเป็น 3,605 เหรียญสหรัฐฯ ในปี 2559 จากเดิม 3,371 เหรียญสหรัฐฯ ในปี 2558 ขณะเดียวกัน อินโดนีเซียประสบปัญหาขาดดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการที่อินโดนีเซียกู้ยืมเงินจากต่างประเทศในปริมาณมาก และต้องเผชิญกับภาวะต้นทุนอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมจากต่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ในปี 2559 อินโดนีเซียขาดดุลบัญชีเดินสะพัดร้อยละ 1.8 (ตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญของอินโดนีเซีย

เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	2555	2556	2557	2558	2559	2560*	2561*	2562*
ภาคเศรษฐกิจแท้จริง								
ประชากร (ล้านคน)	245	249	252	255	259	262	265	269
รายได้ประชากรต่อหัว (เหรียญสหรัฐฯ)	3,750	3,672	3,532	3,371	3,605	3,875	4,130	4,445
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	920	914	891	861	933	1,015	1,036	1,194
อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	6.0	5.6	5.0	4.8	4.9	5.2	5.4	5.4
อัตราการเติบโตของการบริโภคภาคเอกชน (ร้อยละ)	5.5	5.4	5.1	5.0	5.0	5.1	5.3	5.3
อัตราการเติบโตของการบริโภคภาครัฐ (ร้อยละ)	4.5	6.7	1.2	5.3	-0.1	3.8	4.5	4.6
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	6.1	6.2	5.9	6.2	5.6	5.3	5.2	5.1
ดุลการค้า (ร้อยละของ GDP)	-1.8	-2.2	-2.1	-2.6	-2.6	-2.6	-2.5	-2.4
หนี้สาธารณะ (ร้อยละของ GDP)	21.4	22.0	24.3	27.5	28.9	30.3	31.4	30.8
ภาคการเงิน								
อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ)	4.0	6.4	6.4	6.4	3.5	4.2	4.4	4.2
อัตราแลกเปลี่ยนทางการ (รูเปียห์/เหรียญสหรัฐฯ)	9,362	10,449	11,866	13,392	13,302	13,591	13,785	13,835
ภาคต่างประเทศ								
ดุลบัญชีเดินสะพัด (ร้อยละของ GDP)	-2.7	-3.2	-3.1	-2.0	-1.8	-1.8	-2.0	-1.8
ดุลการค้า (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	-1.7	-4.1	-2.2	7.7	9.1	12.1	11.3	12.2
มูลค่าการนำเข้า (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)**	192	187	178	143	136	142	150	160
มูลค่าการส่งออก (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)**	190	183	176	150	145	154	162	172

ที่มา: Focus Economics (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2560) และ ITC (สืบค้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2560)

หมายเหตุ: * คือ ตัวเลขคาดการณ์ ** คือ ข้อมูลจาก ITC

นับตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งในปี 2557 ประธานาธิบดีโจโก วีโดโด เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจำนวนมาก ทั้งโรงไฟฟ้า ระบบน้ำ รถไฟฟ้า รถไฟฟ้าความเร็วสูง ท่าเรือ และนิคมอุตสาหกรรม โดยจะเห็นได้จากงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ล่าสุดในปี 2560 งบประมาณของรัฐในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสูงถึง 387.3 ล้านล้านรูเปียห์ (ประมาณ 29.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 317.1 ล้านล้านรูเปียห์ (ประมาณ 24.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) ในปี 2559

ทั้งนี้ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวมีปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากรัฐมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่ต่ำ (ประมาณร้อยละ 11 ของ GDP) และต้นทุนอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมจากต่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น

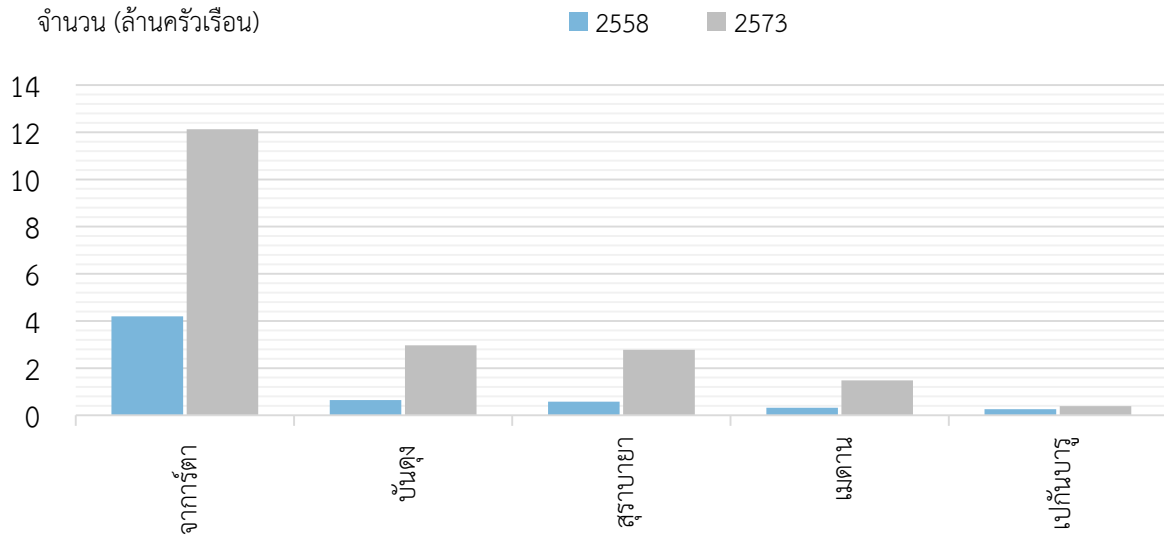

ที่มา: <http://www.indonesia-investments.com/news/todays-headlines/infrastructure-budget-indonesia-rises-in-2017-state-budget/item7318?> (สืบค้นเมื่อเดือนมีนาคม 2560)

อย่างไรก็ตามการนิรโทษกรรมทางภาษี (Tax Amnesty) ทำให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีจากสินทรัพย์ที่อยู่ต่างประเทศที่มีมูลค่ากว่า 355 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 35 ของ GDP จากนโยบายดังกล่าวทำให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้นได้มากกว่า 10,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และสามารถนำภาษีส่วนดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศได้

เศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซียเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการพัฒนาเมืองมากขึ้น และเกิดการขยายตัวของชนชั้นกลางอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองสำคัญ เช่น จาการ์ตา บันดุง สุราบายา เมดาน และเปกันบารู (ภาพที่ 1.2)

ภาพที่ 1.2 ตัวอย่างเมืองในอินโดนีเซียที่จะมีชนชั้นกลางเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วระหว่างปี 2558-2573

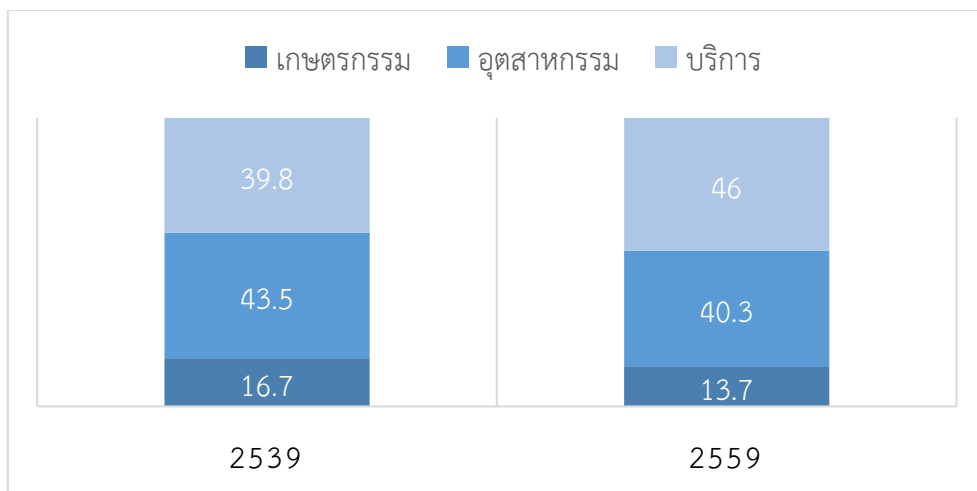

ที่มา: Economic Intelligence Unit (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

โครงสร้างเศรษฐกิจของอินโดนีเซียมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา (ปี 2539-2559) กล่าวคือ สัดส่วนของภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมต่อจีดีพีเล็กลง (จากเดิมร้อยละ 16.7 ลดลงเหลือร้อยละ 13.7 และร้อยละ 43.5 ลดลงเหลือร้อยละ 40.3 ตามลำดับ) ในขณะที่สัดส่วนของภาคบริการต่อจีดีพีเพิ่มขึ้น (จากเดิมร้อยละ 39.8 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 46) (ภาพที่ 1.3)

ภาพที่ 1.3 เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย ปี 2539 และ 2559

หน่วย: ร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

ที่มา: รวบรวมจากธนาคารโลก (ปี 2539) และ CIA World Factbook (ปี 2559) (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หมายเหตุ: *ข้อมูลสัดส่วนภาคบริการปี 2559 เป็นตัวเลขคาดการณ์

1.2 การส่งออกและการนำเข้า

ในปี 2559 อินโดนีเซียเกินดุลการค้าเป็นมูลค่า 8,842 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้านำเข้าที่สำคัญของอินโดนีเซีย ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม วัตถุดิบอาหาร เช่น ข้าวสาลี น้ำตาล กากน้ำมันถั่วเหลือง รวมถึงชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ส่วนประกอบของโทรศัพท์ และแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนสินค้าส่งออกสำคัญของอินโดนีเซีย ได้แก่ น้ำมันปาล์ม น้ำมันปิโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน แร่ทองแดง

ตารางที่ 1.2 สินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของอินโดนีเซีย ปี 2559

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเจริญเติบโต ระหว่างปี 2555-2559 (ร้อยละ)
1	151190	น้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม	11,059.8	0
2	270119	ถ่านหินทั่วไป	6,532.3	-13
3	270112	ถ่านหินบิทูมินัส	6,365.8	-18
4	270900	น้ำมันปิโตรเลียมดิบและน้ำมันดิบที่ได้จากแร่บิทูมินัส	5,196.7	-20
5	271111	ก๊าซธรรมชาติเหลว	5,146.4	-24
6	711319	เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณ และส่วนประกอบของของดังกกล่าว ทำด้วยโลหะมีค่า	4,009.7	215
7	260300	สินแร่และหัวแร่ทองแดง	3,481.6	7
8	151110	น้ำมันปาล์มดิบ	3,305.6	-14
9	400122	ยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ในทางเทคนิค (ทีเอสเอ็นอาร์)	3,242.2	-21
10	271121	ก๊าซธรรมชาติที่อยู่ในสถานะก๊าซ	217.9	
		อื่นๆ	95,936.2	-
		รวม	144,494.2	-7

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ตารางที่ 1.3 สินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของอินโดนีเซีย ปี 2559

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเจริญเติบโต ระหว่างปี 2555-2559 (ร้อยละ)
1	271012	น้ำมันเบนและสิ่งปรุงแต่ง	6,773.2	-20
2	270900	น้ำมันปิโตรเลียมดิบและน้ำมันดิบที่ได้จากแรปิทูมินัส	6,730.6	-14
3	271019	น้ำมันปิโตรเลียมดิบและน้ำมันดิบที่ได้จากแรปิทูมินัสชั้นกลาง ไม่นับรวมไปโอดีเซล	3,167.6	-30
4	851770	ส่วนประกอบของเครื่องโทรศัพท์ รวมถึงอุปกรณ์ของเครือข่ายไร้สาย	2,871.8	16
5	100199	ข้าวสาลีและเมสลินที่ใช้สำหรับการบริโภค	2,322.6	0
6	170114	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต และซูโครสที่บริสุทธิ์ ในลักษณะของแข็ง	1,994.3	5
7	230400	กากน้ำมัน ที่ได้จากการสกัดน้ำมันถั่วเหลือง	1,573.9	-4
8	520100	ฝ้ายที่ยังไม่ได้สาวหรือหวี	1,087.2	-6
9	854239	แผงวงจรรวมอิเล็กทรอนิกส์	985.4	-7
10	120190	ถั่วเหลือง	959.0	-5
		อื่นๆ	107,187.3	-
		รวม	135,652.9	-9

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ในปี 2559 สำหรับตลาดส่งออกหลัก 5 อันดับแรกของอินโดนีเซียได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ อินเดียตามลำดับ โดยไทยอยู่ในอันดับที่ 8 มีมูลค่าการส่งออกไปยังไทยมูลค่า 6,411.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 1.4) ส่วนตลาดนำเข้าหลัก 5 อันดับแรก ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไทย สหรัฐอเมริกา ตามลำดับ โดยอินโดนีเซียนำเข้าสินค้าจากไทย มูลค่า 8,026.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 6.4 (ตารางที่ 1.5)

ตารางที่ 1.4 ประเทศส่งออก 10 อันดับแรกของอินโดนีเซีย ปี 2559

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการเติบโต 5 ปีย้อนหลัง (2555-2559) (ร้อยละ)
1	จีน	16,785.6	11.6	11.6
2	สหรัฐอเมริกา	16,171.1	11.2	11.2
3	ญี่ปุ่น	16,101.5	11.1	11.1
4	สิงคโปร์	11,247.5	7.8	7.8
5	อินเดีย	10,093.8	7	7
6	มาเลเซีย	7,113.1	4.9	4.9
7	เกาหลีใต้	7,007.6	4.8	4.8
8	ไทย	6,411.7	3.7	3.7
9	ฟิลิปปินส์	5,270.9	3.6	3.6
10	ไต้หวัน	3,652.6	2.5	2.5
	อื่นๆ	45,658.0	31.6	-
	รวม	144,494.2	100.0	-7

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ตารางที่ 1.5 ประเทศนำเข้า 10 อันดับแรกของอินโดนีเซีย ปี 2559

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการเติบโต 5 ปีย้อนหลัง (2555-2559) (ร้อยละ)
1	จีน	30,800.5	22.7	1
2	ญี่ปุ่น	14,548.3	10.7	-14
3	สิงคโปร์	12,984.8	9.6	-14
4	ไทย	8,026.1	6.4	-8
5	สหรัฐอเมริกา	7,319.2	5.4	-10
6	มาเลเซีย	7,200.9	5.3	-14
7	เกาหลีใต้	6,674.6	4.9	-14
8	ออสเตรเลีย	5,260.9	3.9	-1
9	เวียดนาม	3,228.4	2.4	6
10	เยอรมนี	3,159.5	2.3	-8
	อื่นๆ	35,809.0	26.4	-
	รวม	135,652.9	100.0	-9

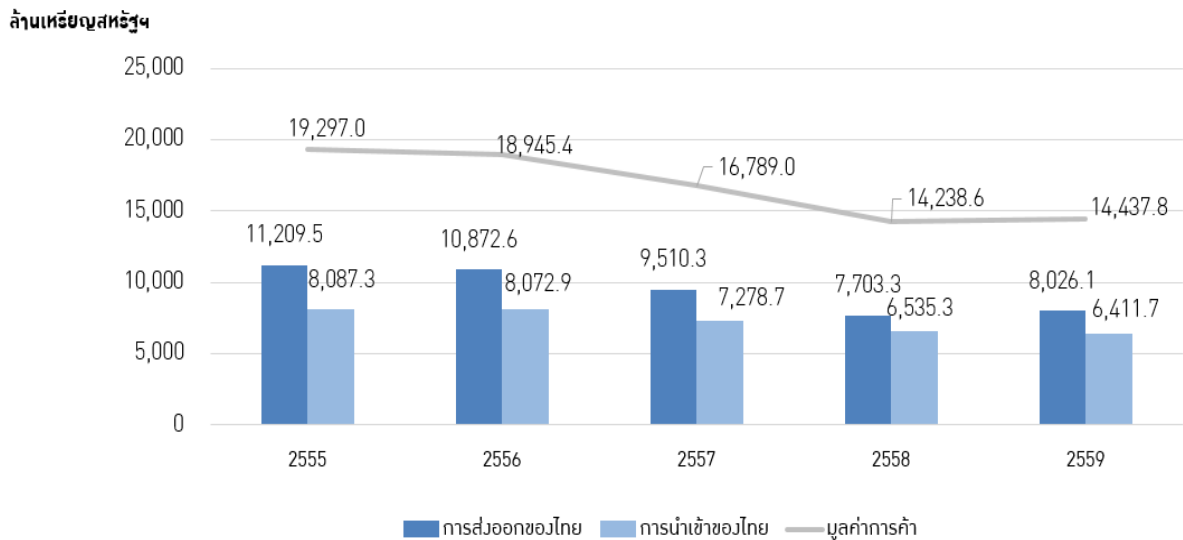
ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

1.3 การค้าระหว่างไทยและอินโดนีเซีย

ในปี 2555 มูลค่าการค้าระหว่างไทยและอินโดนีเซียมีมูลค่าสูงถึง 19,297 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง ในปี 2559 มูลค่าการค้าลดลงเหลือ 14,437.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเป็นผลจากทั้งมูลค่าการส่งออกและนำเข้าที่หดตัวลดลง อย่างไรก็ตาม ไทยยังคงเกินดุลการค้ากับอินโดนีเซียอย่าง

ต่อเนื่อง ในปี 2559 ไทยเกินดุลการค้ากับอินโดนีเซียคิดเป็นมูลค่า 1,614.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวจากปีก่อนหน้าที่สูงถึงร้อยละ 38.2 ในปี 2555-2558 มูลค่าการส่งออกของไทยไปยังอินโดนีเซียหดตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี 2559 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นที่อัตราร้อยละ 4.2 ในขณะที่การนำเข้าของไทยจากอินโดนีเซียหดตัวลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี (ภาพที่ 1.3)

ภาพที่ 1.3 การค้าระหว่างไทยและอินโดนีเซีย ปี 2555-2559

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

สำหรับการส่งออกสินค้าจากไทยไปยังอินโดนีเซีย ในปี 2559 มีมูลค่าการส่งออกทั้งหมด 8,026.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ น้ำตาล รถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ เครื่องปรับอากาศ ข้าว ปิโตรเคมี แคมพู เป็นต้น (ตารางที่ 1.6)

สำหรับการนำเข้าสินค้าจากอินโดนีเซีย ในปี 2559 มีมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด 6,411.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยสินค้านำเข้าสำคัญ เช่น น้ำมันปิโตรเลียม ถ่านหิน ชิ้นส่วนยานยนต์ (เช่น กระจุกเกียร์ เครื่องยนต์ ส่วนประกอบของเครื่องยนต์) ทองแดง ชิ้นส่วนโลหะ (ตารางที่ 1.7)

ตารางที่ 1.6 สินค้า 20 อันดับแรกที่ไทยส่งออกไปยังอินโดนีเซียในปี 2559

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเจริญเติบโต ในช่วงปี 2555-2559 (ร้อยละ)
1	170114	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต และซูโครสที่บริสุทธิ์ ใน ลักษณะของแข็ง	641.7	27
2	870332	รถยนต์นั่งรวมถึงสเตชันแวกอนและรถแข่งที่มีความจุ กระบอกสูบระหว่าง 1,500 ถึง 2,500 ซีซี	584.7	2
3	840820	เครื่องยนต์ดีเซลหรือกึ่งดีเซล	278.6	9
4	870899	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์ประเภท อื่นๆ	233.4	-14
5	841510	เครื่องปรับอากาศชนิดที่ใช้ติดหน้าต่าง ผง หรือเพดาน	212.1	0
6	110814	สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง	198.1	0
7	390210	โพลีโพรพิลีน	140.1	-9
8	100630	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด จะขัดหรือไม่ก็ตาม	115.1	11
9	870421	ยานยนต์สำหรับขนส่งของน้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุก ไม่เกิน 5 ตัน	114.1	-27
10	390110	โพลีเอทิลีน ที่มีความถ่วงจำเพาะน้อยกว่า 0.94	108.2	-4
11	390120	โพลีเอทิลีน ที่มีความถ่วงจำเพาะมากกว่า 0.94	108.0	1
12	842952	เครื่องเกรด เครื่องเกลี่ย เครื่องขุด เครื่องตักเชิงกล เครื่อง ขุด เครื่องตักย้าย เครื่องกระทุ้ง และเครื่องบดถนน ชนิด ขับเคลื่อนได้ในตัว ชนิดที่ส่วนบนหมุนได้ 360 องศา	107.0	-35
13	840991	ส่วนประกอบในเครื่องยนต์ที่ใช้ในการจุดระเบิด	101.6	-19
14	290220	น้ำมันเบนซิน	87.2	-18
15	870829	ส่วนประกอบของยานยนต์ที่อยู่ในประเภทอื่น ๆ	81.5	-18
16	870830	เบรกและส่วนประกอบของยานยนต์	73.6	14
17	330510	แชมพู	71.5	-2
18	870850	เพลลาขับเคลื่อนและส่วนประกอบของยานยนต์	70.0	8
19	732690	สิ่งของที่ทำได้ด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าที่จัดอยู่ในประเภทอื่น	66.9	-13
20	847170	หน่วยเก็บข้อมูล	60.8	47
		อื่นๆ	4,571.9	-
		รวม	8,026.1	-10

ที่มา : ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ตารางที่ 1.7 สินค้า 20 อันดับแรกที่ไทยนำเข้าจากอินโดนีเซียในปี 2559

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเจริญเติบโต ในช่วงปี 2555-2559 (ร้อยละ)
1	270900	น้ำมันปิโตรเลียมดิบและน้ำมันดิบที่ได้จากแร่ปิทูมินัส	954.1	-10
2	270119	ถ่านหินทั่วไป	472.3	-11
3	270112	ถ่านหินปิทูมัส	345.7	0
4	870840	กระปุกเกียร์และส่วนประกอบของกระปุกเกียร์ของรถยนต์	245.6	0
5	890590	เรือดับเพลิง เรือขุด บันจันลอยรวมทั้งอู่ลอย แท่นเจาะ หรือ แท่นผลิตแบบลอยน้ำหรือแบบใต้น้ำ	186.0	-10
6	740311	ทองแดงบริสุทธิ์และทองแดงเจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูปที่จัดอยู่ในประเภทแคโทด	145.4	-7
7	800110	ดีบุกที่ยังไม่เจือ	101.5	-39
8	840991	ส่วนประกอบของเครื่องยนต์ที่ใช้ในการจุดระเบิด	88.4	-11
9	840999	ส่วนประกอบของเครื่องยนต์ในประเภทอื่นๆ	80.6	-8
10	870333	รถยนต์นั่งรวมถึงสเตชันแวกอนและรถแข่งที่มีความจุกระบอกสูบมากกว่า 2,500 ซีซี	75.6	-
11	270750	น้ำมันอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอนอื่นๆ ซึ่งกลั่นได้ตั้งแต่ ร้อยละ 65 โดยปริมาตร	72.7	-18
12	870899	ชิ้นส่วนยานยนต์ที่จัดอยู่ในประเภทอื่นๆ	71.6	17
13	871120	รถจักรยานยนต์ที่ความจุกระบอกสูบระหว่าง 50 ถึง 250 ซีซี	66.8	62
14	841430	เครื่องอัดอากาศที่ใช้ในเครื่องทำความเย็น	61.6	-8
15	740811	ลวดทองแดงที่มีขนาดภาคตัดขวางไม่เกิน 6 มิลลิเมตร	61.5	-22
16	041000	รังนกนางแอ่น	58.6	-5
17	720712	สินค้ากึ่งสำเร็จรูปสำหรับชิ้นส่วนโลหะ โดยมีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	58.5	-
18	852872	เครื่องฉายภาพชนิดสี	58.0	-8
19	290315	ไฮโดรคาร์บอนชนิดเอทิลีนคลอไรด์	56.9	-5
20	870829	ส่วนประกอบของชิ้นส่วนยานยนต์ที่จัดอยู่ในประเภทอื่นๆ	56.1	65
		อื่นๆ	3,094.2	-
		รวม	6,411.7	-7

ที่มา : ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

1.4 การลงทุนโดยตรงของต่างชาติ

ในปี 2558 มูลค่าการลงทุนสุทธิจากต่างประเทศมีมูลค่าเท่ากับ 20,054 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปี 2557 ที่มีมูลค่า 25,120 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมูลค่าสะสมการลงทุนจากต่างประเทศมายังอินโดนีเซียในปี 2550-2558 รวมทั้งหมดประมาณ 146,638 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในระหว่างปี 2553-2555 เป็นช่วงที่มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจาก นักลงทุนญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียมาก โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยานยนต์และรถจักรยานยนต์¹ (ตารางที่ 1.8)

ตารางที่ 1.8 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิมายังอินโดนีเซียระหว่างปี 2550-2558

ปี	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	มูลค่าสะสม (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
2550	6,928.5	6,928.5
2551	9,318.5	16,246.9
2552	4,877.4	21,124.3
2553	15,292.0	36,416.3
2554	20,564.9	56,981.3
2555	21,200.8	78,182.0
2556	23,281.7	101,463.8
2557	25,120.7	126,584.5
2558	20,054.3	146,638.8

ที่มา: ธนาคารโลก (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ในระหว่างปี 2558-2562 รัฐบาลอินโดนีเซียได้ตั้งเป้าหมายให้เกิดมูลค่าการลงทุน ทั้งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการลงทุนภายในประเทศ ทั้งหมด 3,518 ล้านล้านรูเปียห์ (หรือเทียบเท่ากับ 253,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ซึ่งในปี 2559 เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังอินโดนีเซียที่ได้รับการอนุมัติสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) มีมูลค่า 28,964 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (จำนวนโครงการลงทุนทั้งหมด 25,321 โครงการ)²

เมื่อพิจารณาการลงทุนต่างประเทศจำแนกตามภาคธุรกิจ พบว่า ในปี 2559 อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศสูงสุด ได้แก่ อุตสาหกรรมโลหะ เครื่องจักรและอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีมูลค่าการลงทุน 3,897 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และจำนวนโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของ

¹ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ องค์กรส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น ประจำกรุงจาการ์ตา

² ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ BKPM

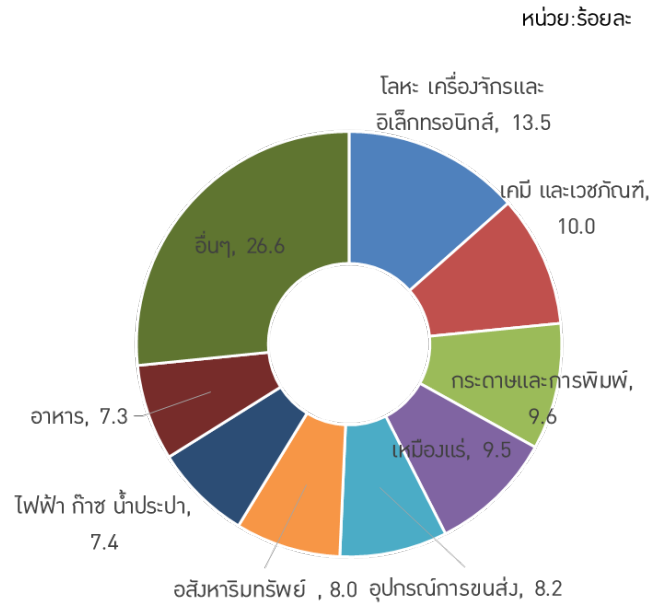
อินโดนีเซีย (BKPM) 2,185 โครงการ รองลงมาคือ อุตสาหกรรมเคมีและเวชภัณฑ์ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุน 2,889 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และจำนวนโครงการที่ได้รับการอนุมัติจาก BKPM 1,096 โครงการ (ตารางที่ 1.9)

ตารางที่ 1.9 มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) จำแนกตามภาคธุรกิจ ปี 2559

ลำดับ	ภาคธุรกิจ	มูลค่าการลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	จำนวนโครงการ
1	โลหะ เครื่องจักรและอิเล็กทรอนิกส์	3,897.1	2,185
2	เคมี และเวชภัณฑ์	2,889.1	1,096
3	กระดาษและการพิมพ์	2,786.6	274
4	เหมืองแร่	2,742.4	1,130
5	อุปกรณ์การขนส่ง	2,369.3	928
6	อสังหาริมทรัพย์ นิคมอุตสาหกรรม อาคารสำนักงาน	2,321.5	1,151
7	ไฟฟ้า ก๊าซ น้ำประปา	2,139.6	748
8	อาหาร	2,115.0	1,947
9	การเพาะปลูกพืชอาหาร	1,589.1	800
10	แร่โลหะ	1,076	397
11	โรงแรมและร้านอาหาร	887.8	2,026
12	ภาคบริการประเภทอื่นๆ	818.2	2,924
13	การขนส่ง คลังสินค้า และโทรคมนาคม	750.2	620
14	ยางและพลาสติก	737.3	710
15	การค้าและการซ่อมบำรุง	670.4	5,540
16	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	321.3	886
17	อุตสาหกรรมไม้	267.5	240
18	การก่อสร้าง	186.9	437
19	เครื่องหนังและรองเท้า	144.4	279
20	ป่าไม้	78.2	108
21	อุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ	75.2	599
22	ปศุสัตว์	48.9	150
23	ประมง	43.3	124
24	เครื่องมือแพทย์ ชิ้นส่วนเลนส์ และนาฬิกา	8.8	22
	รวม	28,964.1	25,321

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

ภาพที่ 1.4 ร้อยละมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) จำแนกตามภาคธุรกิจในปี 2559

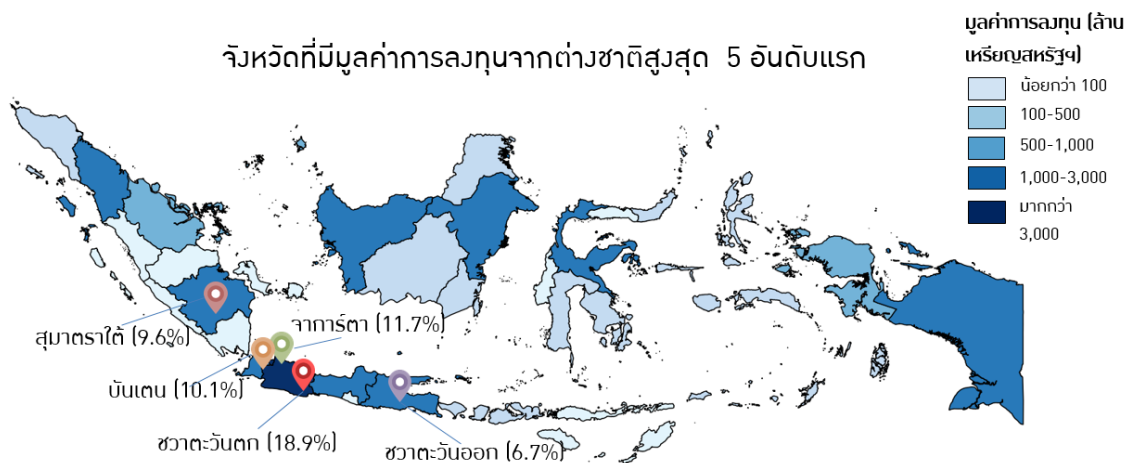

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

พื้นที่การลงทุนที่นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุน ส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเกาะชวา เห็นได้จากจังหวัดที่มีการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติมากที่สุด 3 อันดับแรก ล้วนตั้งอยู่ในเกาะชวา ได้แก่ จังหวัดชวาตะวันตก รองลงมาคือ กรุงจาการ์ตา และจังหวัดบันเตน ตามลำดับ (ตารางที่ 1.10) เหตุผลหลักคือ พื้นที่เกาะชวา เป็นพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีกว่าในพื้นที่อื่น ซึ่งถึงแม้พื้นที่อื่นจะมีค่าแรงที่ต่ำกว่า แต่ยังไม่เหมาะกับการเข้าไปลงทุนมากนัก เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานยังไม่พร้อม ทำให้ต้นทุนโลจิสติกส์สูง

ภาพที่ 1.5 มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศแยกตามรายพื้นที่

จังหวัดที่มีมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติสูงสุด 5 อันดับแรก

ที่มา : คณะผู้วิจัย ข้อมูลจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

ตารางที่ 1.10 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) แยกตามรายจังหวัดในปี 2559

อันดับ	จังหวัด	มูลค่าการลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐ)	จำนวนโครงการ
1	ชวาตะวันตก (JawaBarat)	5,470.9	5,369
2	จาการ์ตา (Jakarta)	3,398.2	6,751
3	บันเตน (Banten)	2,912.1	2,161
4	สุมาตราตอนใต้ (SumateraSelatan)	2,793.5	251
5	ชวาตะวันออก (JawaTimur)	1,941.0	1,473
6	สุลาเวสี (SulawesiTengah)	1,600.3	252
7	ปาปัว (Papua)	1,168.4	169
8	กาลิมันตันตะวันออก (Kalimantan Timur)	1,139.6	466
9	ชวา (Jawa Tengah)	1,030.8	1,054
10	สุมาตราตอนเหนือ (NorthSumatera)	1,014.7	688
11	เรียว (Riau)	869.1	394
12	กาลิมันตันตะวันตก (Kalimantan Barat)	630.7	569
13	หมู่เกาะเรียว (KepulauanRiau)	519.1	880
14	ปาปัวตะวันตก (PapuaBarat)	514.5	126
15	บาหลี่ (Bali)	450.6	1,371
16	นูซาเต็งการาตะวันตก (NusaTenggara Barat)	439.0	636
17	มาลุกูเหนือ (MalukuUtara)	438.9	67
18	กาลิมันตัน (KalimantanTengah)	408.2	341
19	สุลาเวสีเหนือ (SulawesiUtara)	382.8	209
20	สุลาเวสีตะวันออก (Sulawesi Tenggara)	376.1	210
21	สุลาเวสีใต้ (SulawesiSelatan)	372.5	309
22	กาลิมันตันใต้ (KalimantanSelatan)	249.4	189
23	กาลิมันตันเหนือ (North Kalimantan)	160.8	65
24	เขตปกครองพิเศษอาเจะห์ (Nanggroe Aceh D.)	134.5	111
25	มาลุกู (Maluku)	102.6	50
26	ลัมปุง (Lampung)	85.7	129
27	สุมาตราตะวันตก (SumateraBarat)	79.3	198
28	จัมบี (Jambi)	61.0	161
29	นูซาเต็งการาตะวันออก (Nusa Tenggara Timur)	58.2	164
30	เบงกูลู (Bengkulu)	55.7	59
31	หมู่เกาะบังกาเบลีตุง (Bangka Belitung)	52.7	93
32	สุลาเวสีตะวันตก (West Sulawesi)	20.6	28
33	ยอกยาการ์ตา (Yogyakarta)	19.6	252
34	โกรอนตาโล (Gorontalo)	12.7	76
	รวม	28,964.1	25,321

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

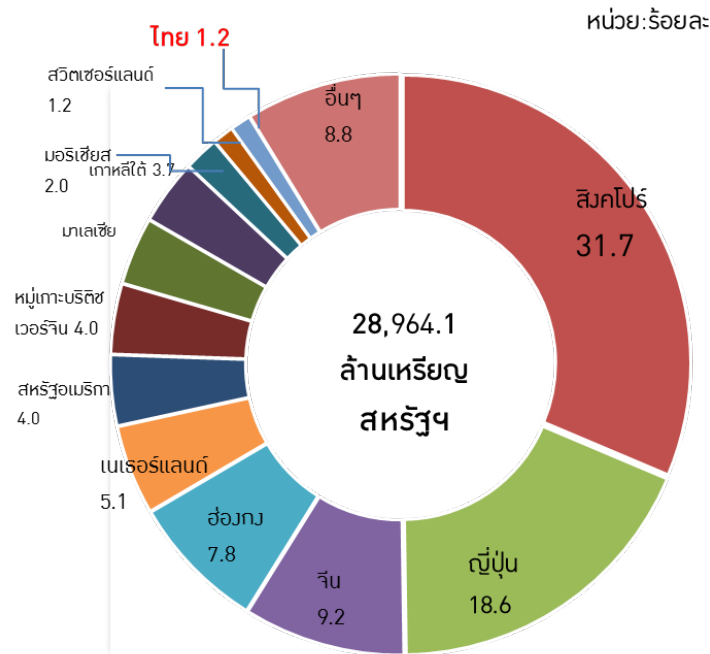
เมื่อพิจารณาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จำแนกตามประเทศที่มาของแหล่งเงินทุนพบว่า ในปี 2559 สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีการลงทุนในอินโดนีเซียมากที่สุด โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 9,187 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีจำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติเท่ากับ 5,874 โครงการ โดยส่วนหนึ่งเป็นการใช้บริษัทต่างชาติที่จดทะเบียนในสิงคโปร์เป็นผู้เข้าไปลงทุนในอินโดนีเซีย รองลงมา คือ ญี่ปุ่น จีน ฮองกง เนเธอร์แลนด์ ตามลำดับ ในส่วนของไทยนั้นมีมูลค่าการลงทุนในอินโดนีเซีย 338.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และคิดเป็นจำนวนโครงการลงทุนที่ได้รับอนุมัติ เท่ากับ 213 โครงการ (ตารางที่ 1.11)

ตารางที่ 1.11 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) จำแนกตามรายประเทศที่มาของแหล่งเงินทุนในปี 2559

อันดับ	ประเทศ	มูลค่าการลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	จำนวนโครงการ
1	สิงคโปร์	9,187.7	5,874
2	ญี่ปุ่น	5,400.9	3,302
3	จีน	2,665.3	1,734
4	ฮ่องกง	2,248.3	1,137
5	เนเธอร์แลนด์	1,475.0	840
6	สหรัฐอเมริกา	1,161.9	540
7	หมู่เกาะบริติชเวอร์จิน	1,157.3	1,555
8	มาเลเซีย	1,115.6	1,652
9	เกาหลีใต้	1,065.8	2,996
10	มอริเชียส	576.5	250
11	สวิตเซอร์แลนด์	346.7	218
12	ไทย	338.2	213
13	สหราชอาณาจักร	306.7	495
14	หมู่เกาะเคย์แมน	200.9	98
15	ลักเซมเบิร์ก	181.9	117
16	ออสเตรเลีย	174.7	813
17	เบลเยียม	169.7	118
18	เซเชลล์	159.8	143
19	ไต้หวัน	149.1	480
20	เยอรมนี	133.2	312
	อื่นๆ	748.9	2,434
	รวม	28,964.1	25,321

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

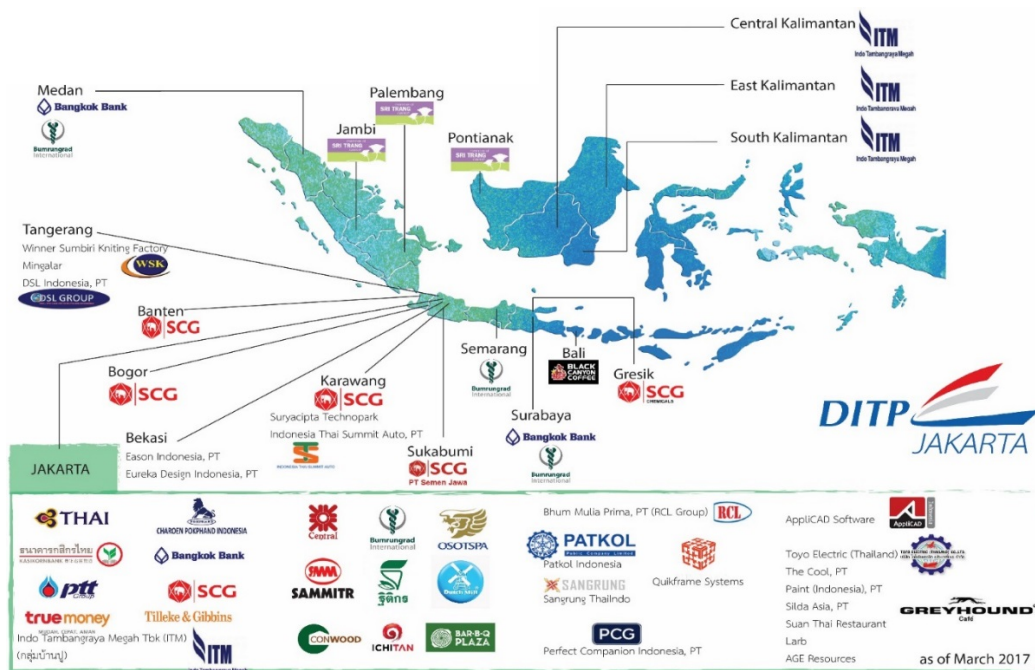
ภาพที่ 1.6 ร้อยละของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศแยกตามรายประเทศ

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

ในปี 2559 ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนในอินโดนีเซียมูลค่า 338 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.2 ของมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด โดยมีจำนวน 213 โครงการ การลงทุนของนักลงทุนไทยส่วนมาก จะกระจุกอยู่ในเกาะชวา โดยเฉพาะกรุงจาการ์ตา และจังหวัดชวาตะวันตก ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค วัสดุก่อสร้าง อาหารและเครื่องดื่ม และรวมถึงชิ้นส่วนยานยนต์แสดงในภาพที่ 1.7 (รายชื่อผู้ประกอบการไทยที่เข้าไปลงทุนในอินโดนีเซียแสดงในภาคผนวกที่ 1)

ภาพที่ 1.7 แผนที่แสดงการลงทุนของนักลงทุนไทยในอินโดนีเซีย

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา (ข้อมูล ณ ปี 2560)

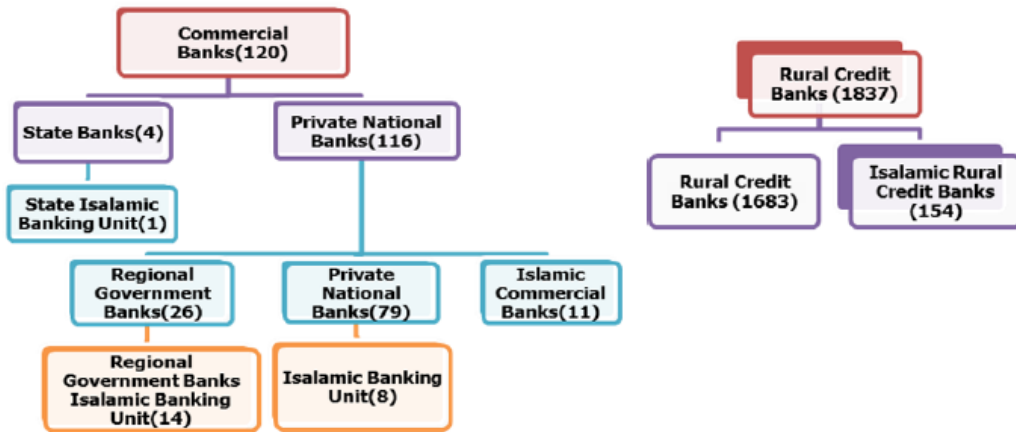
1.5 ระบบสถาบันทางการเงิน

ระบบธนาคารของอินโดนีเซียอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารกลาง (Bank Indonesia: BI) ซึ่งทำหน้าที่กำหนดและดำเนินนโยบายการเงิน นโยบายอัตราแลกเปลี่ยน รักษาเสถียรภาพและส่งเสริมโครงสร้างทางการเงินให้เข้มแข็ง ทั้งยังเป็นนายธนาคารให้กับรัฐบาล สำหรับสถาบันการเงินของอินโดนีเซียอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลัก คือ กิจการธนาคาร เช่น ธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และกิจการที่ไม่ใช่ธนาคาร เช่น สหกรณ์/เครดิตยูเนียน และบริษัทให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ เป็นต้น

จากข้อมูลของธนาคารกลางอินโดนีเซียพบว่า ธนาคารพาณิชย์มีจำนวนทั้งสิ้น 120 แห่ง ประกอบด้วยธนาคารของรัฐ (State Bank) 4 แห่ง (ในจำนวนนี้มีธนาคารอิสลาม 11 แห่ง) และธนาคารเอกชน (Private National Bank) 116 แห่ง (ในจำนวนนี้มีธนาคารพาณิชย์อิสลาม 11 แห่ง) นอกจากนี้ ยังมีธนาคารสินเชื่อชนบท (Rural Credit Banks) 1,837 แห่ง (ในจำนวนนี้มีธนาคารสินเชื่อชนบทอิสลาม 154 แห่ง) (ภาพที่ 1.8)

ภาพที่ 1.8 โครงสร้างสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารในอินโดนีเซีย

ที่มา: Bank Indonesia

1.6 เงินสกุลหลักและอัตราแลกเปลี่ยน

อินโดนีเซียใช้เงินรูเปียห์เป็นเงินสกุลหลัก และไม่มีข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการโอนเงินตราต่างประเทศเข้าสำหรับการลงทุนในอินโดนีเซีย จำเป็นต้องรายงานต่อธนาคารกลางของอินโดนีเซีย ในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายและโอนเงินทุนกำไรรายได้จากดอกเบี้ยเงินปันผลค่าสิทธิประโยชน์รายได้จากการขายสินทรัพย์ และรายได้จากการดำเนินธุรกิจอื่นๆ ที่มีมูลค่ามากกว่า 100 ล้านรูเปียห์ (หรือเทียบเท่ากับ 75,000 เหรียญสหรัฐฯ) ธนาคารจะขอหลักฐานจากผู้โอนเงินให้แสดงแหล่งที่มาของเงินดังกล่าว

ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2558 ธนาคารกลางของอินโดนีเซีย (Bank of Indonesia) ได้ออกกฎเลขที่ 1/3/PBI/2015 เกี่ยวกับการห้ามใช้เงินตราสกุลต่างประเทศในการทำธุรกรรมที่เกิดขึ้นในอินโดนีเซียสำหรับการชำระเงิน และธุรกรรมที่ทำกับสถาบันการเงินทั้งในรูปแบบเงินสดและรูปแบบที่ไม่ใช่เงินสด (เช่น การออกเช็ค การใช้บัตรเครดิต การใช้ตู้ ATM รวมถึงธุรกรรมที่ทำผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์) เพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพของค่าเงินรูเปียห์ในประกาศฉบับดังกล่าว ได้มีข้อยกเว้นสำหรับธุรกิจที่ประสบปัญหาในการใช้เงินสกุลรูเปียห์สำหรับธุรกรรมที่ไม่ใช่เงินสด สามารถยื่นคำร้องขอยกเว้นกับธนาคารกลางของอินโดนีเซียได้

การออกกฎดังกล่าวส่งผลกระทบต่อให้บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนบางราย มีต้นทุนในการบริหารจัดการการเงินที่สูงขึ้น เพราะอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินสกุลรูเปียห์อยู่ในระดับสูง³

³ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บริษัทไทยที่ลงทุนในอินโดนีเซีย

1.7 โครงสร้างพื้นฐาน

ในภาพรวม โครงสร้างพื้นฐานของประเทศอินโดนีเซียถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาจากทั้งดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ อัตราการเข้าถึงไฟฟ้า และปริมาณน้ำที่นำมาใช้ได้ โดยปี 2559 อินโดนีเซียมีค่าดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ที่ระดับ 2.98 นอกจากนี้ มีอัตราการเข้าถึงไฟฟ้าร้อยละ 88.3 และปริมาณน้ำที่นำมาใช้ได้ 8,281 ลูกบาศก์เมตรต่อคน (ตารางที่ 1.12)

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคในกรุงจาการ์ตา พบว่า อัตราค่าไฟฟ้าคิดเป็น 0.08 เหรียญสหรัฐ ต่อกิโลวัตต์ และอัตราค่าน้ำคิดเป็น 1.29 เหรียญสหรัฐ ต่อลูกบาศก์เมตร (ตารางที่ 1.12)

ตารางที่ 1.12 ตัวชี้วัดสำคัญด้านโครงสร้างพื้นฐานของอินโดนีเซีย

ตัวชี้วัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน	
ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ ^d (1=ต่ำ, 5=สูง)	2.98 ^a
ถนน (กิโลเมตร)	496,607 ^b
การเข้าถึงไฟฟ้า (ร้อยละของประชากรทั้งหมด)	88.3 ^c
อัตราค่าไฟฟ้า ณ กรุงจาการ์ตา (เหรียญสหรัฐ ต่อกิโลวัตต์)	0.08 ^a
ปริมาณน้ำภายในที่นำมาใช้ได้ (ลูกบาศก์เมตรต่อคน)	8,281 ^c
อัตราค่าน้ำ ณ กรุงจาการ์ตา (เหรียญสหรัฐ ต่อลูกบาศก์เมตร)	1.29 ^b

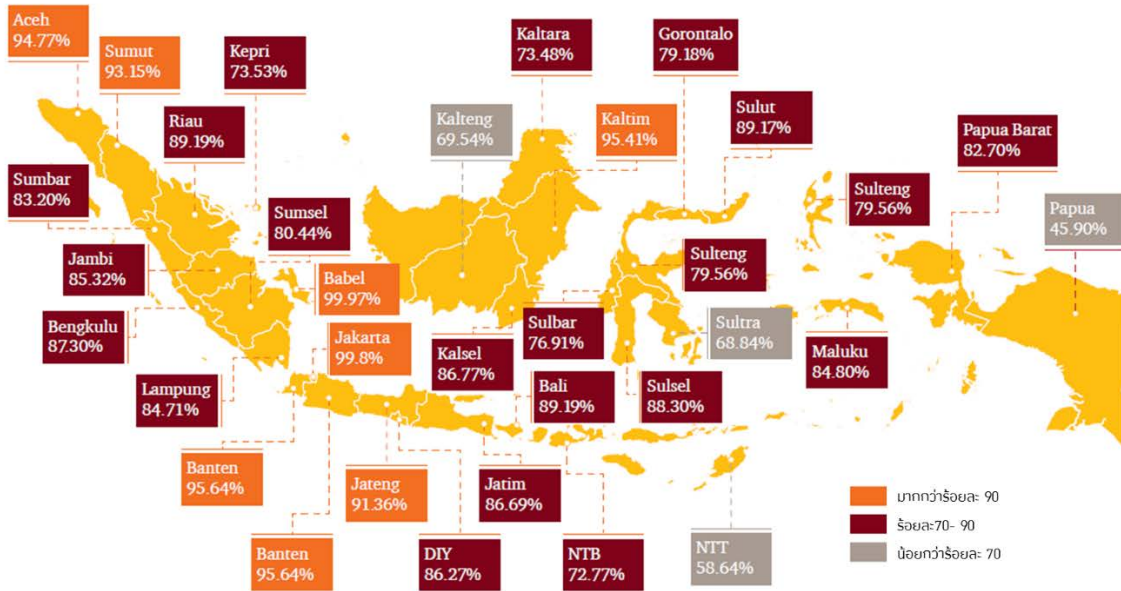
ที่มา: รวบรวมจากฐานข้อมูลธนาคารโลก, CIA World Factbook, Indonesia State Electricity Company (PLN) และ JETRO (สืบค้นข้อมูลเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

หมายเหตุ: ^a ข้อมูลปี 2559, ^b ข้อมูลปี 2558, ^c ข้อมูลปี 2558, ^d ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Performance Index) จัดทำขึ้นโดยธนาคารโลกเพื่อวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์โดยพิจารณาจากมิติต่างๆ ได้แก่ ประสิทธิภาพของกระบวนการทางศุลกากร คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านการค้าและการขนส่ง การจัดการการขนส่งสินค้าทางเรือ ความสามารถและคุณภาพของบริการด้านโลจิสติกส์ ความสามารถในการระบุและติดตามสินค้าที่ส่งมอบ และความตรงต่อเวลาในการขนส่งสินค้าทางเรือไปยังจุดหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ การคำนวณค่าดัชนีดังกล่าว เป็นค่าเฉลี่ยของผลจากการสำรวจผู้ประกอบการด้านขนส่งและโลจิสติกส์ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 1-5 โดย 5 คือค่าที่มากที่สุดและแสดงว่ามีประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์สูงสุดโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ทั้งนี้ในปี 2559 เป็นการเปรียบเทียบของประเทศต่างๆ ทั่วโลกจำนวน 161 ประเทศ

ในด้านการเข้าถึงไฟฟ้า ในปี 2559 อินโดนีเซียมีอัตราการเข้าถึงไฟฟ้าที่ร้อยละ 88.3 ของประชากรทั้งประเทศ ในบริเวณภาคตะวันตกของประเทศ เช่น เกาะชวา และ เกาะสุมาตรา มีอัตราการเข้าถึงไฟฟ้าที่สูงกว่าบริเวณอื่น โดยจังหวัดที่มีอัตราการเข้าถึงไฟฟ้ามากที่สุดในประเทศคือ บังกาเบลีตุง อยู่ที่ร้อยละ 99.9 ของประชากร รองลงมาคือ กรุงจาการ์ตาร้อยละ 99.8 ของประชากร ในขณะที่บริเวณภาคตะวันออกของประเทศ เช่น ในพื้นที่จังหวัดปาปัว มีอัตราการเข้าถึงไฟฟ้าเพียงร้อยละ 45.9 ของประชากรเท่านั้น ซึ่งตามแผนของ Indonesia State Electricity Company (PLN) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ดูแลเรื่องไฟฟ้าของอินโดนีเซีย

ได้วางเป้าหมายให้อินโดนีเซียมีการเข้าถึงไฟฟ้าที่ร้อยละ 97.4 ของประชากรภายในปี 2562 และ เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 99.7 ของประชากรภายใน 2568

ภาพที่ 1.9 อัตราการเข้าถึงไฟฟ้าของประชากรแยกตามรายจังหวัดของอินโดนีเซีย

ที่มา: Power In Indonesia 2016, PWC (เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://www.pwc.com/id/en/energy-utilities-mining/.../power/power-guide-2016.pdf>)

1.7.1 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน

หากพิจารณาดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานของอินโดนีเซีย จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศในปี 2559-2560 พบว่า อินโดนีเซียมีคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับที่ 60 จาก 138 ประเทศทั่วโลก โดยมีคะแนนรวม 4.5 จากคะแนนเต็ม 7 คะแนน ซึ่งลดลงจากอันดับในปี 2558-2559 5 อันดับ ทั้งนี้ ดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานทั้งหมด 7 ด้าน จะมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.1 (ตารางที่ 1.13)

ตารางที่ 1.13 ดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานปี 2559-2560

ดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน	อันดับ	คะแนน
โครงสร้างพื้นฐานโดยรวม	60	4.5
คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม (quality of overall infrastructure)	80	3.8
คุณภาพของถนน (quality of roads)	75	3.9
คุณภาพของระบบรถไฟ (quality of railroad infrastructure)	39	3.8
คุณภาพของท่าเรือ (quality of port infrastructure)	75	3.9
คุณภาพของไฟฟ้า (quality of electricity supply)	89	4.2

ดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน	อันดับ	คะแนน
คุณภาพของท่าอากาศยาน (quality of air transport infrastructure)	62	4.5
ระยะทางเฉลี่ยของที่นั่งบนเครื่องบิน (ล้านกม./สัปดาห์) (available airline seat kilometers (millions/week))	14	3,228.4 ล้านกม./สัปดาห์
หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จดทะเบียน (ต่อประชากร 100 คน) (mobile-cellular telephone subscriptions /100 pop)	38	132.3 ต่อประชากร 100 คน
หมายเลขโทรศัพท์ที่จดทะเบียน (ต่อประชากร 100 คน) (fixed-telephone lines /100 pop.)	116	1.6 ต่อประชากร 100 คน

ที่มา: The Global Competitiveness Report 2016–2017, World Economic Forum (WEF)

หมายเหตุ: ดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันโลก (Global Competitiveness Index) จัดทำขึ้นโดย World Economic Forum (WEF) เพื่อวัดความสามารถในการแข่งขันมิติต่างๆ ทั้งหมด 12 มิติ ของ 138 ประเทศทั่วโลก แบ่งออกเป็นข้อมูลด้านคุณภาพมาจากการสำรวจความคิดเห็นของ WEF ทั้งนี้ การคำนวณค่าดัชนีดังกล่าว เป็นค่าเฉลี่ยของผลจากการสำรวจผู้ประกอบการของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยการให้คะแนน 1-7 คะแนน 1 = มีคุณภาพต่ำที่สุด และ 7 = มีคุณภาพสูงที่สุดและข้อมูลเชิงปริมาณที่มาจากจำนวนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ International Air Transport Association และ International Telecommunication Union

1.7.2 ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์

จากการจัดอันดับความสามารถด้านโลจิสติกส์ในปี 2559 อินโดนีเซียมีความสามารถด้านโลจิสติกส์อยู่ในอันดับที่ 63 ของจาก 161 ประเทศทั่วโลก โดยมีค่าดัชนีเพียง 2.98 และเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคอาเซียน พบว่า ค่าดัชนีของอินโดนีเซียอยู่อันดับที่ 4 โดยเป็นรองสิงคโปร์ (5/4.14) มาเลเซีย (32/3.42) และไทย (45/3.46) เมื่อเทียบกับค่าดัชนีในปี 2557 แล้ว อินโดนีเซียมีคะแนนรวมลดลงเล็กน้อยในทุกๆ ด้าน และหากย้อนไปพิจารณาจากปี 2550 จะพบว่าคะแนนและอันดับของอินโดนีเซียลดลงในทุกๆ ด้าน ยกเว้นด้านความตรงต่อเวลาที่คะแนนปรับขึ้นเล็กน้อยเท่านั้น (ตารางที่ 1.14) สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสำคัญที่รัฐบาลต้องดำเนินการปรับปรุงด้านโลจิสติกส์ของประเทศ

ตารางที่ 1.14 ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของอินโดนีเซีย

ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ ^a	2550	2553	2555	2557	2559
คะแนนรวม (อันดับโลก)	3.01 (43)	2.76 (75)	2.94 (59)	3.08 (53)	2.98 (63)
ศุลกากร (customs)	2.73 (44)	2.73 (42)	2.53 (75)	2.87 (55)	2.69 (69)
โครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure)	2.83 (45)	2.54 (69)	2.54 (85)	2.92 (56)	2.65 (73)
การจัดการการขนส่งระหว่างประเทศ	3.05	2.82	2.97	2.87	2.9

ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ ^a	2550	2553	2555	2557	2559
(international shipments)	(44)	(80)	(57)	(74)	(71)
ความสามารถและคุณภาพของบริการด้านโลจิสติกส์ (logistics competence)	2.90 (50)	2.47 (92)	2.85 (62)	3.21 (41)	3 (55)
การระบุและติดตามสินค้า (tracking and tracing)	3.3 (33)	2.77 (80)	3.12 (52)	3.11 (58)	3.19 (51)
ความตรงต่อเวลา (timeliness)	3.28 (58)	3.46 (69)	3.61 (42)	3.53 (50)	3.46 (62)

ที่มา: ธนาคารโลก (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคืออันดับของอินโดนีเซียจาก 161 ประเทศ

ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Performance Index) จัดทำขึ้นโดยธนาคารโลก เพื่อวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์โดยพิจารณาจากมิติต่างๆ ได้แก่ ประสิทธิภาพของกระบวนการทางศุลกากร (เช่น ความเร็ว ความเรียบง่าย และความชัดเจนของพิธีการทางศุลกากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านการค้าและการขนส่ง (เช่น ท่าเรือ ระบบรถไฟ ถนน และข้อมูลสารสนเทศต่างๆ) การจัดการการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่สะดวก และมีราคาที่เหมาะสม ความสามารถและคุณภาพของบริการด้านโลจิสติกส์ ของหน่วยงานที่ให้บริการด้านการขนส่งต่างๆ ความสามารถในการระบุและติดตามสินค้าที่ส่งมอบ และความตรงต่อเวลาในการขนส่งสินค้าไปยังจุดหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ การคำนวณค่าดัชนีดังกล่าว เป็นค่าเฉลี่ยของผลจากการสำรวจผู้ประกอบการด้านขนส่งและโลจิสติกส์ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 1-5 โดย 5 คือค่าที่มากที่สุดและแสดงว่ามีประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์สูงที่สุดโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก

1.7.3 การคมนาคมขนส่ง

(1) ทางเรือ

จากการที่อินโดนีเซียสภาพภูมิประเทศที่เป็นเกาะมากกว่า 15,000 เกาะ ทำให้การคมนาคมขนส่งทางเรือ ถือได้ว่าเป็นช่องทางการเชื่อมต่อทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สำคัญของอินโดนีเซีย โดยที่แต่ละเกาะที่สำคัญของประเทศ จะมีท่าเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างเกาะ โดยเฉพาะในเกาะชวาและสุมาตราที่มีท่าเรืออยู่หนาแน่นมาก ปัจจุบันท่าเรือที่สำคัญที่สุดของอินโดนีเซียคือท่าเรือ Tanjung Pirok ซึ่งเป็นท่าเรือที่มีการขนส่งสินค้ามากเป็นอันดับที่ 26 ของโลก โดยมีปริมาณการขนส่งสินค้าที่มากกว่า 5.5 ล้าน TEUs⁴ ต่อปี นอกจากนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียยังมีแผนการสร้างท่าเรือขนาดใหญ่หลายแห่งและเพิ่มศักยภาพท่าเรือทั่วประเทศให้สามารถรองรับการขนส่งสินค้าได้มากกว่า 40 ล้าน TEUs ต่อปี ส่วนการขนส่งทางแม่น้ำโดยส่วนมากจะใช้ภายในเกาะสุมาตราและเกาะกะลิมันตัน การขนส่งทางเรือ ได้รับความนิยมในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทยไปยังประเทศ

⁴ TEUs ย่อมาจาก Twenty-foot คือ หน่วยนับสินค้าที่บรรจุในตู้คอนเทนเนอร์ความยาว 20 ฟุต โดยตู้คอนเทนเนอร์ 20 ฟุต เท่ากับ 1 ทีอียู

อินโดนีเซีย เนื่องจากสามารถบรรทุกสินค้าได้จำนวนมากและยังประหยัดค่าขนส่งอีกด้วย แม้ว่าระยะเวลาในการขนส่งจะนานกว่าการขนส่งทางอากาศ ซึ่งระยะเวลาการขนส่งทางเรือจะใช้เวลาประมาณ 5-10 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะและขนาดบรรทุกของเรือ⁵

(2) ทางอากาศ

การเดินทางโดยเครื่องบินกำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมากในอินโดนีเซีย เนื่องจากมีความสะดวกสบายในการเดินทางเชื่อมโยงระหว่างเกาะ ในปัจจุบันมีสนามบินทั่วอินโดนีเซียมากกว่า 230 แห่ง เป็นสนามบินนานาชาติ 17 แห่ง ซึ่งบริหารงานโดยรัฐวิสาหกิจ PT.Angkara Pura โดยสนามบินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศและมีปริมาณผู้โดยสารสูงที่สุดในประเทศ คือ Saekarno-Hatta ในกรุงจาการ์ตา ในปี 2559 เป็นสนามบินที่มีผู้ใช้บริการ 54,969,536 คน และมากเป็นอันดับที่ 22 ของโลก ซึ่งรัฐบาลมีแผนในการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นสนามบินดังกล่าวเป็นระดับ 5 ดาวและเป็นศูนย์กลางในการเปลี่ยนเครื่อง (Transit) ของอาเซียน และปรับปรุงสนามบินทั่วประเทศให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ ยังมีสนามบินนานาชาติ Ngurah Rai ในเมืองบาหลี และสนามบินนานาชาติ Juanda ในเมืองสุราบายาที่เป็นสนามบินที่สำคัญของประเทศ

(3) ทางราง

การขนส่งด้วยระบบรางในอินโดนีเซียจะเป็นการขนส่งภายในเกาะ ทั้งในรูปแบบการโดยสารและการขนส่งสินค้ามีระยะทางรวมประมาณ 4,069 กิโลเมตร ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่ของประเทศ ในปัจจุบันมีทางรถไฟในประเทศใน 4 เกาะหลักได้แก่ เกาะชวา (เชื่อมต่อกับกรุงจาการ์ตา เมืองบันดุง และเมืองสุราบายา) เกาะสุมาตรา (จังหวัดอาเจ๊ะห์ จังหวัดสุมาตราใต้ จังหวัดสุมาตราตะวันออก จังหวัดสุมาตรา และจังหวัดลัมปุง) เกาะสุลาเวสี และเกาะกาลิมันตัน

และในปี 2559 รัฐบาลอินโดนีเซียได้มีความร่วมมือกับรัฐบาลจีนในการสร้างรถไฟความเร็วสูงสายแรกของประเทศเส้นทางกรุงจาการ์ตาถึงเมืองบันดุง ระยะทาง 142 กิโลเมตร โดยมีมูลค่าโครงการมากกว่า 5.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2562 ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการเดินทางเชื่อมต่อ 4 เมืองที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ได้แก่ กรุงจาการ์ตา ฮาริม เคราวัง และบันดุง นักลงทุนมองว่า การมีรถไฟความเร็วสูงจะช่วยให้แรงงานที่เดินทางไปทำงานประหยัดเวลามากขึ้น ซึ่งอาจจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน จากการที่ไม่ต้องเหนื่อยล้าจากการเดินทางด้วยรถยนต์ที่ติดขัดอย่างมากในปัจจุบัน

⁵ กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

(4) ทางถนน

ปัจจุบันอินโดนีเซียมีความยาวของถนน 496,607 กิโลเมตร และเป็นทางด่วนคิดเป็นระยะทางรวม 700 กิโลเมตร ซึ่งโดยส่วนมากเป็นการก่อสร้างในรูปแบบรัฐบาลการลงทุนร่วมเอกชน (Public Private Partnership: PPP) ในการเดินทางในเมืองใหญ่และการเดินทางระหว่างเมืองใหญ่ ยังคงประสบปัญหาการจราจรติดขัดอย่างหนัก ทำให้การเดินทางและการขนส่งสินค้าทางถนนในอินโดนีเซียจำเป็นต้องต้องเผื่อระยะเวลาเดินทางเป็นอย่างมาก และเป็นอีกหนึ่งปัจจัยในการบั่นทอนประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลสัมภาษณ์ในอินโดนีเซียเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่าการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศเป็นไปได้อย่างรวดเร็วขึ้น รัฐบาลอินโดนีเซียทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบไฟฟ้า โทรคมนาคม การขนส่ง ได้แก่ ทางด่วนระหว่างเมือง (Toll Road) สนามบินนานาชาติ ท่าเรือรวมไปถึงนิคมอุตสาหกรรม เขตเศรษฐกิจพิเศษและด้วยข้อจำกัดของงบประมาณทำให้รัฐบาลต้องมีการลงทุนร่วมเอกชน (Public Private Partnership: PPP) จึงเป็นโอกาสแก่นักลงทุนต่างชาติที่ต้องการเข้าลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งนักลงทุนต่างชาติที่สนใจลงทุนในรูปแบบ PPP ควรศึกษาภาวะเปรียบเทียบข้อบังคับให้ชัดเจนก่อนยื่นการประมูลโครงการ⁶

⁶ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

บทที่ 2 ข้อมูลประชากรและแรงงาน

2.1 ข้อมูลประชากรและโครงสร้างประชากร

ในปี 2559 อินโดนีเซียมีประชากรมากถึง 258 ล้านคนซึ่งมากเป็นอันดับ 4 ของโลก และมากที่สุดใภูมิภาคอาเซียน อายุเฉลี่ยของประชากรอยู่ที่ 29.9 ปี และประชากรส่วนใหญ่ของอินโดนีเซียอยู่ในช่วงวัยกำลังแรงงาน⁷ และมีอัตราการเจริญเติบโตของจำนวนประชากรอยู่ที่ร้อยละ 0.8

จากข้อมูลโครงสร้างประชากรของอินโดนีเซียในปี 2559 พบว่า อินโดนีเซียมีประชากรในช่วงวัยทำงานหรือช่วงอายุ 15-54 ปี สูงถึงร้อยละ 59.4 และมีประชากรวัยเด็กอีกร้อยละ 25.4 ทั้งนี้ อินโดนีเซียมีสัดส่วนประชากรในช่วงอายุ 25-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.4 ของจำนวนประชากรทั้งหมด รองลงมาคือประชากรในช่วงอายุ 0-14 ปี (ร้อยละ 25.4) และช่วงอายุ 15-24 ปี (ร้อยละ 17.0)

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลประชากรของอินโดนีเซีย

ประชากร	258,316,051 คน
โครงสร้างอายุของประชากร	0-14 ปี: ร้อยละ 25.4 (ชาย 33,435,020/หญิง 32,224,706)
	15-24 ปี: ร้อยละ 17.0 (ชาย 22,397,086/หญิง 21,604,985)
	25-54 ปี: ร้อยละ 42.4 (ชาย 55,857,415/หญิง 53,543,682)
	55-64 ปี: ร้อยละ 8.4 (ชาย 9,918,897/หญิง 11,790,016)
	มากกว่า 65 ปี : ร้อยละ 6.8 (ชาย 7,630,251/หญิง 9,913,993)
อายุมัธยฐาน	รวม: 29.9 ปี
	ชาย: 29.3 ปี
	หญิง 30.5 ปี
อัตราการเจริญเติบโตของประชากร	ร้อยละ 0.8
อัตราการเกิด	16.4 คนต่อประชากร 1,000 คน
อัตราการตาย	6.4 คนต่อประชากร 1,000 คน
สัดส่วนของประชากรในเขตเมือง	ร้อยละ 53.7 (ข้อมูลปี 2558)

ที่มา : CIA World Factbook (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

⁷ ช่วงอายุระหว่าง 15-54 ปี

ตารางที่ 2.2 การคาดการณ์จำนวนประชากรในอาเซียน

หน่วย: ล้านคน

อันดับ	ประเทศ	2558	2563	2568	2573	2578	อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)
1	อินโดนีเซีย	254.2	265.6	275.6	284.1	291.7	0.8
2	ฟิลิปปินส์	101.9	110.4	118.9	127.4	135.9	1.7
3	เวียดนาม	93.8	97.9	101.0	103.5	106.0	0.7
4	ไทย	72.3	73.8	74.9	75.7	76.5	0.3
5	เมียนมา	50.3	52.1	53.7	54.9	55.9	0.6
6	มาเลเซีย	30.9	33.3	33.5	37.8	39.9	1.5
7	กัมพูชา	15.1	16.0	16.8	17.5	18.1	1.0
8	สปป. ลาว	6.7	7.1	7.5	7.8	8.1	1.1
9	สิงคโปร์	5.5	5.8	6.0	6.3	6.5	0.9
10	บรูไนดารุสซาลาม	0.4	0.5	0.5	0.5	0.6	1.4
	รวม (อาเซียน)	633.1	664.4	692.4	717.6	741.2	0.9

ที่มา: The World Population Prospect: The Revision 2017, UN Population Division

2.2 กำลังแรงงานและอัตราการว่างงาน

ในปี 2559 อินโดนีเซียมีกำลังแรงงานมากถึง 127 ล้านคน ซึ่งมากที่สุดในภูมิภาคอาเซียน และมีอัตราการว่างงานร้อยละ 5.6 ซึ่งอัตราการว่างงานลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี 2550 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 9.1 (ดูตารางที่ 2.3) การที่อินโดนีเซียมีกำลังแรงงานเป็นจำนวนมาก จึงทำให้อินโดนีเซียเหมาะสมการลงทุนการผลิตในอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น (labour Intensive)

ตารางที่ 2.3 กำลังแรงงานและอัตราการว่างงานของอินโดนีเซีย

ปี	กำลังแรงงาน (คน)	อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)
2550	111,211,473	9.1
2551	113,004,409	8.4
2552	115,096,300	7.9
2553	117,045,676	7.1
2554	118,776,155	7.5
2555	120,350,393	6.1
2556	121,852,713	6.2
2557	123,483,880	5.9
2558	125,457,529	6.0
2559	127,149,618	5.6

ที่มา: ฐานข้อมูลธนาคารโลก (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

2.3 ค่าจ้างแรงงานและแนวโน้มค่าจ้างแรงงาน

สำหรับค่าจ้างขั้นต่ำในอินโดนีเซียจะแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ดังที่แสดงในตารางที่ 2.4 โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในแต่ละจังหวัดจะถูกกำหนดโดยรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งพื้นที่ของเกาะชวาจะเป็นพื้นที่ที่มีค่าแรงสูงในประเทศ อย่างไรก็ตามผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) ของแรงงานนอกเกาะชวายังต่ำกว่าแรงงานในเกาะชวาอยู่มาก และยังพบปัญหาการขอลาหยุดบ่อยครั้งของแรงงานในท้องถิ่น ทำให้การลงทุนของนักลงทุนต่างชาติบางส่วนต้องจ้างแรงงานจากเกาะชวาไปทำงานนอกเกาะ^๑

ตารางที่ 2.4 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดต่างๆ ของอินโดนีเซีย ปี 2559

จังหวัด	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำต่อปี (เหรียญสหรัฐฯ)
เขตปกครองพิเศษอาเจะห์ (Nanggroe Aceh D.)	1,909.7
สุมาตราตอนเหนือ (North Sumatera)	1,633.3
สุมาตราตะวันตก (Sumatera Barat)	1,623.3
สุมาตราตอนใต้ (Sumatera Selatan)	1,988.6
เรียว (Riau)	1,964.0
หมู่เกาะเรียว (Kepulauan Riau)	1,964.0
จัมบี (Jambi)	1,718.7
หมู่เกาะบังกาเบลีตุง (Bangka Belitung)	2,110.7
เบงกูลู (Bengkulu)	1,446.8
จาการ์ตา (Jakarta)	2,794.5
บันเตน (Banten)	1,608.2
นุซาเต็งการาตะวันตก (Nusa Tenggara Barat)	1,336.8
นุซาเต็งการาตะวันออก (Nusa Tenggara Timur)	1,284.6
กาลิมันตันตะวันตก (Kalimantan Barat)	1,879.6
กาลิมันตันใต้ (Kalimantan Selatan)	1,879.6
กาลิมันตัน (Kalimantan Tengah)	1,854.8
กาลิมันตันตะวันออก (Kalimantan Timur)	1,948.2
มาลุกู (Maluku)	1,600.1
มาลุกูเหนือ (Maluku Utara)	1,515.6
โกรอนตาโล (Gorontalo)	1,690.2
สุลาเวสีตะวันออก (Sulawesi Tenggara)	1,667.7
สุลาเวสี (Sulawesi Tengah)	1,505.4
สุลาเวสีใต้ (Sulawesi Selatan)	2,028.2

^๑ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บริษัทไทยที่ลงทุนในอินโดนีเซีย

จังหวัด	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำต่อปี (เหรียญสหรัฐ)
สุลาเวสีเหนือ (Sulawesi Utara)	2,163.5
ปาปัว (Papua)	2,195.0
ปาปัวตะวันตก (Papua Barat)	2,016.5
ลัมปุง (Lampung)	1,589.2
ชวาตะวันตก (Jawa Barat)	2,028.2
ชวา (Jawa Tengah)	9,91.58
ชวาตะวันออก (Jawa Timur)	1,156.6
ยอกยAKARTA (Yogyakarta)	9,99.02
บาหลี่ (Bali)	1,629.4

ที่มา: <http://www.wageindicator.org/main/salary/minimum-wage/indonesia> (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยนปี 2560: 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 13,312 รูเปย์

ทั้งนี้ ได้มีรายงานการรวบรวมอัตราเงินเดือนจากบริษัทญี่ปุ่นที่เข้ามาลงทุนในอินโดนีเซีย ในปี 2559 โดยทำการสำรวจอัตราเงินเดือนของพนักงานในสายการผลิตและที่ไม่อยู่ในสายการผลิตทั้งในระดับแรงงานไร้ฝีมือ วิศวกร ผู้จัดการ (ตารางที่ 2.5)

ตารางที่ 2.5 อัตราเงินเดือนของอินโดนีเซียในปี 2559

ตำแหน่งงาน	ประสบการณ์ทำงาน (ปี)	เงินเดือน (เหรียญสหรัฐ)
แรงงานในภาคการผลิต ^a	3	298
วิศวกรในภาคการผลิต ^b	5	449
ผู้จัดการในภาคการผลิต ^c	10	993
พนักงานนอกภาคการผลิต ^d	3	460
ผู้จัดการนอกภาคการผลิต ^c	10	1,161

ที่มา: Japan External Trade Organization (JETRO) ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2559

หมายเหตุ: อัตราเงินเดือน หมายถึง ฐานเงินเดือน (base salary) ในแต่ละตำแหน่งงาน ไม่รวมสวัสดิการ และทำการสำรวจเป็นสกุลเหรียญสหรัฐ

- ^a แรงงานในภาคการผลิต ไม่รวมแรงงานชั่วคราวและแรงงานในระยะทดลองงาน
- ^b วิศวกรในภาคการผลิต หมายถึงช่างเทคนิคและผู้ที่มีจบการศึกษาระดับปวช. ปวส. หรือปริญญาตรี
- ^c ผู้จัดการในภาคการผลิต หมายถึงผู้จัดการที่ดูแลงานด้านการขายและจบการศึกษาระดับปริญญาตรี
- ^d พนักงานนอกภาคการผลิต ไม่รวมแรงงานชั่วคราวและแรงงานในระยะทดลองงาน

ในช่วงที่ผ่านมา อัตราค่าจ้างในอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ทำให้อินโดนีเซียได้ประสบปัญหาการปรับตัวของค่าแรงขั้นต่ำที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จนส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่สามารถคาดการณ์การปรับขึ้นของค่าจ้างได้ ทำให้รัฐบาลได้ประกาศสูตรอัตราค่าจ้างแรงงานแบบคงที่ (Fixed Formula) ภายใต้กฎระเบียบ

Government Regulation No.78 2015 concerning wage ซึ่งมีการบังคับใช้ใน 34 จังหวัดทั่วประเทศ จะทำให้เกิดการปรับขึ้นค่าจ้างแรงงานที่เป็นธรรมกับทั้งแรงงานและนักลงทุน และนักลงทุนสามารถคาดการณ์การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำได้ โดยสูตรการปรับขึ้นค่าจ้างในแต่ละปีเป็นดังนี้

$$\text{ค่าจ้างขั้นต่ำในปีถัดไป} = \text{ค่าจ้างขั้นต่ำในปีปัจจุบัน} + \{\text{ค่าจ้างขั้นต่ำในปีปัจจุบัน} \times (\text{อัตราเงินเฟ้อ} + \text{ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของ GDP})\}$$

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลในประเทศอินโดนีเซีย พบว่า ปัญหาด้านแรงงานที่สำคัญของอินโดนีเซีย นอกจากค่าจ้างขั้นต่ำที่เพิ่มขึ้นรวดเร็ว ในขณะที่ผลผลิตของแรงงาน (Labour Productivity) ไม่ได้ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นตาม ทำให้นักลงทุนมีสัดส่วนของต้นทุนด้านแรงงานที่สูงขึ้น และนักลงทุนยังพบเจอปัญหาการรวมตัวของสหภาพแรงงานที่เข้มแข็ง และก่อให้เกิดข้อเรียกร้องกับนายจ้างที่มากเกินไป เนื่องจากโครงสร้างการรวมตัวของสหภาพแรงงานในอินโดนีเซียสามารถรวมตัวกันได้อย่างแข็งแกร่ง และได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองและองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงมีการเงินจ่ายสนับสนุนเงินทุนจากสมาชิกของสหภาพแรงงานให้แก่สหภาพแรงงาน ทำให้สหภาพแรงงานสามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญทางด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อขอรับคำปรึกษาในการเสนอข้อเรียกร้องกับนายจ้าง

2.4 กฎระเบียบด้านการจ้างงานและสวัสดิการ

(1) การเลิกจ้าง

หากมีการเลิกจ้าง กฎหมายอินโดนีเซียกำหนดให้นายจ้างจ่ายเงินชดเชยแก่ลูกจ้างตามอายุงาน

- จ่ายเงินชดเชย 1 เดือนของค่าจ้าง หากอายุงานน้อยกว่า 1 ปี
- จ่ายเงินชดเชย 2 เดือนของค่าจ้าง หากอายุงานมากกว่า 1 ปี แต่น้อยกว่า 2 ปี
- จ่ายเงินชดเชย 9 เดือนของค่าจ้าง หากอายุงานตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป

(2) ชั่วโมงทำงาน

กฎหมายแรงงานของอินโดนีเซียกำหนดให้ลูกจ้างทำงานไม่มากกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวันสำหรับผู้ทำงาน 5 วันต่อสัปดาห์ หรือไม่เกิน 7 ชั่วโมงต่อวันสำหรับผู้ทำงาน 6 วันต่อสัปดาห์

(3) อัตราค่าจ้าง

ค่าจ้างขั้นต่ำในแต่ละพื้นที่ของอินโดนีเซียแตกต่างกัน ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดโดยสภาค่าจ้างของแต่ละเขต ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรจากกระทรวงแรงงาน (Ministry of Manpower) ตัวแทนจากสหภาพแรงงาน และตัวแทนจากสมาคมนายจ้าง โดยที่บริษัทท้องถิ่นและบริษัทต่างชาติจ่ายค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเท่ากัน

(4) การลาประจำปี

กฎหมายแรงงานของอินโดนีเซียกำหนดให้ลูกจ้างมีสิทธิในการลา ดังนี้

- ลาประจำปีได้ 12 วัน หลังจากทำงานต่อเนื่องกัน 12 เดือนขึ้นไป
- วันหยุดราชการ 12 วัน
- วันหยุดพักผ่อน กำหนดให้หยุดได้ไม่เกิน 2 สัปดาห์หลังจากทำงานมาแล้วอย่างน้อย 6 ปี
- ลาคลอดได้ไม่เกิน 3 เดือน

(5) วีซ่าและใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างชาติ (IMTA)

กฎหมายแรงงานเลขที่ 40 /2012 ของอินโดนีเซียได้ยกเลิกข้อกำหนดสัดส่วนการจ้างงานต่างชาติ 1 คน ต่อการจ้างแรงงานท้องถิ่น 10 คน แต่ยังมีข้อกำหนดแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในอินโดนีเซีย สามารถทำงานในอินโดนีเซียให้กับบริษัทใดบริษัทหนึ่งเท่านั้น ไม่สามารถทำงานในหลายบริษัทในเวลาเดียวกันได้ ไม่อนุญาตให้จ้างงานชาวต่างชาติมากกว่าชาวอินโดนีเซียหรือการจ้างงานต่างชาติ 1 คนต่อการจ้างแรงงานท้องถิ่น 1 คนซึ่งสัดส่วนอาจปรับเปลี่ยนได้ตามประเภทธุรกิจขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของภาครัฐ และอนุญาตให้แรงงานต่างชาติที่ถือวีซ่าอินโดนีเซียสามารถทำงานในอินโดนีเซียได้ในตำแหน่งระดับสูงได้ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการบริษัท (Board of Director) ผู้จัดการ หัวหน้างาน ไม่อนุญาตให้จ้างแรงงานต่างชาติในระดับแรงงานไร้ฝีมือ (non skilled labor) และตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับด้านทรัพยากรมนุษย์ อย่างไรก็ตาม การจ้างแรงงานต่างชาติมีข้อจำกัดค่อนข้างมาก กล่าวคือ นายจ้างต้องระบุตำแหน่งงานให้ตรงกับรายการที่ BKPM อนุญาต และเป็นตำแหน่งงานที่ไม่มีแรงงานชาวอินโดนีเซียทำงาน และต้องเป็นตำแหน่งงานที่มีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แรงงานชาวอินโดนีเซียสามารถทำงานในตำแหน่งดังกล่าวได้ในอนาคต ซึ่งจะมีการตรวจสอบผ่านทางกรรมาธิการจัดทำรายงานด้านแรงงานของบริษัทที่ต้องนำเสนอให้กระทรวงแรงงาน หรือการสัมภาษณ์ผลสัมฤทธิ์จากพนักงานในการจ้างแรงงานชาวต่างชาติ บริษัทผู้ว่าจ้างต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับแรงงานเพื่อชี้แจงจำนวนแรงงานและสัดส่วนของแรงงานต่างชาติ (RPTKA) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับคำอธิบายและเหตุผลที่จำเป็นต้องจ้างแรงงานต่างชาติ โครงสร้างตำแหน่งงานขององค์กรให้กับกระทรวงแรงงาน (Ministry of Manpower)

บริษัทที่ต้องการจ้างแรงงานต่างชาติจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียม 1,200 เหรียญสหรัฐฯต่อปี เข้ากองทุนชดเชยการจ้างแรงงานต่างชาติ ผ่านทางธนาคารรัฐบาลที่ได้รับการแต่งตั้งจากกระทรวงแรงงานของอินโดนีเซีย โดยเอกสารสำหรับการขอใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างชาติ (IMTA) สามารถทำการยื่นขออนุญาตผ่านทาง ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ของ BKPM โดยต้องมีการจัดเตรียมเอกสาร ดังนี้

- รายงานการชี้แจงจำนวนแรงงานและสัดส่วนของแรงงานต่างชาติ (RPTKA) ที่ผ่านการอนุมัติแล้ว
- ใบเสร็จการโอนเงินเข้ากองทุนชดเชยการจ้างแรงงานต่างชาติ

⁹ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บริษัทที่ปรึกษาในการทำธุรกิจในอินโดนีเซีย

- หลักฐานการทำประกันภัยจากบริษัทประกันที่เปิดดำเนินการในอินโดนีเซีย
- หลักฐานทางการศึกษาที่ต้องมีความเหมาะสมตำแหน่งงาน
- รูปถ่ายขนาด 4x6 เซนติเมตร
- หลักฐานที่ยืนยันประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี ในตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้อง
- สัญญาจ้างงานระหว่างลูกจ้างชาวต่างชาติและบริษัทผู้ว่าจ้าง
- หนังสือแนะนำ (Recommendation) จากหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตในสาขาอาชีพ (ในกรณีที่ต้องการ)

หลังจากที่แรงงานต่างชาติได้รับใบอนุญาตในการทำงานแล้ว จะต้องดำเนินการขอวีซ่าสำหรับการพำนักชั่วคราวในอินโดนีเซีย ซึ่งสามารถดำเนินการโดยตัวแรงงานชาวต่างชาติเองหรือบริษัทผู้ว่าจ้าง ผ่านทางตัวแทนสถานทูตของอินโดนีเซีย โดยมีเอกสารที่ต้องจัดเตรียม ได้แก่ ใบสมัคร สำเนาบัญชีธนาคาร หนังสือเดินทางที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 เดือน สำหรับการทำงาน 1 ปี และไม่ต่ำกว่า 30 เดือนสำหรับการทำงาน 2 ปี และการรับเงินเดือนของแรงงานต่างชาตินายจ้างจะต้องจ่ายเป็นเงินสกุลรูเปียห์เท่านั้น

บทที่ 3 ข้อมูลกฎระเบียบและนโยบายด้านการลงทุน

3.1 รูปแบบทางกฎหมายในการจัดตั้งธุรกิจของต่างชาติ

กฎหมายการลงทุนของอินโดนีเซียปี 2550 (Law No.25 of 2007) กำหนดว่า การลงทุนโดยตรงของบริษัทต่างประเทศในอินโดนีเซียสามารถทำได้ 2 รูปแบบหลัก ซึ่งนักลงทุนควรพิจารณารูปแบบของธุรกิจของต่างชาติให้เหมาะสมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งได้แก่ บริษัทตัวแทน และ บริษัทต่างประเทศ

3.1.1 บริษัทตัวแทน (Representative Office: RO)

บริษัทตัวแทน ครอบคลุมทั้งสำนักงานตัวแทนและสาขาของบริษัทต่างชาติ โดยจะไม่ได้รับอนุญาตให้ทำธุรกรรมซื้อขายทางธุรกิจหรือดำเนินการขายโดยตรง เช่น การยื่นประมูลหรือประกวดราคา การจัดจำหน่าย และการทำสัญญาทางธุรกิจใดๆ กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ ได้แก่ การทำการตลาด การทำวิจัยตลาด และการเป็นตัวแทนซื้อขาย อย่างไรก็ตามข้อจำกัดของการจัดตั้งในรูปแบบดังกล่าวคือ การจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบตัวแทนสามารถดำเนินการได้ 3 ปีและสามารถต่ออายุเพิ่มได้อีก 2 ปี จากนั้นต้องจดทะเบียนในรูปแบบถาวร ซึ่งในทางปฏิบัติมีการเปลี่ยนชื่อบริษัทให้สามารถดำเนินการในรูปแบบตัวแทนได้มากกว่า 5 ปี โดยการจัดตั้งบริษัทในรูปแบบตัวแทนสามารถจัดตั้งได้ 3 ลักษณะคือ

(1) ตัวแทนบริษัทต่างชาติ (Foreign Company Representative Office : KPPA)

ตัวแทนบริษัทต่างชาติได้รับอนุญาตในการทำหน้าที่ดูแลผลประโยชน์ของบริษัทแม่ เตรียมการจัดตั้งและพัฒนาธุรกิจในอินโดนีเซีย โดยการจัดตั้งบริษัทตัวแทนในลักษณะดังกล่าวมีข้อจำกัดที่จะต้องมีการตั้งสำนักงานอยู่ในเมืองหลวงของจังหวัด (เช่น จาการ์ตา บันตุง ยอร์กยาการ์ตา เป็นต้น) ต้องจัดตั้งสำนักงานอยู่ในอาคารสำนักงาน และผู้บริหารของบริษัทจะต้องมีเอกสารอนุญาตในการพำนักและทำงานชั่วคราวในอินโดนีเซีย

เอกสารที่ใช้สำหรับการจัดตั้งบริษัทตัวแทนต่างชาติ ได้แก่

- สำเนาข้อบังคับของบริษัทตัวแทนเป็นภาษาอังกฤษหรือแปลเป็นภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย
- หนังสือแต่งตั้ง (Letter of Appointment) จากบริษัทแม่ที่เป็นบริษัทต่างชาติให้บริษัทตัวแทนดำเนินการในอินโดนีเซีย
- สำเนาหนังสือเดินทางของผู้บริหารบริษัท
- สำเนาหนังสือเดินทางที่ยังไม่หมดอายุ (สำหรับชาวต่างชาติ) หรือ สำเนาบัตรประชาชน (สำหรับชาวอินโดนีเซีย) สำหรับผู้บริหารบริษัทตัวแทน

- หนังสือแสดงความจำนงของผู้บริหารบริษัทตัวแทนในการพักอาศัยและทำงานในฐานะผู้บริหารบริษัทตัวแทนภายในประเทศอินโดนีเซีย

(2) ตัวแทนการค้าของบริษัทต่างชาติ (Foreign Company Trade Representative: KP3A)

ได้รับอนุญาตให้ทำการแนะนำในการทำตลาดสินค้า และให้ข้อมูลการทำตลาดแก่บริษัทแม่ การทำวิจัยการตลาดและสำรวจตลาดในอินโดนีเซีย ให้ข้อมูลสินค้าแก่ผู้บริโภค รวมถึงทำสัญญาสำหรับการส่งออกสินค้าให้กับบริษัทแม่ การจัดตั้งบริษัทตัวแทนในลักษณะดังกล่าว จะต้องจัดตั้งสำนักงานอยู่ในอาคารสำนักงานภายในเมืองหลวงของจังหวัด และไม่อนุญาตให้ดำเนินการทำธุรกรรมซื้อขายภายในประเทศ ในการจัดตั้งตัวแทนการค้าของบริษัทต่างชาติ นักลงทุนสามารถขอใบอนุญาตจัดตั้งตัวแทนการค้าของบริษัทต่างชาติ (Trade Representative License : SIUP3A) ผ่านศูนย์บริการครบวงจร (One-stop Service) ของ BKPM โดยเอกสารที่ต้องจัดเตรียมสำหรับการจัดตั้งบริษัทการค้าตัวแทนต่างชาติ ได้แก่

- หนังสือแต่งตั้ง (Letter of Appointment) จากบริษัทต่างชาติให้การดำเนินกิจกรรมแทนในอินโดนีเซีย
- หนังสือแจ้งความจำนง (Letter of Intent) เกี่ยวกับกิจกรรมของบริษัทตัวแทนในอินโดนีเซียว่าไม่มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับกิจกรรมซื้อขาย
- หนังสือรับรอง (Letter of Statement) ผู้บริหารบริษัทตัวแทนในการพำนักในอินโดนีเซีย และรับรองการทำหน้าที่แต่เพียงในบริษัทตัวแทนเท่านั้น
- จดหมายรับรอง (Letter of reference) จากตัวแทนทูตพาณิชย์ของสถานทูตอินโดนีเซียในประเทศที่บริษัทตั้งอยู่
- ประวัติการทำงาน (Curriculum Vitae) ผู้บริหารสูงสุดของบริษัทตัวแทนและสำเนาหนังสือเดินทางที่ยังไม่หมดอายุ(ในกรณีเป็นชาวต่างชาติ)/สำเนาบัตรประชาชนและเลขประจำตัวผู้เสียภาษี (ในกรณีเป็นชาวอินโดนีเซีย)
- หนังสือรับรองถิ่นที่อยู่ของตัวแทนการค้าของบริษัทต่างชาติจากฝ่ายบริหารจัดการอาคารที่สำนักงานบริษัทตั้งอยู่หรือหนังสือรับรองอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานเทศบาลท้องถิ่น
- สำเนาของใบอนุญาตจัดตั้งตัวแทนการค้าของบริษัทต่างชาติ (Trade Representative License : SIUP3A) ฉบับชั่วคราว
- หนังสือมอบอำนาจในกรณีการขอรับใบอนุญาตไม่ได้ดำเนินการโดยผู้บริหารสูงสุด

(3) ตัวแทนบริษัทก่อสร้างของต่างชาติ (Foreign Company Construction Representative office : BJUK)

บริษัทก่อสร้างต่างชาติสามารถขอรับใบอนุญาตทำธุรกิจก่อสร้างในพื้นที่ประเทศอินโดนีเซียได้ โดยใบอนุญาตมีอายุ 3 ปีและสามารถขอต่อใบอนุญาตได้ เอกสารที่ต้องจัดเตรียมสำหรับการจัดตั้งบริษัทตัวแทนก่อสร้าง ได้แก่

- เอกสารใบสมัครที่เป็นภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย
- สำเนาข้อบังคับของบริษัท (Copy of Article of Association) ของบริษัทแม่ในต่างประเทศ โดยมีการรับรองสำเนาให้ถูกต้องตามกฎหมายโดย Public Notary หรือ ตัวแทนที่ได้รับการอนุญาตในประเทศที่บริษัทแม่ตั้งอยู่
- ข้อมูลโดยทั่วไปในการประกอบธุรกิจของบริษัทก่อสร้างต่างชาติ
- หนังสือรับรอง (Letter of Recommendation) ฉบับจริงจากสถานทูตอินโดนีเซียในประเทศที่บริษัทแม่จดทะเบียนจัดตั้งอยู่และมีชื่อเสียงในการดำเนินงานที่ดี
- สำเนาของใบอนุญาตประกอบกิจการก่อสร้างที่ยังไม่หมดอายุของบริษัทแม่ ที่ต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่ออกให้
- หนังสือแต่งตั้ง (Letter of Appointment) ผู้บริหารระดับสูงของตัวแทนบริษัทก่อสร้างของต่างชาติโดยบริษัทแม่ ฉบับจริง
- งบการเงินของบริษัทแม่ที่ผ่านการตรวจสอบจากสำนักบัญชี
- สำเนาหนังสือเดินทางหรือบัตรประชาชนของผู้บริหาร
- ประวัติการทำงาน (CV) ของผู้บริหาร
- หนังสือรับรองถิ่นที่อยู่ของสำนักงานบริษัทตัวแทนในอินโดนีเซีย ที่ออกโดยหน่วยงานท้องถิ่นระดับเทศบาล
- หนังสือรับรองความถูกต้องของเอกสาร (Letter of statement of Truth and Authenticity of Document)
- หนังสือชี้แจงยืนยันว่าผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารไม่ได้อยู่ในคณะกรรมการบริหารของบริษัทก่อสร้างอื่น
- หนังสือมอบอำนาจที่ประทับตราและลงนามโดยผู้บริหารระดับสูงสุดของบริษัท ในกรณีที่มีการขออนุญาตจัดตั้งไม่ได้ดำเนินการโดยผู้บริหารระดับสูงสุด

3.1.2 บริษัทต่างประเทศ (Penanaman Medal Asing: PMA)

นักลงทุนต่างชาติที่ต้องการประกอบธุรกิจในอินโดนีเซียสามารถจัดตั้งบริษัทได้ทั้งในรูปแบบของการร่วมทุน (joint venture) ระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนอินโดนีเซีย หรือในรูปแบบบริษัทจำกัด (Limited Liability Company) ที่นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นร้อยละ 100) โดยจะต้องมีเงินลงทุนขั้นต่ำมูลค่าเทียบเท่า 1 หมื่นล้านรูเปียห์ (7.5 แสนเหรียญสหรัฐฯ) (ไม่นับรวมมูลค่าของที่ดินและสิ่งก่อสร้างของบริษัท) และต้องชำระเงินลงทุนแล้วไม่ต่ำกว่า 2.5 พันล้านรูเปียห์ (1.8 แสนเหรียญสหรัฐฯ)

3.2 ขั้นตอนในการขออนุญาตจัดตั้งบริษัทของต่างชาติ

ปัจจุบันรัฐบาลมีการปรับปรุงกระบวนการขออนุญาตการลงทุน เพื่อลดระยะเวลาและอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนต่างชาติในการติดต่อกับหน่วยงานราชการ โดยมีการจัดตั้งศูนย์บริการครบวงจร (One-stop Service) ซึ่งเป็นการผนวกรวมการบริการของคณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุนของอินโดนีเซีย (Indonesia Investment Coordinating Board: BKPM) และ 22 หน่วยงานราชการจากกระทรวงต่างๆ ผู้ประกอบต่างชาติที่ต้องการจะดำเนินธุรกิจอินโดนีเซียจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) การขออนุมัติการจัดตั้งบริษัท

1. ก่อนทำการจัดตั้งการลงทุนของบริษัทต่างประเทศ นักลงทุนต่างชาติต้องทำการตรวจสอบชื่อของบริษัทที่ต้องการจะจัดตั้งจากกระทรวงยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (Ministry of Justice and Human Rights) ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 200,000 รูเปียห์ (ประมาณ 15 เหรียญสหรัฐฯ) โดย Public Notary เป็นผู้ดำเนินการแทนให้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวใช้เวลา 1 วันทำการ และสามารถยื่นผ่านระบบออนไลน์ได้
2. หลังจากทำการจองชื่อบริษัทแล้ว นักลงทุนต่างชาติทำการยื่นหนังสือสำคัญการจัดตั้งบริษัทต่างชาติ (The Deed of Establishment of FDI Company) โดยให้ Public Notary ในอินโดนีเซียเป็นผู้ดำเนินการแทนให้ ในการจัดทำและยื่นสู่กระทรวงยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (Ministry of Justice and Human Rights) โดยหนังสือสำคัญการจัดตั้งบริษัทต่างชาติจะต้องเป็นภาษาบาหลี อินโดนีเซียและประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
  - ชื่อและที่อยู่ของบริษัท
  - ประเภทของธุรกิจ
  - หนังสือบริคณห์สนธิ (The Article of Association)
  - รายชื่อคณะกรรมการบริหาร
  - เอกสารยืนยันรายชื่อผู้ถือหุ้นและรายชื่อผู้เป็นเจ้าของ

หลังจากทำการยื่นแล้ว กระทรวงยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนจะใช้เวลาในการอนุมัติ 14 วันทำการ และจะทำการประกาศการจัดตั้งบริษัทใหม่ผ่านทางราชกิจจานุเบกษา (State Gazette) ซึ่งใช้เวลาหลังจากการอนุมัติแล้วประมาณ 14 วันทำการ

3. เอกสารเพิ่มเติมที่สำคัญที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจของบริษัทจำกัด (PT.PMA) ซึ่งนักลงทุนสามารถทำการขออนุญาตก่อนหรือหลังจากการยื่นจัดตั้งบริษัทใหม่ ได้แก่
  - เอกสารยืนยันถิ่นที่จัดตั้งของบริษัท (Company Domicile Certification) นักลงทุนสามารถขอได้จากหน่วยงานเทศบาลท้องถิ่นที่บริษัทตั้งอยู่ (ใช้เวลาประมาณ 2 วันทำการ และไม่เสียค่าใช้จ่าย) หรือสามารถให้ฝ่ายบริหารของอาคารหรือนิคมอุตสาหกรรมเป็นผู้ออกเอกสารให้ได้

- เลขทะเบียนประจำตัวผู้เสียภาษี (Tax payer Identification Number: NPWP) นักลงทุนสามารถทำการขอได้จากหน่วยงานภาษีในพื้นที่ที่บริษัทตั้งอยู่ และสามารถทำการยื่นผ่านช่องทางออนไลน์ได้¹⁰

4. นักลงทุนต่างชาติต้องทำการขอใบอนุญาตลงทุน (Principle license) ในรูปแบบบริษัทจำกัด (PT.PMA) จากสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (Indonesia Investment Coordinating Board: BKPM) ทั้งนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถยื่นคำขอใบอนุญาตการลงทุน (Principle license) ผ่านศูนย์บริการครบวงจร (One-stop Service) ของ BKPM ซึ่งในปัจจุบันนักลงทุนสามารถทำการยื่นผ่านช่องทางออนไลน์ผ่านบริการ Electronic Investment Information and License Service Systems¹¹ การอนุมัติใบอนุญาตการลงทุนโดยปกติจะใช้เวลาการอนุมัติ 3 วันทำการ ซึ่งเอกสารที่นักลงทุนต้องจัดเตรียมในขั้นตอนการยื่นขอใบอนุญาตลงทุน (Principle license) ได้แก่

- ใบสมัคร (Application form II)
- เอกสารยืนยันตัวตนของผู้ยื่นใบสมัคร (Applicant's identification)
- รายละเอียดของกิจกรรมทางธุรกิจหรือแผนงาน สำหรับกิจการที่อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิต
- หนังสือแนะนำ (Recommendation) จากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง (ในกรณีที่ไม่จำเป็น)
- ลายเซ็นและตราประทับของผู้ยื่นสมัครหรือตัวแทน
- สำหรับการลงทุนในธุรกิจบริการ ต้องทำการนำเสนอแผนการลงทุนแก่ BKPM

(2) การขอใบอนุญาตก่อสร้างและใบอนุญาตอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเภทธุรกิจ

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการขอใบอนุญาตทางเทคนิค (Technical License) ผ่านการขออนุญาตจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมของธุรกิจ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจและใบอนุญาตจากท้องถิ่นในเขตที่จะเข้าไปลงทุนเช่น ใบอนุญาตในก่อสร้าง (Construction Permit) และใบอนุญาตทางด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental permit) รวมไปถึงการขอรับสิทธิประโยชน์ทางการลงทุนจาก BKPM และกระทรวงการคลัง ซึ่งในปัจจุบันมีการให้บริการศูนย์บริการครบวงจร (One-stop Service)

เอกสารที่จำเป็นต้องใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่

- เอกสารการจัดตั้งบริษัทที่เป็นภาษาอินโดนีเซีย
- สำเนาเลขทะเบียนผู้เสียภาษี
- หนังสืออนุญาตการจัดตั้งบริษัท
- หนังสือแนะนำจากกระทรวงหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำรายงานกิจกรรมการลงทุน (Investment Activity Report) ทุกๆ 3 เดือน

¹⁰ สามารถเข้าถึงได้ที่ <http://www.pajak.go.id> (ให้บริการเฉพาะภาษาบาฮาซาเท่านั้น)

¹¹ นักลงทุนสามารถเข้าถึงการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ของ BKPM ได้ที่ <http://online-sppise.bkpm.go.id>

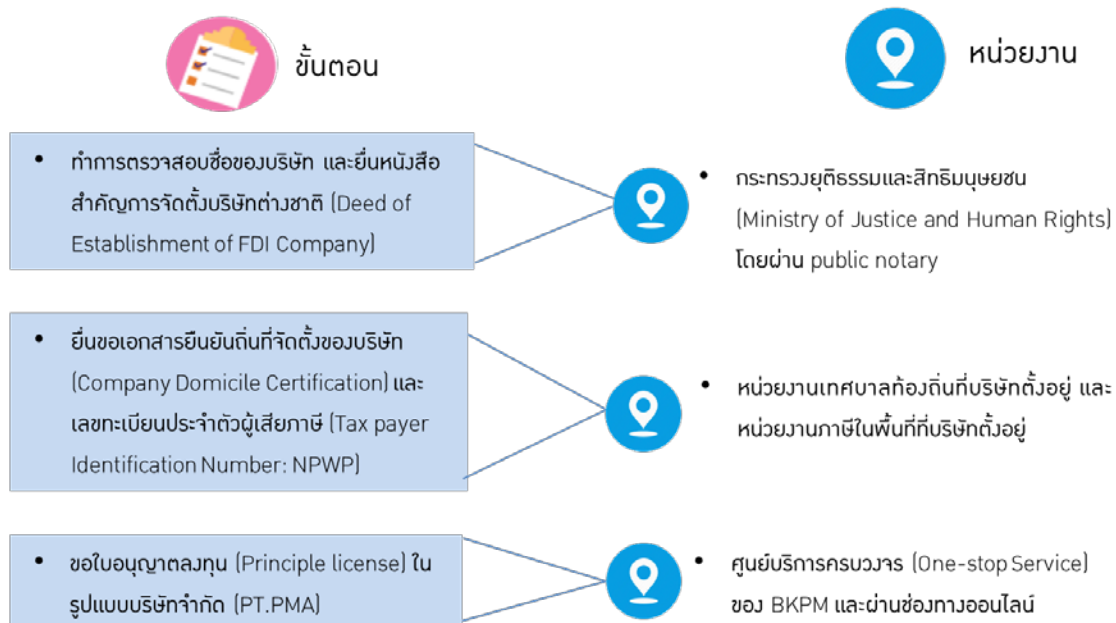
(3) การดำเนินธุรกิจถาวร

การออกใบอนุญาตดำเนินธุรกิจถาวร (Business License) ใบอนุญาตนำเข้า-ส่งออกสินค้าใบอนุญาตนำเข้า-ส่งออกวัตถุดิบ และแผนกำลังคนจากกระทรวงแรงงานจะออกให้กับบริษัทที่ได้ดำเนินการขอใบอนุญาตต่างๆ ครบถ้วนตามที่กำหนดที่ออกโดย BKPM และกระทรวงอื่นๆที่เกี่ยวข้อง หลังจากได้รับใบอนุญาตแล้ว ผู้ลงทุนจึงสามารถดำเนินการผลิตได้และจะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 30 ปีโดยต้องทำการส่งรายงานกิจกรรมการลงทุน (Investment Activity Report) ทุกๆ 6 เดือนหลังจากได้รับใบอนุญาตดำเนินธุรกิจ ผู้ที่ดำเนินการขอใบอนุญาตดำเนินธุรกิจถาวรต้องเป็นผู้อำนวยการของบริษัทและต้องมีการจัดเตรียมเอกสารต่อไปนี้

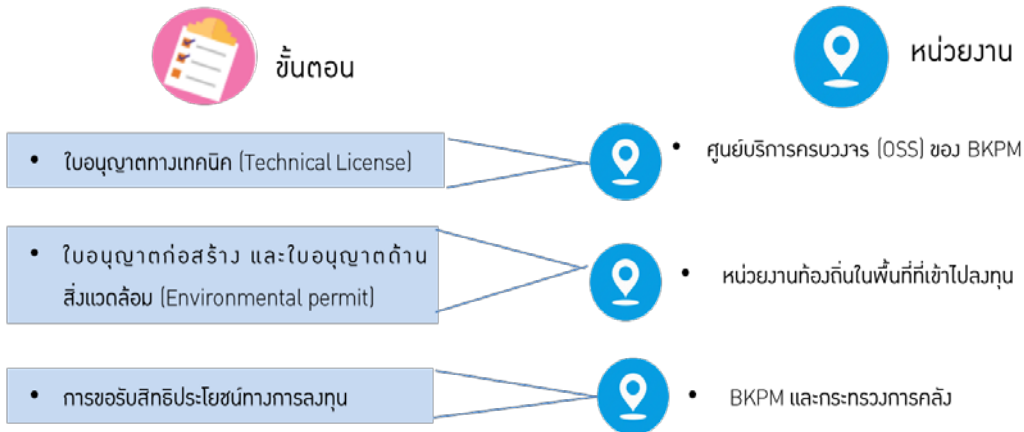
- ใบสมัคร (Application form II)
- ใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเภทธุรกิจที่ดำเนินการขอเรียบร้อยแล้วจากหน่วยงานต่างๆ
- หนังสือสำคัญในการจัดตั้งบริษัท (Deed of establishment) ที่ผ่านการอนุมัติแล้ว
- หลักฐานทางกฎหมายเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของโครงการลงทุน
- ใบอนุญาตทางด้านสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานท้องถิ่น
- หนังสือแนะนำ (Recommendation) จากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- สำเนาการส่งรายงานกิจกรรมการลงทุน (LKPM) ฉบับล่าสุด
- ลายเซ็นผู้บริหารพร้อมตราประทับของหรือหนังสือรับรองอำนาจในกรณีให้ผู้อื่นเป็นผู้กระทำการแทน

ภาพที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจของบริษัทต่างชาติในอินโดนีเซีย

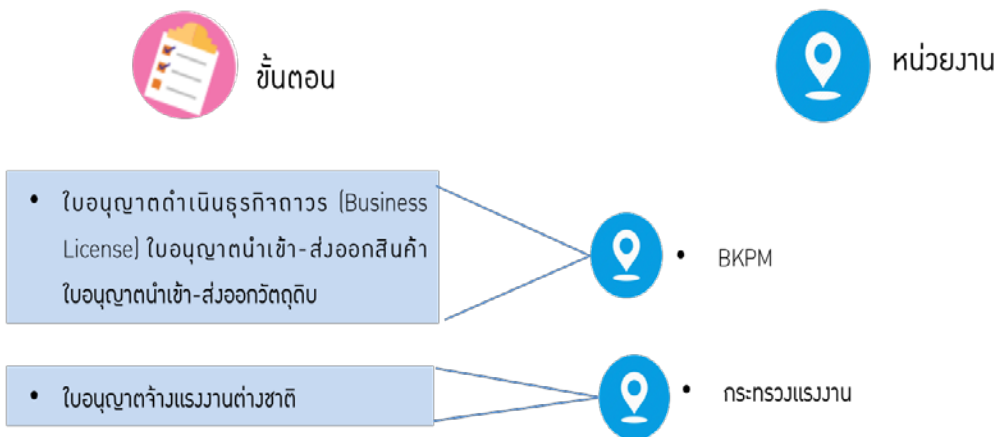
(1) การขออนุมัติการจัดตั้งบริษัท

(2) การขอใบอนุญาตก่อสร้างและอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(3) การดำเนินธุรกิจถาวร

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

- **การให้บริการขอใบอนุญาตการลงทุนภายใน 3 ชั่วโมง (The 3 Hours Investment Licensing Service)**

ภายใต้การนำของประธานาธิบดีโจโก วีโดโด ได้มีการพยายามปรับปรุงการให้บริการของหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน (BKPM) เพื่อให้นักลงทุนต่างชาติที่มีมูลค่าการลงทุนขนาดใหญ่ได้รับความสะดวกรสบายมากขึ้น โดยมีการให้บริการขอใบอนุญาตการลงทุนรวมทั้งสิ้น 9 ฉบับภายใน 3 ชั่วโมง (The 3 Hours Investment Licensing Service) ซึ่งได้แก่

- ใบอนุญาตลงทุน (Principle license)
- หนังสือรับรองการก่อตั้งจากกระทรวงยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
- บัตรประจำตัวผู้เสียภาษี (Tax ID)
- เลขประจำตัวการลงทะเบียนของบริษัท (Company Registration Number)
- ใบอนุญาตการจ้างงานชาวต่างชาติ (Expatriate Employment Permit)

- แผนการจ้างงานชาวต่างชาติ (Expatriate Employment Plan)
- ใบอนุญาตการนำเข้าวัตถุดิบ (Producer Importer Identification Number)
- หมายเลขทะเบียนศุลกากร (Customs Registration Number)
- หนังสือรับรองที่ดิน (Letter on Land Availability Information)

สำหรับเอกสารที่นักลงทุนต้องจัดเตรียมเพื่อเข้ารับบริการ ต้องมีการจัดเตรียมเอกสารเพื่อขอรับบริการ ดังนี้

- เอกสารยืนยันตัวของนักลงทุนที่อยู่ในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัท เช่น บัตรประชาชน/หนังสือเดินทาง หรือหนังสือการจัดตั้งบริษัท (สำหรับบริษัทสัญชาติอินโดนีเซีย)/ ข้อบังคับของบริษัท (สำหรับบริษัทต่างชาติ)
- แผนงาน (Flow chart) แสดงการประกอบกิจการของธุรกิจตั้งแต่กระบวนการจัดหาวัตถุดิบจนกระทั่งผลิตเป็นสินค้าขั้นสุดท้าย

อย่างไรก็ตาม บริการดังกล่าวยังสงวนสิทธิ์ไว้สำหรับนักลงทุนต่างชาติที่มีการลงทุนขนาดใหญ่ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- นักลงทุนที่มูลค่าการลงทุนมากกว่า 100,000 ล้านบาท หรือเทียบเท่ากับ 8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ/หรือมีการจ้างงานแรงงานท้องถิ่นมากกว่า 1,000 คน
- กิจการที่ลงทุนในการพัฒนาลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่นประจำกรุงจาการ์ตา (Japan External Trade Organization: JETRO) เกี่ยวกับการให้บริการดังกล่าว นักลงทุนญี่ปุ่นมองว่าการให้บริการดังกล่าวช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน แต่ยังมีขั้นตอนการจัดเตรียมเอกสารที่ยังยุ่งยาก และการกำหนดเงื่อนไขมูลค่าการลงทุนและการจ้างงานทำให้นักลงทุนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้บริการดังกล่าว

3.3 ระบบภาษีอากร

(1) ภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1.1) รายได้ที่ต้องเสียภาษี

รายได้ที่ต้องเสียภาษี คิดจากรายได้ทั้งหมด หักรายจ่ายที่สามารถนำมาหักภาษีได้ ทั้งนี้ รายได้ที่ยกเว้นไม่ต้องนำมาคิดภาษี ได้แก่ เงินปันผลจากบริษัทในประเทศ และรายได้จากการลงทุนในกองทุน และบริษัทร่วมลงทุน

(1.2) ภาษีกำไรที่ได้จากการขายทรัพย์สิน (Capital Gains Tax)

กฎหมายของอินโดนีเซียเก็บภาษีกำไรที่ได้จากการขายทรัพย์สินในลักษณะเดียวกับรายได้ปกติ การขายหุ้นส่วนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0.1 ของมูลค่า

ธุรกรรม ส่วนการขายหรือโอนที่ดินหรืออาคารจะต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 5 ของมูลค่าการซื้อขาย นอกจากนี้ กำไรจากการขายทรัพย์สินซึ่งเป็นของอินโดนีเซียที่ถือครองโดยต่างชาติ จะต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 5 ของมูลค่าการซื้อขาย

(1.3) เงินปันผล (Dividends)

นักลงทุนไม่จำเป็นต้องเสียภาษีจากเงินปันผลที่ได้จากบริษัทอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตามบริษัทที่เป็นผู้จ่ายเงินปันผลไม่สามารถนำเงินจำนวนดังกล่าวมาหักลดหย่อนภาษีได้

(1.4) การหักลดหย่อนภาษี (Deductions)

รายจ่ายส่วนใหญ่ซึ่งเกิดจากการประกอบธุรกิจสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ ซึ่งครอบคลุมถึงเงินค่าจ้าง ดอกเบี้ย ค่าเช่า ค่าลิขสิทธิ์ ค่าเดินทาง หนี้สูญ เบี้ยประกัน ค่าเสื่อมราคา ค่าดำเนินการต่างๆ รวมถึงเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญ

(1.5) การขาดทุน (Losses)

หากบริษัทเกิดการขาดทุนในปีนั้น จะสามารถนำผลการดำเนินการที่ขาดทุนไปหักออกจากรายได้ในปีถัดไปได้แต่ไม่เกิน 5 ปี ทั้งนี้ การลงทุนในบางอุตสาหกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ สามารถนำผลการขาดทุนไปหักออกจากรายได้ในปีถัดไปได้ โดยมีระยะเวลาที่สูงสุดถึง 10 ปี

(1.6) การหักค่าเสื่อมราคา (Tax Depreciation)

ค่าเสื่อมราคาสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ โดยอาจคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง (Linear) สำหรับสินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานน้อยกว่า 20 ปี หรือโดยวิธีถดถอย (Regression) สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ใช่อาคารซึ่งการคิดค่าเสื่อมราคาสามารถแบ่งตามประเภทของสินทรัพย์ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การคิดค่าเสื่อมราคาแบ่งตามประเภทของสินทรัพย์

ประเภทของสินทรัพย์	อัตรการเสื่อมราคา โดยวิธีถดถอย(ร้อยละ)	อัตรการเสื่อมราคา โดยวิธีเส้นตรง(ร้อยละ)
สินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งาน 4 ปี	50	25
สินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งาน 8 ปี	25	12.5
สินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งาน 16 ปี	12.5	6.25
สินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งาน 20 ปี	10	5
อาคารถาวรที่มีอายุการใช้งานเกิน 20 ปี	-	5
อาคารที่มีอายุการใช้งาน 10 ปี	-	10

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

(1.7) อัตรภาษีเงินได้นิติบุคคล

นิติบุคคลในอินโดนีเซียจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 25 สำหรับนิติบุคคลประเภททั่วไป อย่างไรก็ตามนิติบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซีย¹²ที่ผ่านเงื่อนไขจะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษี ดังที่แสดงในตารางที่ 3.2

¹² นิติบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียคือ นิติบุคคลที่จดทะเบียนในอินโดนีเซีย จะต้องเสียภาษีจากรายได้ที่เกิดทั้งในอินโดนีเซียและต่างประเทศ

ตารางที่ 3.2 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ประเภทนิติบุคคล	อัตราลดหย่อน	อัตราภาษีที่จัดเก็บ (ร้อยละ)
ทั่วไป	-	25
บริษัทขนาดเล็กซึ่งมีรายรับไม่เกิน 50,000 ล้านบาท (ประมาณ 3.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	ได้รับลดหย่อนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ	12.5
บริษัทจดทะเบียนที่มีการจำหน่ายหุ้นของบริษัทมากกว่าร้อยละ 40 ในตลาดหลักทรัพย์	ร้อยละ 5	20
บริษัทขนาดเล็กซึ่งมีรายรับไม่เกิน 4,800 ล้านบาท (ประมาณ 363,636 ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	ได้รับการลดหย่อนตามประกาศของกระทรวงการคลัง	1

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยนปี 2560: 1 เหรียญสหรัฐฯ เท่ากับ 13,312 รูเปียห์

ในการคำนวณภาษีจะใช้รอบปีภาษี (tax period) ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม หากนิติบุคคลต้องการใช้รอบปีภาษีแตกต่างจากช่วงเวลาปกติที่ใช้คำนวณ จะต้องทำเรื่องเพื่อขออนุญาตจากอธิบดีกรมศุลกากร

(2) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(2.1) รายได้ที่เป็นค่าจ้างที่ต้องเสียภาษี

รายได้ที่เป็นค่าจ้างที่ต้องเสียภาษีคือ ค่าจ้าง รายได้จากการประกอบอาชีพและรายได้อื่นๆ เช่น เงินปันผล ดอกเบี้ย และรายได้จากทรัพย์สิน ทั้งนี้ อินโดนีเซียไม่มีการเก็บภาษีจากเงินสวัสดิการที่ลูกจ้างได้รับจากนายจ้าง เช่น ค่าเช่าบ้านและค่ารถยนต์ แต่จะเก็บจากนายจ้างแทน

(2.2) ค่าลดหย่อน

บุคคลสามารถขอยื่นค่าลดหย่อนภาษีเงินได้โดยมีเงื่อนไขต่อไปนี้ คือ ค่าลดหย่อนส่วนบุคคล 36,000,000 รูเปียห์ ค่าลดหย่อนสำหรับผู้มีคู่สมรส 3,000,000 รูเปียห์ ค่าลดหย่อนสำหรับผู้บุตร 3,000,000 รูเปียห์ต่อคน

(2.3) อัตราภาษี

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของอินโดนีเซีย ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของอินโดนีเซีย

รายได้ที่ต้องเสียภาษีต่อปี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
0 – 50,000,000 รูเปียห์	5
50,000,001 – 250,000,000 รูเปียห์	15
250,000,001 – 500,000,000 รูเปียห์	25
มากกว่า 500,000,000 รูเปียห์	30

ที่มา:สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยนปี 2560: 1 เหรียญสหรัฐฯ เท่ากับ 13,312 รูเปียห์

(2.4) การยื่นภาษี

บุคคลธรรมดาที่มีหน้าที่ต้องคำนวณและแจ้งยื่นภาษีด้วยตนเองภายในวันที่ 31 มีนาคม ของทุกปี โดยผู้ที่มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ไม่จำเป็นต้องแจ้งภาษี อย่างไรก็ตาม ในส่วนของรายได้จากการจ้างงาน นายจ้างมีหน้าที่หักภาษีเงินได้ออกจากเงินเดือนก่อนที่จะจ่ายให้ลูกจ้าง และมีหน้าที่ต้องชำระภาษีส่วนนั้นให้กับทางการภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดมา

(3) ภาษีทางอ้อม

(3.1) ภาษีมูลค่าเพิ่ม

อินโดนีเซียมีการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value-added Tax: VAT) สำหรับสินค้าทั่วไปที่อัตราร้อยละ 10 อย่างไรก็ตาม สินค้าและบริการบางประเภทได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามประกาศของรัฐบาลเลขที่ 7/2007 มีการยกเว้นการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าและบริการที่มีเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- สินค้าทุน ซึ่งได้แก่ เครื่องมือและเครื่องจักร
- อาหารและวัตถุดิบที่ใช้ทำอาหารสำหรับสัตว์ปีกและปลา
- เมล็ดพันธุ์และวัตถุดิบทางการเกษตรที่ใช้ในกิจการการเพาะปลูก ปศุสัตว์ ประมง
- ผลผลิตทางการเกษตร

(3.2) ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (Withholding Taxes)

ภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่สำคัญของอินโดนีเซีย ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ประเภทของภาษีหัก ณ ที่จ่ายของอินโดนีเซีย

ประเภทของรายจ่าย	อัตรากำหนด (ร้อยละ)
เงินปันผล (ในกรณีที่ได้รับถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 25 ในบริษัทที่จ่ายเงินปันผล)	15
ดอกเบี้ยสำหรับบัญชีออมทรัพย์และเงินฝากที่จ่ายให้กับผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซีย หรือที่จ่ายให้กับธนาคารต่างชาติ	20
ค่าลิขสิทธิ์ที่จ่ายให้กับผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซีย	15
ค่าลิขสิทธิ์ที่จ่ายให้ผู้ที่ไม่ใช่ถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซีย	20

ที่มา: Worldwide Tax Summarize 2016/17, PWC

(4) อากรแสตมป์ (Stamp Duty)

กฎหมายของอินโดนีเซียกำหนดให้ต้องชำระค่าอากรแสตมป์สำหรับเอกสารทางกฎหมายในอัตรา 3,000 หรือ 6,000 รูเปียห์ (0.2 เหรียญสหรัฐฯ หรือ 0.4 เหรียญสหรัฐฯ) กล่าวคือ สำหรับเอกสารที่มีการระบุถึงเงินจำนวนมากกว่า 1,000,000 รูเปียห์ (75 เหรียญสหรัฐฯ) ต้องชำระอากรแสตมป์ในอัตรา 6,000 รูเปียห์ (0.4 เหรียญสหรัฐฯ) ส่วนเอกสารที่มีการระบุถึงจำนวนเงินมูลค่าตั้งแต่ 500,000 (37.5 เหรียญสหรัฐฯ) - 1,000,000 (75 เหรียญสหรัฐฯ) รูเปียห์ ต้องชำระอากรแสตมป์ในอัตรา 3,000 รูเปียห์ (0.2 เหรียญสหรัฐฯ) และสำหรับเช็คนาคาร ชำระอากรแสตมป์ในอัตราเดียวที่ 3,000 รูเปียห์ (0.2 เหรียญสหรัฐฯ)

(5) ภาษีที่ดินและภาษีอาคาร (Land & Building tax)

อินโดนีเซียมีการเก็บภาษีที่ดินและอาคารรายปีในอัตราร้อยละ 0.5 ต่อปี ของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินโดยภาครัฐ ในส่วนของการโอนย้ายที่ดิน ผู้รับโอนจะต้องทำต้องเสียอากรที่อัตราร้อยละ 5 ของมูลค่าการซื้อขายหรือมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินโดยภาครัฐ

(6) อากรขาเข้า (import duty)

อินโดนีเซียมีการเก็บภาษีจากสินค้านำเข้าในอัตราร้อยละ 0-150 ของมูลค่าสินค้านำเข้า การคำนวณภาษีอากรขาเข้าจะคำนวณตามราคาที่ยรวมราคาค่าสินค้า ค่าขนส่ง และค่าประกันภัย (Cost Insurance Freight : CIF) ดังแสดงตามตารางที่ 3.5 ทั้งนี้ อาจมีการยกเว้นสำหรับสินค้าบางประเภท เช่น สินค้าที่นำเข้าไปยังเขตสินค้าทัณฑ์บน (Bonded Zone) หรือสินค้าที่นำเข้าไปเพื่อผลิตและส่งออก เป็นต้น

ตารางที่ 3.5 ตารางแสดงอัตราอากรขาเข้าของอินโดนีเซีย

สินค้า	อัตราอากรขาเข้า (ร้อยละ)
รถยนต์นั่งและรถเพื่อการพาณิชย์	5-10
ชิ้นส่วนยานยนต์	0-10
เรือและสิ่งก่อสร้างที่ลอยน้ำได้	0.5
รองเท้า	5-30
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	5-150 หรือ 14,000 รูเปียห์ต่อลิตร
น้ำมันสกัดและน้ำมันหอมระเหย	5-150
สิ่งทอ	5-35
สารเคมี เวชภัณฑ์ พลาสติก ยาง	0-30

ที่มา: Worldwide Tax Summarize 2016/17,PWC

3.4 ข้อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (อนุสัญญาภาษีซ้อน)

อินโดนีเซียมีข้อตกลงเพื่อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนจากผลกำไร เงินปันผล ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม และค่าลิขสิทธิ์จากประเทศคู่สัญญา รวม 62 ประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร โดยในกลุ่มประเทศอาเซียนมี 6 ประเทศ คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2544 และมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม 2546

3.5 สิทธิที่ดินของนักลงทุนต่างชาติ

กฎหมายที่ดินของอินโดนีเซีย (Basic Regulation of Land in Indonesia UU5/1960) อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติมีสิทธิเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ใน 3 กรณี คือ

- สิทธิในการใช้ประโยชน์จากที่ดินเพาะปลูก การทำเกษตรกรรม ประมง ปศุสัตว์ได้สูงสุด 25 ปี และขยายเวลาได้อีก 25 ปี

- สิทธิในการสร้างสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินได้สูงสุด 30 ปี และขยายเวลาได้อีก 20 ปี และสามารถโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นได้
อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในประเด็นเรื่องสิทธิที่ดินของนักลงทุนต่างชาติกับหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน (BKPM) พบว่า รัฐบาลอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสิทธิการใช้ที่ดินของนักลงทุนต่างชาติโดยขยายสิทธิเพิ่มขึ้น¹³ ดังนี้
- สิทธิในการใช้ประโยชน์จากที่ดินเพาะปลูก การทำเกษตรกรรม ประมง ปศุสัตว์เป็นเวลาสูงสุด 60 ปี (เดิม 25 ปี) และสามารถขยายเวลาได้อีก 35 ปี (เดิม 25 ปี)
- สิทธิในการสร้างสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินกฎหมายอนุญาตให้สิทธิได้สูงสุด 50 ปี (เดิม 30 ปี) และสามารถขยายเวลาได้อีก 30 ปี (เดิม 20 ปี) และอาจขอต่ออายุได้โดยสามารถโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นได้

เนื่องจากปัญหาความไม่ชัดเจนของผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินในอินโดนีเซีย นักลงทุนต่างชาติหลังจากได้รับสิทธิการใช้ที่ดินแล้ว ควรมีการตรวจสอบสถานะที่ดิน (Land Due Diligence) ว่าผู้ใดเป็นเจ้าของที่ดิน ประวัติการเปลี่ยนเจ้าของที่ดินในอดีต ที่ดินที่ได้มานั้นอยู่การจัดเขต (Zoning) ให้ใช้ที่ดินสำหรับวัตถุประสงค์ใด และตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งานของนักลงทุนหรือไม่ หากมีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จะทำให้ถูกเพิกถอนสิทธิในการใช้ที่ดินได้ รวมไปถึงการเข้ามาลงทุน ควรใช้บริการบริษัทที่ปรึกษากฎหมายท้องถิ่น เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษาในเรื่องสิทธิการใช้ที่ดิน และการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมจะช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับสิทธิการใช้ที่ดิน อย่างไรก็ตามรัฐบาลอินโดนีเซียได้พยายามลดปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ โดยมีการวางแผนให้ที่ดินในประเทศต้องมีการถือกรรมสิทธิ์ชัดเจนภายในปี 2563¹⁴

3.6 มาตรการกีดกันทางการค้าการลงทุนและข้อจำกัดในการลงทุน

นโยบายของประธานาธิบดีโจโก วีโดโด ค่อนข้างโน้มเอียงไปทางการกีดกันทางการค้า (Protectionism) โดยเน้นให้มีการใช้วัตถุดิบ ตลอดจนแรงงานภายในประเทศให้มากขึ้นเช่น การกีดกันทางการค้าในรูปแบบการจัดระเบียบการค้าโดยการจะต้องมีใบอนุญาตการนำเข้าสินค้าหากจะนำเข้าสินค้าเข้ามาเพื่อจำหน่ายในประเทศ ตัวอย่างเช่นสินค้าเกษตรจะต้องดูระเบียบที่ 86/2015 โดยกำหนดให้การนำเข้าจะต้องรอให้ได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในการดำเนินการขอใบอนุญาตรวมถึงการจัดเตรียมเอกสาร มีความยุ่งยากซับซ้อนอย่างมากและใช้เวลาในการรอการดำเนินการนาน นอกจากนี้ ยังมี การกีดกันสินค้าเกษตรในบางช่วงฤดูกาล

¹³ ทำการสัมภาษณ์ ณ วันที่ 3 เมษายน 2560 แต่ยังไม่มีการประกาศออกมาอย่างเป็นทางการ

¹⁴ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจ หน่วยงานส่งเสริมการลงทุน (BKPM) และธนาคารพาณิชย์ของไทยที่มีสาขาอยู่ในอินโดนีเซีย

กฎหมายการลงทุนของอินโดนีเซีย จำแนกสาขาธุรกิจเป็น 3 ประเภท คือ

1. สาขาธุรกิจที่ไม่มีข้อจำกัดด้านการลงทุน
2. สาขาธุรกิจเปิดการลงทุนแต่มีเงื่อนไข ซึ่งได้แก่ กิจการที่สงวนไว้สำหรับผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อม หรือสหกรณ์ กิจการที่จำกัดสัดส่วนผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ กิจการที่มีข้อกำหนดเรื่องสถานที่ตั้ง กิจการที่ต้องขอใบอนุญาตพิเศษ กิจการที่สงวนไว้สำหรับชาวอินโดนีเซียเท่านั้น กิจการที่มีเงื่อนไขทั้งเงินลงทุน และสถานที่ตั้งสำหรับชาวต่างชาติ กิจการที่ต้องมีใบอนุญาตพิเศษและจำกัดเงินลงทุนสำหรับชาวต่างชาติ และ กิจการที่สงวนไว้สำหรับชาวอินโดนีเซียที่มีใบอนุญาตพิเศษเท่านั้น
3. สาขาธุรกิจที่ห้ามลงทุนซึ่งครอบคลุมสาขาธุรกิจที่เป็นอันตราย ก่อให้เกิดมลพิษ และมีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติและวัฒนธรรม ทั้งหมด 20 สาขา เช่น ธุรกิจคาสีโน การปลูกกัญชา และการผลิตสารเคมีบางประเภท เป็นต้น

แม้การลงทุนในประเทศอินโดนีเซียยังมีการจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติในหลายประเภทอุตสาหกรรม แต่จากประกาศของประธานาธิบดีที่ 44/2016 ได้มีการผ่อนคลายนโยบายข้อจำกัดของนักลงทุนต่างชาติ เพื่อให้การลงทุนจากต่างชาติเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนา โดยได้เพิ่มสาขาธุรกิจที่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นได้มากขึ้น (แสดงตามตารางที่ 3.6) ปรับลดสาขาธุรกิจเปิดเสรีการลงทุนแบบมีเงื่อนไขจาก 664 สาขา เหลือ 515 สาขา เพิ่มสาขาธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นข้างมากได้ ลดสาขาธุรกิจที่สงวนไว้สำหรับนักลงทุนอินโดนีเซียจาก 66 สาขาเหลือ 51 สาขา

ตารางที่ 3.6 การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติตามข้อจำกัดในการลงทุนต่างชาติ

สาขาธุรกิจ	สัดส่วนของถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติเดิม (ร้อยละ)	สัดส่วนของถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติใหม่ (ร้อยละ)
ห้องเย็น	33	100
ศูนย์กีฬา (Sport Center)	49	100
บาร์และคาเฟ่	49	100
ร้านอาหาร	51	100
การบริหารโรงพยาบาล ห้องปฏิบัติการคลินิก คลินิกรักษาโรค	67	100
วัตถุประสงค์สำหรับเวชภัณฑ์	85	100
ทางด่วน	95	100
เครื่องมือโทรคมนาคม และห้องปฏิบัติการทดสอบ	95	100
การบริหารจัดการน้ำที่ไม่มีสารเคมี	95	100
ตัวกลางซื้อขายตราสารฟิวเจอร์ (Future Brokerage)	95	100
ขายตรง	95	100
ผู้แทนจำหน่าย คลังสินค้า	33	67 (สามารถถือหุ้นได้ทั้งหมดสำหรับการจัดจำหน่ายเพื่อการผลิตของบริษัทในเครือ)
เครื่องมือแพทย์	49	67
บริษัทตัวแทนท่องเที่ยว	49	67
พิพิธภัณฑ์ของเอกชน การจัดประชุม การแสดงสินค้า	51	67
โรงแรมในระดับ 2 ดาวขึ้นไป	51	67
การขนส่งทางอากาศและบริการสนับสนุน	49	67
บริการที่ปรึกษาในการก่อสร้าง	55	67

สาขาธุรกิจ	สัดส่วนของถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติเดิม (ร้อยละ)	สัดส่วนของถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติใหม่ (ร้อยละ)
(จำกัดมูลค่าการลงทุนมากกว่า 10,000 ล้านบาท)		
บริการโทรคมนาคม	49	67
การฝึกอบรมพนักงาน	49	67
ดีพาร์ทเมนต์ที่มีพื้นที่ระหว่าง 400-2,000 ตารางเมตร	0	67
E-commerce	0	100 (สำหรับกิจการที่มีมูลค่าการลงทุน 100,000 ล้านบาทขึ้นไป หากต่ำกว่าเงินนี้จะอยู่ที่ร้อยละ 49)
การสร้างภาพยนตร์ และโรงภาพยนตร์ (ร้อยละ 60 ของภาพยนตร์ที่เข้าฉายต้องเป็นภาพยนตร์ท้องถิ่น)	0	100
ยางพารา หรือ ยางครัมป์ (ต้องได้รับการอนุญาตเป็นพิเศษจากกระทรวงอุตสาหกรรม)	0	100
โรงงานไฟฟ้าพลังงานความร้อนใต้พิภพ (Geothermal)	49	67

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

3.7 นโยบายส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

รัฐบาลอินโดนีเซียภายใต้ประธานาธิบดีโจโก วิโดโด ได้มีนโยบายที่จะพัฒนาสาธารณูปโภคและระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งการสร้างถนนและสะพานเพื่อเชื่อมโยงเกาะต่างๆ การสร้างสนามบินและท่าเรือ เพื่ออำนวยความสะดวกทางการคมนาคมขนส่ง ตลอดจนการสร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและนิคมอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ และรัฐบาลอินโดนีเซียยังส่งเสริมให้เกิดการลงทุนนอกเกาะชวา เพื่อกระจายการพัฒนาไปยังพื้นที่อื่น

นอกจากนี้ รัฐบาลของประธานาธิบดีโจโก วิโดโด ได้มีความพยายามปฏิรูปหน่วยงานที่ดูแลด้านการลงทุน (BKPM) และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยเฉพาะข้อจำกัดด้านการลงทุนจากต่างประเทศ (Investment Negative List) เพื่ออำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น กล่าวคือ รัฐบาลอินโดนีเซียได้เปิดเสรีการลงทุนมากขึ้นในหลายสาขาในปี 2559 โดยสาขาที่อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ร้อยละ 100 เช่น ร้านอาหาร โรงพยาบาล และห้องเย็น และสาขาที่ต่างชาติสามารถถือหุ้นข้างมากได้ถึงร้อยละ 67 เช่น คลังสินค้า การกระจายสินค้า ห้างสรรพสินค้าขนาดเล็ก (พื้นที่ 400-2,000 ตารางเมตร) และการจัดการประชุมและนิทรรศการระหว่างประเทศ (MICE)

ในด้านนโยบายการลงทุนจากต่างชาติ ประธานาธิบดี โจโก วิโดโด มีนโยบายที่ชัดเจนมากในการสร้างการผลิตในประเทศเพื่อลดการนำเข้าโดยใช้กลไกสำคัญ นั่นคือ ดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในขณะเดียวกัน อีกด้านหนึ่งของยุทธศาสตร์ของรัฐบาลอินโดนีเซียปัจจุบัน คือ การปกป้องอุตสาหกรรมและธุรกิจต่างๆ ในประเทศ เครื่องมือสำคัญในการปกป้องธุรกิจในประเทศ ก็คือ การออกกฎระเบียบจำนวนมาก และมีการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ ทำให้ภาคธุรกิจไม่สามารถคาดการณ์ได้ดังจะเห็นได้จากกรณีตัวอย่าง ดังนี้

- การนำเข้าเนื้อวัวจากออสเตรเลีย โดยให้นำเข้าผ่านหน่วยงานเดียวเท่านั้น ทำให้ราคาเนื้อวัวพุ่งสูงขึ้น ซึ่งอินโดนีเซียถูกร้อยเรียงจากประเทศยุโรปและไทย ทำให้ยกเลิกกฎระเบียบที่ปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศในภายหลัง
- กรณีการใช้กฎระเบียบในลักษณะของ Non-tariff measures (NTMs) เพื่อหวังผลให้เกิดการลงทุนในประเทศ รัฐบาลกำหนดต้องให้มีตรามาตรฐานที่เป็นรอยนูนที่ตัวหมวกกันน็อก แทนการใช้ฉลากรับรองมาตรฐาน ซึ่งเป็นการสร้างข้อจำกัดให้หมวกกันน็อกต้องมาขึ้นรูปหมวกที่อินโดนีเซียแทนการผลิตที่ต่างประเทศและมาติดฉลากที่อินโดนีเซีย เป็นต้น
- ภาคราชการของอินโดนีเซียค่อนข้างได้รับการปกป้อง เช่น รัฐบาลไม่ให้ใบอนุญาต (license) เพื่อเปิดสาขาในอินโดนีเซียมาเป็นเวลาหลายสิบปี หากไม่ใช่ธนาคาร 200 อันดับแรกของโลก (ซึ่งธนาคารไทยไม่มี) หรือต้องรักษากองทุน (business fund) ไว้ที่ 3 ล้านล้านรูเปียห์ (ประมาณ 225 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ทั้งนี้ รัฐบาลหวังให้ธุรกิจธนาคารจากต่างประเทศเข้ามาซื้อกิจการธนาคารในอินโดนีเซียซึ่งมีธนาคารขนาดเล็กและมีจำนวนมาก
- การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนแรงงานต่างชาติต่อแรงงานท้องถิ่น (expat ratio) โดยสัดส่วนการจ้างงานต่างชาติ 1 คน ต่อการจ้างแรงงานท้องถิ่น 10 คน

อย่างไรก็ตาม หากเป็นอุตสาหกรรมที่อินโดนีเซียต้องการสนับสนุนหรืออาศัยการลงทุนจากต่างประเทศอย่างแท้จริง ก็มีแนวโน้มที่จะเจอกับอุปสรรคต่างๆ น้อย ยกตัวอย่างเช่น การลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปสามารถถือหุ้นได้เกินร้อยละ 49 (ยกเว้นอุตสาหกรรมประมงที่ยังไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาถือหุ้น) ทั้งนี้ อุตสาหกรรมเป้าหมายของอินโดนีเซียในปัจจุบันแสดงในภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 ภาคธุรกิจที่รัฐบาลอินโดนีเซียส่งเสริมให้ลงทุน

1	INFRASTRUCTURE	35.000 MW of Power Plants	24 Ports			
2	AGRICULTURE	Food Estate	Corn	Cattle		
3	INDUSTRY	Labor Intensive	Textile	Food and Beverages	Furniture	Footwear
		Import Substitution	Chemical and Pharmacy	Iron and Steel	Components	
		Export Orientation	Electronics	Palm Oil and Derivative Products	Products of Wood, Paper and Pulp	Automotive
		Downstream	Cocoa	Sugar	Smelter	
4	MARITIME	Shipbuilding and Shiprepair	Cold Storage	Marine Technology		
5	TOURISM AND ZONE	10 Special Economic Zone of Tourism	8 Existing Special Economic Zone	7 New Special Economic Zone	14 Priority Industrial Estate and Others Industrial Estate	16 Tourism Priority Destination

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

(1) โครงการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ได้รับอนุมัติจาก BKPM หรือสำนักงานตัวแทนของภูมิภาค รวมถึงการขยายการลงทุนของโครงการลงทุนที่มีกำลังการผลิตมากกว่าร้อยละ 30 ของกำลังการผลิตของเครื่องจักรที่ติดตั้งแล้ว จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่สำคัญดังต่อไปนี้

(1.1) อกรขาเข้า (Import Duty)

ตามประกาศของกระทรวงการคลังที่ 76/PMK.011/2012 และ 176/PMK.011/2009 นักลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับอกรขาเข้าโดยมีรายละเอียด ดังนี้

- งดเว้นภาษีนำเข้า สำหรับเครื่องจักร สินค้าและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าขั้นสุดท้าย เป็นระยะเวลา 2 ปี
- หากใช้เครื่องจักรที่ผลิตในท้องถิ่นในอัตราร้อยละ 30 จะได้รับการงดเว้นภาษีขยาย ระยะเวลาเป็นเวลา 4 ปี

สำหรับเงื่อนไขให้ในการขอรับงดเว้นอกรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร สินค้า และวัตถุดิบเป็นดังนี้

- ไม่เคยถูกผลิตหรือจำหน่ายในอินโดนีเซีย
- มีจำหน่ายในอินโดนีเซีย แต่คุณสมบัติไม่เหมาะสมกับการผลิต
- มีจำหน่ายในอินโดนีเซีย แต่ปริมาณไม่เพียงพอกับความต้องการในอุตสาหกรรม

ในกระบวนการการขอรับสิทธิประโยชน์อกรขาเข้า ใช้เวลา 5 วันทำการในการพิจารณา และเมื่อได้รับสิทธิประโยชน์แล้วจะมีอายุ 2 ปี และสามารถขอต่ออายุได้ โดยเอกสารในการขอรับสิทธิ์ ได้แก่

- ใบสมัคร (Application form I)

- สำเนาของหนังสือจัดตั้งบริษัท (Deed of Establishment)
- ใบอนุญาตการลงทุน (Principle License)
- รายชื่อของเครื่องจักรที่นำเข้า (ที่ผ่านตามหลักเกณฑ์ของ BKPM) หรือ รายชื่อของ วัตถุดิบที่นำเข้า (ที่ผ่านตามหลักเกณฑ์ของ BKPM)
- เลขประจำตัวผู้เสียภาษี และสำเนาของเอกสารการยื่นสมัครขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี
- เลขอากร (Excise Identification Number: NIK) หรือหลักฐานการสมัครขอรับเลข อากร
- สำเนาเลขประจำตัวผู้นำเข้า (API-P)
- แผนงาน (Flowchart) ของกระบวนการผลิต
- ความสามารถในการผลิตของเครื่องจักร
- แผนผัง (layout) ของโรงงาน
- ข้อมูลทางเทคนิคของเครื่องจักร
- แบบแสดงรายงานการใช้วัตถุดิบสำหรับการผลิตในประเทศในอัตราร้อยละ 30
- หนังสือแนะนำ (Recommendation) จากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- สำเนาการส่งรายงานกิจกรรมการลงทุน (LKPM) ฉบับล่าสุด
- ลายเซ็นของฝ่ายบริหารบริษัทหรือตัวแทนพร้อมตราประทับ

(1.2) สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษี (Tax Allowance)

ตามข้อบังคับของรัฐบาลเลขที่ 9/ 2016 นักลงทุนต่างชาติที่มีการลงทุนอยู่ใน 145 สาขา จะได้รับสิทธิ ประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีซึ่งได้แก่

- ธุรกิจในการอุตสาหกรรมเกษตร เช่น ปศุสัตว์ การปลูกข้าวโพด ปลูกถั่วเหลือง การทำนา ข้าว
- ธุรกิจในการอุตสาหกรรมพลังงาน เช่น โรงงานไฟฟ้า การผลิตพลังงานทดแทน
- ธุรกิจอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ เช่น โรงกลั่นน้ำมัน น้ำมันเครื่อง
- ธุรกิจในการอุตสาหกรรมการผลิต เช่น ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เหล็ก เครื่องสำอาง โทรศัพท์ เวชภัณฑ์ ปลาและกุ้งแปรรูปยางรถยนต์

โดยธุรกิจที่มีการลงทุนที่จะได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับการลดหย่อนภาษี ดังนี้

- หักลดหย่อนรายได้ในการคำนวณภาษีร้อยละ 30 ที่เกิดจากการลงทุนในรูปแบบของ สินทรัพย์ถาวรและที่ดินโดยการคำนวณร้อยละ 5 ต่อปี เป็นระยะเวลา 6 ปี
- สามารถคิดค่าเสื่อมราคาและค่าตัดราคาในอัตราเร่ง (Accelerate Depreciation) สำหรับสินทรัพย์ที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน
- จัดเก็บภาษีการโอนเงินปันผลให้แก่ผู้ที่ไม่ได้มีถิ่นพำนักอยู่ในอินโดนีเซียในอัตราร้อยละ 10 หรือต่ำกว่าขึ้นอยู่กับการจัดอนุสัญญาภาษีซ้อนกับแต่ละประเทศ

- สามารถนำผลการดำเนินงานที่ขาดทุนมาหักออกจากรายได้ที่นำมาคำนวณภาษีในปีถัดไปได้มากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปีสำหรับการลงทุนที่มีเงื่อนไข ดังนี้
  1. ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมหรือเขตสินค้าทัณฑ์บน (Bonded Zone)
  2. การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน
  3. มีการใช้วัตถุดิบในการผลิตในอินโดนีเซียมากกว่าร้อยละ 70
  4. มีการจ้างงานแรงงานท้องถิ่นระหว่าง 500 ถึง 1,000 คน
  5. มีแผนในการจัดทำการศึกษาและพัฒนา
  6. เป็นการลงทุนในรูปแบบนำผลกำไรมาลงทุนต่อ (Reinvesting Capital)
  7. ส่งออกในสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30

(1.3) สิทธิประโยชน์ในการงดเว้นภาษี (Tax Holiday)

ตามประกาศของกระทรวงการคลังเลขที่ 159/PMK.010/2015 และประกาศของประธานหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) เลขที่ 19/2015 ได้ให้สิทธิประโยชน์ในการงดเว้นภาษี ดังนี้

- งดเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ถึง 15 ปีและสามารถต่ออายุได้ถึง 20 ปีสำหรับโครงการลงทุนที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจอินโดนีเซีย ซึ่งจะขึ้นอยู่กับการพิจารณาของกระทรวงการคลัง

โดยเงื่อนไขของการลงทุนที่สามารถรับสิทธิประโยชน์ในการงดเว้นภาษีมีดังนี้

- การลงทุนในอุตสาหกรรมบุกเบิก (Pioneer Industry) ใน 9 อุตสาหกรรม ได้แก่
  1. อุตสาหกรรมเหล็ก
  2. อุตสาหกรรมถ่านหิน
  3. อุตสาหกรรมสารอินทรีย์จากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
  4. อุตสาหกรรมเครื่องจักร
  5. อุตสาหกรรมอุปกรณ์การสื่อสาร
  6. อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป
  7. การขนส่งสินค้าทางทะเล
  8. อุตสาหกรรมผลิตในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
  9. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
- ทำการจัดตั้งบริษัทในอินโดนีเซียหลังจากวันที่ 15 สิงหาคม 2554
- มีแผนการลงทุนใหม่มูลค่าไม่ต่ำกว่า 1 ล้านล้านรูเปียห์
- ใช้เงินทุนโดยผ่านระบบธนาคารของอินโดนีเซียไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด

สำหรับการพิจารณาการให้สิทธิเงินได้ในอินโดนีเซียจะใช้เวลาประมาณ 45 วัน ซึ่งเป็นการพิจารณาของ BKPM 25 วัน และการพิจารณาของกระทรวงการคลัง 20 วัน

ในการขอรับสิทธิประโยชน์การลดหย่อนภาษีและสิทธิประโยชน์ในการงดเว้นภาษี นักลงทุนต้องมีการจัดเตรียมเอกสาร ดังนี้

- ใบสมัคร (Application Form I)
- สำเนาของหนังสือจัดตั้งบริษัท (Deed of Establishment)
- ใบอนุญาตการลงทุน (Principle License)
- หนังสือชี้แจงรายละเอียดการลงทุนและมูลค่าการลงทุน
- ลายเซ็นของฝ่ายบริหารบริษัทหรือตัวแทนพร้อมตราประทับ

(2) สิทธิประโยชน์สำหรับโครงการที่ผลิตเพื่อส่งออก

นักลงทุนที่ดำเนินกิจการผลิตเพื่อส่งออกจะได้รับสิทธิประโยชน์ ได้แก่ การคืนอากรสำหรับการนำเข้าสินค้าและวัตถุดิบเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปส่งออก การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีการค้าสำหรับสินค้าฟุ่มเฟือยที่ซื้อในประเทศเพื่อนำมาผลิตสินค้าส่งออก รวมทั้งสามารถนำเข้าวัตถุดิบได้อย่างเสรีในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกในกรณีที่ไม่สามารถหาวัตถุดิบหรือเครื่องจักรที่ผลิตในประเทศได้

(3) สิทธิประโยชน์สำหรับโครงการที่ตั้งอยู่ในเขตสินค้าทัณฑ์บน (Bonded Zone)

- ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต ภาษีเงินได้ และภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าฟุ่มเฟือย การนำเข้าสินค้าทุนและเครื่องมือ รวมทั้งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า
- อนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในประเทศได้ถึงร้อยละ 50 ของมูลค่าส่งออก หรือร้อยละ 100 ของการส่งออกสินค้าอื่นที่ไม่ใช่สินค้าสำเร็จรูป
- อนุญาตให้จำหน่ายเศษหรือของเหลือจากการผลิตเท่าที่ยังมีส่วนประกอบของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเกินกว่าร้อยละ 5
- ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีการค้าสำหรับสินค้าฟุ่มเฟือยในการส่งสินค้าเพื่อการผลิตต่อจาก Bonded Zone ไปยังผู้รับเหมาช่วงของบริษัท

(4) สิทธิประโยชน์สำหรับโครงการที่ลงทุนในเขตการพัฒนาทางเศรษฐกิจแบบบูรณาการ (Integrated Economic Development Zones: KAPETS)

หากลงทุนในเขต KAPETS ตามภูมิภาคที่กำหนด เช่น ภาคตะวันออกหรือในพื้นที่ห่างไกลที่รัฐบาลเป็นผู้จัดตั้ง หรือเป็นอุตสาหกรรมบุกเบิกใหม่ (เช่น อุตสาหกรรมไบโอดีเซลและไบโอเอทานอล) จะได้รับสิทธิประโยชน์ ขึ้นอยู่กับประเภทของอุตสาหกรรมตามนโยบายท้องถิ่นนั้นๆ ตัวอย่างสิทธิประโยชน์จากการลงทุน เช่น การคิดค่าเสื่อมราคาแบบอัตราเร่ง (accelerated depreciation) การยกเว้น/ลดหย่อนภาษีนำเข้า

บทที่ 4 พื้นที่เป้าหมายในการลงทุน

4.1 เมืองที่เป็นเป้าหมายในการลงทุน

กรุงจาการ์ตา เป็นเมืองหลวงและเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญของอินโดนีเซีย โดยมีประชากร 8.3 ล้านคน มี GDP มูลค่า 483.3 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นร้อยละ 17.5¹⁵ ของอินโดนีเซีย โดยมีสำนักงานหน่วยงานราชการ บริษัท ตลอดจนห้างสรรพสินค้าตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นเมืองที่มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานมากที่สุดในประเทศ ทำให้มีตลาดขนาดใหญ่รองรับในการเข้าไปลงทุนในหลากหลายอุตสาหกรรม

จังหวัดชวาตะวันตกเป็นเป้าหมายการลงทุนที่สำคัญของนักลงทุนต่างชาติ โดยปัจจุบันเป็นจังหวัดที่มีการลงทุนจากต่างชาติมากที่สุดในอินโดนีเซีย ปัจจุบันมีประชากร 46.7 ล้านคน มีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับทั้งทางด่วนระหว่างเมืองซึ่งยาวกว่า 394 กิโลเมตร ท่าเรือขนส่งทางทะเลมากกว่า 11 แห่ง สนามบิน 2 แห่ง ซึ่งเมืองที่สำคัญในจังหวัดชวาตะวันตก ได้แก่

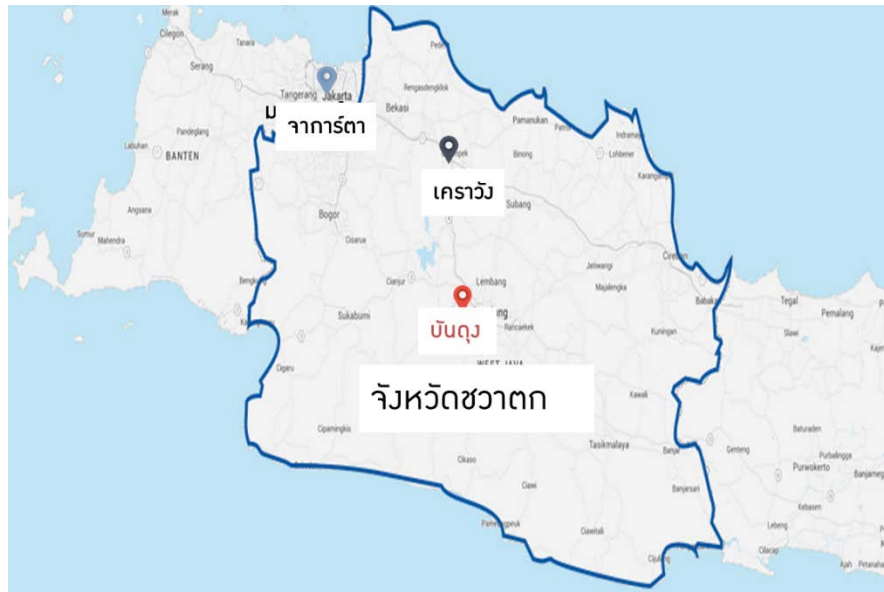
เมืองเคราวัง ตั้งอยู่ในจังหวัดชวาตะวันตก ทางตะวันออกของกรุงจาการ์ตา มีพื้นที่ประมาณ 1,753 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรประมาณ 2.1 ล้านคน ปัจจุบันเป็นเมืองที่รองรับการเจริญเติบโตของกรุงจาการ์ตา จากการสร้างทางด่วนระหว่างเมืองสายจาการ์ตา-ซิคัมเปก และกลายเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่สำคัญของอินโดนีเซียในปัจจุบัน เคราวัง เป็นเมืองที่มีคลัสเตอร์อุตสาหกรรมตั้งอยู่ โดยเฉพาะ อุตสาหกรรมยานยนต์ และมีนิคมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุน เช่น นิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta นิคมอุตสาหกรรม KIIC

เมืองบันดุง เป็นเมืองหลวงของจังหวัดชวาตะวันตก อยู่ห่างจากกรุงจาการ์ตาไปทางตะวันออกประมาณ 140 กิโลเมตร และมีประชากรประมาณ 8.5 ล้านคน เป็นเมืองที่มีประชากรมีฐานะค่อนข้างดี โดยมีนิคมอุตสาหกรรมรันจาอาเก็ค ที่เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนของเมืองบันดุง

---

¹⁵ Statistical Yearbook of Indonesia 2016, เข้าถึงได้จาก <https://www.bps.go.id/index.php/publikasi/4238>

ภาพที่ 4.1 เมืองที่เป็นเป้าหมายในการลงทุน

ที่มา: คณะผู้วิจัย

4.2 เขตเศรษฐกิจพิเศษ

4.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอินโดนีเซีย

สภาแห่งชาติเพื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษอินโดนีเซีย (National Council for Special Economic Zones) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลประสานงาน จัดตั้ง พัฒนาและบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษในอินโดนีเซีย เขตเศรษฐกิจพิเศษในอินโดนีเซียมีการแบ่งประเภท เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งจะมีการคัดเลือกอุตสาหกรรมหลักที่ส่งเสริมของแต่ละเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยพิจารณาจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในแต่ละพื้นที่และเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับการท่องเที่ยว

การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยให้นักลงทุนได้รับความสะดวกในการขออนุญาตการลงทุน โดยที่นักลงทุนสามารถติดต่อขอใบอนุญาตในการทำธุรกิจ ผ่านการบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One-stop Service) ซึ่งสามารถอนุมัติใบอนุญาตลงทุนและเอกสารอื่น ๆ รวม 9 ฉบับได้ภายใน 3 ชั่วโมงกับสำนักงานของเขตเศรษฐกิจพิเศษได้โดยตรง โดยไม่ต้องติดต่อผ่าน BKPM ปัจจุบันมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด 11 แห่งในอินโดนีเซีย โดยเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตจำนวน 7 แห่ง และเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวจำนวน 4 แห่ง ดังที่แสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเขตเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดตั้งในประเทศอินโดนีเซีย

เขตเศรษฐกิจพิเศษ	ที่ตั้ง	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	อุตสาหกรรมหลักที่ ส่งเสริม	กำลังแรงงานคาดการณ์ ในพื้นที่ (คน)
เขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมการผลิต				
SeiMangkei	North Sumatera	20.03	ปาล์ม น้ำมัน ยาง	83,304
ArunLhokseumawe	Ache, Sumatera	26.22	น้ำมันและก๊าซ ปิโตรเคมี การเกษตร กระดาษคราฟท์ (Kraft paper)	40,000 (ในปี 2570)
TanjungApi-Api	South Sumatera	20.3	ปาล์ม น้ำมัน ยาง ปิโตรเคมี	149,000
MaloyBatuta Trans Kalimantan (MBTK)	East Kalimantan	5.57	ปาล์ม น้ำมัน ป่าไม้	55,700
Palu	Central Sulawesi	15	นิกเกิลและเหล็ก โกโก้ สำหรับแปรรูป หวายแปรรูป	97,500
Bitung	North Sulawesi	5.34	ประมง การแปรรูปมะพร้าว ยาสมุนไพร โลจิสติกส์	34,710
Soreng	West Papua	5.24	ต่อเรือ โลจิสติกส์ เกษตรแปรรูป ป่าไม้ เหมืองแร่	15,024
เขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว				
Tanjung Lesung	Baten	15	ท่องเที่ยว	85,000
Mandalika	West Nusa	10.36	ท่องเที่ยว	58,700
Tanjung Kelayang	Bangka Belitung	3.24	ท่องเที่ยว	23,645 (ในปี 2565)
Morotai	North Maluku	11.02	ท่องเที่ยว ประมง โลจิสติกส์	30,000

ที่มา : National Council for Special Economic Zones (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

ภาพที่ 4.2 เขตเศรษฐกิจพิเศษและอุตสาหกรรมที่ส่งเสริม

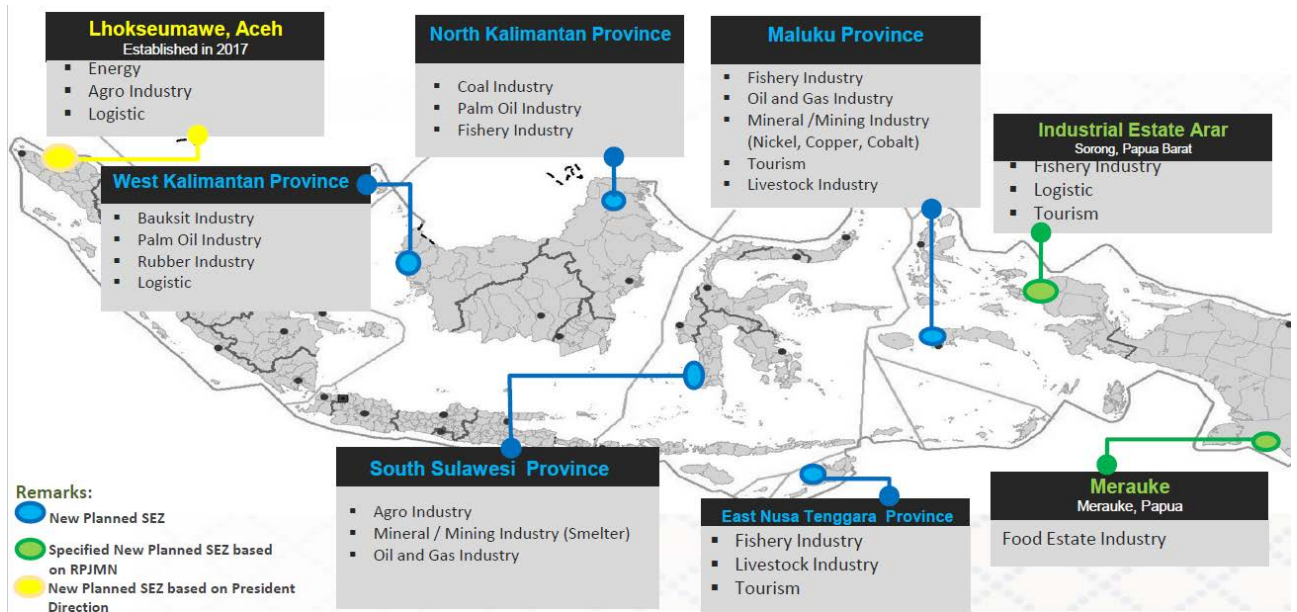

ที่มา : National Council for Special Economic Zones (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตและเป็นการดึงดูดการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลของประธานาธิบดี โจโกวีโดโต ได้มีการประกาศแผนเพิ่มการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจภายในประเทศเพิ่มอีกจำนวน 15 แห่งภายใน 2563 ภายใต้ข้อกำหนดของประธานาธิบดีเลขที่ 2/2015 แผนการพัฒนาประเทศระยะยาวและระยะสั้น (President Regulation Number 2/2015 on National Long- Mid Term Development Plan: RP JMN 2015-2019) โดยแบ่งเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมการผลิต 6 แห่ง (ดังแสดงในภาพที่ 4.3) และเขตเศรษฐกิจสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 9 แห่ง

ภาพที่ 4.3 เขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมผลิตที่อยู่ในแผนการพัฒนา

ที่มา : National Council for Special Economic Zones (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

4.2.2 สิทธิประโยชน์ที่ได้รับสำหรับการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

(1) สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้ (Tax holiday)

การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเฉพาะในอุตสาหกรรมหลักที่ส่งเสริม นักลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ (Tax Holiday) ในอัตราร้อยละ 20-100 เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 10-25 ปี สำหรับการลงทุนที่มีมูลค่าการลงทุนที่มากกว่า 1 ล้านล้านรูเปียห์ (คิดเป็นประมาณ 76.9 ล้านเหรียญสหรัฐ) และระยะเวลาตั้งแต่ 5-15 ปี สำหรับการลงทุนที่มีมูลค่าการลงทุนที่มากกว่า 5 แสนล้านรูเปียห์ (คิดเป็นประมาณ 38.5 ล้านเหรียญสหรัฐ) ซึ่งสูงกว่าการลงทุนนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการ (committee) ซึ่งประกอบด้วย กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่ดูแลด้านการลงทุน (BKPM) โดยจะพิจารณาจาก มูลค่าการลงทุน จำนวนการจ้างงานแรงงานในท้องถิ่น หากมีมูลค่าการลงทุนและการจ้างงานเป็นจำนวนมากก็จะทำให้ได้รับสิทธิประโยชน์มาก¹⁶

(2) สิทธิประโยชน์ลดหย่อนทางภาษี (Tax allowance)

นักลงทุนที่ลงทุนในอุตสาหกรรมหลักที่ส่งเสริมและอุตสาหกรรมอื่นๆจะได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับการลดหย่อนภาษี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- ลดหย่อนรายได้สุทธิในอัตราร้อยละ 30 ในการคำนวณภาษีเงินได้ของการลงทุน
- การคิดค่าเสื่อมราคาโดยใช้รูปแบบอัตราเร่ง

¹⁶ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ The National Council Secretariat Special Economic zone พบว่าในปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการพิจารณาการให้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้ (Tax holiday)

- การจัดเก็บภาษีเงินได้จากเงินปันผลสำหรับผู้ที่ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียในอัตรา ร้อยละ 10 หรือต่ำกว่า ขึ้นอยู่การทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับแต่ละประเทศ
- สามารถนำผลการดำเนินงานที่ขาดทุนมาหักออกจากรายได้ที่นำมาคำนวณภาษีในปี ถัดไปได้มากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี
- ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสำหรับการขายสินค้าฟุ่มเฟือย (Luxury Sale tax)

(3) สิทธิประโยชน์ในการนำเข้าสินค้าทุน

การนำเข้าสินค้าทุน (Capital Good) เช่น เครื่องจักร เครื่องมือ ที่ใช้ในกระบวนการการผลิตในเขต เศรษฐกิจพิเศษจะได้รับการยกเว้นภาษีการนำเข้าเป็นเวลา 2 ปี

(4) สิทธิประโยชน์จากการงดเว้นข้อจำกัดในการลงทุนของต่างชาติ

ข้อจำกัดด้านการลงทุนจากต่างประเทศ (Investment Negative List) จะไม่ถูกบังคับใช้สำหรับการลงทุน ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ยกเว้นในอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สงวนให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย (SME) หรือสหกรณ์

4.3 นิคมอุตสาหกรรม

4.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรม

นิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญและมีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับในอินโดนีเซียส่วนมาก ตั้งอยู่ในจังหวัด ชวาตะวันตก ทำให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นที่สนใจของนักลงทุนต่างชาติเป็นอย่างมาก นักลงทุนต่างชาติควรลงทุนใน นิคมอุตสาหกรรม เนื่องจากมีความยุ่งยากน้อยกว่าในเรื่องการขอสิทธิในการใช้ที่ดิน การขอใบอนุญาต สิ่งแวดล้อมและใบอนุญาตการก่อสร้าง รวมถึงมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีความพร้อมมากกว่า¹⁷

ปัจจุบันจังหวัดชวาตะวันตกเป็นพื้นที่ที่มีการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติมากที่สุด และก่อให้เกิดคลัส เตอร์อุตสาหกรรมต่างๆเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภค-บริโภค จึงเป็นพื้นที่การลงทุนที่มีศักยภาพในการเข้าไปของผู้ประกอบการไทย สำหรับรายละเอียดของนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดชวาตะวันตก แสดงดังตารางที่ 4.2

¹⁷ จากการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐและนักลงทุนในอินโดนีเซีย

ตารางที่ 4.2 รายละเอียดของนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดชวตวันต

เมือง	นิคมอุตสาหกรรม	ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)	จำนวนผู้ เช่า	ราคาที่ดิน/โรงงาน	ค่าเช่าที่ดิน/โรงงาน
เบกาซี	Bekasi International Industrial Estate โทรศัพท์ :+62 21 892 378 +62 21 897 2379 +62 21 897 2288	200	105	ปัจจุบันพื้นที่เต็มแล้ว	
	East Jakarta Industrial Estate โทรศัพท์ : +62 21 897 0001	320	102	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Greenland International Industrial City โทรศัพท์: +62 21 899 71188 อีเมล: greenland@deltamas.com เว็บไซต์: http://kota-deltamas.com	1,430	80	185 เหรียญสหรัฐฯ/ ตารางเมตร	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม
	Jababeka Industrial Estate-Cikarang โทรศัพท์: +62 21 572 7337 +62 21 893 4580 อีเมล: Market-kij@jababeka.com เว็บไซต์: http://www.jababeka.com	1,840	1650	ที่ดิน: 3,000,000 รูเปย์/ ตารางเมตร โรงงาน : 2,063,000,000- 5,382,600,000 รูเปย์	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม
	Kawasan Industri Gobel โทรศัพท์: +62 21 801 5666 +62 21 883 25802	54	14	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Kawasan Industri Terpadu Indonesia China โทรศัพท์: +62 21 5055 5612 +62 21 5055 4640 +62 21 5055 4641 อีเมล: adi_kong@126.com	200	25	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Lippo Cikarang โทรศัพท์: +62 21 897 2080 +62 21 897 2484 +62 21 897 2488 อีเมล: lctpark@lippo-cikarang.com เว็บไซต์: http://www.lippo-cikarang.com	1,227	820	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Marunda Center โทรศัพท์: +62 21 8899 0626 +62 21 2908 8088 อีเมล: djunaedi@marundacenter.com เว็บไซต์: http://www.marundacenter.com	540	550	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Bekasi Fajar Industrial Estate Tbk. โทรศัพท์: +62 21 898 0133 อีเมล: bekasifajar@mm2100.co.id	300	176	225 เหรียญสหรัฐฯ/ ตารางเมตร	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม
	MM2100 Industrial Town โทรศัพท์: +62 21 898 1001	805	188	220-250 เหรียญสหรัฐฯ/ ตารางเมตร	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม

เมือง	นิคมอุตสาหกรรม	ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)	จำนวนผู้ เช่า	ราคาที่ดิน/โรงงาน	ค่าเช่าที่ดิน/โรงงาน
	+62 21 899 82100 อีเมล: susi@mmid.co.id				
เครราวัง	Artha Industrial Hill โทรศัพท์: +62 21 5155171 อีเมล: marketing@aih.co.id เว็บไซต์: www.aih.co.id	390	-	170 เหรียญสหรัฐฯ/ ตารางเมตร	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม
	Bukit Indah Industrial Park โทรศัพท์: +62 264 351003 +62 264 351025 +81 03 53815333 อีเมล: marketing@indotaisei.com	700	33	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	GT Tech Park @Karawang โทรศัพท์: +62 21 573 4321 อีเมล: kim@ipp.co.id	400	-	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Karawang International Industrial City โทรศัพท์: +62 21 8901 666 +81 3 3497 2707 อีเมล: marketing@kiic.co.id administration@kiic.co.id เว็บไซต์: http://www.ijnet.or.jo/itc.realty	1200	139	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Kawasan Industri Mitrakarawang โทรศัพท์: +62 31 395 1628 อีเมล: general@maspionindustrialestate.com mie@maspion.co.id เว็บไซต์: www.maspionindustrialestate.com	500	69	ปัจจุบันพื้นที่เต็มแล้ว	
	Kujang Industrial Estate P: +62 264 313 113 โทรศัพท์+62 264 319 453 อีเมล: info@kikc.co.id kikc@purwakarta.wasantara.net.id เว็บไซต์: http://www.kikc.co.id	110	16	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับ ทางนิคมอุตสาหกรรม	4.5 เหรียญสหรัฐฯ/ ตารางเมตร/ปี
	Suryacipta City of Industry โทรศัพท์: +62 21 8911 5123 +62 21 527 2882 +62 267 440 088 อีเมล: webmaster@suryacipta.com เว็บไซต์: http://www.suryacipta.com	1,400	130	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Podomoro Industrial Park โทรศัพท์: +62 21 2911 9090	542	-	ขึ้นอยู่กับการเจรจากับทางนิคมอุตสาหกรรม	

เมือง	นิคมอุตสาหกรรม	ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)	จำนวนผู้ เช่า	ราคาที่ดิน/โรงงาน	ค่าเช่าที่ดิน/โรงงาน
	อีเมล: marketing@podomoroindustrialpark.com เว็บไซต์: www.podomoroindustrialpark.com				
ปುವาการ์ตา	Kota Bukit Indah Industrial City โทรศัพท์: +62 21 522 3773 อีเมล: marketing@kotabukitindah.com เว็บไซต์: http://www.kotabukitindah.com	1,425	61	ขึ้นอยู่กับ การจองจากกับ ทางนิคมอุตสาหกรรม	ค่าเช่าโรงงาน : รูปแบบที่ 1 9,005.5 เหรียญ สหรัฐฯ/เดือน รูปแบบที่ 2 15,869 เหรียญสหรัฐฯ/ เดือน รูปแบบที่ 3 43,223.25 เหรียญ สหรัฐฯ/เดือน รูปแบบที่ 4 5,372.5 เหรียญ สหรัฐฯ/เดือน รูปแบบที่ 5 3,815 เหรียญสหรัฐฯ/ เดือน
	Kawasan Industri Lion โทรศัพท์: +62 21 4600 779	50	-	ขึ้นอยู่กับ การจองจากกับทางนิคมอุตสาหกรรม	
โบกอร์	Kawasan Industri Sentul โทรศัพท์: +62 21 876 3468 +62 21 876 3469 อีเมล: marketing@kisbc-sentul.com c-servc@kisbc-sentul.com	100	65	ขึ้นอยู่กับ การจองจากกับทางนิคมอุตสาหกรรม	
	Cibinong Center Industrial Estate โทรศัพท์: +62 21 875 4129 อีเมล: ccie@cbn.net.id	140	26		ที่ดิน: 5,000 รู เปย์ห์/ตารางเมตร/ เดือน ค่าเช่าโรงงาน : 37,500 รูเปย์ห์/ ตารางเมตร/เดือน
สุเมดัง	Kawasan Industri Rancaekek Soeyang โทรศัพท์: +62 22 779 6090 อีเมล: info@dwipapuri-abadi.com เว็บไซต์: www.dwipapuri-abadi.com	200	35	ที่ดิน: 110 เหรียญสหรัฐฯ/ ตารางเมตร (ไม่รวมภาษี ร้อยละ 10)โรงงาน : 7,500,000,000/ยูนิต	โรงงาน: 300,000,000/ยู นิต/ปี(ไม่รวมภาษี)

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

4.3.1 ข้อมูลนิคมอุตสาหกรรมที่น่าสนใจ

สำหรับนิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญในอินโดนีเซียที่ตั้งอยู่ในจังหวัดชวาตะวันตกที่เป็นพื้นที่เป้าหมายในการเข้าไปลงทุน ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรม Suryacipta และ Rancaekek

(1) นิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta

Suryacipta City of Industry ตั้งอยู่ในเขตเมืองเคราวัง จังหวัดชวาตะวันตก อยู่ห่างจากกรุงจาการ์ตา ประมาณ 50 กิโลเมตร เริ่มจัดตั้งในปี 2533 โดยมีผู้พัฒนาคือ PT.Suryacipta Swadeya อยู่ภายใต้กลุ่ม Surya Internusa ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย ดำเนินธุรกิจหลัก คือ ธุรกิจการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เช่น นิคมอุตสาหกรรม อาคารสำนักงานให้เช่า อาคารที่พักอาศัย ธุรกิจก่อสร้างและธุรกิจโรงแรม นิคมอุตสาหกรรม Suryacipta City มีพื้นที่รวม 1,400 เฮกตาร์โดยแบ่งพื้นที่เป็น 3 ระยะพัฒนา ได้แก่ ระยะที่ 1 พื้นที่ 500 เฮกตาร์ระยะที่ 2 พื้นที่ 500 เฮกตาร์ และระยะที่ 3 พื้นที่ 400 เฮกตาร์

นิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีรองรับ โดยตั้งอยู่ห่างจากทางเข้า-ออกทางด่วนระหว่างเมือง (toll road) เส้นทางสายจาการ์ตา-ซิคัมเปกเพียง 1.3 กิโลเมตร และในอนาคตรัฐบาลยังมีแผนการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในบริเวณใกล้เคียงนิคมอุตสาหกรรม ได้แก่ ก่อสร้างทางด่วนระหว่างเมืองเป็นทางยกระดับ 2 ชั้น เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด การก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงเชื่อมต่อระหว่างกรุงจาการ์ตาและบันดุง ซึ่งใช้เวลาการเดินทางจากจาการ์ตาถึงเคราวัง ประมาณ 17 นาที ทำให้ประชากรที่อาศัยอยู่ในจาการ์ตา สามารถเดินทางมาทำงานที่เคราวังได้อย่างสะดวกมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานมีฝีมือ (skilled worker) และสนามบินนานาชาติ Katajati เพื่อรองรับการเดินทางประชากรในเขตจังหวัดชวาตะวันตก โดยปัจจุบันโครงการมีความคืบหน้าในการก่อสร้างที่ร้อยละ 60 และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2561

ภาพที่ 4.4 แผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่รอบนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta

ที่มา : PT. Suryacipta Swadaya (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

การเข้าไปลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta เป็นหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับนักลงทุนต่างชาติที่เริ่มเข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียเนื่องจากการจัดตั้งศูนย์ให้ข้อมูลแก่นักลงทุน (Suryacipta Center of Information) ที่ให้บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือแก่นักลงทุน เกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัทและการบริหารจัดการบริษัท ให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของรัฐบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทางนิคมอุตสาหกรรมยังมีบริการจัดหาบริษัทที่ปรึกษาในการทำธุรกิจ (Consultant Firm) ให้ตามระดับราคาที่ต้องการ และในอนาคตทางนิคมอุตสาหกรรมมีแผนเพิ่มการให้บริการการจับคู่ทางธุรกิจ (Business Matching) ให้กับนักลงทุนที่มาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม นอกจากนี้ นิคมอุตสาหกรรม Suryacipta ยังเป็นหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมที่อยู่ในโครงการให้สิทธิ์ในการก่อสร้างโครงการลงทุนได้ทันที (Direct Construction หรือ KLIK) หลังจากนักลงทุนได้รับใบอนุญาตการลงทุน (Principle License)

ภายในนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักลงทุน เช่น อาคารสำนักงานให้เช่า ธนาคาร ร้านอาหาร คาเฟ่ ร้านสะดวกซื้อ โรงแรมอาพาร์ทเมนท์ หอพัก โรงพยาบาลและศูนย์การแพทย์ รวมถึงคลังสินค้าให้เช่าของ PT. SLP SURYA TICON INTERNUSA ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนของบริษัท TICON จากประเทศไทยที่เข้ามาลงทุนก่อสร้างโกดัง คลังสินค้าให้เช่าในอินโดนีเซียและนักลงทุนสามารถเลือกลงทุนได้ในขนาดพื้นที่ขนาดใหญ่ (มากกว่า 10 เฮกตาร์) ขนาดกลาง (น้อยกว่า 10 เฮกตาร์) และขนาดเล็ก (น้อยกว่า 1 เฮกตาร์) ตามขนาดของกิจการ

ปัจจุบันมีผู้เช่าพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรม Suryacipta มากกว่า 140 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นบริษัทญี่ปุ่น ในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ วัสดุก่อสร้าง สินค้าโภคภัณฑ์ และมีผู้ประกอบการไทยที่ตั้งอยู่นิคมดังกล่าว ได้แก่ PT.Charoen Pokphand Indonesia Tbk PT. SCG Lightweight Concrete Indonesia สำหรับราคา

ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรม Suryacipta มีราคาเสนอขาย (Asking Price) เริ่มต้นที่ 140 เหรียญสหรัฐต่อตารางเมตร ขึ้นอยู่กับภาระเจรจาและรูปแบบที่ดินที่นักลงทุนต้องการ

สำหรับค่าใช้จ่ายและอัตราค่าไฟฟ้าภายในนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta ดังแสดงในตารางที่ 4.3 และ 4.4

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงค่าใช้จ่ายภายในนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta

รายละเอียด	ค่าใช้จ่าย (รูเปียห์)
ค่าน้ำประปา ค่าใช้จ่ายในการใช้น้ำ : 30,000 ลูกบาศก์เมตรแรก 30,001-90,000 ลูกบาศก์เมตร มากกว่า 90,000 ลูกบาศก์เมตร ค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อระบบน้ำประปา: (คิดในอัตราก้าวหน้า) 200 ลูกบาศก์เมตรแรกต่อวัน (ปริมาณขั้นต่ำ 10 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน) 201-500 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน 501-1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มากกว่า 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน	0.55 ต่อลูกบาศก์เมตร 0.50 ต่อลูกบาศก์เมตร 0.45 ต่อลูกบาศก์เมตร 150 ต่อลูกบาศก์เมตร 100 ต่อลูกบาศก์เมตร 75 ต่อลูกบาศก์เมตร 50 ต่อลูกบาศก์เมตร
ค่าบำบัดน้ำเสีย ปริมาณน้ำเสียที่บำบัดจะคิดจากร้อยละ 70 ของปริมาณน้ำที่ใช้ ค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อ : (คิดในอัตราก้าวหน้า) 200 ลูกบาศก์เมตรแรกต่อวัน (ปริมาณขั้นต่ำ 10 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน) 201-500 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน 501-1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มากกว่า 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน	0.55 ต่อลูกบาศก์เมตร 150 ต่อลูกบาศก์เมตร 100 ต่อลูกบาศก์เมตร 75 ต่อลูกบาศก์เมตร 50 ต่อลูกบาศก์เมตร
ค่าบำรุงพื้นที่ ขนาดพื้นที่เช่าไม่เกิน 120 ตารางเมตร ขนาดพื้นที่เช่ามากกว่า 120 ถึง 360 ตารางเมตร ขนาดพื้นที่เช่ามากกว่า 360 ตารางเมตร	0.06 ตารางเมตรต่อเดือน 0.05 ตารางเมตรต่อเดือน 0.04 ตารางเมตรต่อเดือน

ที่มา : PT. Suryacipta Swadaya (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยนปี 2560: 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 13,312 รูเปียห์

ตารางที่ 4.4 ค่าไฟฟ้าภายในนิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta

รายการ	แรงดันไฟฟ้าระดับปานกลาง (20 KV) สำหรับ > 200 kVA	แรงดันไฟฟ้าระดับต่ำ (380 KV) สำหรับ <200 kVA
ค่าเชื่อมต่อ ค่าไฟฟ้าผันแปร ค่าสถานีไฟฟ้า a. ≤1600 kVA b. >1600kVA	Rp 748.750/KVA Rp 125.000.000 Rp 165.000.000	อ้างอิงจากการคำนวณการลงทุน PLN
ค่ามัดจำ*	Rp 225.000/KVA	ขึ้นอยู่กับกำลังเชื่อมต่อ
ค่าธรรมเนียม	Rp 1.400/KWh หลังการปรับอัตราค่า ไฟฟ้า**) อัตราเดี่ยวดลอด 24 ชั่วโมง	TTL + Rp 200/KWh หลังการปรับอัตราค่า ไฟฟ้า**) อัตราช่วงเวลาที่มีการใช้มากและช่วงเวลาที่ม ีการใช้้น้อย
การคิดค่าธรรมเนียม ขั้นต่ำ***	110 ชั่วโมง	40 ชั่วโมง
EXCESS KVARH Rp	Rp 1.200 ต่อ KWh	Rp. 1.057 ต่อ KWh

ที่มา: PT. Suryacipta Swadaya (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

หมายเหตุ: * อ้างอิงจาก Decree of PT PLN’s Director (Keputusan Direksi Direksi PT PLN (Persero)) No. 424.K/DIR/2013 วันที่ 31 พฤษภาคม 2556

** สูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าอ้างอิงจาก Annex IV of Regulation of Ministry of Energy (Lampiran IX Peraturan Menteri ESDM) No. 31 Tahun 2014 วันที่ 5 พฤศจิกายน 2557

*** ค่าธรรมเนียมขั้นต่ำ (ชั่วโมง) = KWh ทั้งหมด /กำลังเชื่อมต่อ

TTL = อัตราค่าไฟฟ้า (Tariff Tenaga Listrik) หรือ Reguler Tariff

อัตราแลกเปลี่ยนปี 2560: 1 เหรียญสหรัฐฯ เท่ากับ 13,312 รูเปียห์

(2) นิคมอุตสาหกรรมรันจาดาเก็ค (Kawasan Industri Rancaekek)

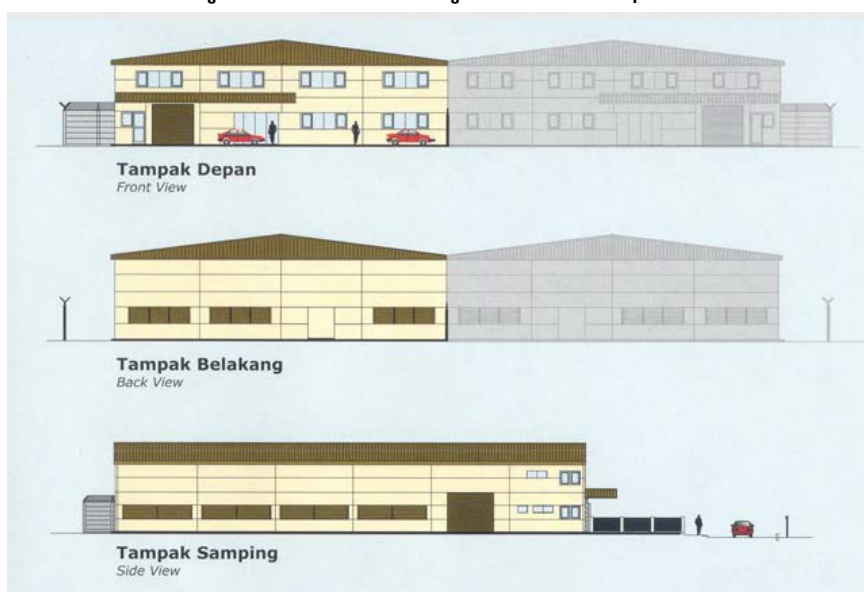
นิคมอุตสาหกรรมมีพื้นที่ 200 เฮกตาร์ (ซึ่งเป็นนิคมอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดที่อยู่ใกล้กับเมืองบันดุง จังหวัดชวาตะวันตก บริหารจัดการโดย PT.Dwipapuri Abadi ซึ่งเป็นบริษัทที่ถือหุ้นโดยชาวอินโดนีเซียทั้งหมด โดยเริ่มเปิดดำเนินงานตั้งแต่ปี 2534

สำหรับโครงสร้างพื้นฐานภายในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ด้านไฟฟ้าใช้กระแสไฟฟ้าที่ซื้อจาก PT. PLN ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่จำหน่ายไฟฟ้าในอินโดนีเซียโดยตรง ทำให้พบเจอปัญหาไฟฟ้าดับค่อนข้างน้อย ด้านระบบน้ำเป็นการขุดใช้น้ำบาดาลภายในนิคมอุตสาหกรรมและยังมีระบบบำบัดน้ำเสียภายในนิคมอุตสาหกรรมเอง รวมถึงไม่มีปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม

ราคาที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมรันจาอาเก็คืออยู่ที่ 1.5 ล้านรูเปียห์ (ประมาณ 112.5 เหรียญสหรัฐฯ) ต่อตารางเมตร (ไม่รวมภาษีร้อยละ 10) ซึ่งมีราคาถูกกว่ากับนิคมอุตสาหกรรมที่อยู่ใกล้กับกรุงจาการ์ตาหรือในจังหวัดชวาตะวันตกสำหรับการเช่าที่ดินในนิคมอุตสาหกรรม ในด้านการจัดหาแรงงานหากนักลงทุนต้องการแรงงาน 100 คน สามารถหาแรงงานในพื้นที่ได้ภายใน 2 สัปดาห์

ภายในนิคมอุตสาหกรรมรันจาอาเก็ค นอกเหนือจากพื้นที่เปล่าสำหรับให้เช่าและซื้อแล้ว ยังมีโรงงานสำเร็จรูปซึ่งถูกออกแบบให้ประโยชน์ได้ทั้งในรูปแบบโรงงาน สำนักงาน และบ้านพักในพื้นที่เดียวกัน (ภาพที่ 4.5) และยังมีพื้นที่ให้เช่าสำหรับการจัดตั้งศูนย์ธุรกิจ (Business Center) ซึ่งตั้งอยู่บริเวณทางเข้าของนิคมอุตสาหกรรม

ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างรูปแบบโรงงานสำเร็จรูปในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมรันจาอาเก็ค

ที่มา : PT. Suryacipta Swadaya (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

การลงทุนในพื้นที่นี้มีข้อได้เปรียบ คือเหมาะกับการตั้งโรงงานที่กระบวนการผลิตใช้แรงงานเข้มข้น (labor intensive) เนื่องจากค่าแรงขั้นต่ำในรันจาอาเก็คืออยู่ที่ประมาณ 2.4 ล้านรูเปียห์ต่อเดือน มีการรวมตัวของสภาพแรงงานในบังคับไม่เข้มแข็งเหมือนในกรุงจาการ์ตา แคราวังและเบกาซี ทำให้ที่รันจาอาเก็คไม่มีปัญหาการประท้วงของแรงงานบ่อยครั้งเหมือนกับพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น และพบปัญหาการคอร์รัปชันในการทำธุรกิจน้อยกว่าพื้นที่ที่มีบริษัทขนาดใหญ่เข้าไปตั้งธุรกิจอยู่มาก เช่นในกรุงจาการ์ตาหรือแคราวัง

ในปัจจุบันผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมที่เป็นการลงทุนการผลิต สำหรับทั้งส่งออกและจำหน่ายในประเทศในสัดส่วนที่เท่าๆ กันอยู่ในประเภทอุตสาหกรรมอาหาร เช่น บริษัท Garuda Food ผู้ผลิตอาหารรายใหญ่ของอินโดนีเซีย มีโรงงานตั้งอยู่นิคมอุตสาหกรรมรันจาอาเก็คเพียงแห่งเดียวในจังหวัดชวา

ตะวันตก และยังมีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอ และชิ้นส่วนยานยนต์ โดยนักลงทุนที่เข้ามาตั้งโรงงานทั้งสิ้น 33 ราย ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมรังจางาเกิด

รายชื่อโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม	สัญชาติ	ประเภทอุตสาหกรรม
1. PT. Aichi Tex Indonesia	ญี่ปุ่น	สิ่งทอ
2. CV. Bakery Mekar Wangi	อินโดนีเซีย	อาหาร
3. PT. Chandra Nugrahcipta	อินโดนีเซีย	ชิ้นส่วนยานยนต์
4. PT. CitramasAditama	อินโดนีเซีย	สิ่งทอ
5. PT. DaeindoTransindo	อินโดนีเซีย	คลังเก็บสินค้า
6. PT. Duta KharismaPersada	อินโดนีเซีย	กาว
7. PT. Ewindo	ญี่ปุ่น	เคเบิล
8. PT. Gaha Green Garment	ไต้หวัน	เครื่องนุ่งห่ม
9. PT.Garuda Food Putra Putri Jaya	อินโดนีเซีย	อาหาร
10. PT. GraciaPharmindo	อินโดนีเซีย	ยา
11. PT. Gramedia	อินโดนีเซีย	สิ่งพิมพ์
12. PT. IbaraLioho Indonesia	ญี่ปุ่น	ชิ้นส่วนยานยนต์
13. PT. Ikapharmindo Putramas	อินโดนีเซีย	ยา
14. PT. IntexMesin Indonesia	ไต้หวัน	เครื่องจักร
15. PT. InsanSandangInternusa	อินโดนีเซีย	สิ่งทอ
16. PT. Iwaki Glass indonesia	ญี่ปุ่น	อุปกรณ์สำหรับห้องทดลอง
17. PT. Kewalram Indonesia	อินโดนีเซีย	สิ่งทอ
18. PT. King Duan Industrial	ญี่ปุ่น และไต้หวัน	ชิ้นส่วนยานยนต์
19. CV.Mulia Jaya Textile	อินโดนีเซีย	สิ่งทอ
20. PT. MultibrataAnugrahUtama	อินโดนีเซีย	เครื่องสำอาง
21. PT. MustikaSiliwangi Lestari	อินโดนีเซีย	สิ่งทอ
22. PT. Naga Putra Suteramas	อินโดนีเซีย	สิ่งทอ
23. PT. SehoMakmurIndustri	อินโดนีเซีย	รองเท้า
24. PT. Sentra IndologisUtama	อินโดนีเซีย	คลังสินค้า
25. PT. Sidola	อินโดนีเซีย	อาหาร
26. PT. SinarNiaga Sejahtera	อินโดนีเซีย	คลังสินค้า
27. CV. Sun Flower	อินโดนีเซีย	กระเป๋า
28. PT. Sterin Laboratories	อินโดนีเซีย	เครื่องสำอาง
29. PT. Tata Global Sentosa	อินโดนีเซีย	ผ้าอ้อม
30. PT. TigaBintangLogistik	อินโดนีเซีย	โลจิสติกส์
31. PT. Tung Chia Yi	ไต้หวัน	ลามิเนต
32. PT. VassmedicaSpundbond	อินโดนีเซีย	หน้ากาก
33. PT. Zain Textiles And Garment	อินเดีย	เครื่องนุ่งห่ม

ที่มา : PT. DwipapuriAbadi (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

4.3.2 สิทธิประโยชน์ในการก่อสร้างโครงการลงทุนได้ทันที (Direct Construction หรือ KLIK) สำหรับนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับคัดเลือก

นักลงทุนที่ลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมที่ได้คัดเลือกจำนวน 32 แห่งทั่วประเทศ สามารถเริ่มก่อสร้างโรงงานหรือสิ่งปลูกสร้างได้ทันทีหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตการลงทุน (principle license) หรืออยู่ระหว่างการขอใบอนุญาตการก่อสร้าง (construction permit) และใบอนุญาตสิ่งแวดล้อม (environment permit) ซึ่งบริการดังกล่าวไม่มีข้อจำกัดเงินลงทุนขั้นต่ำและจำนวนการจ้างงานของโครงการลงทุน โดยบริการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากความร่วมมือของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น สำหรับรายชื่อนิคมอุตสาหกรรมทั้ง 32 แห่งดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 รายชื่อนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการก่อสร้างโครงการลงทุนได้ทันทีหลังจากได้ใบอนุญาตการลงทุน (Direct Construction หรือ KLIK)

จังหวัด	นิคมอุตสาหกรรม	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)
ชวาตะวันตก (Jawa Barat)	Bekasi Fajar	3
	Delta Silicon 8	1.6
	Karawang Internasional Industrial City	2.9
	Suryacipta City of Industry Estate	3
	GT Tech	1
	Artha Industrial Hill	3.2
	Greenland International Industrial Center/GIIC	4
	Jababeka Cikarang	0.5
	Kota Bukit Indah	5.1
	Indotaisei Kota Bukit Indah	3
ชวา (Jawa Tengah)	Kendal	7
	Bukit Semarang Baru	0.4
	Wijayakusuma	0.1
	Jatengland	0.3
ชวาตะวันออก (Jawa Timur)	Java Integrated Industrial and Port Estate	0.2
	Maspion	0.2
	Tuban	0.2
จาการ์ตา (Jakarta)	Nusantara	0.1
	Jakarta Industrial Estate Pulogadung/JEP	0.01
	Marunda Center	0.3
บันเตน (Banten)	Modern Cikande	18
	Wilmar Integrated	8

จังหวัด	นิคมอุตสาหกรรม	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)
	Krakatau Cilegon	5.7
เรียว (Riau)	Dumai	1.9
หมู่เกาะเรียว (Kepulauan Riau)	Batamindo	0.5
	Bintang	0.2
	Kabil Integrated	0.2
	West Point Maritime	0.1
	Bintan Inti Industrial Estate Lobam	2.2
สุมาตราตอนเหนือ (North Sumatera)	Medan	1
สุลาเวสีใต้ (Sulawesi Selatan)	Bantaeng	30
กาลิมันตันตะวันออก (Kalimantan Timur)	Kariangau	1.3

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

บทที่ 5 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

5.1 ภาพรวมอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายสำหรับนักลงทุนไทย เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ผลิตรถยนต์สัญชาติญี่ปุ่นรายใหญ่ เช่น โตโยต้า ฮอนด้า นิสสัน ซูซูกิ มิตซูบิชิ ไดฮัทสึ ผู้ผลิตรถยนต์สัญชาติเกาหลี เช่น ฮุนได และยังรวมถึงผู้ผลิตรถยนต์สัญชาติเยอรมัน เช่น เมอซิเดส-เบนซ์ บีเอ็มดับเบิลยู มาลงทุนในอินโดนีเซีย ขณะที่ผู้ผลิตชิ้นส่วนประกอบ (Suppliers) ในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในอินโดนีเซียยังมีจำนวนไม่มากนัก และความสามารถในการผลิตยังจำกัด

ในปี 2559 อินโดนีเซียสามารถผลิตรถยนต์ในประเทศได้รวมทั้งสิ้น 1,177,797 คัน โดยส่วนมากเป็นการผลิตที่เกิดจากแบรนด์รถยนต์สัญชาติญี่ปุ่น ที่ปริมาณการผลิตสูงถึง 1,172,968 คัน หรือคิดเป็นสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 99.6 โดยแบรนด์รถยนต์ที่มีปริมาณการผลิตสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ โตโยต้า ฮอนด้า ไดฮัทสึ ซูซูกิ มิตซูบิชิ ดังแสดงในตารางที่ 5.1 และกำลังการผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียยังสามารถรองรับได้สูงที่สุดมากกว่า 2,000,000 คัน

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2555-2559) อินโดนีเซียมีการเจริญเติบโตของปริมาณการผลิตและยอดขายรถยนต์อย่างต่อเนื่อง ยกเว้นในปี 2558 ที่ปริมาณการผลิตหดตัวลดลง จากภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ชะลอตัว (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) โดยในปี 2559 ประเภทรถยนต์ที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุดและมียอดขายมากที่สุด คือ รถยนต์ประเภทอเนกประสงค์ 4x2 (ตารางที่ 5.2) ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 57.2 ของยอดขายรถยนต์รวมทุกประเภทของอินโดนีเซีย เนื่องจากมีราคาไม่สูงมากและสามารถตอบสนองกับความต้องการของชาวอินโดนีเซียที่ชอบเดินทางเป็นครอบครัว¹⁸ และกลุ่มรถยนต์ที่น่าจับตามองในอินโดนีเซีย คือ รถยนต์นั่งขนาดเล็ก ภายใต้โครงการ Low Cost Green Car (LCGC) ซึ่งคล้ายกับโครงการ Eco-car ของไทย ในการรองรับการเติบโตของประชากรวัยทำงานในเมือง โดยรถยนต์ประเภทดังกล่าวมีการเก็บภาษีสรรพสามิตร้อยละ 0

¹⁸ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 5.1 ปริมาณกำลังการผลิตรถยนต์แยกตามรายยี่ห้อในปี 2559

อันดับ	ยี่ห้อรถยนต์	ปริมาณการผลิต (คัน)	อัตราการเจริญโต (ร้อยละ)
1	โตโยต้า	537,415	14.0
2	ฮอนดา	195,274	31.9
3	ไคฮัทสึ	185,331	13.5
4	ซูซูกิ	113,243	-13.5
5	มิตซูบิชิ	36,674	-28.3
6	มิตซูบิชิ ฟิวโซ	30,704	-14.2
7	คัทสัน	25,640	-13.8
8	ฮีโน่	24,422	23.8
9	อีซูซุ	14,062	-17.0
10	นิสสัน	10,203	-45.7
	อื่นๆ	4,829	-
	รวม	1,177,797	7.2

ที่มา: Gaikindo (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ตารางที่ 5.2 ยอดขายรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามประเภทในปี 2559¹⁹

อันดับ	ประเภท	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)
1	รถยนต์อเนกประสงค์ 4X2	608,054	57.2	10.6
2	รถปิคอัพ/รถบรรทุก	66,773	6.3	-10.7
3	ซีดาน	13,832	1.3	-20.6
4	รถกระบะ 4 ประตู	9,344	0.9	-22.4
5	รถยนต์ประเภท 4X4	4,930	0.5	19.5
6	รถบัส	3,959	0.4	5.8
	รวม	1,062,729	100	4.9

ที่มา: Gaikindo (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

¹⁹ ดูรายละเอียดปริมาณการผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียระหว่างปี 2555-2559 ได้ในภาคผนวก

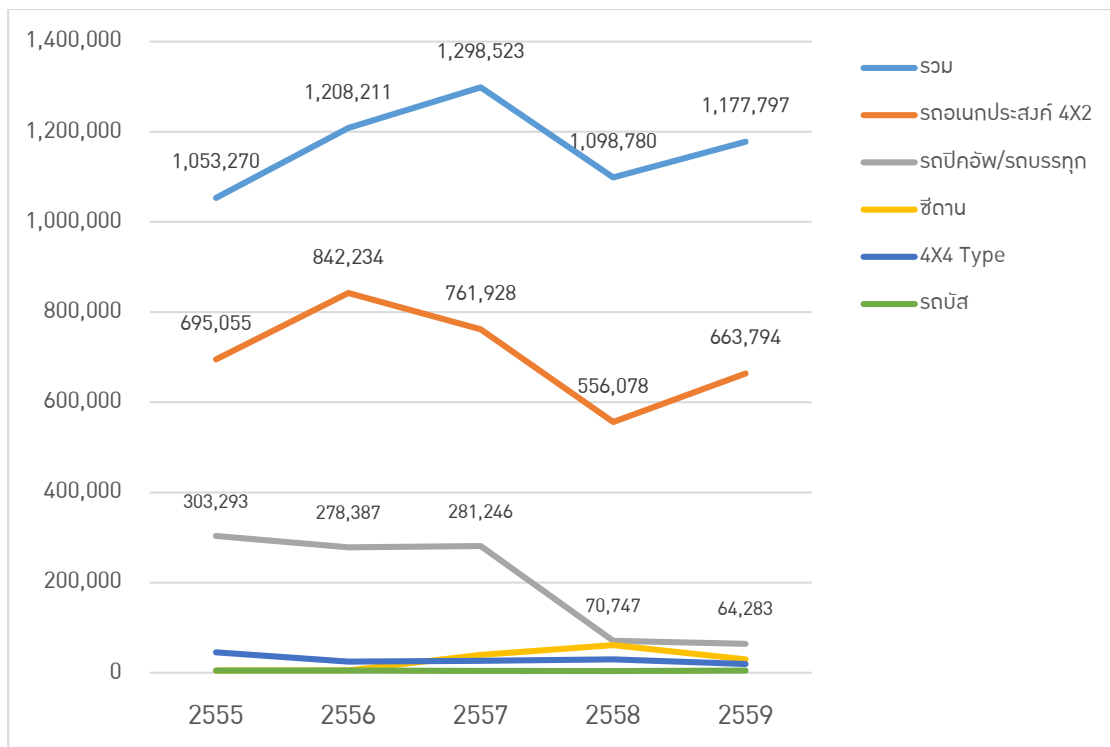

ตารางที่ 5.3 ยอดขายรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามยี่ห้อรถยนต์²⁰

อันดับ	ยี่ห้อ	ยอดขาย	ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)
1	โตโยต้า	382,651	36.0	0.2
2	ฮอนดา	199,364	0.2	0.3
3	ไดฮัทสึ	189,683	0.2	0.1
4	มิตซูบิชิ	97,761	0.1	-0.1
5	ซูซูกิ	92,950	0.1	-0.2
6	นิสสันและดัทสัน	38,636	0.0	-0.3
7	ฮิโน่	21,904	0.0	0.0
8	อีซูซุ	16,724	0.0	-0.1
9	มาสด้า	5,107	0.0	-0.4
	อื่นๆ	17,949	0.0	-0.4
	รวม	1,062,729	100	4.7

ที่มา : Gaikindo (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ภาพที่ 5.1 ปริมาณการผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามประเภทระหว่างปี 2555-2559

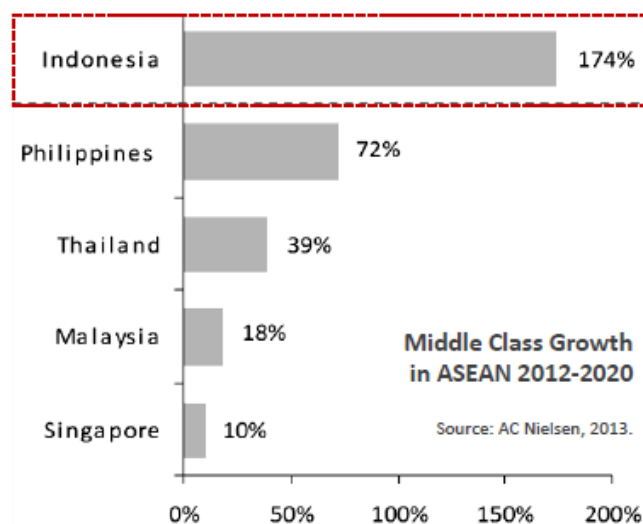

ที่มา : Gaikindo (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

²⁰ ดูรายละเอียดยอดขายรถยนต์ระหว่างปี 2555-2559 เพิ่มเติมในภาคผนวก

จากปริมาณการผลิตรถยนต์และปริมาณความต้องการรถยนต์ที่เติบโตอย่างต่อเนื่องในอินโดนีเซีย ทำให้เป็นโอกาสในการมาลงทุนของผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ต่างชาติ เนื่องจาก ผู้ประกอบการในอินโดนีเซียยังไม่สามารถผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ได้ตามมาตรฐานของผู้ผลิตรถยนต์ญี่ปุ่น ส่งผลให้ผู้ผลิตรถยนต์มีความพยายามดึงผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์จากญี่ปุ่นและไทยเข้ามาลงทุนเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนให้แทน จึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยที่ทำการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ให้แก่ผู้ผลิตรถยนต์ญี่ปุ่นในไทยอยู่แล้วทำการขยายตลาดมาสู่อินโดนีเซีย นอกจากนี้ตลาดรถยนต์ในอินโดนีเซียมีโอกาสเติบโตสูงได้อีกมากในอนาคต เนื่องจากชนชั้นกลางมีแนวโน้มเติบโตสูงมากที่สุดในภูมิภาคในช่วงปี 2555-2563 อยู่ที่ร้อยละ 174 ซึ่งสูงกว่าไทย (ร้อยละ 39) ทำให้ดึงดูดผู้ผลิตรถยนต์เข้ามาในอินโดนีเซียและเป็นตัวช่วยในการพัฒนาอุตสาหกรรมและยกระดับเทคโนโลยีในประเทศ

ภาพที่ 5.2 ประเมินการณการเติบโตของชนชั้นกลางในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ที่มา: Middle Class Growth in Asean 2012-2020, AC Nielson 2013 (สืบค้นเมื่อเดือนมีนาคม 2560)

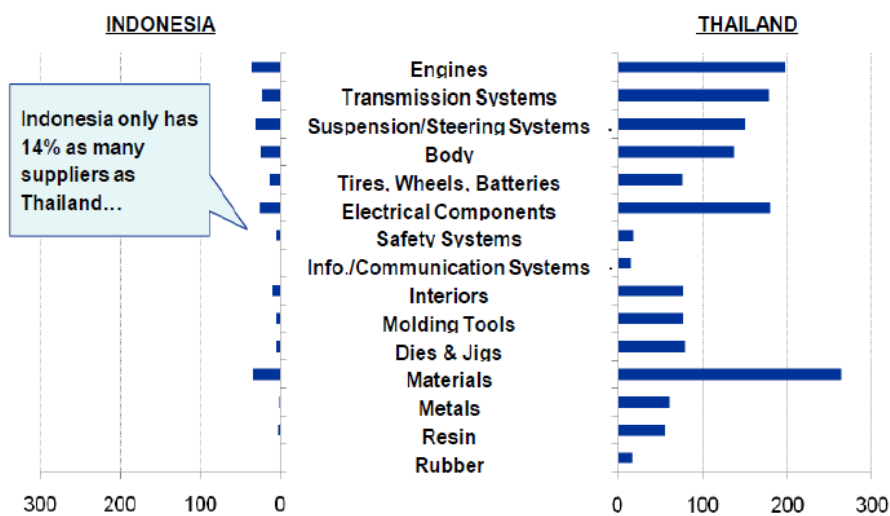
สำหรับประเภทของชิ้นส่วนยานยนต์แบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่ ชิ้นส่วนสำหรับประกอบรถยนต์ใหม่ (OEMs) ชิ้นส่วนอะไหล่แท้ (genuine parts) และชิ้นส่วนอะไหล่ทดแทน และอุปกรณ์ตกแต่ง (REMs) (แสดงในตารางที่ 5.4) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างไทยและอินโดนีเซีย พบว่า อินโดนีเซียยังคงตามหลังไทยในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้ผลิตชิ้นส่วนที่มีอยู่ในประเทศ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 14 ของจำนวนผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ไทยมี (ภาพที่ 5.3) จึงเป็นอีกหนึ่งปัญหาสำคัญที่ทำให้อินโดนีเซียเร่งเครื่องดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพื่อสร้างคลัสเตอร์ในประเทศ โดยใช้ขนาดของตลาดเป็นปัจจัยสนับสนุน

ตารางที่ 5.4 ประเภทของชิ้นส่วนยานยนต์และผู้ซื้อ

ประเภท	วัตถุประสงค์	ผู้ซื้อ	ช่องทางการกระจายสินค้าในต่างประเทศ	โอกาสทางการค้าและการลงทุนในอาเซียน
ชิ้นส่วนสำหรับประกอบรถยนต์ใหม่ (OEMs)	ชิ้นส่วนยานยนต์ที่ผู้ผลิตผลิตขึ้นเพื่อนำไปผลิตต่อหรือประกอบเป็นรถยนต์ในโรงงานประกอบรถยนต์	ผู้ผลิตรถยนต์หรือผู้ผลิตชิ้นส่วน	นอกเหนือจากนำไปประกอบเป็นรถยนต์ ผู้ผลิตรถยนต์หรือผู้ผลิตชิ้นส่วนจะเป็นผู้จัดการในการกระจายชิ้นส่วนให้แก่ผู้ผลิตอื่นๆ ในต่างประเทศที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกันหรือเป็นผู้ผลิตที่ผลิตรถยนต์รุ่นเดียวกันและสามารถใช้ชิ้นส่วนเดียวกันได้	เป็นชิ้นส่วนที่ไทยส่งออกเป็นหลัก เนื่องจากผู้ซื้อคือ โรงงานประกอบรถยนต์หรือผู้ผลิตชิ้นส่วนด้วยกัน โอกาสจึงอยู่ในประเทศผู้ผลิตรถยนต์ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และเมียนมา
ชิ้นส่วนอะไหล่แท้ (Genuine parts)	ชิ้นส่วนประเภท OEMs สำหรับการจำหน่ายเป็นอะไหล่ทดแทนชิ้นส่วนที่ใช้แล้วเสื่อมไป ผลิตโดยผู้ผลิตชิ้นส่วนเดียวกับผู้ผลิตชิ้นส่วน OEMs	ผู้ผลิตรถยนต์	ผู้ผลิตรถยนต์มักจำหน่ายผ่านผู้ผลิตในเครือที่จำหน่ายรถยนต์รุ่นเดียวกัน เพื่อส่งต่อสู่ตัวแทนจำหน่ายและศูนย์บริการอีกทอด	ทุกประเทศ โดยเฉพาะที่มีรถยนต์ของไทยส่งออกไป
		ผู้ค้าส่ง	ผู้ค้าส่งจะจำหน่ายให้แก่ผู้ค้าส่งในต่างประเทศเพื่อกระจายสินค้าไปยังผู้ซื้อ	
ชิ้นส่วนอะไหล่ทดแทน และอุปกรณ์ตกแต่ง (REMs)	ชิ้นส่วนที่ไม่ใช่ประเภท OEMs สำหรับการจำหน่ายเป็นอะไหล่ทดแทนชิ้นส่วนที่ใช้แล้วเสื่อมไป รวมถึงเพื่อตกแต่งรถยนต์ ผลิตโดยผู้ผลิตชิ้นส่วนอื่นๆ	ผู้ค้าส่ง/ค้าปลีก	ผู้ค้าส่งจะจำหน่ายให้แก่ผู้ค้าส่งในต่างประเทศเพื่อกระจายสินค้าไปยังผู้ซื้อ	ทุกประเทศ

ที่มา : คณะผู้วิจัย

ภาพที่ 5.3 เปรียบเทียบจำนวนผู้ผลิตชิ้นส่วนแต่ละประเภทของอินโดนีเซียและไทย

ที่มา: Yano Economic Research Institute (สืบค้นเมื่อเดือนมีนาคม 2560)

ในด้านการค้าชิ้นส่วนยานยนต์ อินโดนีเซียเป็นประเทศผู้นำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์อันดับที่ 27 ของโลก ด้วยมูลค่า 3,723.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 5.5) และเป็นผู้ส่งออกอันดับที่ 26 ของโลกด้วยมูลค่า 3,434.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 5.6) และมีส่วนแบ่งตลาดในการส่งออกร้อยละ 0.6 ของตลาดโลก

ตารางที่ 5.5 ประเทศผู้นำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์รายสำคัญของโลก 10 อันดับแรกปี 2559

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	สหรัฐอเมริกา	105,510.6	19.2
2	เยอรมนี	59,807.1	10.9
3	เม็กซิโก	34,788.8	6.3
4	จีน	32,449.0	5.9
5	แคนาดา	31,505.4	5.7
6	สเปน	24,182.8	4.4
7	สหราชอาณาจักร	23,239.4	4.2
8	ฝรั่งเศส	19,516.7	3.6
9	ญี่ปุ่น	15,679.2	2.9
10	สาธารณรัฐเช็ก	14,150.3	2.6
20	ไทย	8,355.6	0.7
27	อินโดนีเซีย	3,723.8	0.6
	อื่นๆ	176,770.0	44.12
	รวม	549,678.8	100.00

ที่มา: คำนวณจาก ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ตารางที่ 5.6 ประเทศผู้ส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์รายสำคัญของโลก 10 อันดับแรกปี 2559

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)
1	เยอรมนี	78,038.9	14.3
2	สหรัฐอเมริกา	63,983.5	11.7
3	เม็กซิโก	44,789.2	8.2
4	ญี่ปุ่น	42,451.1	7.8
5	จีน	41,655.1	7.6
6	เกาหลีใต้	26,802.8	4.9
7	ฝรั่งเศส	22,429.8	4.1
8	สาธารณรัฐเช็ก	19,075.0	3.5
9	อิตาลี	16,982.2	3.1
10	โปแลนด์	16,417.0	3.0
15	ไทย	10,564.1	1.9
26	อินโดนีเซีย	3,434.1	0.6
	อื่นๆ	6,998,415.7	29.3
	รวม	15,862,044	100.00

ที่มา: คำนวณจาก ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

สำหรับแหล่งส่งออกสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ที่สำคัญของอินโดนีเซีย ได้แก่ ญี่ปุ่น ไทย มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา และเม็กซิโก และแหล่งนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น ไทย จีน อินเดีย และฟิลิปปินส์ จากตารางที่ 5.7 จะเห็นว่า ญี่ปุ่นและไทยเป็นคู่ค้าที่สำคัญของอินโดนีเซียสำหรับสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์โดยมีสัดส่วนในการนำเข้าและส่งออกที่สูงกว่าประเทศอื่นมาก

ตารางที่ 5.7 ตลาดส่งออกและนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์ของอินโดนีเซียปี 2559

อันดับ	ประเทศที่ อินโดนีเซียส่งออก	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)	ประเทศที่ อินโดนีเซียนำเข้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	ญี่ปุ่น	841.9	24.5	ญี่ปุ่น	1,466.5	39.4
2	ไทย	643.8	18.7	ไทย	1,153.9	31.0
3	มาเลเซีย	335.2	9.8	จีน	297.3	7.9
4	สหรัฐอเมริกา	277.5	8.1	อินเดีย	114.7	3.1
5	เม็กซิโก	168.9	4.9	ฟิลิปปินส์	96.47	2.6
6	ฟิลิปปินส์	157.6	4.6	เวียดนาม	94.64	2.5
7	เวียดนาม	141.3	4.1	มาเลเซีย	88.8	2.4
8	บราซิล	121.4	3.5	สหรัฐอเมริกา	85.7	2.3
9	สิงคโปร์	98.7	2.9	เยอรมนี	66.1	1.8

อันดับ	ประเทศที่ อินโดนีเซียส่งออก	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)	ประเทศที่ อินโดนีเซียนำเข้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)
10	อินเดีย	87.0	2.5	สิงคโปร์	46.5	1.3
	อื่นๆ	560.3	16.3	อื่นๆ	213.1	5.7
	รวม	3,434.1	100.0	รวม	3,723.8	100.0

ที่มา: คำนวณจาก ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ในปี 2559 อินโดนีเซียมีการนำเข้าสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์จากไทยเท่ากับมูลค่า 1,153.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งไทยเป็นแหล่งนำเข้าสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ที่สำคัญของอินโดนีเซียเป็นอันดับ 2 รองจากญี่ปุ่น โดยชิ้นส่วนที่มีการนำเข้าจากไทยมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องยนต์ดีเซล เบรกและส่วนประกอบ เพลาขับเคลื่อนส่วนประกอบของประตูด้านใน พวงมาลัยและส่วนประกอบ (ตารางที่ 5.8) ซึ่งจะเห็นได้ว่า การนำเข้าจากไทยส่วนมากจะเป็นการนำเข้าชิ้นส่วนสำหรับประกอบรถยนต์ใหม่ (OEMs) เป็นหลัก

ตารางที่ 5.8 การนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์อินโดนีเซียจากไทย 20 อันดับแรก

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเจริญเติบโต ในช่วงปี 2555-2559 (ร้อยละ)
1	840820	เครื่องยนต์ดีเซลที่ประกอบสมบูรณ์แล้ว	279.1	9
2	870830	เบรกและส่วนประกอบของเบรก	96.9	19
3	870850	เพลาขับเคลื่อนถึงส่วนประกอบ	82.4	-2
4	870829	ส่วนประกอบของชุดประตูด้านใน	79.4	-29
5	870894	พวงมาลัย แกนพวงมาลัย และส่วนประกอบ	77.8	-9
6	870895	ถุงลมนิรภัยพร้อมส่วนประกอบของระบบ ดังกล่าว	24.4	14
7	870840	กระปุกเกียร์และส่วนประกอบของกระปุก เกียร์	19.5	88
8	870893	คลัชต์และส่วนประกอบของคลัชต์	19.5	-4
9	870880	ส่วนประกอบของระบบสันตะเทียน	17.4	-11
10	870891	หม้อน้ำและส่วนประกอบของหม้อน้ำ	16.5	-9
11	840734	เครื่องยนต์ที่มีความจุกระบอกสูบมากกว่า 1,000 ซีซี	16.1	-33
12	848310	เพลาส่งกำลัง	14.5	-16
13	851220	อุปกรณ์ส่องสว่างของรถยนต์	14.3	-25
14	842123	เครื่องกรองน้ำมันในเครื่องยนต์	14.2	0
15	851190	ส่วนประกอบของเครื่องยนต์ในการสตาร์ท	13.6	7
16	851150	เครื่องกำเนิดไฟฟ้าภายในเครื่องยนต์	13.6	-30

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเจริญเติบโต ในช่วงปี 2555-2559 (ร้อยละ)
17	851140	มอเตอร์สตาร์ท	11.6	-26
18	851130	จานจ่ายไฟ คอยล์จุดระเบิด	10.3	24
19	851290	ส่วนประกอบของเครื่องปั้มน้ำฝน	10.0	18
20	870870	ล้อและส่วนประกอบของล้อ	9.9	7
		อื่นๆ	313.0	-
		รวม	1,153.9	-8

ที่มา: คำนวณจาก ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

5.2 นโยบายและสิทธิประโยชน์ส่งเสริม

5.2.1 นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ

ในด้านยุทธศาสตร์หลักของอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของอินโดนีเซียนั้น (ภาพที่ 5.4) อินโดนีเซียมุ่งสร้างคลัสเตอร์ในประเทศและการส่งออกเป็นเป้าหมายหลักโดยมียุทธศาสตร์สำคัญ 2 ประการ

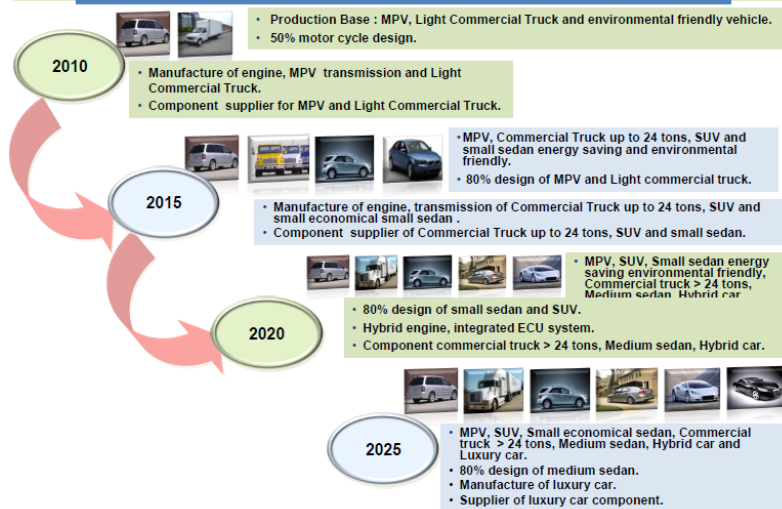
ประการแรก รัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายลดการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์และมุ่งผลิตรถยนต์เพื่อส่งออก โดยต้องการยกระดับอุตสาหกรรมดังกล่าวไปสู่ระดับสากลโดยใช้การลงทุนจากต่างประเทศเป็นเครื่องมือ ทั้งนี้ การลดการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์ของอินโดนีเซียจะเน้นชิ้นส่วนของรถยนต์เอนกประสงค์ (MPV) เช่น เครื่องยนต์และระบบส่งกำลังและชิ้นส่วนของรถยนต์เพื่อการพาณิชย์ขนาดเล็ก (LCV) นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมของอินโดนีเซียยังมีแผนกำหนดนโยบาย ให้ภายในปี 2562 การผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียจะต้องใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ทำให้เป็นปัจจัยหนุนเสริมของผู้ประกอบการในการเข้าไปลงทุนในอินโดนีเซียเพื่อทดแทนการนำเข้า

ประการที่สอง การพัฒนาการผลิตรถยนต์โปรดักส์แซมเปียนกลุ่มอื่นๆ นอกจากรถยนต์เอนกประสงค์ (MPV) โดยการพัฒนาตลาดในประเทศและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาเพื่อสร้างเป็นคลัสเตอร์กลุ่มรถยนต์ที่เป็นเป้าหมายลำดับต้นๆ ได้แก่

- รถยนต์นั่งขนาดเล็ก (ไม่เกิน 1,200 ซีซี)
- รถบรรทุกเพื่อการพาณิชย์
- รถยนต์ Sport Utility Vehicle (SUV)
- รถยนต์พลังงานไฮบริด พลังงานไฟฟ้าและไฮโดรเจน

ภาพที่ 5.4 เป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ของอินโดนีเซีย

Automotive Industry Roadmap in Indonesia

ที่มา: กระทรวงอุตสาหกรรมของอินโดนีเซีย (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

5.2.2 สิทธิประโยชน์ส่งเสริม

การลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์จะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรหรือสินค้าที่ใช้ในการผลิตเป็นระยะเวลา 2 ปี หรือระยะเวลา 4 ปีสำหรับผู้ผลิตที่มีการใช้เครื่องจักรที่ผลิตในประเทศอย่างน้อยร้อยละ 30 และการนำมูลค่าการลงทุนร้อยละ 30 มาลดหย่อนภาษี (tax allowance) ในระยะเวลา 6 ปี อย่างไรก็ตาม ต้องผ่านเงื่อนไขที่มีมูลค่าการลงทุนมากกว่า 100,000 ล้านบาท (หรือเทียบเท่า 8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) และต้องมีการจ้างงานมากกว่า 100 คน

5.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

ในปัจจุบันรัฐบาลอินโดนีเซียเปิดกว้างให้นักลงทุนต่างชาติสามารถเข้ามาลงทุนได้ทั้งหมด แต่การลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ยังคงมีกฎระเบียบที่สำคัญซึ่งผู้ประกอบการควรต้องทำความเข้าใจก่อนเข้าไปลงทุน ได้แก่

(1) กิจกรรมการผลิตชิ้นส่วนที่ต้องร่วมทุนกับผู้ประกอบการในท้องถิ่น

สำหรับการลงทุนการผลิตชิ้นส่วนบางประเภทในอินโดนีเซีย เช่น กลุ่มชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับสตาร์ทเตอร์คอมเพรสเซอร์ที่ใช้ในรถยนต์ และชิ้นส่วนตกแต่งรถจักรยานยนต์ ตามข้อกำหนดของการลงทุนจากต่างชาติในอุตสาหกรรมประเภท KBIL 30912 จำเป็นต้องร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่น เนื่องจากเป็นกลุ่มสินค้าที่ต้องการให้มีการผลิตในประเทศร่วมกับผู้ประกอบการท้องถิ่น

(2) นโยบายการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ (Local Content)

ในด้านนโยบายการกีดกันการนำเข้าชิ้นส่วนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ รัฐบาลอินโดนีเซียมีข้อกำหนดให้การผลิตรถยนต์ต้องใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศมากกว่าร้อยละ 60 ยังมีแผนกำหนดนโยบายให้ภายใน

ปี 2562 การผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียจะต้องใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 เพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศ ทำให้การนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์สำหรับผู้ประกอบการที่ต้องนำเข้าจากไทยเพื่อจำหน่ายในอินโดนีเซีย อาจต้องประสบปัญหาสินค้าติดอยู่ที่ท่าเรือเป็นเวลานาน และขาดแคลนชิ้นส่วนในการผลิตในบางครั้ง

5.4 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในอินโดนีเซีย

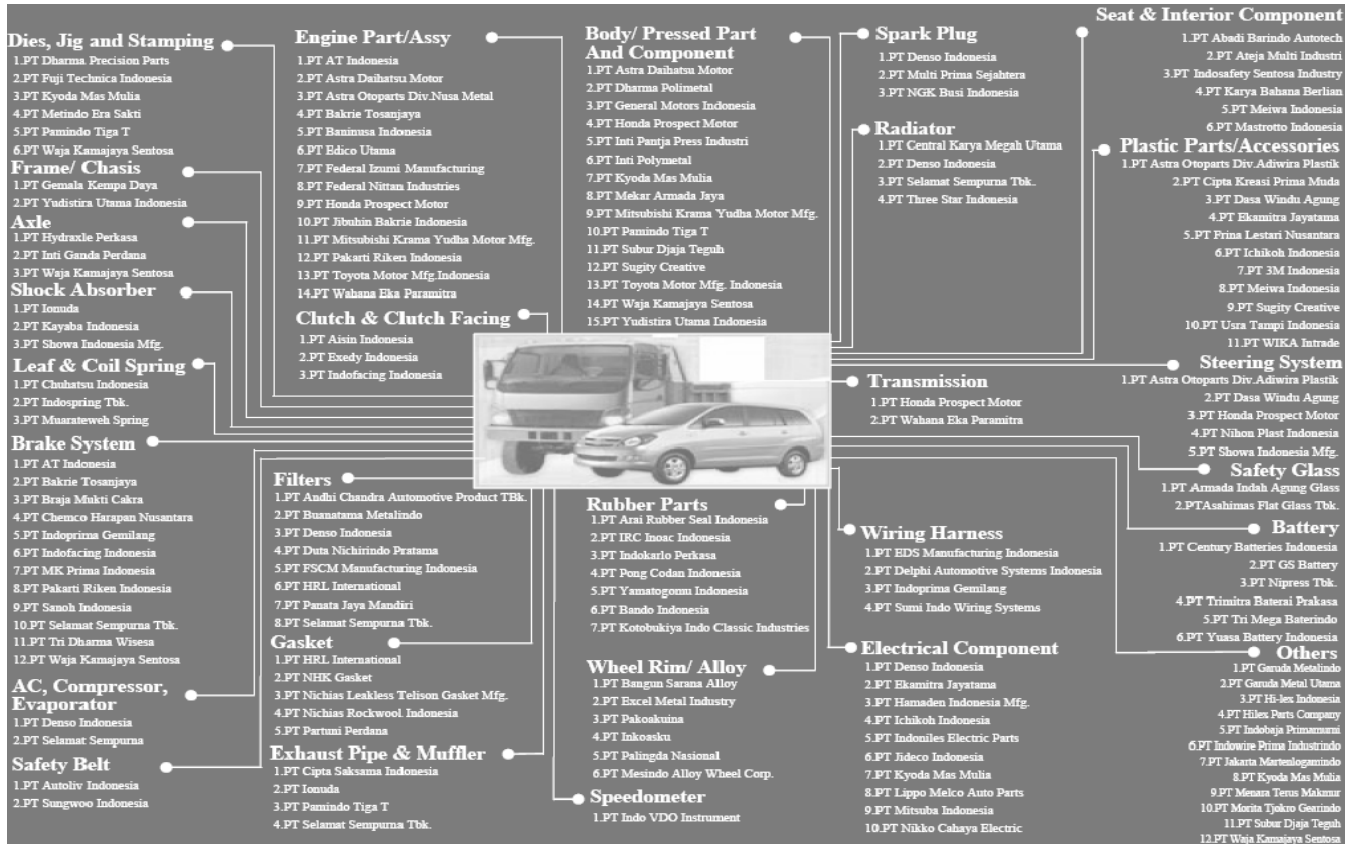
ในอินโดนีเซีย มีผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์มากกว่า 220 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการญี่ปุ่น มากถึง 112 ราย รองลงมาเป็นสัญชาติอินโดนีเซีย 85 ราย ซึ่งโดยส่วนมากเป็นการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนกับบริษัทต่างชาติ ในขณะที่ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนทำการผลิตในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์เป็นจำนวน 2 ราย โดยที่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ส่วนใหญ่ในอินโดนีเซีย ยังเป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในระดับ Tier 2 (ดูรายชื่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ของอินโดนีเซียได้ในภาคผนวก)

ตารางที่ 5.9 จำนวนนักลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์จำแนกตามประเทศ

ประเทศ	จำนวน (ราย)
ญี่ปุ่น	112
อินโดนีเซีย	85
เกาหลีใต้	6
สหรัฐอเมริกา	6
ไต้หวัน	4
มาเลเซีย	3
สวีเดน	2
เยอรมนี	2
ไทย	2
รวม	220

ที่มา: GIAMM (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ภาพที่ 5.5 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์แยกตามชิ้นส่วน

ที่มา: Automotive Industry in Indonesia, Ipsos Business Consulting (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

สำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่ผู้เล่นในตลาดรายสำคัญในอินโดนีเซีย ได้แก่

(1) PT.Astra Otoparts Tbk (Astra Group)

Astra Otoparts เป็นกลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่ใหญ่ที่สุดในอินโดนีเซีย มีแรงงานรวมทั้งหมดในกลุ่มบริษัทในเครือมากกว่า 37,100 คน โดยมีบริษัทในเครือที่เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายชิ้นส่วนรถยนต์และชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ ซึ่งส่วนมากเป็นการผลิตในรูปแบบ ชิ้นส่วนสำหรับประกอบรถยนต์ใหม่ (OEMs) และ ชิ้นส่วนอะไหล่ทดแทน และอุปกรณ์ตกแต่ง (REMs) กลุ่มบริษัท Astra มีพันธมิตรและมีการจัดตั้งบริษัทคู่ค้า (joint venture) ร่วมกับผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ญี่ปุ่น ยุโรป สหรัฐอเมริกา จีนและไต้หวัน ทำให้ในปัจจุบันมีผู้ผลิตรถยนต์ ได้แก่ โตโยต้า ไคฮัทสึ อีซูซุ ยูดี เซฟโรเลต ฮีโน่ ฮอนด้า ฮุนได เกีย มาสด้า เมอซิดেস-เบนซ์ และซูซูกิ ในด้านการจัดจำหน่าย Astra มีผู้แทนจำหน่ายมากกว่า 12,000 รายทั่วประเทศ และนอกจากนี้ Astra ยังเป็นตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ให้แก่ผู้ผลิตรถยนต์รายใหญ่ ได้แก่ โตโยต้า ไคฮัทสึ นิสสัน อีซูซุ ทั้งนี้ ชิ้นส่วนยานยนต์ที่ทางกลุ่มบริษัท Astra ทำการผลิต ได้แก่ ชิ้นส่วนตัวถัง เครื่องปรับอากาศ ระบบไฟฟ้า ชิ้นส่วนเครื่องยนต์ ระบบส่งกำลัง และช่วงล่าง

(2) PT. Indomobil Sukes Internasiaonal Tbk.

Indomobil เป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจในการผลิตและประกอบรถยนต์ โดยมีกิจการร่วมทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์ครอบคลุมตั้งแต่ การผลิตและประกอบรถยนต์ เช่น จัดตั้งบริษัทร่วมทุนกับซูซูกิ ในการประกอบรถยนต์ กิจการตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ให้กับรถยนต์ยี่ห้อ ซูซูกิ โฟตอน นิสสัน ออดี ดัทสัน วอลโว่ การผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ กิจการเช่ารถยนต์ กิจการศูนย์ซ่อมบำรุงรถยนต์ และยังครอบคลุมกิจการให้บริการทางการเงินการเช่าซื้อรถยนต์ ทำให้การผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ของกลุ่ม Indomobil สามารถทำการจำหน่ายชิ้นส่วนยานยนต์ ให้กับกิจการในเครือ

5.5 พื้นที่การลงทุนที่มีศักยภาพในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมยานยนต์ของอินโดนีเซีย กระจุกตัวอยู่ในเกาะชวา ที่เมืองจาการ์ตา เบกาซี คาราวัง ซิกัมเปค (Cikampek) โบกออร์ (Bogor) และตันเกอริง (Tangerang)

พื้นที่การลงทุนที่เหมาะสมสำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ คือ นิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดชวาตะวันตก เพราะผู้ผลิตรถยนต์ส่วนใหญ่ตั้งโรงงานในบริเวณดังกล่าวและมีคลัสเตอร์อุตสาหกรรมรองรับเช่น นิคมอุตสาหกรรม Suryacipta มีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ ได้แก่ อีซูซุ ไดฮัทสึ และมีผู้ผลิตชิ้นส่วนระบบส่งกำลังยานยนต์ เช่น อะซุมิเทค นิคมอุตสาหกรรม KIIC ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงานประกอบรถยนต์ โตโยต้า และที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมที่กล่าวมาข้างต้นยังอยู่ไม่ไกลจากโรงงานประกอบรถยนต์ของ ฮอนด้า นิสสัน และมิตซูบิ หรือหากนักลงทุนต้องการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี สามารถลงทุนได้ แต่จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้ (Tax holiday) เนื่องจากไม่ใช่อุตสาหกรรมหลักที่ส่งเสริมให้ลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ภาพที่ 5.6 จังหวัดในอินโดนีเซียที่มีการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุน

ที่มา: Indonesian Automotive parts & Components Industries Association

5.6 รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม

ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและมีความสนใจในการเข้าไปในตลาดชิ้นส่วนยานยนต์ของอินโดนีเซีย ควรพิจารณาระหว่างการผลิตจากประเทศไทยแล้วส่งออกมายังอินโดนีเซีย ซึ่งเหมาะกับผู้ประกอบการที่ยังมีปริมาณคำสั่งซื้อไม่มากนัก และยังมีเงินทุนสำหรับการลงทุนสูง แต่อาจจะต้องประสบปัญหาในเรื่องความยุ่งยากทางด้านพิธีการศุลกากรที่มีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้ง รวมถึงนโยบายการกีดกันการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์ที่อาจทำให้การนำเข้าสินค้าเป็นไปได้โดยยาก

การเข้ามาลงทุนผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์เหมาะกับผู้ประกอบการที่มีปริมาณคำสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก มีเงินทุนมากเพียงพอ หรือมีผู้ผลิตรถยนต์ชักชวนให้เข้ามาลงทุนเพื่อรองรับสายการผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซีย ซึ่งโดยส่วนมากเป็นการผลิตชิ้นส่วนสำหรับประกอบรถยนต์ใหม่ (OEMs) หรือ ชิ้นส่วนอะไหล่แท้ (Genuine Parts) ซึ่งผู้ประกอบการสามารถเข้าไปลงทุนเองทั้งหมดได้ เพราะการผลิตลักษณะดังกล่าวจะเป็นการจำหน่ายให้แก่ผู้ผลิตรถยนต์โดยตรง และเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ในกระบวนการผลิต แต่หากเข้าไปลงทุนในรูปแบบชิ้นส่วนอะไหล่ทดแทน และอุปกรณ์ตกแต่ง (REMs) ร่วมทุนกับผู้ผลิตท้องถิ่นหรือผู้ผลิตจากต่างชาติเพื่อการหาผู้จัดจำหน่าย ซึ่งผู้ประกอบการต้องใช้เวลาศึกษาบริษัทคู่ค้าที่สามารถไว้วางใจได้ และมีความน่าเชื่อถือในการทำธุรกิจ

5.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

5.7.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาส

จะเห็นว่าอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์เป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนสำหรับผู้ประกอบการไทยจากปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาส ดังนี้

1. อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของอินโดนีเซียเติบโตอย่างก้าวกระโดด เนื่องจาก การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ขยายตัว ชนชั้นกลางที่เพิ่มขึ้น และคนรุ่นใหม่ที่นิยมซื้อรถยนต์เพื่อใช้ในการเดินทางมากขึ้น ซึ่งทำให้อินโดนีเซียเข้าสู่ยุค Motorization

2. ผู้ประกอบการอินโดนีเซียยังไม่สามารถผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ได้ตามมาตรฐานของผู้ผลิตรถยนต์ญี่ปุ่น ส่งผลให้ผู้ผลิตรถยนต์มีความพยายามดึงผู้ประกอบการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์จากญี่ปุ่นและไทยเข้ามาลงทุนเป็นผู้ผลิตในอุตสาหกรรมดังกล่าว จึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทย ที่ทำการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ให้แก่ผู้ผลิตรถยนต์ญี่ปุ่นในไทยอยู่แล้วทำการขยายตลาดมาสู่อินโดนีเซีย

3. รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมดังกล่าว มีนโยบายลดการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์และมุ่งผู้ผลิตรถยนต์เพื่อส่งออก และการพัฒนาการผลิตรถยนต์โปรดักส์แชมเปียนกลุ่มอื่นๆ นอกจากรถยนต์เอนกประสงค์ (MPV) โดยการพัฒนาตลาดในประเทศและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาเพื่อสร้างเป็นคลัสเตอร์ภายในประเทศ

5.7.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยง

ปัจจัยในการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ผู้ประกอบการยังคงพบปัญหาในการลงทุน ดังนี้

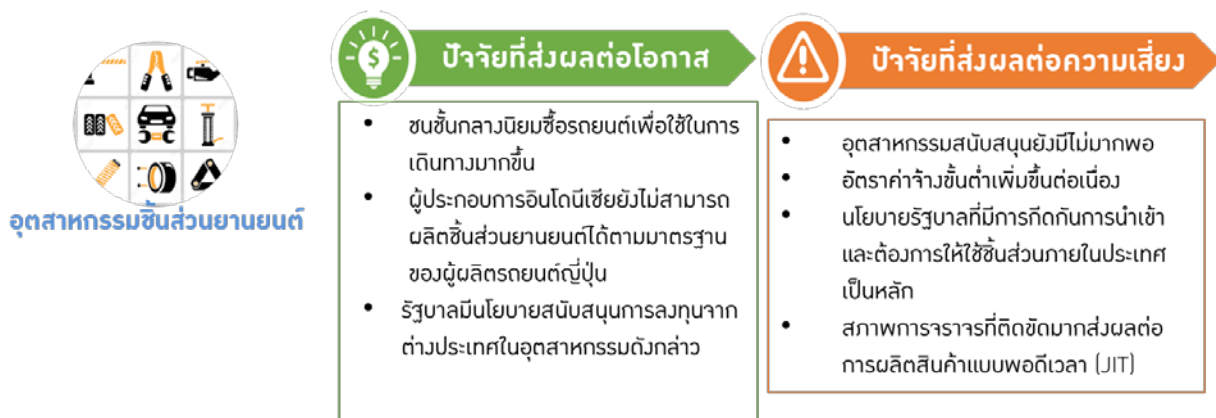
1. การลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ที่อินโดนีเซียประสบปัญหาอุตสาหกรรมรองรับ (Supporting Industry) ที่ยังมีไม่มากพอ และผู้ผลิตในท้องถิ่นยังผลิตสินค้าไม่ได้ตามมาตรฐานของผู้ผลิตรถยนต์ ทำให้ยังต้องมีการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์จากญี่ปุ่นและไทย

2. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในอุตสาหกรรมยานยนต์ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ในปัจจุบันค่าแรงในไทยและอินโดนีเซียไม่ได้มีความแตกต่างกันมากนัก และผลิตภาพแรงงานของอินโดนีเซียในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ยังต่ำกว่าแรงงาน การเข้ามาลงทุนผู้ประกอบการจะต้องวางแผนในการฝึกอบรมพนักงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงาน

3. นโยบายรัฐบาลที่มีการกีดกันการนำเข้าและต้องการให้ใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเป็นหลัก เพราะต้องการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติและปกป้องผู้ผลิตในประเทศทำให้พบเจอปัญหาสินค้าถูกตีกลับ สินค้าติดอยู่ที่ท่าเรือเป็นเวลานานสำหรับผู้ประกอบการที่ยังต้องพึ่งพิงการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์

4. สภาพการจราจรที่ติดขัดมากในอินโดนีเซีย ส่งผลต่อการผลิตสินค้าแบบพอดีเวลา (Just in Time Production) ให้กับลูกค้าผู้ผลิตรถยนต์เป็นไปได้ยาก เกิดความล่าช้าและต้องเผื่อเวลาไว้มากเนื่องจาก การจราจรที่ติดขัดและบางครั้งต้องใช้การขนส่งสินค้าในเวลากลางคืน

ภาพที่ 5.7 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ของอินโดนีเซีย

ที่มา: คณะผู้วิจัย

5.8 กรณีศึกษาของธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

กล่องข้อความที่ 5.1 กรณีศึกษา PT. Indonesia Thai Summit Auto

บริษัทไทยซัมมิท ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์รายใหญ่ของไทย ตัดสินใจออกไปลงทุนในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ตลาดยานยนต์และชิ้นส่วนมีอัตราการเติบโตสูง เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย จีน และเวียดนาม เพื่อขยายตลาดเนื่องจาก ตลาดในประเทศไทยเติบโตมาจนถึงระดับที่อิ่มตัวแล้ว และหากต้องการสร้างการเติบโตให้กับธุรกิจอย่างต่อเนื่องจะต้องมองหาโอกาสจากการลงทุนในต่างประเทศ

บริษัทฯ เข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียเพื่อแสวงหาตลาดในประเทศ โดยในปี 2550 บริษัทฯ ตัดสินใจเข้ามาลงทุนในอินโดนีเซีย เนื่องจาก ค่าซักรถของลูกค้ายที่ต้องการขยายตลาดมาที่อินโดนีเซีย และต้องการให้บริษัทฯ เป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ให้ บริษัทฯ จึงเช่าโรงงานเพื่อทำการผลิตในอินโดนีเซีย ต่อมาในปี 2553 ลูกค้ายหลักของบริษัทฯ ซึ่งมีฐานการผลิตในประเทศไทย ได้ย้ายฐานการผลิตรถยนต์บางส่วนมายังอินโดนีเซีย และต้องการใช้ชิ้นส่วนรถยนต์ที่ผลิตโดยบริษัทฯ เพราะมั่นใจในคุณภาพ ทำให้บริษัทฯ เริ่มมีปริมาณคำสั่งซื้อเข้ามาเพิ่มขึ้น และตัดสินใจสร้างโรงงานการผลิตเป็นของตนเองภายในนิคมอุตสาหกรรมเคราวัง หรือ Karawang International Industrial City (KIIC) เนื่องจาก นิคมฯ นี้เป็นที่ตั้งของโรงงานรถยนต์โตโยต้า และอยู่ห่างจากโรงงานรถยนต์ของมิตซูบิชิประมาณ 20 กิโลเมตร และโรงงานของฮอนด้าประมาณ 30 กิโลเมตร ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ผลิตรถยนต์ที่ใช้ชิ้นส่วนของบริษัทฯ

รูปแบบการลงทุนของบริษัทฯ ในอินโดนีเซีย เป็นแบบถือหุ้นเองทั้งหมด 100% เนื่องจาก การหาผู้ร่วมทุนเป็นเรื่องที่ยุ่ยยาก และต้องใช้เวลาในการศึกษาซึ่งกันและกันเป็นเวลานาน ทั้งนี้ หากจะเป็นการร่วมทุน บริษัทฯ จะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ในการผลิต (Know-how) เช่น บริษัทฯ มีการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนกับผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ของญี่ปุ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในการผลิตชิ้นส่วนที่ทางบริษัทร่วมทุนมีความชำนาญและเพิ่มจุดแข็งในการผลิตให้แก่บริษัทฯ

บริษัทฯ สามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจจากอุตสาหกรรมยานยนต์ในอินโดนีเซียที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก บริษัทฯ ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมาก่อน โดยสามารถผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานตามที่ผู้ผลิตรถยนต์กำหนด จึงทำให้เมื่อได้รับมอบหมายจากผู้ผลิตรถยนต์ให้ผลิตชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่นใดในประเทศไทยแล้ว หากมีการขยายสายการผลิตรถยนต์รุ่นดังกล่าวในอินโดนีเซีย ทางบริษัทผู้ผลิตรถยนต์จึงไว้วางใจมอบหมายให้บริษัทฯ เป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนดังกล่าวให้ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ประโยชน์จากนโยบายของรัฐบาลอินโดนีเซียที่ส่งเสริมให้ใช้ชิ้นส่วนในประเทศเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียเพิ่มสัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศมากขึ้นเพื่อต้องการลดต้นทุนเนื่องจากราคาชิ้นส่วนที่ผลิตในประเทศจะถูกกว่าการนำเข้าที่ต้องเสียภาษี และอุปสรรคจากมาตรการกีดกันการนำเข้า

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ คือ การให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมพนักงาน เนื่องจากทักษะของแรงงานมีความสำคัญต่อการรักษาคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังให้ความสำคัญกับการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ผลิตรถยนต์

ความท้าทายที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในอินโดนีเซีย ได้แก่

- กฎหมายและระเบียบข้อบังคับในการลงทุนที่ซับซ้อน ทำให้ต้องจ้างบริษัทที่ปรึกษาในการทำธุรกิจและจัดตั้งฝ่ายกฎหมาย เพื่อศึกษากฎหมายและเจรจากับหน่วยราชการในอินโดนีเซีย
- ด้านแรงงาน ในพื้นที่เคราวัง สภาพแรงงานมีการรวมตัวที่ค่อนข้างเข้มแข็งและมีข้อเรียกร้อง มาก ซึ่งทางบริษัทฯ ใช้ฝ่ายกฎหมายเป็นตัวกลางในการเจรจา นอกจากนี้ แรงงานที่มีทักษะสูง โดยเฉพาะในระดับหัวหน้างานและวิศวกร มีปัญหาการเปลี่ยนงานบ่อย และปัญหาค่าจ้างขั้นต่ำในอินโดนีเซียที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นมาก ซึ่งบริษัทฯ

แก้ปัญหาโดยปรับสายการผลิตให้เป็นอัตโนมัติ (automation) มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและรองรับค่าจ้างแรงงานที่จะสูงขึ้นในอนาคต

- โครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่ดีนัก และการจราจรที่ติดขัดมาก ทำให้การผลิตสินค้าแบบพอดีเวลา (Just in time production) ให้กับลูกค้าผู้ผลิตรถยนต์ทำได้ยาก บริษัทฯ จึงต้องเผื่อเวลาในการส่งมอบสินค้ามากขึ้นและบางครั้ง ต้องขนส่งสินค้าในช่วงกลางคืน

- นโยบายกีดกันการนำเข้า ซึ่งทำให้บางครั้ง ประสบปัญหาสินค้านำเข้าติดอยู่ที่ท่าเรือเป็นเวลานานและทำให้ต้นทุนการนำเข้าสินค้าเพิ่มสูงขึ้น

โดยสรุป การลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์มีโอกาสจากยอดขายรถยนต์ในอินโดนีเซียที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง และนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และ ปกป้องผู้ผลิตในประเทศ โดยส่งเสริมให้ใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตในประเทศและการกีดกันนำเข้า อย่างไรก็ตาม นักลงทุนที่สนใจเข้าไปลงทุนผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในอินโดนีเซีย

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยคณะผู้วิจัย

บทที่ 6 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

6.1 ภาพรวมอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายสำหรับนักลงทุนไทย เนื่องจากอินโดนีเซียมีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง และชนชั้นกลางขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2559 อินโดนีเซียมีประชากร 259 ล้านคน โดยมากกว่าร้อยละ 60 ของประชากรอยู่ในช่วงวัยทำงาน (อายุ 15-54 ปี) และรายได้ต่อหัวประชากรอยู่ที่ 3,604 เหรียญสหรัฐฯต่อปี และในปี 2564 คาดว่าจำนวนประชากรจะเพิ่มเป็น 276 ล้านคน และรายได้ต่อหัวประชากรจะเพิ่มขึ้นเป็น 5,095 เหรียญสหรัฐฯต่อปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกำลังซื้อของประชากรที่สูงขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ ชาวอินโดนีเซียมีการใช้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่มคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 48 ของรายได้

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในอินโดนีเซียมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2559 มีอัตราการเติบโตร้อยละ 8.5 และคาดการณ์ว่าจะเติบโตไม่ต่ำกว่าร้อยละ 9 ต่อปีในอีก 5 ปีข้างหน้าจึงส่งผลให้อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 4.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (หรือคิดเป็นประมาณ 61 ล้านล้านรูเปียห์) มากเป็นอันดับ 3 หรือร้อยละ 10 ของการลงทุนในประเทศทั้งหมด โดยเป็นการลงทุนจากต่างชาติสูงถึง 2.1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งส่วนใหญ่มีจุดประสงค์เพื่อแสวงหาตลาดในประเทศมากกว่าการส่งออก และเป็นการลงทุนของภาคเอกชนภายในประเทศมูลค่า 2.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (หรือคิดเป็นประมาณ 32 ล้านล้านรูเปียห์)

การเติบโตของความเป็นเมืองและการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางอย่างรวดเร็วในอินโดนีเซีย ทำให้ชาวอินโดนีเซียนิยมบริโภคอาหารแปรรูปพร้อมทาน (Ready to Eat) รวมไปถึงเครื่องดื่มเช่น ชา กาแฟ ในรูปแบบพร้อมดื่ม (Ready to Drink) เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ชนชั้นกลางและกลุ่มคนที่มีการศึกษาสูงยังมีแนวโน้มสนใจเลือกบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพและมีรสชาติดี รวมทั้งผลิตภัณฑ์นำเข้าที่มีคุณภาพสูง²¹

ชาวอินโดนีเซียปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากที่นิยมซื้อจากตลาดแบบดั้งเดิมมาเป็นนิยมซื้อสินค้าจากซูเปอร์มาร์เก็ตและมินิมาร์ทเพิ่มมากขึ้น ทำให้ยอดขายอาหารและเครื่องดื่มของร้านค้าสมัยใหม่ (Modern Trade) เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะร้านสะดวกซื้อในเมืองใหญ่ของเกาะชวา มีอัตราการเติบโตต่อปีเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 30 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา²² สำหรับร้านค้าปลีกในอินโดนีเซียมีผู้เล่นที่สำคัญ ได้แก่ Indomart Alfamart ซึ่งมีจำนวนสาขามากกว่า 10,000 สาขา และยังมีผู้ประกอบการรายเล็กอื่นๆ ดังที่แสดงใน

²¹ ข้อมูลจากสัมภาษณ์ Indonesia Food and Beverage Association และผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

²² ข้อมูลจากสัมภาษณ์ Indonesia Food and Beverage Association

ตารางที่ 6.1 ดังนั้น หากสินค้าอาหารและเครื่องดื่มของผู้ประกอบการสามารถวางจัดจำหน่ายในร้านค้ามินิมาร์ทรายใหญ่ได้ จะเพิ่มโอกาสการจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6.1 จำนวนสาขาร้านค้าปลีกในอินโดนีเซีย

แบรนด์ร้านค้าปลีก	จำนวนสาขา
Indomart (กลุ่ม Salim)	12,559
Alfamart	11,258
Alfa Midi, Alfaexpress	941
Giant	640
7-Eleven	187
Super Indo	130
Hypermart	117
Ramayana	98
Lawson	85
Foodmart	78
Hero	31
FamilyMart	25
LotteMart	14
Transmart	14
Ministop	8

ที่มา: Euromonitor ข้อมูล ณ ปี 2558 (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

ช่องทางการจัดจำหน่าย นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้การลงทุนสินค้าอาหารและเครื่องดื่มประสบความสำเร็จในอินโดนีเซีย ผู้ประกอบการไทยที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มแล้วประสบความสำเร็จ มักจะมีการเลือกใช้ผู้แทนจำหน่ายหลายรายที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละพื้นที่ของแต่ละเกาะ เพราะรสนิยมการบริโภคของชาวอินโดนีเซียในแต่ละเกาะมีความแตกต่างกันมาก และนอกจากนี้ การทำการตลาดและการทำรายการส่งเสริมการขาย (promotion) ที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นในการทำธุรกิจในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในอินโดนีเซีย เพราะมีผู้เล่นในตลาดเป็นจำนวนมาก

- **มูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มของอินโดนีเซียจากไทย**

ในปี 2559 อินโดนีเซียมีมูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มจากไทยมูลค่า 896.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีอัตราการเจริญเติบโตจากปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 23.2 เมื่อพิจารณาการนำเข้าสินค้ากลุ่มอาหารที่มีมูลค่า 852.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ พบว่า น้ำตาลเป็นสินค้าในหมวดอาหารที่มีการนำเข้าสูงสุดมีมูลค่าการนำเข้า

อยู่ที่ 692 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีอัตราการเจริญเติบโตที่ร้อยละ 30.5 รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่ทำจากแป้งและซอสปรุงรสตามลำดับ ในขณะที่สินค้ากลุ่มเครื่องดื่มมีมูลค่าการนำเข้า 44.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเครื่องดื่มประเภทอื่นที่ไม่ใช่แอลกอฮอล์ (ตัวอย่างเช่น เครื่องดื่มที่เติมสารให้ความหวาน และมีการปรุงแต่งกลิ่นและรส) มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุดอยู่ที่ 43.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ข้อมูลในระดับ HS Code 6 หลักสามารถดูได้ที่ภาคผนวก)

ตารางที่ 6.2 มูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มของอินโดนีเซียจากไทย ปี 2557-2559

สินค้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
	2557	2558	2559	
อาหาร	729.2	697.5	852.3	22.2
น้ำตาล	563.3	530.4	692.0	30.5
ผลิตภัณฑ์อาหารที่ผลิตจากแป้ง	41.9	53.1	46.0	-13.5
ซอสและเครื่องปรุงรส	5.4	5.4	7.6	41.8
น้ำมันและไขมันจากพืช	3.7	4.8	6.7	39.3
ผลไม้กระป๋องและแปรรูปอื่นๆ	3.4	3.5	5.8	64.5
ข้าวโพดกระป๋องและข้าวโพดแปรรูป	1.0	1.2	2.4	97.5
ปลากระป๋องและปลาแปรรูป	4.6	4.2	1.5	-63.9
น้ำมันและไขมันจากสัตว์	0.0	0.0	0.0	-
กุ้ง-ปูกระป๋องและแปรรูป	0.2	0.0	0.0	-
สับปะรดกระป๋องและแปรรูป	0.0	0.1	0.0	-65.2
เบ็ด-ไก่กระป๋องและแปรรูป	0.0	0.0	0.0	-
หมูกระป๋องและแปรรูป	0.0	0.0	0.0	-
นมในรูปของแข็ง	0.1	0.0	0.0	-
ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ	105.4	94.8	90.2	-4.8
เครื่องดื่ม	32.1	30.7	44.6	45.2
น้ำผักและผลไม้	2.9	1.7	1.0	-42.3
นม	0.3	0.4	0.3	-23.4
เบียร์	0.0	0.0	0.0	-
วิสกี้	0.0	0.0	0.0	-
ไวน์	0.0	0.0	0.0	-
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ	0.0	0.0	0.0	-
เครื่องดื่มที่ไม่ใช่แอลกอฮอล์อื่นๆ	28.8	28.6	43.3	51.5
มูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มรวม	761.3	728.2	896.8	23.2

ที่มา: คำนวณจาก ITC (สืบค้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2560)

6.2 นโยบายและสิทธิประโยชน์ส่งเสริม

6.2.1 นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มเป็น 1 ใน 10 อุตสาหกรรมหลักที่รัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายที่ส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน โดยการแปรรูปปลา การแปรรูปผลิตภัณฑ์นม การผลิตน้ำมันจากพืช ผักผลไม้แปรรูป การผลิตแป้ง และการผลิตน้ำตาลจากอ้อย เพื่อให้อุตสาหกรรมดังกล่าวสามารถรองรับการบริโภคอาหารภายในประเทศได้อย่างยั่งยืน และเพื่อผลักดันให้อินโดนีเซียเป็นผู้ส่งออกอาหารรายสำคัญตามแผนแม่บทการพัฒนาเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย (The Master Plan for the Acceleration and Expansion of Indonesia's Economic Development: MP3EI) ทำให้ในปัจจุบันรัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติในอุตสาหกรรมดังกล่าว เช่น อนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถถือหุ้นในกิจการอาหารและเครื่องดื่มได้เกินร้อยละ 49 อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อกีดกันในกิจการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มที่ยังไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาถือหุ้นเช่น ประมง เป็นต้น

6.2.2 สิทธิประโยชน์ส่งเสริม

ผู้ประกอบการที่ลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม จะได้รับสิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษี (Tax allowance)²³ เช่น หักลดหย่อนรายได้ในการคำนวณภาษี ที่เกิดจากการลงทุนในรูปแบบของสินทรัพย์ถาวร และที่ดินได้ในอัตราร้อยละ 30 โดยการคำนวณในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี เป็นระยะเวลา 6 ปี สามารถคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่ง (Accelerate Depreciation) สำหรับสินทรัพย์ที่มีตัวตนและไม่มีความเคลื่อนไหว

แต่หากผู้ประกอบการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารซึ่งเกี่ยวกับกิจการเกษตรแปรรูป เช่น การแปรรูปปลาและกุ้ง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเกษตร จะทำให้ผู้ประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์งดเว้นการเก็บภาษีเงินได้ (Tax Holiday) โดยการงดเว้นการเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ถึง 15 ปี

6.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวกับการค้าการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

สินค้าอาหารและเครื่องดื่มทุกชนิดที่จำหน่ายในอินโดนีเซีย ต้องระบุส่วนประกอบบนฉลากของผลิตภัณฑ์เป็นภาษาอินโดนีเซีย และต้องขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เพื่อรับใบอนุญาตจากหน่วยงานอาหารและยาของอินโดนีเซีย (National Agency of Food and Drug Control: BPOM) และเครื่องหมายรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลที่อยู่บนผลิตภัณฑ์ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการในกลุ่มผู้บริโภคชาวมุสลิม ซึ่งอาหารและเครื่องดื่มทุกชนิดที่จำหน่ายในอินโดนีเซียต้องได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาลจากองค์กรสูงสุดทางศาสนาอิสลามในอินโดนีเซีย (Majelis Ulama Indonesia: MUI) ในประเทศอินโดนีเซีย

²³ ดูรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษี (Tax allowance) ได้ที่บทที่ 3

เครื่องหมายฮาลาลจะแสดงให้เห็นถึงกระบวนการผลิตและวัตถุดิบที่ผู้ประกอบการเลือกใช้ซึ่งไม่ขัดต่อบทบัญญัติทางศาสนาอิสลาม ทั้งนี้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการขอใบรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลซึ่งจะมีอายุ 2 ปี ได้จากองค์กรของสภาศาสนาแห่งอินโดนีเซีย (Lembaga Pengkajian Pangan Obat-obatan dan Kosmetika Maelis Ulama Indonesia: LPPOM MUI) ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดย MUI และมีหน้าที่ในการประเมินและตรวจสอบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นขอรับใบรับรอง

เงื่อนไขสำคัญในการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฮาลาลก็คือ วัตถุดิบ กระบวนการผลิต และผลิตภัณฑ์จะต้องไม่ปนเปื้อนฮะรอมและนยิส โดยฮะรอม หมายถึง สิ่งต้องห้ามตามบทบัญญัติทางศาสนา (ซึ่งจะมีความหมายตรงกันข้ามกับ ฮาลาล) เช่น เนื้อหมูและสิ่งที่มีองค์ประกอบทำมาจากเนื้อหมู นยิส หมายถึง สิ่งสกปรกตามหลักการทางศาสนา เช่น เครื่องดื่มที่จัดเป็น Khamr (เครื่องดื่มที่ทำให้มึนเมา หรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของเอทานอลอย่างน้อยร้อยละ 1)

ในส่วนของการยื่นขอใบรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการจัดทำ Halal Assurance System (HAS) ซึ่งเป็นระบบในการบริหารจัดการภายในองค์กรธุรกิจ เพื่อรักษาให้กระบวนการในการผลิตยังคงเป็นไปตามกฎของ LPPOM MUI โดยระบบดังกล่าวครอบคลุมตั้งแต่ ระบบการบริหารจัดการ กำกับดูแล การฝึกอบรม ไปจนถึงกระบวนการคัดเลือกวัตถุดิบและผลิตสินค้า ผู้ประกอบการจะต้องทำเอกสารที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ HAS อย่างชัดเจนและเอกสารอื่นๆ ตามที่กำหนด แล้วยื่นต่อ LPPOM MUI เมื่อผ่านการตรวจสอบแล้ว ผู้ประกอบการก็จะได้รับใบรับรองมาตรฐานฮาลาลและในปัจจุบันขั้นตอนการใบรับรองมีความสะดวกมากขึ้น โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นขอได้ผ่านช่องทางออนไลน์²⁴ จึงทำให้ผู้ประกอบการได้รับความสะดวกมากขึ้นในกระบวนการขอใบอนุญาต

อย่างไรก็ตาม หากสินค้าอาหารและเครื่องดื่มทำการผลิตในประเทศไทย แล้วต้องการนำเข้าไปจำหน่ายยังอินโดนีเซียทาง LPPOM MUI จะเข้ามาตรวจสอบโรงงานในประเทศไทยในทุกๆ 2 ปี ค่าใช้จ่ายในการรับรองเครื่องหมายฮาลาลจากหน่วยงาน MUI ไม่สูงมากนัก และมีขั้นตอนในการขอใบอนุญาตไม่ยุ่งยากแต่มีความเข้มงวดที่มากกว่าการขออนุญาตจากหน่วยงานรับรองด้านฮาลาลในไทย²⁵

6.3.1 ขั้นตอนและกระบวนการขอใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลในประเทศอินโดนีเซีย

การขอรับใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลจะมีค่าใช้จ่ายในการขอใบรับรองอยู่ที่ 2,000,000 รูเปียห์ (ประมาณ 150 เหรียญสหรัฐฯ) สามารถยื่นคำร้องได้ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป โรงฆ่าสัตว์ ร้านอาหาร บริการจัดอาหาร รวมถึงผู้จัดจำหน่าย ที่ต้องการขอใบรับรอง

²⁴ สามารถเข้าถึงได้ที่ www.e-lppom.org

²⁵ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกสินค้าเครื่องดื่มไปยังอินโดนีเซีย

เครื่องหมายฮาลาลในประเทศอินโดนีเซีย ต้องผ่านเงื่อนไข HAS 2300 (SJH) ซึ่งมีรายละเอียดข้อปฏิบัติภายในองค์กรและเพื่อให้ผ่านการประเมินตามกฎหมาย HAS 2300:1 ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารบริษัท ต้องทำการกำหนดและเผยแพร่นโยบาย เกี่ยวกับกระบวนการผลิตที่ต้องสอดคล้องกับหลักของฮาลาลอย่างสม่ำเสมอ
2. ฝ่ายบริหารของบริษัทต้องมีการจัดตั้งทีมที่ดูแลรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหลักของฮาลาล
3. ผู้ประกอบการจะต้องมีการจัดอบรมเกี่ยวกับกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับหลักของฮาลาลเป็นการภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และต้องอบรมกับหน่วยงานภายนอกอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี
4. วัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิตจะต้องไม่มีแหล่งกำเนิดจากสิ่งต้องห้ามและสิ่งสกปรกตามหลักศาสนาอิสลามเช่น เนื้อหมูและส่วนประกอบ Khamr หรือ สิ่งที่มีองค์ประกอบมาจาก Khamr เลือดซากศพ และองค์ประกอบของร่างกายมนุษย์
5. ชื่อของผลิตภัณฑ์จะต้องไม่เป็นชื่อต้องห้ามหรือขัดต่อชะรีอะห์ (Sharia Law)²⁶สำหรับกิจการค้าปลีกอาหาร ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะต้องผ่านการรับรองเครื่องหมายฮาลาล
6. ในกระบวนการผลิตจะต้องไม่มีการปนเปื้อนสิ่งต้องห้ามและสิ่งสกปรกตามหลักศาสนาอิสลาม
7. ผู้ประกอบการจะต้องเขียนกระบวนการในการรักษาประสิทธิภาพการผลิตให้ผ่านเงื่อนไขของฮาลาล
8. ผู้ประกอบการจะต้องจัดทำคำรับรองการจัดหาวัตถุดิบเพื่อเป็นการรับรองว่า ผลิตภัณฑ์มีการเลือกใช้วัตถุดิบและกระบวนการผลิตเป็นไปตามหลักของฮาลาล
9. ผู้ประกอบการจะต้องเขียนกระบวนการในการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ในกรณีที่ไม่ผ่านเงื่อนไขของฮาลาล
10. ผู้ประกอบการต้องเขียนกระบวนการการตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐาน HAS ซึ่งจะต้องปฏิบัติทุกๆ 6 เดือนหรือบ่อยกว่านั้น และผลของกระบวนการตรวจสอบภายในจะต้องนำส่งให้ LPPOM MUI ในทุกๆ 6 เดือน
11. ผู้บริหารระดับสูงจะต้องตรวจสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามกฎหมาย HAS อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และผลของการประเมินจะต้องส่งต่อไปกับส่วนงานที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบภายในองค์กร

เมื่อมีจัดทำแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ผ่านการประเมินตามกฎหมาย HAS 2300:1 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องจัดเตรียมเพื่อการอัปโหลดในการขอใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลผ่านทางช่องทางออนไลน์ มีดังนี้

²⁶กฎหมายของศาสนาอิสลาม

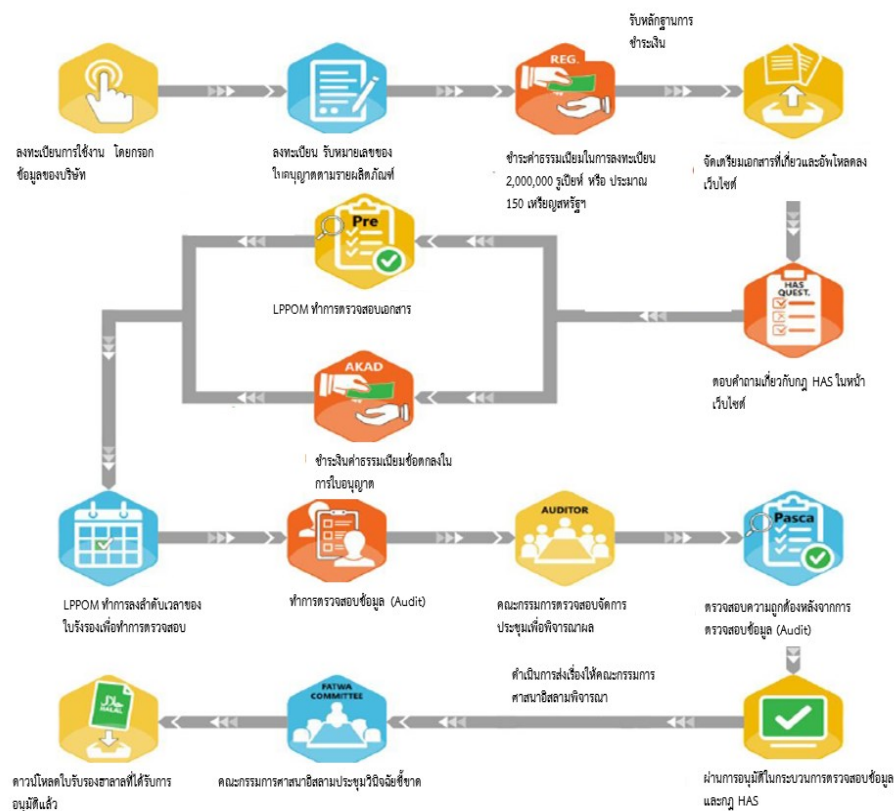
1. ชื่อและที่อยู่ของบริษัท ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ (Person In Charge : PIC) และชื่อผู้ติดต่อ
2. ข้อมูลที่ใช้ในการลงทะเบียน: สถานะของใบรับรอง (ขอใหม่/ต่ออายุ/ปรับปรุง) สถานะของการประเมินตามกฎหมาย HAS (SJH) (ถ้ามี) ประเภทของผลิตภัณฑ์ ใบอนุญาตตามประเภทของอุตสาหกรรม จำนวนแรงงานทั้งหมด และกำลังการผลิตสินค้า
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานฮาลาล ได้แก่
  - คู่มือ Halal Assurance System (HAS) สำหรับการลงทะเบียนครั้งแรกหรือต่ออายุ
  - ใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลฉบับก่อนหน้าสำหรับการขอการปรับปรุงหรือต่ออายุใบรับรอง
  - สถานะของการขอใบอนุญาต HAS 2300 (SJH) สำหรับกรณีการปรับปรุงหรือต่ออายุใบรับรอง
  - ขั้นตอนของกระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการขอใบรับรอง
  - หนังสือรับรอง (Statement) ว่าผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตปราศจากการปนเปื้อนเนื้อหมู
  - ข้อมูลที่ตั้งของสถานที่การผลิตทั้งหมด
  - หลักฐานเกี่ยวกับการเผยแพร่นโยบายฮาลาล สำหรับบริษัทที่สมัครเป็นครั้งแรก
  - หลักฐานที่แสดงเกี่ยวกับประสิทธิภาพการฝึกอบรมภายในองค์กรให้เป็นไปตามมาตรฐาน SJH สำหรับบริษัทที่สมัครเป็นครั้งแรก
  - หลักฐานที่แสดงเกี่ยวกับประสิทธิภาพของกระบวนการตรวจสอบภายในองค์กรให้เป็นไปตามมาตรฐาน SJH สำหรับบริษัทที่สมัครเป็นครั้งแรก
  - ใบอนุญาตในการทำธุรกิจ (Business license) สำหรับบริษัทที่มีที่ตั้งอยู่ในอินโดนีเซียและทำการสมัครเป็นครั้งแรก
4. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงงานการผลิต ซึ่งประกอบด้วย ชื่อและที่อยู่ของโรงงาน ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ (Person In Charge : PIC) และชื่อผู้ติดต่อ
5. ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย ชื่อของผลิตภัณฑ์ กลุ่มและประเภทของผลิตภัณฑ์
6. ข้อมูลของวัตถุดิบ ซึ่งประกอบด้วย ชื่อของวัตถุดิบ ผู้ผลิต ประเทศที่ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของวัตถุดิบ
7. วัตถุดิบที่ใช้ในแต่ละกระบวนการผลิตของแต่ละผลิตภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์

เมื่อมีการเตรียมการและจัดเตรียมเอกสารครบถ้วนแล้ว ผู้ประกอบการสามารถทำการยื่นขอใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลได้ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งขั้นตอนในการยื่นขอรับใบรับรองหลัก ที่ผู้ประกอบการต้องดำเนินการ มีดังต่อไปนี้ (ภาพที่ 6.1)

1. ผู้ประกอบการที่ต้องการยื่นขอรับใบรับรองครั้งแรก ต่ออายุ และ ปรับปรุงข้อมูลสามารถเข้าขอรับบริการได้ที่ เว็บไซต์ของ LPPOM MUI (www.halalmui.org) หรือ www.e-lppommui.org
2. กรอกข้อมูลที่ได้มีการจัดเตรียมไว้ข้างต้นลงในหน้าเว็บไซต์
3. ดำเนินการจ่ายค่าธรรมเนียมในการขอรับใบรับรอง และ ค่าธรรมเนียมในการออกใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลผ่านช่องทางออนไลน์ไปยังธนาคารที่ได้รับการรับรองในอินโดนีเซีย
4. เมื่อทำการอัปโหลดเอกสารและข้อมูลต่างๆเรียบร้อยแล้ว ผู้ประกอบการรอการพิจารณาจากทาง LPPOM MUI และเมื่อได้รับการอนุมัติจาก LPPOM MUI แล้วผู้ประกอบการสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ผ่านทางเว็บไซต์

สำหรับขั้นตอนและวิธีการโดยละเอียดในแต่ละขั้นตอน ผู้ประกอบการสามารถดาวน์โหลดคู่มือการลงทะเบียนผ่านทางเว็บไซต์ได้ทาง www.e-lppommui.org

ภาพที่ 6.1 ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตเครื่องหมายฮาลาลผ่านทางเว็บไซต์

ที่มา : LPPOM MUI

6.4 ผู้ประกอบในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในอินโดนีเซีย

การที่อินโดนีเซียมีตลาดขนาดใหญ่และมีโอกาสเติบโตสูงทำให้มีผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศสนใจเข้ามาลงทุนอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นจำนวนมาก จึงมีผู้เล่นในตลาดเป็นจำนวนมากทำให้ปัจจุบันในอินโดนีเซียมียี่ห้อสินค้าอาหารและเครื่องดื่มมากกว่า 17,000 ยี่ห้อ โดยผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มที่สำคัญในอินโดนีเซีย ได้แก่

(1) Indofood

Indofood ผู้ผลิตอาหารรายใหญ่ของอินโดนีเซีย เป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม Salim มีกิจการครอบคลุมตั้งแต่ ธุรกิจเกษตรแปรรูป อาหารและเครื่องดื่ม การจัดจำหน่าย ทำให้มีจุดแข็งในการจัดหาวัตถุดิบและช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งมีผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มที่สามารถผลิตได้หลากหลายประเภท ดังนี้

- ผลิตภัณฑ์บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป มีผลิตภัณฑ์จำหน่ายทั้งในรูปแบบซองและถ้วย และมีกำลังการผลิตรวมสูงถึง 17 ล้านชิ้น โดยขายภายใต้ยี่ห้อ Indomie, Supermi, Sarimi, Sakura, Pop Mie, Mie Telur Cap 3 Ayam and Anak Mas ซึ่งล้วนแต่เป็นยี่ห้อที่ได้รับความนิยมอย่างมากในอินโดนีเซียและยังส่งออกไปยัง สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง
- ผลิตภัณฑ์จากนม มีบริษัทในเครือที่เป็นผู้นำตลาดผลิตภัณฑ์จากนมในอินโดนีเซีย โดยจำหน่ายภายใต้ยี่ห้อ Indomilk Cap Enaak Kremer Tiga Sapi Indomilk Kids และ Milkuat สำหรับผลิตภัณฑ์นม Indoeskrim สำหรับไอศกรีม และ Orchid Butter สำหรับผลิตภัณฑ์เนย Indofood มีกำลังการผลิตผลิตภัณฑ์จากนมสูงถึง 600,000 ตันต่อปี
- ผลิตภัณฑ์ขนมขบเคี้ยว ได้มีการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนกับ Fritolay Netherlands Holding B.V. ผู้ผลิตขนมขบเคี้ยวชื่อดัง ซึ่งเป็นบริษัทลูกของเป๊ปซี่โคล่า โดยจำหน่ายสินค้าขนมขบเคี้ยวรูปแบบมันฝรั่ง ภายใต้แบรนด์ Chitato Lays Qtela Cheetos JetZ และ Chik และนอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ บิสกิต ที่จำหน่ายด้วยยี่ห้อของตนเอง โดยมีกำลังการผลิตรวมของขนมขบเคี้ยวทั้ง 2 ประเภทอยู่ที่ 45,000 ตันต่อปี
- ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม Indofood มีผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มที่ครอบคลุมทั้งรูปแบบชาและกาแฟพร้อมดื่ม น้ำดื่ม น้ำอัดลม น้ำผลไม้ โดยทำการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน 2 บริษัทร่วมกับกลุ่ม Asahi ได้แก่ PT Asahi Indofood Beverage Makmur (AIBM) ในการดูแลการผลิต และ PT. Indofood Asahi Sukses Beverage (“IASB”) ซึ่งบริหารจัดการ การจัดจำหน่ายเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งจัดจำหน่ายสินค้าภายใต้ยี่ห้อ Ichi Ocha, Tekita, Caféla, Club, Pepsi, 7Up และ Fruitamin
- ผลิตภัณฑ์เครื่องเทศและเครื่องปรุงรสอาหาร Indofood ได้จัดตั้งบริษัทร่วมทุน PT Nestlé Indofood Citarasa Indonesia (NICI) กับกลุ่ม Nestlé และทำการจำหน่ายภายใต้ยี่ห้อ

Indofood, Piring Lombok, Indofood Racik และ Maggi และมีกำลังการผลิตโดยรวม 135,000 ตันต่อปี

(2) Garuda food

Garuda food บริษัทผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มสัญชาติอินโดนีเซีย ซึ่งอยู่ภายใต้กลุ่ม Tudung ผู้ผลิตปาล์มน้ำมันและถั่วรายสำคัญของอินโดนีเซีย โดยเริ่มแรก Garuda food เน้นผลิตสินค้าถั่วเป็นหลัก จากนั้นจึงเพิ่มสินค้าอาหารและเครื่องดื่มประเภทอื่นๆ และมีการส่งออกไปยังประเทศต่าง เช่น จีน มาเลเซีย กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง แอฟริกา ยุโรป เกาหลีใต้ เวียดนาม รวมถึง ประเทศไทย ในปัจจุบัน Garuda food มีผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มในหลากหลายประเภท ได้แก่ ผลิตภัณฑ์บิสกิต ผลิตภัณฑ์ขนมหวานที่ทำจากช็อคโกแลต โดยจำหน่ายภายใต้ยี่ห้อ Gery และ ยี่ห้อ Ting Ting ผลิตภัณฑ์ขนมขบเคี้ยวจากถั่ว จำหน่ายภายใต้ยี่ห้อ Pilus Garuda ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มที่ให้ประโยชน์ จำหน่ายภายใต้ยี่ห้อ SuperO₂ Sportivo และนมบรรจุกล่องจำหน่ายภายใต้ยี่ห้อ Clevo

(3) Nestle

เนสเล่ ผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มรายใหญ่สัญชาติสวิตเซอร์แลนด์ เริ่มเข้ามาทำตลาดในอินโดนีเซียตั้งแต่ 2514 โดยในปัจจุบันมีการจ้างงานมากกว่า 3,400 คน และโรงงาน 4 แห่งทั่วอินโดนีเซีย ได้แก่ โรงงานในจังหวัดชวาตะวันออก ทำการผลิตผลิตภัณฑ์จากนม ยี่ห้อ หมี (Bear) โรงงานในจังหวัดลัมปุง ทำการผลิตกาแฟ Nescafe โรงงานในจังหวัดบันเตน ในการผลิตของหวานภายใต้ยี่ห้อ FOX'S, POLO และ CRUNCH และโรงงานในเมืองเคราวัง ในจังหวัดชวาตะวันตก โดยทำการผลิตสินค้ายี่ห้อ DANCOW, MILO และ CERELAC

(4) Danone

ดานอน กลุ่มบริษัทผู้ผลิตอาหารเสริม อาหารเพื่อสุขภาพ อาหารเด็กทารก น้ำดื่ม และผลิตภัณฑ์จากนม ที่มีสินค้าวางขายอยู่ในหลายประเทศ ได้เริ่มเข้ามาทำตลาดในอินโดนีเซียในปี 2533 โดยการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน PT. Tirta Investama กับ Aqua ผู้ผลิตน้ำดื่มรายใหญ่ที่สุดในอินโดนีเซีย และเริ่มขยายกิจการ PT Sarihusada Generation Mahardika และ PT. Nutricia Indonesia Sejahtera ในกิจการผลิตภัณฑ์อาหารเสริมสำหรับเด็กทารก และ Nutricia Medical Nutrition ในกิจการอาหารเสริมสำหรับผู้ใหญ่ ปัจจุบันสินค้าอาหารและเครื่องดื่มของกลุ่มที่เป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีในอินโดนีเซีย ได้แก่ Aqua VIT Mizone Bebelac Nutrilon and SGM มีการจ้างงานมากกว่า 15,000 คน และมีโรงงานผลิต 21 แห่งทั่วอินโดนีเซีย

จากการที่ผู้บริโภคชาวอินโดนีเซียมองว่าสินค้าอาหารและเครื่องดื่มของไทยมีคุณภาพดี เป็นสินค้าระดับพรีเมียม และได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนมากจะจำหน่ายในร้านค้าระดับบน มีราคา

สูงกว่าสินค้าในท้องถิ่น ทำให้ในปัจจุบันมีตัวอย่างของผู้ประกอบการไทยที่เข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในอินโดนีเซียแล้วประสบความสำเร็จ ได้แก่

- เครื่องดื่มชูกำลัง M-150 จัดตั้งบริษัทตัวแทนจำหน่าย โดยทำการผลิตในประเทศไทยและทำการส่งออกสินค้าไปจำหน่ายในอินโดนีเซีย
- เครื่องดื่มชูกำลังกะทิแดง จัดตั้งบริษัทร่วมทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่น สามารถผลิตสินค้าภายในประเทศอินโดนีเซีย โดยไม่ต้องนำเข้าจากประเทศไทย
- สหรัยเก้าแก่น้อย ทำการผลิตในประเทศไทยและทำการส่งออกสินค้าไปจำหน่ายในอินโดนีเซีย ซึ่งในปัจจุบัน ได้รับความนิยมอย่างมาก เนื่องจาก ในอินโดนีเซียไม่เคยมีการจำหน่ายขนมขบเคี้ยวในรูปแบบสหรัยมาก่อน และชาวอินโดนีเซียชื่นชอบในรสชาติ โดยมีช่องทางการจำหน่ายหลักผ่านทางซูเปอร์มาร์เก็ต
- ดัซมิลล์ จัดตั้งบริษัทตัวแทนจำหน่าย โดยทำการผลิตในประเทศไทยและทำการส่งออกสินค้าไปจำหน่ายในอินโดนีเซีย และมีแผนจะตั้งโรงงานการผลิตในอินโดนีเซีย²⁷
- เครื่องดื่ม “โมกู โมกู” ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมาก จนทำให้บริษัทผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มรายใหญ่ในอินโดนีเซียมีการออกผลิตภัณฑ์ที่คล้ายคลึงกันมาแข่งขัน เนื่องจากเป็นเครื่องดื่มรูปแบบแปลกใหม่ สามารถตอบโจทย์ผู้บริโภคชาวอินโดนีเซียที่ส่วนใหญ่ไม่ชอบดื่มน้ำอัดลม
- อิชิตัน ทำการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน กับคู่ค้าในอินโดนีเซียในการจำหน่ายเครื่องชาเขียว ยี่ห้อ อิชิตัน และเครื่องดื่มน้ำจืดเย็น ยี่ห้อ “เย็นเย็น” และยังมีแผนในการสร้างโรงงานในอินโดนีเซียสำหรับรองรับตลาดในประเทศที่เมืองซูกาบามิ (Sukabami)
- กลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์ เข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียในกิจการผลิตอาหารสัตว์ ปศุสัตว์ และอาหารแปรรูป เช่น ไส้กรอก นักเก็ต จำหน่ายภายใต้ยี่ห้อ Fiesta โดยมีโรงงานผลิตอาหารแปรรูปตั้งอยู่ในจังหวัดชวาตะวันตก ชวาตะวันออก และบันเตน

6.5 พื้นที่การลงทุนที่มีศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

อุตสาหกรรมการผลิตอาหารกระจุกตัวอยู่ในเกาะชวา โดยเฉพาะจังหวัดชวาตะวันตก หากผู้ประกอบการไทยสนใจจะเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานผลิตอาหารและเครื่องดื่มในอินโดนีเซีย ควรเข้าไปลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม เนื่องจากช่วยลดความยุ่งยากในการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นลดปัญหาความซับซ้อนในการถือครองที่ดิน และมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับที่ดี โดยพื้นที่การลงทุนที่น่าสนใจคือ ในจังหวัดชวาตะวันตก เพราะมีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อม อยู่ไม่ห่างจากกรุงจาการ์ตาและเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่มากทำให้มีตลาดขนาดใหญ่รองรับ เช่น เมืองบันดุง ซึ่งเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางเศรษฐกิจทั้งในด้านท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการผลิต (เช่น การผลิตอาหาร) โดยในพื้นที่เมืองบันดุงและเมืองใกล้เคียงมีประชากรราว 5

²⁷ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ BKPM

ล้านคน ประชากรในเขตเมืองบันดุงค่อนข้างมีฐานะ และมีร้านอาหารเป็นจำนวนมาก และพื้นที่อื่นๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ จังหวัดชวาตะวันออก และเมืองมาคาซาร์ ในจังหวัดสุลาเวซีใต้ ซึ่งมีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสำหรับการผลิตอาหารแปรรูปโดยเฉพาะ

ภาพที่ 6.2 พื้นที่การลงทุนที่มีศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

ที่มา : คณะผู้วิจัย

6.6 รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม

การเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ประกอบการควรคำนึงถึงความคุ้มค่าระหว่างการเข้าไปตั้งโรงงานเพื่อการผลิตและการนำเข้าสินค้าจากไทยไปจำหน่าย เนื่องจากต้นทุนของวัตถุดิบในการผลิตสินค้าอาหารและเครื่องดื่มในอินโดนีเซียที่มีราคาสูงกว่าไทย และบางส่วนยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าจากไทย เช่น น้ำตาล เกลือ ผัก ผลไม้ นอกจากนี้ ในปัจจุบัน การนำเข้าสินค้าอาหารและเครื่องดื่มจากไทยไม่เสียภาษีอากร แต่ยังคงพบเจอมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Barriers: NTB) อยู่บ้าง หากต้องการรูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมกับการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม คือการร่วมทุน (Joint Venture) กับผู้ประกอบการท้องถิ่น เช่น บริษัทในอินโดนีเซียที่มีความเข้าใจตลาดอินโดนีเซียและมีความเชี่ยวชาญในสินค้าโภคภัณฑ์ (Consumer Product) เป็นผู้จัดจำหน่ายให้

6.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

6.7.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาส

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของอินโดนีเซียมีปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสในการเข้าไปลงทุนของผู้ประกอบการต่างชาติดังนี้

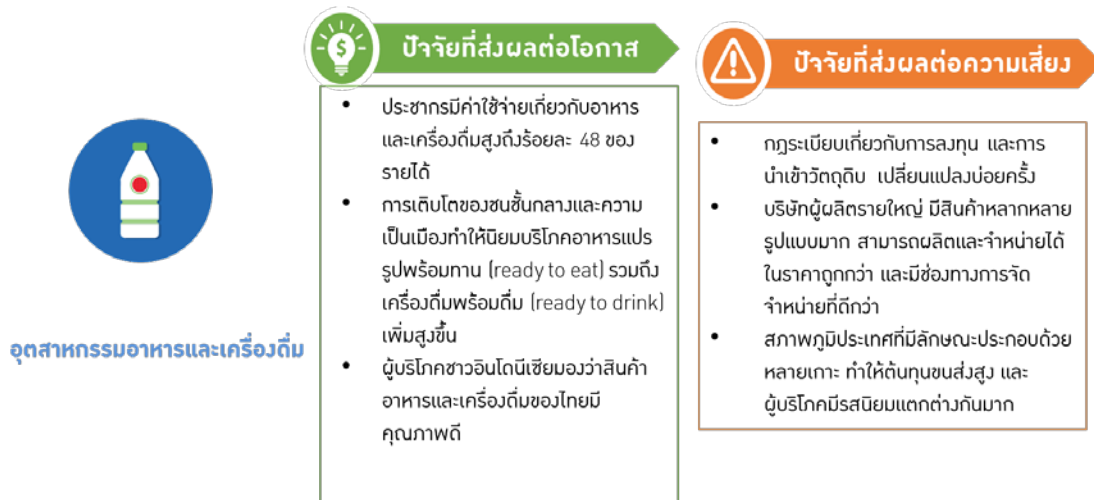
1. ชาวอินโดนีเซียมีการใช้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่มคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 48 ของรายได้ ซึ่งอินโดนีเซียยังมีแนวโน้มการเติบโตของประชากร และประชากรยังมีรายได้ต่อหัวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มมีแนวโน้มการเจริญเติบโตอยู่ในระดับสูง
2. การเติบโตของความเป็นเมืองและการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางอย่างรวดเร็วในอินโดนีเซีย ทำให้ชาวอินโดนีเซียนิยมบริโภคอาหารแปรรูปพร้อมทาน (Ready to Eat) รวมไปถึงเครื่องดื่มเช่น ชา กาแฟ ในรูปแบบพร้อมดื่ม (Ready to Drink) เพิ่มขึ้น
3. ผู้บริโภคชาวอินโดนีเซียสินค้าอาหารและเครื่องดื่มของไทยมองว่ามีคุณภาพดี เป็นสินค้าระดับพรีเมียม และได้รับความนิยมนำมาเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

6.7.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่ผู้ประกอบการต้องพบเจอในการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มมีดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบบ่อยครั้งและไม่มีการแจ้งเตือนให้ทราบล่วงหน้า ทั้งกฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุน และการนำเข้าวัตถุดิบ ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถปรับตัวได้ทัน เช่น ในอดีตรัฐบาลออกกฎหมายห้ามนำเข้าเกลือจนส่งผลให้กระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมอาหารต้องหยุดชะงักเป็นเวลา 2 สัปดาห์ เนื่องจากขาดแคลนเกลือ โดยอุตสาหกรรมการผลิตเกลือในประเทศไม่ได้รับความสนใจมากนัก เพราะในกระบวนการผลิตต้องใช้ที่ดินขนาดใหญ่ตามแนวชายฝั่งในกระบวนการผลิตและ รัฐบาลมีมาตรการลดโควตาการนำเข้าน้ำตาล เพื่อเป็นมาตรการกระตุ้นให้เกิดการผลิตน้ำตาลภายในประเทศมากขึ้น ทำให้ราคาน้ำตาลในอินโดนีเซียอยู่ในระดับสูงกว่าไทย
2. บริษัทผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มอินโดนีเซีย ได้แก่ Indofood Garudafood Wings มีสินค้าหลากหลายรูปแบบมาก สามารถผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบเดียวกันกับบริษัทต่างชาติได้ในราคาถูกกว่า และมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่ดีกว่า ทำให้บริษัทต่างชาติแข่งขันได้ยาก มีการประหยัดจากขนาดของการผลิตจำนวนมาก (Economies of Scale) มีการกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ และการจัดจำหน่ายสินค้าในร้านมินิมาร์ทของกลุ่มบริษัทในเครือ (Conglomerate)
3. สภาพภูมิประเทศที่มีลักษณะประกอบด้วยหลายเกาะ และผู้บริโภคมีรสนิยมแตกต่างกันมาก ทำให้ไม่สามารถใช้ผู้แทนจำหน่ายรายเดียวได้ทั่วประเทศ

ภาพที่ 6.3 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

ที่มา : คณะผู้วิจัย

6.8 กรณีศึกษาของธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม

กล่องข้อความที่ 6.1 กรณีศึกษา: PT.M-150 Indonesia (บริษัท ไอสดอก)

“M-150” เครื่องดื่มชูกำลังชื่อดังของไทย ได้ทำการขยายตลาดไปยังกลุ่มประเทศในอาเซียน และกลายเป็นเจ้าตลาดในเมียนมา ลาว และยังคงครองส่วนแบ่งตลาดอันดับ 2 ในอินโดนีเซีย ดังนั้น บริษัทไอสดอก ซึ่งเป็นผู้ผลิตเครื่องดื่มชูกำลัง M-150 ของ จึงเป็นตัวอย่างหนึ่งของผู้ประกอบการไทยที่ขยายการลงทุนไปยังต่างประเทศเพื่อแสวงหาตลาดแล้วประสบความสำเร็จ

ตลาดอาหารและเครื่องดื่มของอินโดนีเซียขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากการเติบโตทางเศรษฐกิจ และประชาชนมีกำลังซื้อสูงขึ้น ทำให้ไอสดอกตัดสินใจเริ่มทำตลาดในอินโดนีเซียประมาณปี 2543 โดยจัดตั้งบริษัทลูกชื่อ P.T. M-150 Indonesia ซึ่งไอสดอกถือหุ้นเองทั้งหมด ประกอบกิจการค้า (trading company) ในการนำเข้าเครื่องดื่ม M-150 จากไทย เพื่อกระจายสินค้าให้ผู้แทนจำหน่ายในอินโดนีเซีย โดยนโยบายการบริหารงานจะเป็นการตัดสินใจของไอสดอกในไทย มีพนักงานประมาณ 40 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพนักงานชายที่กระจายอยู่ในพื้นที่ที่สำคัญในเกาะสุมาตรา สุลาเวสี กะลิมันตัน และชวา ทำหน้าที่ประสานงานด้านการขายกับผู้แทนจำหน่ายของบริษัท และทำการตลาดขายภายใต้ยี่ห้อ M-150

ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ M-150 เป็นผู้นำตลาดเครื่องดื่มชูกำลังในพื้นที่เกาะสุมาตราและสุลาเวสี ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ขายในตลาดอินโดนีเซียทั้งหมดเป็นการนำเข้าจากไทย เนื่องจากไอสดอกประเมินว่าการสร้างโรงงานผลิตในอินโดนีเซียยังไม่คุ้มค่า เนื่องจาก ต้นทุนวัตถุดิบหลัก (คือ น้ำตาล) สูงกว่าไทยมาก และปริมาณยอดขายยังไม่สูงมากพอที่จะสร้างโรงงาน ประกอบกับการนำเข้าสินค้าจากไทยไม่เสียภาษีศุลกากร

ปัจจุบันตลาดเครื่องดื่มชูกำลังในอินโดนีเซียมีมูลค่าตลาดกว่า 7,600 ล้านบาท²⁸ โดยกลุ่มลูกค้าหลักคือผู้ใช้แรงงาน และรูปแบบของผลิตภัณฑ์จำแนกเป็น 4 ประเภทคือ ของเหลวบรรจุกระป๋อง ของเหลวบรรจุขวดแก้ว ของเหลวบรรจุถ้วยพลาสติก และแบบผงผสมน้ำ จึงทำให้การทำตลาดในอินโดนีเซียของไอสดอกต้องมีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายกว่าการทำตลาดในไทย เพื่อให้สามารถเข้าถึงลูกค้าได้หลายระดับ นอกจากนี้ ลักษณะภูมิประเทศที่ประกอบด้วยหลายเกาะ ทำให้ไม่

²⁸ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บริษัทไอสดอก

สามารถใช้ผู้แทนจำหน่ายรายเดียวได้ทั่วประเทศ ทางบริษัทเลือกใช้ผู้แทนจำหน่ายทั่วประเทศมากกว่า 30 ราย ที่มีความเชี่ยวชาญต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ของแต่ละเกาะในอินโดนีเซีย เพื่อให้สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง

บริษัทให้ความสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่น โดยการใช้บริการของบริษัทวิจัยตลาดเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค และพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเจาะตลาดผู้บริโภคในกลุ่มคนรุ่นใหม่และกลุ่มคนที่มีการศึกษาในเกาะชวาที่กำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บริษัทจำเป็นต้องบริหารจัดการต้นทุนการขนส่งและการตลาดให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ โดยพื้นที่ที่มีต้นทุนการขนส่งสูงจะเลือกใช้วิธีการจัดโปรโมชั่นน้อยกว่าพื้นที่อื่น เพื่อเป็นการประหยัดต้นทุน และใช้การโฆษณาผลิตภัณฑ์ผ่านทางโทรทัศน์เป็นหลักเพื่อแนะนำผลิตภัณฑ์ให้ผู้บริโภคได้รู้จักมากขึ้น

สิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการควรคำนึงถึงก่อนเข้าไปทำตลาดในอินโดนีเซีย คือ เครื่องดื่มทุกชนิดที่จำหน่ายในอินโดนีเซียจะต้องผ่านการรับรองเครื่องหมายฮาลาลจากหน่วยงาน LPPOMMUI โดยจะมีเจ้าหน้าที่เดินทางมาตรวจกระบวนการผลิตโรงงานทุก ๆ 2 ปี ผู้ประกอบการต้องจัดทำกรประเมินระบบประกันแนวทางฮาลาล (Halal Assurance System: HAS) ซึ่งเป็นระบบการบริหารจัดการ กระบวนการคัดเลือกวัตถุดิบและผลิตสินค้า ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวไม่ได้มีความยุ่งยากมากนัก

โอกาสทางธุรกิจของธุรกิจต่างชาติในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในอินโดนีเซียมีอยู่มาก ขณะเดียวกัน การแข่งขันในอุตสาหกรรมสูงมาก โดยเฉพาะกับบริษัทท้องถิ่นขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถผลิตสินค้าอาหารและเครื่องดื่มได้หลากหลายรูปแบบ ราคาสินค้าต่ำกว่า ประกอบกับ การมีเครือข่ายกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ และช่องทางจำหน่ายผ่านร้านมินิมาร์ทที่อยู่ในเครือของบริษัท จึงทำให้การทำตลาดของธุรกิจต่างชาติในอุตสาหกรรมดังกล่าวทำได้ยากและมีความท้าทายสูงมาก

โดยสรุป การลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มมีทั้งโอกาสและอุปสรรคอยู่มาก ดังนั้นผู้ประกอบการที่ต้องการลงทุนแล้วประสบความสำเร็จต้องมีกลยุทธ์การตลาดและการบริหารจัดการต้นทุนที่ประสิทธิภาพ การสร้างผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพดีและแตกต่างจากคู่แข่ง การส่งเสริมการขายที่ดี (เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้เริ่มทดลองสินค้า) การเลือกคู่ค้าท้องถิ่นที่ทำให้กระจายสินค้าได้ง่ายขึ้น การศึกษากฎระเบียบการนำเข้าสินค้าอย่างละเอียด และการขอรับเครื่องหมายรับรองฮาลาล

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยคณะผู้วิจัย

บทที่ 7 สรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีประชากร กำลังแรงงาน และมีขนาดของเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในภูมิภาคอาเซียน และยังคงมีอุปสรรคไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ แร่ธาตุ นอกจากนี้ การเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีของนายโจโก วีโดโด ที่ออกนโยบายดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเพราะต้องการให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศ และเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับให้อินโดนีเซียสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นในภูมิภาคได้ รวมถึงพยายามลดปัญหาคอร์รัปชันภายในประเทศ ลดความยุ่งยากในกระบวนการลงทุน ทำให้นักลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียเพราะมองเห็นโอกาสจากภาคการบริโภคภายในประเทศ และรวมถึงใช้เป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออก อย่างไรก็ตาม นักลงทุนญี่ปุ่นมองอินโดนีเซียเปรียบเทียบกับไทยว่า ไทยเหมาะสำหรับการลงทุนเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออก ส่วนอินโดนีเซียเหมาะสมสำหรับการลงทุนเพื่อแสวงหาตลาดในประเทศ

ภาคการลงทุนที่รัฐบาลอินโดนีเซียให้ความสำคัญสำหรับการลงทุนของต่างชาติโดยมีการให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนทั้งในรูปแบบการเข้าไปเป็นผู้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน เช่น พลังงาน การขนส่ง นิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น การลงทุนจัดสร้างโรงงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ อุตสาหกรรม การผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้น เช่น สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น อุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก เช่น ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักร เป็นต้น อุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เช่น วัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์ ปิโตรเคมี เป็นต้น และอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงทางเศรษฐกิจ และรวมถึงภาคบริการ เช่น การท่องเที่ยว ธุรกิจการเดินเรือ เป็นต้น นอกจากนี้ มีการปฏิรูปหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน หรือ BKPM เพื่อให้นักลงทุนได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น และกระบวนการมีความรวดเร็วขึ้นโดยปรับปรุงกระบวนการขออนุญาตเข้ามาลงทุนในอินโดนีเซีย ผ่านการรวมเอาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาไว้ที่เดียวกัน แล้วตั้งเป็นศูนย์บริการครบวงจร (One-stop Service) ทำให้นักลงทุนไม่ต้องเสียเวลาในการไปติดต่อหน่วยงานหลายที่ และเพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับโครงการลงทุนที่มีมูลค่าการลงทุนมากกว่า 1 แสนล้านรูเปียห์ และ/หรือ มีการจ้างงานแรงงานท้องถิ่นมากกว่า 1,000 คน ทาง BKPM ได้มีบริการออกใบอนุญาตสำหรับการลงทุนจำนวน 9 ฉบับ ได้ภายใน 3 ชั่วโมง และยังมีสิทธิประโยชน์ทั้งการลดเว้นการเก็บภาษี การลดหย่อนภาษี การยกเว้นภาษีอากรขาเข้าสำหรับการนำเข้าเครื่องจักรสำหรับการผลิต

รัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมผลิตและเขตเศรษฐกิจสำหรับการท่องเที่ยว ปัจจุบันมีเขตเศรษฐกิจพิเศษจำนวน 11 แห่งในอินโดนีเซีย เขตเศรษฐกิจที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่ตีส่วนมากตั้งอยู่ในเกาะชวา

และสุมาตรา และในปี 2563 รัฐบาลมีเป้าหมายในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ได้จำนวนทั้งหมด 25 แห่งทั่วประเทศ เขตเศรษฐกิจพิเศษโดยส่วนมากจะตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งวัตถุดิบของอุตสาหกรรมเป้าหมาย และอยู่ไม่ห่างจากเขตเมืองการลงทุนในเขตพิเศษโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเป้าหมายของแต่ละเขตเศรษฐกิจพิเศษจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีสูงที่สุดสำหรับการลงทุนในอินโดนีเซียและยังจะได้รับการยกเว้นข้อจำกัดด้านการลงทุนจากต่างประเทศ (Investment Negative List)

7.1.1 ธุรกิจไทยที่มีโอกาสหรือลู่ทางการลงทุนในอินโดนีเซีย

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์เป็นตัวอย่างของอุตสาหกรรมที่มีลู่ทางการลงทุนในอินโดนีเซียสำหรับผู้ประกอบการไทย จากการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและการเติบโตของชนชั้นกลางและยังมีนโยบายของรัฐบาลสนับสนุน สำหรับพื้นที่การลงทุนที่น่าสนใจในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดชวาตะวันตกและจังหวัดชวากลาง เพราะมีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อม และเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่มากทำให้มีตลาดขนาดใหญ่รองรับ และเมืองมาคาซาร์ ในจังหวัดสุลาเวซีใต้ ซึ่งมีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสำหรับการผลิตอาหารแปรรูปโดยเฉพาะ และสำหรับพื้นที่การลงทุนที่น่าสนใจในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ควรลงทุนในพื้นที่มีคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมยานยนต์ กระจุกตัวอยู่ ได้แก่ เมืองจาการ์ตา เบกาซี คาราวัง ซิกัมเปค (Cikampek) โบกอร์ (Bogor) และตันเกอรัง (Tangerang)

ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจสำหรับการลงทุนในอินโดนีเซีย ได้แก่ อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ ซึ่งอยู่ในช่วงเจริญเติบโตสูง ทำให้มีบริษัทต่างชาติสนใจลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวเพื่อตอบสนองความต้องการตลาดในประเทศ (domestic market) เนื่องจากยังมีผู้ให้บริการภายในประเทศที่ยังไม่เพียงพอและนอกจากนี้การร่วมทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกับรัฐบาล (Public Private Partnership:PPP) การพัฒนานิคมอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ การลงทุนการสร้างโรงงานไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนใต้พิภพ (Geothermal) เพราะเป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนใต้พิภพที่สำคัญของโลกทำให้ในปัจจุบันมีนักลงทุนไทยให้ความสนใจมาลงทุนอุตสาหกรรมพลังงาน เช่น บ้านปู ปตท. เอสซีจี ปิกริม และยังมีนักลงทุนเป็นจำนวนมากให้ความสนใจในการสร้างโรงงานไฟฟ้าจากขยะ และยังมีนักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมเหล็ก สำหรับก่อสร้าง วางแผนขยายการลงทุนมายังอินโดนีเซีย²⁹

7.1.2 ความท้าทายในการลงทุนในอินโดนีเซีย

แม้จะมีนโยบายของรัฐบาลที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติและตลาดภายในประเทศ (Domestic market) เป็นปัจจัยสนับสนุน แต่ในการเข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียมีความท้าทายที่สำคัญที่ต้องพิจารณา ดังนี้

²⁹ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีสาขาตั้งอยู่ในอินโดนีเซีย

(1) กฎหมาย

กฎระเบียบการลงทุนในประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้ง และมักไม่ได้รับการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการลงทุนจากรัฐบาลกลาง บ่อยครั้งที่รัฐบาลท้องถิ่นไม่ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบและไม่ได้ยึดถือปฏิบัติตามกฎระเบียบฉบับใหม่ ทำให้ผู้ประกอบการต่างชาติไม่สามารถออกแบบโมเดลธุรกิจ (business model) และกลยุทธ์ธุรกิจ (business strategy) ได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงปัญหาด้านคอร์รัปชันที่ส่งผลให้การทำธุรกิจยังคงต้องจ่ายสินบนในบางพื้นที่

(2) ด้านแรงงาน

อินโดนีเซียมีอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างที่สูงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ผลผลิตภาพแรงงาน (Labor productivity) ไม่ได้ปรับเพิ่มขึ้นตามนัก ทำให้สัดส่วนต้นทุนแรงงานปรับเพิ่มขึ้น นอกจากนี้มีการรวมตัวของสหภาพแรงงานที่เข้มแข็งและเกิดข้อเรียกร้องกับนายจ้างที่มากเกินไป ซึ่งเกิดจากโครงสร้างการรวมตัวของสหภาพแรงงานที่มีความเข้มแข็ง มีการจ่ายอุดหนุนจากพรรคการเมืองและองค์กรเพื่อให้การสนับสนุน รวมถึงการที่แรงงานส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งผู้ประกอบการควรต้องทำความเข้าใจถึงหลักปฏิบัติของศาสนา

(3) ประเด็นเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน

กฎหมายเรื่องที่ดินของอินโดนีเซียที่ไม่มีความชัดเจน ทำให้เป็นอุปสรรคที่สำคัญของการลงทุนในอินโดนีเซีย บ่อยครั้งในพื้นที่ชนบทห่างไกลพบปัญหาการอ้างกรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินทับซ้อนนอกจากนี้ ราคาที่ดินโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เช่น ในเกาะชวาที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นอีกปัญหาที่สำคัญทั้งด้านการลงทุนทำธุรกิจและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

(4) รัฐบาลมีนโยบายการค้าที่เน้นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าและเพื่อปกป้องผู้ผลิตในประเทศ

การให้ส่งเสริมให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ (local content) เป็นอุปสรรคสำคัญในการลงทุนผลิตเพื่อส่งออกในอินโดนีเซีย เพราะวัตถุดิบในการผลิตที่สำคัญบางส่วนยังจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้นักลงทุนต่างชาติบางส่วนที่ต้องการมาลงทุนในอินโดนีเซียยังอยู่ในช่วงรอดูท่าที (wait and see) จากทางรัฐบาลในการดำเนินนโยบายที่กีดกันการนำเข้า เพราะในปัจจุบันอุตสาหกรรมในประเทศยังพัฒนาไม่ทันเพื่อรองรับสำหรับการผลิต ทั้งแง่ของคุณภาพและปริมาณซึ่งนักลงทุนคาดการณ์ว่า ในอนาคตรัฐบาลจะผ่อนปรนนโยบายดังกล่าว³⁰

³⁰ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

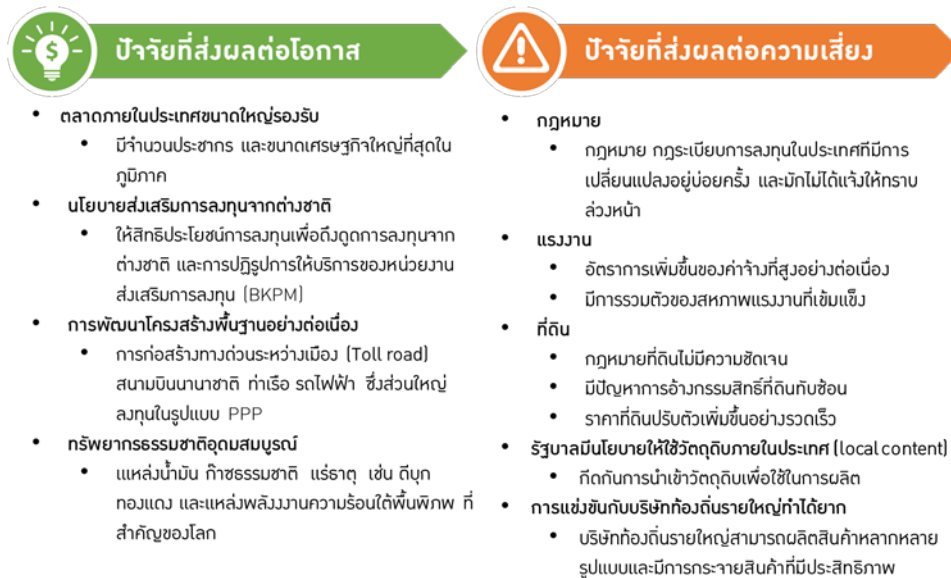
(5) การแข่งขันกับบริษัทในท้องถิ่นอาจทำได้ยาก

โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เพราะบริษัทในท้องถิ่นสามารถผลิตสินค้าหลากหลายรูปแบบ มีการประหยัดจากขนาดของการผลิตจำนวนมาก (economies of scale) มีการกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ และการจัดจำหน่ายสินค้าในร้านมินิมาร์ทของกลุ่มบริษัทในเครือ (conglomerate)

(6) ความไม่พร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและการจราจรที่ติดขัดอย่างมาก

เป็นอุปสรรคที่สำคัญในการผลิตสินค้าแบบทันเวลาพอดี (Just in time production) ต้นทุนการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบอยู่ในระดับสูง และยังมีต้นทุนประสิทธิภาพการทำงานของแรงงานที่ต้องเผื่อเวลาและเสียเวลาในการเดินทาง

ภาพที่ 7.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงในการลงทุนในอินโดนีเซีย

ที่มา : คณะผู้วิจัย

7.2 ข้อเสนอแนะ

แนวทางการรับมือกับอุปสรรคซึ่งจะช่วยทำให้การลงทุนในอินโดนีเซียประสบความสำเร็จมี ดังนี้

1. อินโดนีเซียมีกฎหมายที่ซับซ้อน ทั้งกฎหมายของรัฐบาลกลาง และรัฐบาลท้องถิ่น และมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ดังนั้น ผู้ประกอบการควรติดตามและศึกษากฎหมายและกฎระเบียบอยู่เสมอ และอาจพิจารณาใช้บริการบริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุน และติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานราชการภาครัฐ เนื่องจากขั้นตอนกฎระเบียบมีความซับซ้อนและไม่ชัดเจน รวมทั้ง บริษัทที่ปรึกษาทางกฎหมายในการช่วยตีความกฎหมายที่ซับซ้อน รวมถึงตรวจสอบสิทธิการใช้ที่ดินซึ่งมีความยุ่งยากมาก เนื่องจากอาจมีสิทธิการถือครองที่ดินที่ทับซ้อนกัน

2. ผู้ประกอบการควรลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตเศรษฐกิจพิเศษ เนื่องจากจะช่วยลดปัญหาในเรื่องการขอสิทธิการใช้ที่ดิน การขอใบอนุญาตสิ่งแวดล้อมและใบอนุญาตการก่อสร้าง รวมถึงการมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีความพร้อมมากกว่า นอกจากนี้ ในนิคมอุตสาหกรรมบางแห่งยังมีบริการให้คำปรึกษาในการทำธุรกิจ เป็นตัวแทนในการเจรจากับภาครัฐ และยังสามารถก่อสร้างโรงงานได้ทันทีหลังจากได้รับใบอนุญาตการลงทุนจาก BKPM³¹ ทั้งนี้ ในบางอุตสาหกรรม การลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมที่มีโรงงานในอุตสาหกรรมกระจุกตัวอยู่รวมกันเป็นคลัสเตอร์ จะทำให้ประหยัดเวลาในการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบ และทำการผลิตแบบพอดีเวลา (just in time) ได้
3. การหาคู่ค้าทางธุรกิจที่ดีในการร่วมทุน เป็นอีกทางเลือกของการจัดตั้งธุรกิจให้ประสบความสำเร็จในอินโดนีเซีย ดังเช่น กลุ่มบริษัท TICON เข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียโดยร่วมทุนกับกลุ่มบริษัท Mitsui (สัญชาติญี่ปุ่น) และกลุ่มบริษัท SSIA บริษัทผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (สัญชาติอินโดนีเซีย) และมีการแบ่งหน้าที่กันคือ กลุ่มบริษัท TICON จะเป็นผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง กลุ่มบริษัท Mitsui จะเป็นผู้ทำการตลาดหาลูกค้าบริษัทญี่ปุ่นที่มาลงทุนในอินโดนีเซีย และให้กลุ่มบริษัท SSIA ดูแลเรื่องการติดต่อกับภาครัฐ การเจรจาจัดหาที่ดิน และหาลูกค้าบริษัทอินโดนีเซีย และการคัดเลือกผู้จัดจำหน่ายที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในแต่ละพื้นที่ จะช่วยทำให้เข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตามการหาบริษัทคู่ค้าที่ดีจำเป็นต้องใช้เวลาศึกษาเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และหน่วยงานที่สามารถให้ความช่วยเหลือในการจับคู่ทางธุรกิจอินโดนีเซีย คือ หอการค้าและอุตสาหกรรมอินโดนีเซีย (Indonesian Chamber of Commerce and Industry: KADIN) รวมถึงสมาคมนักธุรกิจ หอการค้าของต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในอินโดนีเซีย
4. การบริหารจัดการแรงงาน ทั้งด้านค่าแรง ปัญหาการประท้วง และการทำงานร่วมกัน ในด้านค่าแรง ผู้นักลงทุนควรใช้สูตรการปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำ เพื่อวางแผนต้นทุนด้านค่าแรง และใช้เป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรองการปรับขึ้นค่าแรงกับแรงงาน รวมถึงการปรับตัวโดยเพิ่มสายการผลิตแบบ Automation เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและรองรับค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้นในอนาคต ตลอดจน ควรจัดตั้งฝ่ายกฎหมายของบริษัทเพื่อเป็นตัวแทนการเจรจากับสหภาพแรงงาน และลงทุนในพื้นที่ที่มีการรวมตัวของสหภาพแรงงานไม่เข้มแข็งมาก นอกจากนี้ นักลงทุนควรเข้าใจวัฒนธรรมของคนอินโดนีเซีย เช่น การสร้างพื้นที่สำหรับการละหมาด และอนุญาตให้แรงงานละหมาดตามเวลาของหลักศาสนาเพื่อลดข้อขัดแย้งกับแรงงาน และการสร้างเส้นทางอาชีพ (career path) ให้แก่แรงงานท้องถิ่น เพื่อสร้างแรงจูงใจและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของแรงงาน

³¹ มีนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 32 แห่ง ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าว

5. การให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยี เพื่อให้สินค้าและบริการมีคุณภาพและมาตรฐานที่เหนือกว่าคู่แข่งทั้งบริษัทท้องถิ่น และบริษัทต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในอินโดนีเซีย จะช่วยให้สินค้าและบริการของผู้ประกอบการประสบความสำเร็จในอินโดนีเซีย นอกจากนี้ การทำวิจัยตลาดเพื่อเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภคในอินโดนีเซีย จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีแนวทางในการทำตลาดสินค้าได้ง่ายขึ้น เพราะรสนิยมในการบริโภคสินค้าของชาวอินโดนีเซียในแต่ละเกาะมีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

BPS-Statistics Indonesia. (2016). Statistical Yearbook of Indonesia 2016. Indonesia. Retrieved from <https://media.neliti.com/media/publications/48410-ID-statistik-indonesia-2016.pdf>

Deputy for Economic Affairs. (2016). Presidential Regulation of The Republic of Indonesia Number 44 Year 2016 Concerning Lists of Business Fields That Are Closed to And Business Fields That Are Open with Conditions to Investment. Indonesia. Retrieved from <https://www.iesingapore.gov.sg/-/media/IE-Singapore/Files/Venture-Overseas/Browse-By-Market/Indonesia/DNI-44-2016---English.ashx?la=en>

FocusEconomics. (2017). Focus economics Economic Forecasts from the World's Leading Economists (July 2017). Spain.

Indonesia Investment Coordinating Board. (2015a). Invest In Indonesia. Indonesia. Retrieved from <http://www5.bkpm.go.id/en/investing-in-indonesia>

Indonesia Investment Coordinating Board. (2015b). Procedure of Income Tax Reduction Facility Application for entities (Regulation of Head of BKPM No. 19 of 2015). Retrieved from <http://www.baharandpartners.com/regulations/regulation-head-bkpm-no-19-2015>

Indonesia Investment Coordinating Board. (2017, April). Doing Business in Indonesia. Interview Presentation, Indonesia.

Indonesia Investments. (2016). Infrastructure Budget Indonesia Rises in 2017 State Budget. Indonesia. Retrieved from <https://www.indonesia-investments.com/news/todays-headlines/infrastructure-budget-indonesia-rises-in-2017-state-budget/item7318>

Japan External Trade Organization. (2016, December). 2016 Jetro Survey on Business Condition of Japanese Companies in Asia and Oceania. Interview Presentation, Indonesia. Retrieved from https://www.jetro.go.jp/ext_images/en/reports/survey/pdf/rp_firms_asia_oceania_2016.pdf

Klaus Schwab. (2015). The Global Competitiveness Report 2015-2016. Switzerland: World Economic Forum.

Majelis Ulama Indonesia. (2017). Customer User Manual-Manufacturing Online Halal Certification System (Cerol SS23000). Indonesia. Retrieved from [http://e-lppommui.org/documents/Manual_CEROL-Manufacturing_\(ENG-2.3\).pdf](http://e-lppommui.org/documents/Manual_CEROL-Manufacturing_(ENG-2.3).pdf)

Ministry of Finance. (2009). Concerning The Exemption of Import Duty on Imported Machines, Goods and Materials for The Building or Development of Industries Within the Framework of Investment (The Ministry of Finance's Decree No. 176/PMK.011/2009). Indonesia.

PricewaterhouseCoopers. (2016). Worldwide Tax Summaries Corporate Taxes 2016/17. Retrieved from <https://www.pwc.com/gx/en/tax/corporate-tax/worldwide-tax-summaries/assets/worldwide-tax-summaries-corporate-taxes-2016-17.pdf>

PricewaterhouseCoopers Indonesia. (2016). Power in Indonesia Investment and Taxation Guide (4th ed.). Indonesia. Retrieved from <https://www.pwc.com/id/en/publications/assets/eumpublications/utilities/power-guide-2015.pdf>

The National Council for Special Economic Zone. (2017, April). Indonesian Special Economic Zone Where your future happens now. Interview Presentation, Indonesia.

The President of the Republic of Indonesia. (1960). Act No. 5 Of 1960 Concerning Basic Regulations on Agrarian Principles. Indonesia. Retrieved from <http://extwprlegs1.fao.org/docs/pdf/ins3920.pdf>

United Nations. (2017). World Population Prospects The 2017 Revision: Key Findings and Advance Tables. New York, USA. Retrieved from https://esa.un.org/unpd/wpp/Publications/Files/WPP2017_KeyFindings.pdf

WageIndicator Foundation. (2016). Minimum Wages in Indonesia with effect from 01-01-2017 to 31-12-2017. Retrieved from <https://wageindicator.org/main/salary/minimum-wage/indonesia>

World Bank. (2017). Doing Business 2017 Indonesia. USA: International Bank for Reconstruction and Development. Retrieved from <http://www.doingbusiness.org/~media/wbg/doingbusiness/documents/profiles/country/idn.pdf>

ภาคผนวกที่ 1

ทำเนียบรายชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงทุนในประเทศอินโดนีเซีย

หน่วยงานภาครัฐของอินโดนีเซีย

1. หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของประเทศอินโดนีเซีย
Indonesia Investment Coordinating Board (BKPM)
ที่อยู่: Jl. Jend. Gatot Subroto No. 44, Jakarta 12190 (P.O. Box 3186) Indonesia
โทรศัพท์: (+62) 21 525 2008 (ext. 1132)
โทรสาร: (+62) 21 520 2050
อีเมล: info@bkpm.go.id
เว็บไซต์: www.bkpm.go.id
2. หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของจังหวัดชวาตะวันตก (เมืองบันดุง)
BBKPM (Bandung)
ที่อยู่: Jl. Sumatra No. 50, Citarum, Bandung Wetan, Kota Bandung, Jawa Barat 40124, Indonesia
โทรศัพท์: (+62) 22 601 1523 / (+62) 22 423 7369
โทรสาร: -
อีเมล: webmaster@bbkpm-bandung.org
เว็บไซต์: bpmpt.jabarprov.go.id
3. ศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีเมืองบันดุง
Bandung Techno Park
ที่อยู่: Bandung Techno Park, Kawasan Pendidikan Telkom Jln. Telekomunikasi Terusan Buah Batu, Dayeuhkolot, Bandung, Jawa Barat – Indonesia 40257
โทรศัพท์: (+62) 22 888 84200
โทรสาร: -
อีเมล: info@btp.or.id
เว็บไซต์: http://bandungtechnopark.com/
4. สำนักงานเลขาธิการเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งชาติ
The National Council Secretariat Special Economic Zone

ที่อยู่: 6th Floor and PH Floor Jl. Menteng Raya 21, Jakarta Indonesia

โทรศัพท์: (+62) 21 392 4540

โทรสาร: (+62) 21 390 5062

อีเมล: info@kek.ekon.go.id

เว็บไซต์: <http://kek.ekon.go.id/>

หน่วยงานภาคเอกชนของอินโดนีเซีย

5. สมาคมอาหารและเครื่องดื่มอินโดนีเซีย

Indonesian Food and Beverage Association (GAPMMI)

ที่อยู่: ITS Office Tower Lt. 8 Unit 16, Nifarro Park, Jl. Raya Pasar Minggu KM. 18, Jakarta Selatan 12510

โทรศัพท์: (+62) 21 3989 9830 / (+62) 811 9322 626 / (+62) 212 9517 511

โทรสาร: (+62) 21 3989 9830

อีเมล: gapmmi@cbn.net.id

เว็บไซต์: www.gapmmi.or.id, www.gapmmi.id

6. นิคมอุตสาหกรรม Surya Cipta

Kawasan Industri Suryacipta

ที่อยู่: Jalan Surya Utama Kav C-1, Kutamekar, Ciampel, Kabupaten Karawang, Jawa Barat 41363, Indonesia

โทรศัพท์: (+62) 26 744 0088

โทรสาร: -

อีเมล: suthee.w@ticon.co.th

เว็บไซต์: -

7. นิคมอุตสาหกรรมเคราวัง

Karawang International Industrial City (KIIC)

ที่อยู่: Suryacipta City Of Industry, Jalan Surya Utama Kav C-1, Kutamekar, Ciampel, Kutamekar, Ciampel, Kabupaten Karawang, Jawa Barat

โทรศัพท์: -

โทรสาร: -

อีเมล: sales@kiic.co.id

เว็บไซต์: <http://www.kiic.co.id/>

8. นิคมอุตสาหกรรมรันจาอาเก็ค
Kawasan Industri Rancaekek
ที่อยู่: Jl. Telekomunikasi, Sukapura, Dayeuhkolot, Bandung, Jawa Barat 40257
โทรศัพท์: (+62) 22 779 6090
โทรสาร: -
อีเมล: info@dwipapuri-abadi.com
เว็บไซต์: <http://dwipapuri-abadi.com/>

9. สภาหอการค้าประเทศอินโดนีเซีย
Indonesia Chamber of Commerce and Industry (KADIN)
ที่อยู่: Menara KADIN Indonesia, 24th Floor, Jl. H. R. Rasuna Said X-5 Kav. 2-3 Jakarta 12950
โทรศัพท์: (+62) 812 806 9958 / (+62) 812 8971 2079
โทรสาร: (+62) 21 527 4505
อีเมล: info@bsd-kadin.org
เว็บไซต์: <http://bsd-kadin.org/>

10. สมาคมผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายประเทศอินโดนีเซีย
Board of the National Committee Indonesian Supplier and Distributor Association (ARDIN)
ที่อยู่: Graha Mandiri Lt. 25 Jl. Imam Bonjol No. 61 Jakarta 10310
โทรศัพท์: (021) 230 5556
โทรสาร: (021) 230 5557
อีเมล: mail.ardin@yahoo.co.id
เว็บไซต์: www.ardin.or.id

หน่วยงานภาครัฐของต่างประเทศ

11. องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่นประจำกรุงจาการ์ตา
Japan External Trade Organization (JETRO)
ที่อยู่: Summitmas 1, Lantai 6, Jl. Jend Sudirman Kav 61-62 Jakarta 12130
โทรศัพท์: (+62) 21 520 0264
โทรสาร: (+62) 21 520 0261
อีเมล: jktjetro@jetro.go.jp
เว็บไซต์: www.jetro.go.jp/indonesia/

หน่วยงานภาครัฐของไทย

12. สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา

Department of International Trade Promotion (Jakarta Office)

ที่อยู่: Jalan DR Ide Anak Agung Gde Agung kav. E.3.3 NO. 3 (Lot 8.8) Kawasan Mega Kuningan, Jakarta 12950

โทรศัพท์: (+62) 21 293 28217-18

โทรสาร: (+62) 21 2932 8219

อีเมล: enquiry@thaitrade.co.id

เว็บไซต์: <http://thaitrade.co.id/about>

หน่วยงานเอกชนของไทย

13. ธนาคารกรุงเทพ สาขาจาการ์ตา

Bangkok Bank Indonesia (Jakarta branch)

ที่อยู่: Jalan M.H. Thamrin No. 3 Jakarta 10110 Indonesia (P.O. Box 4165) Jakarta 11041 Indonesia

โทรศัพท์: (62) 21 231 1008

โทรสาร: (62) 21 385 3881 / 231 0070

อีเมล: bbl.jk@bangkokbank.com

เว็บไซต์: <http://www.bangkokbank.co.id/>

ภาคผนวกที่ 2

รายชื่อบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุน จำแนกตามประเภทธุรกิจและรูปแบบการลงทุน

ที่	ชื่อบริษัท	อุตสาหกรรม/ธุรกิจ	ชื่อบริษัทในประเทศ	ประเภทธุรกิจ(สัดส่วนการถือหุ้น)
1	บริษัท เอเชีย กรีน เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)Asia Green Energy Ltd*	ส่งออกถ่านหิน	PT Age Resources	จัดซื้อถ่านหินและเพื่อการลงทุนในโครงการต่างๆ(100)
2	บริษัท แอปพลิแคด จำกัด AppliCAD Co Ltd	Plant design Management Software	AppliCAD Indonesia	ตั้งสาขา
3	บริษัท เดอะบาร์บีคิวพลาซ่า จำกัด (บริษัท ฟู้ดแพชชั่น จำกัด)	ร้านอาหาร	B.B.Q. Plaza	ร่วมทุน (JV) กับบริษัท การยา มานนา จำกัด(PT. KARYA MANNA)
4	บริษัท แบล็ค แคนยอน (ประเทศไทย) จำกัด	ร้านกาแฟ-อาหาร	Black Canyon Coffee	ตั้งสาขา
5	กลุ่มภัตตาคารบลูเอเลเฟนท์	ร้านอาหารไทย	Blue Elephant Restaurant	ตั้งสาขา
6	บริษัท เซ็นทรัล พัฒนา จำกัด (มหาชน)*	ค้าปลีก	PT Central Retail Indonesia	ตั้งสาขา
7	เครือบริษัทจีเอฟเอ (ไทยแลนด์) จำกัด (GFA Corporation (Thailand) Ltd.)	ร้านกาแฟ	Coffee World	ตั้งแฟรนไชส์
8	บริษัทดีเอสแอลเอเชีย-แปซิฟิก จำกัด	รถยนต์	PT DSL Indonesia	ตั้งบริษัทย่อย
12	บริษัทแสงรุ่งกรุง จำกัด	จำหน่ายอุปกรณ์กันขโมยและเบรคยนต์	TokoSangrungThaiindo	
14	Silda Asia, PT	นำเข้าผลิตภัณฑ์เส้นผม	PT. Silda Asia	
15	The Cool Company	ตู้แช่เย็น	PT. The Cool (Indonesia) (TCID)	ก่อตั้งในปี 2009 มีสำนักงานและโกดังในจาการ์ตาและอีก 2 สาขาใน Semarang และ Yogyakarta
16	Tilleke&Gibbins	ทนายความที่ปรึกษา	PT Tilleke&Gibbins Indonesia	
18	บริษัทซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)*	เลี้ยงสัตว์ เนื้อสัตว์แปรรูป และ E-money	PT Charoen Pokphand Indonesia Tbk	ตั้งบริษัทและเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (55.53)และตั้งบริษัทย่อยในเครืออีก 49 บริษัท
21	บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)	สายการบิน	Thai Airways Indonesia	
22	บริษัทลูติกร จำกัด (มหาชน)*	จำหน่ายรถยนต์ไฮโดร		
23	ธนาคารกรุงเทพ (บมจ.)	ธนาคาร		
24	ธนาคารกรุงไทย (บมจ.)	ธนาคาร		
26	บริษัทพัฒนา จำกัด (มหาชน)*	ติดตั้งห้องเย็นและเครื่องทำน้ำแข็ง	PT Indonesia Patkol Service	

ที่มา: DITP

หมายเหตุ: * เป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์

รายชื่อบริษัทไทยในตลาดหลักทรัพย์ที่เข้าไปลงทุน จำแนกตามประเภทธุรกิจและรูปแบบการลงทุน

ที่	ชื่อบริษัท	อุตสาหกรรม/ธุรกิจ	รูปแบบการลงทุน	ชื่อบริษัทย่อย/ร่วม	ประเภทธุรกิจ (สัดส่วนการถือหุ้น)
1	บริษัท อีออนธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	เงินทุนและหลักทรัพย์	บริษัทร่วม	PT. AEON Credit Service Indonesia	บริการสินเชื่อรายย่อยในอินโดนีเซีย (5.18)
2	บริษัท เอเชียซอฟต์แวร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	สื่อและสิ่งพิมพ์	บริษัทย่อย	PT. Asiasoft	ให้บริการเกมออนไลน์ในอินโดนีเซีย (79.90) บริษัทเอเชียซอฟต์แวร์ อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 79.90
3	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. Indo Tambangraya Megah Tbk	ให้บริการทำเหมืองก่อสร้างขนส่ง และบริการทั่วไปเกี่ยวกับเหมืองถ่านหินในอินโดนีเซีย (65)
4	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. Indominco Mandiri	ผลิตถ่านหินในอินโดนีเซีย (99.99)
5	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. Jorong Barutama Greston	ผลิตถ่านหินในอินโดนีเซีย (99.67)
6	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. Trubaindo Coal Mining	ผลิตถ่านหินในอินโดนีเซีย (99.99)
7	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. Kitadin	ผลิตถ่านหินจำหน่ายและให้บริการทำเหมืองถ่านหินในอินโดนีเซีย (99.99)
8	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. Bharinto Ekatama	ผลิตถ่านหินในอินโดนีเซีย (99)
9	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. ITM Indonesia	Coal Trading including coal agent and coal blending (99.99)
10	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. ITM Batubara Utama	Coal mining business (99.99)
11	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. ITM Energi Utama	99.99
12	บริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT. Tambang Raya Usaha Tama	ผู้รับเหมาก่อสร้างเหมืองแร่ (99.99)
13	บริษัทกรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ประกันภัยและประกันชีวิต	บริษัทร่วม	บริษัททีที เอเชียน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล อินเวสอินโด จำกัด	ประกันภัย (19)
14	บริษัทฝ้าจิบ จำกัด (มหาชน)	บรรจุภัณฑ์	บริษัทร่วม	PT. Indonesia Caps and Closures	ผลิตและจำหน่ายภาชนะพลาสติก (25)
15	บริษัททีเอสจี อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	บริษัทย่อย	บริษัททีที ดีเอสจี เซอยา มาส อินโดนีเซีย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับเด็กในอินโดนีเซีย (100) โดยทำการจำหน่าย

ที่	ชื่อบริษัท	อุตสาหกรรม/ธุรกิจ	รูปแบบการลงทุน	ชื่อบริษัทย่อย/ร่วม	ประเภทธุรกิจ (สัดส่วนการถือหุ้น)
					ผ่านบริษัทพีทีทีแพนค่า เทเลนต้า มาส
16	บริษัทเอ็นเนอร์ยี เอิร์ธ จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT TRI TUNGAL PITRIATI (TTP)	ทำเหมืองถ่านหินส่งออกและจำหน่ายถ่านหินให้ EARTH และ EPCL (99.90) ได้รับสัมปทานจากรัฐบาลอินโด
17	บริษัทอิชินเพนท์ จำกัด (มหาชน)	ยานยนต์	บริษัทย่อย	บริษัทอิชิน อินโดนีเซีย จำกัด	ผลิตและจำหน่ายสีพ่นรถจักรยานยนต์และสีอุตสาหกรรมอื่นๆ (99.97) ในปี2556 อยู่ระหว่างการติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ คาดว่าจะแล้วเสร็จเมื่อ Q2/2557
18	บริษัทผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทร่วม	บริษัทพีที มานัมบัง เมารา อินิม จำกัด (เอ็มเอ็มอี)	อุตสาหกรรมเหมืองถ่านหิน กิจการซื้อขายและขนส่ง ถ่านหิน (40) นอร์ธโพล เป็นผู้ถือหุ้นโดยอ้อมร้อยละ 40
19	บริษัทอิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	อาหารและเครื่องดื่ม	บริษัทร่วม	บริษัทพีที อิชิตัน อินโดนีเซีย จำกัด	ผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่มพร้อมดื่มแบรนด์อิชิตัน (50)
20	บริษัทิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	บริการรับเหมาก่อสร้าง	บริษัทย่อย	บจก.พีทีไทยลินโด บาราพราทามา	บริการขุดคัดแยกถ่านหิน (99.99)
21	บริษัทอินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทร่วม	PT Indorama Petrochemicals	โรงงานผลิต PTA (43) ถือหุ้นโดย Indorama Netherlands B.V. ร้อยละ 43
22	บริษัทอินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทย่อย	PT Indorama Polychem Indonesia	โพลีเอสเตอร์เส้นด้ายและเส้นใย (100) ถือหุ้นโดย Indorama Netherlands B.V. ร้อยละ 99.99 และโดย Indorama Netherlands Cooperatie U.A. ร้อยละ 0.01
23	บริษัทอินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทย่อย	PT. Indorama Ventures Indonesia	โพลีเอสเตอร์เส้นด้ายและเส้นใย (99.99) ถือหุ้นโดย Indorama Netherlands B.V. ร้อยละ 99.99 และโดย Indorama Netherlands

ที่	ชื่อบริษัท	อุตสาหกรรม/ธุรกิจ	รูปแบบการลงทุน	ชื่อบริษัทย่อย/ร่วม	ประเภทธุรกิจ (สัดส่วนการถือหุ้น)
					Cooperatief U.A. ร้อยละ 0.005
24	บริษัทอินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทย่อย	PT. Indorama Polypet Indonesia	ผลิตเม็ดพลาสติก PET (100) ถือหุ้นโดย Indorama Netherlands B.V. ร้อยละ 99.97 และโดย Indorama Netherlands Cooperatief U.A. ร้อยละ 0.03
25	บริษัทอินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทย่อย	PT Indorama Polyester Industries Indonesia	ผลิตใยและด้ายสังเคราะห์ polyester (99.98)
26	บริษัทลานนารีซอร์สเชส จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT Lanna Mining Services	ซื้อขายถ่านหิน (99.95) และถือโดย United Bulk Shipping Pte Ltd. ร้อยละ 0.05
27	บริษัทลานนารีซอร์สเชส จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT SinglurusPratama	ผลิตและจำหน่ายถ่านหิน (65)
28	บริษัทลานนารีซอร์สเชส จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PT LannaHarita Indonesia	ผลิตและจำหน่ายถ่านหิน (55)
29	บริษัทลา구나 รีซอร์ทแอนด์โฮเทล จำกัด (มหาชน)	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	บริษัทย่อย	PT. AVC Indonesia (AVCI)	ธุรกิจการขายสิทธิการพักในที่ที่พักตากอากาศ (100)
30	บริษัทเมก้าไลฟ์ไซแอนซ์ จำกัด (มหาชน)	พาณิชย์	บริษัทย่อย	บริษัทพีที เมก้าไลฟ์ไซแอนซ์	ธุรกิจผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าMEGA (98.99)
31	บริษัทไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	อาหารและเครื่องดื่ม	บริษัทย่อย	PT Lodging Management (Indonesia) Limited	บริหารโรงแรม (100) ถือหุ้น 93.3% โดย HILL และ 6.7% โดย LIL
32	บริษัทโมโน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	สื่อและสิ่งพิมพ์	บริษัทย่อย	PT. Mono Technology Indonesia	ธุรกิจบริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (99) อีก 1% ถือโดยบริษัท โมโนเจนเนอเรชั่น
33	บริษัทพรนดาจีเวลรี่ จำกัด (มหาชน)	แฟชั่น	บริษัทย่อย	PT Pranda Marketing Indonesia	ค้าปลีกเครื่องประดับในประเทศอินโดนีเซีย (55)
34	บริษัทพรนดาจีเวลรี่ จำกัด (มหาชน)	แฟชั่น	บริษัทร่วม	P.T. Sumberkreasi Ciptalogam	ผลิตและจัดจำหน่ายเครื่องประดับแท้ (19)
35	บริษัทปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PTTEP Indonesia Company Limited (PTTEP ID)	ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม (100) **PTTEPH ถือหุ้น 100%
36	บริษัทปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PTTEP Semai II Limited (PTTEP SM)	ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม (100)

ที่	ชื่อบริษัท	อุตสาหกรรม/ธุรกิจ	รูปแบบการลงทุน	ชื่อบริษัทย่อย/ร่วม	ประเภทธุรกิจ (สัดส่วนการถือหุ้น)
					PTTEP ID ถือหุ้น 100%
37	บริษัทปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PTTEP South Mandar Limited	ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม (100) PTTEP ID ถือหุ้น 100%
38	บริษัทปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PTTEP South Sageri Limited	ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม (100) PTTEP ID ถือหุ้น 100%
39	บริษัทปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PTTEP Sadang Limited	ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม (100) PTTEP ID ถือหุ้น 100%
40	บริษัทปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	PTTEP Malunda Limited	ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม (100) PTTEP ID ถือหุ้น 100%
41	บริษัทพีทีที โกลบอลเคมีคอล จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทร่วม	PT Indo Thai Trading	จำหน่ายผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์และปิโตรเคมี (49) ถือหุ้นผ่าน CH Inter ร้อยละ 49
42	บริษัทอาร์ ซี แอล จำกัด (มหาชน)	ขนส่งและโลจิสติกส์	บริษัทร่วม	PT Dearah Indah Shipping	ขนส่งทางทะเลและเป็นตัวแทนเรือ (49)
43	บริษัทสามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	บริษัทย่อย	บจก.สามารถ ไอ-โมบาย (อินโดนีเซีย)	จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้บริการข้อมูลและสาระบันเทิงผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ และให้บริการสื่อ interactive multimedia (99.98) ถือหุ้นโดยบจก.ไอ-โมบาย อินเทอร์เน็ตชั่นแนล
44	บริษัทเซ็ปเป้ จำกัด (มหาชน)	อาหารและเครื่องดื่ม	บริษัทย่อย	PT. Sappe Indonesia	นำเข้าจัดจำหน่ายและทำการตลาดให้กับเครื่องดื่มเซ็ปเป้ครบวงจร (51)
45	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT Pion Quarry Nusantara	หินก่อสร้าง (100)
46	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT SCG Pipe and Precast Indonesia	ผลิตภัณฑ์คอนกรีต (100)
47	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT Semen Lebak	ปูนซิเมนต์ (100)
48	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT SCG Readymix Indonesia	คอนกรีตผสมเสร็จ (100)
49	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT CPAC Surabaya	คอนกรีตผสมเสร็จ (100)

ที่	ชื่อบริษัท	อุตสาหกรรม/ธุรกิจ	รูปแบบการลงทุน	ชื่อบริษัทย่อย/ร่วม	ประเภทธุรกิจ (สัดส่วนการถือหุ้น)
50	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT SCG Lightweight Concrete Indonesia	คอนกรีตมวลเบา (100)
51	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT SCG Trading Indonesia	ค้าขายระหว่างประเทศ (100)
52	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT KIA Serpih Mas	กระเบื้องเซรามิกปูพื้นและบุผนัง (97)
53	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT KIA Keramik Mas	กระเบื้องหลังคาเซรามิก (96)
54	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT Keramika Indonesia Assosiasi, Tbk.	กระเบื้องเซรามิกปูพื้นและบุผนัง (96)
55	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT Semen Jawa	ปูนซีเมนต์ (95)
56	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT KokohIntiArebamaTbk.	จำหน่ายวัสดุก่อสร้าง (91)
57	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT Tambang Semen Sukabumi	เหมืองหินปูน (91)
58	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT Surya Siam Keramik	กระเบื้องเซรามิกปูพื้น (80)
59	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Siam-Indo Gypsum Industry	แผ่นยิปซัม (50)
60	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Siam-Indo Concrete Products	กระเบื้องซีเมนต์ไทยธรรมชาติ (50)
61	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT M Class Industry	กระเบื้องหลังคาดินเผา (28)
62	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT TPC Indo Plastic & Chemicals	พลาสติก PVC (96)เอสซีจีเคมีคอลส์
63	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Siam Maspion Terminal	บริการท่าเรือขนส่ง (50)
64	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Trans-Pacific Polyethylene Indonesia	เม็ดพลาสติกโพลีเอททิลีนชนิด LDPE (39)
65	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Trans-Pacific Polyethylindo	เม็ดพลาสติกโพลีเอททิลีนชนิด HDPE (39)
66	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Chandra Asri Petrochemical Tbk.	วัตถุดิบสำหรับผลิตเม็ดพลาสติกเม็ดพลาสติกโพลีเอททิลีนและโพลีโพรไพลีน (31)
67	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Trans-Pacific Petrochemical Indotama	วัตถุดิบสำหรับผสมอะโรเมติกส์ (5)
68	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Srithai Maspion Indonesia	ผงเมลามีน (10)

ที่	ชื่อบริษัท	อุตสาหกรรม/ธุรกิจ	รูปแบบการลงทุน	ชื่อบริษัทย่อย/ร่วม	ประเภทธุรกิจ (สัดส่วนการถือหุ้น)
69	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Trans-Pacific Polypropylene Indonesia	เม็ดพลาสติกโพลีโพรไพลีน (10)
70	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทร่วม	PT Trans-Pacific Styrene Indonesia	วัตถุดิบสำหรับผลิตโพลีสไตรีน (10)
71	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT PrimacorrMandiri	กล่องกระดาษ (62)
72	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT SCG Indonesia	Management Consulting Service (100)
73	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	PT IndorisPrintingdo	กล่องกระดาษ (62)
74	บริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)	วัสดุก่อสร้าง	บริษัทย่อย	บริษัทพีที คอนวูด อินโดนีเซีย จำกัด	วัสดุก่อสร้าง (99.99) ถือหุ้นโดยบริษัทคอนวูด จำกัด (ไทย) ร้อยละ 99.99
75	บริษัทสามารถ ไอ-โมบาย จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	บริษัทย่อย	บจก.สามารถ ไอ-โมบาย (อินโดนีเซีย)	จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้บริการข้อมูลและสาระบันเทิงผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ และให้บริการสื่อ interactive multimedia (99.98) ถือหุ้นโดยบจก.ไอ-โมบาย อินเทอร์เน็ตชั่นแนล ร้อยละ 99.98
76	บริษัทศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน)	บรรจุกภัณฑ์	บริษัทร่วม	PT Srithai Maspion Indonesia	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในครัวเรือนที่ทำจากเมลามีน (32.5)
77	บริษัทสหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	พาณิชย์	บริษัทร่วม	PT. Trinity Luxtro	ตัวแทนขาย (15)
78	บริษัทศรีตรังแองโกลอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเกษตร	บริษัทย่อย	PT Sri TrangLingga Indonesia	ผลิตยางแท่ง (90)
79	บริษัทศรีตรังแองโกลอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเกษตร	บริษัทย่อย	PT Star Rubber	ผลิตยางแท่ง (99) Shi Dong Investments Pte Ltd. ถือหุ้นร้อยละ 99
80	บริษัทไทยสแตนเลย์การไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	ยานยนต์	บริษัทร่วม	บริษัทพีที อินโดนีเซีย สแตนเลย์อิเล็กทริก	ผลิตและจำหน่ายรถจักรยานยนต์ริคโมไฟแมพิมพ์ที่ใช้ในรถยนต์ (10)
81	บริษัทสุธากัญจน์ จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทร่วม	PT. Krakatau Gloden Lime	ผลิตและจำหน่ายปูนขาว (10)

ที่	ชื่อบริษัท	อุตสาหกรรม/ธุรกิจ	รูปแบบการลงทุน	ชื่อบริษัทย่อย/ร่วม	ประเภทธุรกิจ (สัดส่วนการถือหุ้น)
82	บริษัททรอปิคอลแคนนิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	อาหารและเครื่องดื่ม		PT Medan Tropical Canning & Frozen Industries	ผลิตและจำหน่ายอาหารทะเลบรรจุกระป๋องและแช่แข็ง ( )
83	บริษัทไทยคาร์บอนแบล็ค จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทร่วม	PT Indo Liberty Textiles	ผลิตเส้นด้ายและเส้นใย (40)
84	บริษัทไทย แคปปิตอลคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	พลังงานและสาธารณูปโภค	บริษัทย่อย	บริษัท ไทยแคปปิตอล อินโด ไมนิ่ง จำกัด	จำหน่ายเชื้อเพลิงแข็งเหลว ก๊าซและอื่นๆ (100)
85	บริษัทไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	บริษัทร่วม	PT. TPC Indo Plastic and Chemicals	ผลิตและจำหน่ายพีวีซีเรซิน (100) ถือโดย Siam TPC (Singapore) Pte. Ltd. ร้อยละ 100
86	บริษัทเท็กซ์ไทล์เพรสทีจ จำกัด (มหาชน)	แฟชั่น	บริษัทร่วม	PT. Dyncic Textile Prestige	ผลิตและจำหน่าย Non Woven (44)
87	บริษัทไทยเรยอน จำกัด (มหาชน)	แฟชั่น	บริษัทร่วม	บริษัทพีที อินโด ลิเบอร์ตี เท็กซ์ไทล์ จำกัด	ผลิตเส้นด้าย (40)

ที่มา: ข้อมูล SET ปี 2557

ภาคผนวกที่ 3
รายการสินค้าและมูลค่าการค้าของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ของอินโดนีเซีย ปี 2559
สินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ที่อินโดนีเซียนำเข้า 10 อันดับแรก

ลำดับ	รหัสสินค้า	ชื่อสินค้า	มูลค่านำเข้าปี 2559 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราเติบโตเฉลี่ยระหว่าง ปี 2555-2559 (ร้อยละ)	อันดับนำเข้าในโลก
1	870899	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบ ของยานยนต์ประเภทอื่นๆ	813.0	21.8	-7	25
2	870840	กระปุกเกียร์และส่วนประกอบของ กระปุกเกียร์	545.8	14.7	2	25
3	840829	เครื่องยนต์ดีเซลที่ประกอบสมบูรณ์แล้ว	292.3	7.9	2	25
4	870829	องค์ประกอบของชุดประกอบประตู ด้านใน	276.3	7.4	1	32
5	870850	เพลาลับและส่วนประกอบ	255.0	6.9	4	20
6	848310	เพลาส่งกำลัง (รวมถึงเพลาลูกเบี้ยว และเพลาช้อเหวี่ยง) และช้อเหวี่ยง	186.0	5.0	-23	29
7	870830	เบรกและส่วนประกอบของเบรก	171.3	4.6	9	22
8	848310	เพลาส่งกำลัง	150.7	4.1	-5	19
9	840734	เครื่องยนต์สันดาปภายในมีความจุของ กระบอกสูบเกิน 1,000 ลูกบาศก์ เซนติเมตร	97.5	2.6	-2	30
10	851220	เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ สำหรับให้แสง สว่างหรือให้สัญญาณ ที่มองเห็นได้	85.5	77.2	17	33
		อื่นๆ	850.5	22.8	-9	
		รวม	3,723.8	100.0		31

ที่มา: ITC

สินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ที่อินโดนีเซียส่งออก10 อันดับแรก

ลำดับ	รหัสสินค้า	ชื่อสินค้า	มูลค่านำเข้าปี 2559 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราเติบโตเฉลี่ย ระหว่างปี 2554- 2559 (ร้อยละ)	อันดับส่งออกใน โลก
1	854430	ชุดสายไฟจุดระเบิดและชุดสายไฟ อื่นๆ ชนิดที่ใช้กับยานพาหนะ	793.5	23.1	6	13
2	870840	กระปุกเกียร์และส่วนประกอบของ กระปุกเกียร์	730.5	21.3	18	56
3	870899	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบ ของยานยนต์ประเภทอื่นๆ	347.4	10.1	12	3
4	870870	ล้อและส่วนประกอบและอุปกรณ์ ประกอบของล้อ	252.1	7.3	-2	15
5	870829	องค์ประกอบของชุดประกอบประตู ด้านใน	251.3	7.3	21	13
6	840734	เครื่องยนต์สันดาปภายในมีความจุของ กระบอกสูบเกิน 1,000 ลูกบาศก์ เซนติเมตร	164.8	4.8	12	32
7	870850	เพลาชับและส่วนประกอบ	112.4	3.3	-7	25
8	842123	เครื่องกรองน้ำมันในเครื่องยนต์	90.5	2.6	1	18
9	870891	หม้อน้ำและส่วนประกอบของหม้อน้ำ	85.0	2.5	-4	22
10	870830	เบรกและส่วนประกอบของเบรก	69.7	2.0	20	81
		อื่นๆ	536.9	15.6		
		รวม	3,434.1	100.0		29

ที่มา: ITC

ปริมาณการผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามยี่ห้อ

	2555			2556			2557			2558			2559		
	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)
แบรนด์ญี่ปุ่น	1,041,020	98.9	25.8	1,182,244	98.0	13.6	1,284,371	98.9	8.6	1,085,812	98.8	-15.5	1,172,968	99.6	8.0
Toyota	445,463	42.3	39.4	489,289	40.6	9.8	542,719	41.8	10.9	471,289	42.9	-13.2	537,415	45.6	14.0
Daihatsu	157,267	14.9	15.0	178,808	14.8	13.7	181,870	14.0	1.7	163,315	14.9	-10.2	185,331	15.7	13.5
Mitsubishi Motor	59,862	5.7	12.3	63,760	5.3	6.5	61,742	4.8	-3.2	51,148	4.7	-17.2	36,674	3.1	-28.3
Mitsubishi Fuso	61,896	5.9	1.1	65,432	5.4	5.7	56,523	4.4	-13.6	35,792	3.3	-36.7	30,704	2.6	-14.2
Suzuki	123,246	11.7	16.5	178,018	14.8	44.4	171,795	13.2	-3.5	130,967	11.9	-23.8	113,243	9.6	-13.5
Nissan	65,900	6.3	20.1	59,787	5.0	-9.3	28,550	2.2	-52.3	18,800	1.7	-34.2	10,203	0.9	-45.7
Honda	55,828	5.3	36.7	81,614	6.8	46.2	159,346	12.3	95.2	148,096	13.5	-7.1	195,274	16.6	31.9
Isuzu	31,645	3.0	12.8	29,187	2.4	-7.8	27,770	2.1	-4.9	16,934	1.5	-39.0	14,062	1.2	-17.0
Hino	36,694	3.5	51.9	34,411	2.9	-6.2	32,404	2.5	-5.8	19,735	1.8	-39.1	24,422	2.1	23.8
UD Trucks	3,219	0.3	3.2	1,938	0.2	-39.8	889	0.1	-54.1	-	-	-	-	-	-
Mazda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Datsun	-	-	-	-	-	-	20,763	1.6	-	29,736	2.7	43.2	25,640	2.2	-13.8
แบรนด์เกาหลีใต้	4,875	0.5	-9.2	1,223	0.1	-74.9	461	0.0	-62.3	2,840	0.3	516.1	510	0.0	-82.0
Hyundai	4,875	0.5	-9.2	1,223	0.1	-74.9	461	0.0	-62.3	2,840	0.3	516.1	510	0.0	-82.0
แบรนด์เยอรมนี	6,273	0.6	46.0	7,065	0.6	12.6	5,144	0.4	-27.2	5,429	0.5	5.5	4,220	0.4	-22.3
Mercedes-Benz	3,755	0.4	26.9	3,410	0.3	-9.2	2,303	0.2	-32.5	2,777	0.3	20.6	1,977	0.2	-28.8
BMW	1,682	0.2	99.3	2,544	0.2	51.3	2,045	0.2	-19.6	2,170	0.2	6.1	2,102	0.2	-3.1
Audi	226	0.0	-	210	0.0	-7.1	245	0.0	16.7	103	0.0	-58.0	3	0.0	-97.1
Volkswagen	610	0.1	23.5	901	0.1	47.7	551	0.0	-38.9	379	0.0	-31.2	138	0.0	-63.6

	2555			2556			2557			2558			2559		
	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	จำนวน (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)
แบรนด์สหรัฐอเมริกา	-	-	-	15,720	1.3	-	8,547	0.7	-45.6	4,562	0.4	-46.6	-	-	-
Chevrolet	-	-	-	15,720	1.3	-	8,547	0.7	-45.6	4,562	0.4	-46.6	-	-	-
แบรนด์ฝรั่งเศส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	137	0.0	-	99	0.0	-27.7
Peugeot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renault	-	-	-	-	-	-	-	-	-	137	0.0	-	99	0.0	-27.7
แบรนด์จีน	-	-	-	116	0.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geely	-	-	-	116	0.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chery	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
แบรนด์สวีเดน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Volvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
แบรนด์อินโดนีเซีย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Perkasa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปริมาณการผลิตรวม	837,948	100.0	25.7	1,206,368	100.0	14.6	1,298,523	100.0	7.6	1,098,780	100.0	-15.4	1,177,797	100.0	7.2

ที่มา: Gaikindo

ปริมาณการผลิตรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามประเภทรถยนต์

ประเภท	2555			2556			2557			2558			2559		
	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)
ซีดาน	4,869	0.5	50.7	5,091	0.4	4.56	39,658	3.1	679.0	61,499	5.6	55.1	29,644	2.5	-51.8
4X2 Type	695,055	66.0	31.0	842,234	69.7	21.18	761,928	58.7	-9.5	556,078	50.6	-27.0	663,794	56.4	19.4
4X4 Type	45,220	4.3	62.3	24,830	2.1	-45.09	26,528	2.0	6.8	29,766	2.7	12.2	19,378	1.7	-34.9
รถบัส	4,833	0.5	16.7	4,713	0.4	-2.48	4,105	0.3	-12.9	3,873	0.4	-5.7	4,769	0.4	23.1
รถปิคอัพ/รถบรรทุก	303,293	28.8	11.5	278,387	23.0	-8.21	281,246	21.7	1.0	70,747	6.4	-74.9	64,283	5.5	-9.1
รถกระบะ 4 ประตู	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1,053,270	100.0	25.70	1,208,211	100.0	14.71	1,298,523	100.0	7.5	1,098,780	100.0	-15.4	1,177,797	100.0	7.2

ที่มา : Gaikindo

ยอดขายรถยนต์ในอินโดนีเซียแยกตามประเภท

ประเภท	2555			2556			2557			2558			2559		
	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณ (คัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ เจริญเติบโต (ร้อยละ)
ซีดาน	34,221	3.1	32.9	34,199	2.8	-0.1	21,614	1.8	-36.8	17,422	1.7	-19.4	13,832	1.3	-20.6
4X2 Type	739,168	66.2	29.7	787,712	64.1	6.6	679,856	56.3	-13.7	549,684	54.3	-19.2	608,054	57.2	10.6
4X4 Type	7,396	0.7	34.0	6,416	0.5	-13.3	5,874	0.5	-8.5	4,124	0.4	-29.8	4,930	0.5	19.5
รถบัส	4,472	0.4	16.1	4,054	0.3	-9.4	3,834	0.3	-5.4	3,743	0.4	-2.4	3,959	0.4	5.8
รถปิคอัพ/รถบรรทุก	311,609	27.9	15.3	330,907	26.9	6.2	313,243	25.9	-5.3	74,769	7.4	-76.1	66,773	6.3	-10.7
รถกระบะ 4 ประตู	19,364	1.7	8.7	15,433	1.3	-20.3	11,487	1.0	-25.6	12,034	1.2	4.8	9,344	0.9	-22.4
รวม	1,116,230	100.0	24.8	1,229,901	100.0	10.2	1,208,028	100.0	-1.8	1,013,291	100.0	-16.1	1,062,729	100.0	4.9

ที่มา : Gaikindo

รายชื่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 1	อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 2	อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 3
1	PT Indonesia Koito	1	CV Sinar Baja Electric	1	PT Aneka Banusakti
2	PT Adient Automotive Indonesia	2	PT 3M Indonesia	2	PT Aneka Komkar Utama
3	PT Adyawinsa Plastics Industries Karawang	3	PT Adhi Wijayacitra	3	PT APM Armada Suspension
4	PT Aisin Indonesia	4	PT Advics Manufacturing Indonesia	4	PT Aristo Satria Mandiri Indonesia
5	PT Akashi Wahana Indonesia	5	PT Adyawinsa Stamping Industries	5	PT AT Indonesia
6	PT Akebono Brake Asta Indonesia	6	PT Aisin Automotive Indonesia	6	PT Automotive Fasteners Aoyama Indonesia
7	PT APM Armada Autoparts	7	PT Anugerah Aneka Industri	7	PT Dwiutama Intiterang
8	PT Asahimas Flat Glass Tbk	8	PT Armada Indah Agung Glass	8	PT Edico Utama
9	PT Asmo Indonesia	9	PT Asano Gear Indonesia	9	PT Eran Teknikatama
10	PT Asno Horie Indonesia	10	PT Astra Komponen Indonesia	10	PT Fuboru Indonesia
11	PT Astra Daihatsu Motor	11	PT Astra Nippon Gasket Indonesia	11	PT Fuji Kinzoku Indonesia
12	PT Astra Honda Motor	12	PT Astra Otoparts Div. Adiwira Plastik	12	PT Fuji Technica Indonesia
13	PT Astra Juoku Indonesia	13	PT Astra Otoparts Tbk Divisi Nusametal	13	PT Indobaja Prima Murni
14	PT Astra Otoparts, Tbk	14	PT Astra Visteon Indonesia	14	PT Indonesia Steel Tube Works
15	PT Autocomp Systems Indonesia	15	PT Ateja Multi Industri	15	PT Indoseiki Metalutama
16	PT Autokorindo Pratama	16	PT Bakrie Autoparts	16	PT Iron Wire Works Indonesia (IWWI)
17	PT Autoliv Indonesia	17	PT Bando Indonesia	17	PT Karya Teknik Nusantara
18	PT Autoplastik Indonesia	18	PT Batavia Cyllindo Indonesia	18	PT Karyanusa Technindo Cemerlang
19	PT Central Motor Wheel Indonesia	19	PT Bina Usaha Mandiri Mizusawa	19	PT Laksana Tekhnik Makmur
20	PT Century Batteries Indonesia	20	PT Braja Mukti Cakra	20	PT Meiwa Kogyo Indonesia
21	PT Chemco Harapan Nusantara	21	PT BS Indonesia	21	PT Mesindo Putra Perkasa
22	PT Cipta Mandiri Wirasakti	22	PT Buanatama Metalindo	22	PT Metindo Era Sakti
23	PT Cipta Nissin Industries	23	PT Chuhatsu Indonesia	23	PT Mitsuyoshi Manufacturing Indonesia
24	PT Dasa Windu Agung	24	PT Cipta Kreasi Prima Muda	24	PT Mugai Indonesia
25	PT Denso Indonesia	25	PT Citra Nugerah Karya	25	PT Multi Pratama Interbuana Indonesia
26	PT Dharma Controlcable Indonesia	26	PT Dharma Precision Parts	26	PT Ochiai Menara Indonesia
27	PT Dharma Electrindo Mfg.	27	PT Dinamikajaya Bumipersada	27	PT Pakarti Riken Indonesia
28	PT Dharma Polimetal	28	PT Duta Nichirindo Pratama	28	PT Pamindo Tiga T

อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 1	อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 2	อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 3
29	PT EDS Manufacturing Indonesia	29	PT Eka Swastya	29	PT Parker Metal Treatment Indonesia
30	PT Enkei Indonesia	30	PT Ekamitra Jayatama	30	PT Piolax Indonesia
31	PT Excel Metal Industry	31	PT Federal Izumi Manufacturing	31	PT Pong Codan Indonesia
32	PT Exedy Manufacturing Indonesia	32	PT Federal Nittan Industries	32	PT Progress Diecast
33	PT FSCM Manufacturing Indonesia	33	PT Frina Lestari Nusantara	33	PT Rachmat Perdana Adhimetal
34	PT Fuji Seat Indonesia	34	PT Fuji Oozx Indonesia	34	PT Resin Plating Technology
35	PT Gemala Kempa Daya	35	PT Garuda Metal Utama	35	PT Rizki Asa Buana
36	PT General Motor Manufacturing Indonesia	36	PT Garuda Metalindo	36	PT Steel Center Indonesia
37	PT Grafindo Mitrasemesta	37	PT GS Electech Indonesia	37	PT Sumiden Serasi Wire Products
38	PT GS Battery	38	PT H-One Kogi Prima Auto Technologies Indonesia	38	PT Sunchirin Industries Indonesia
39	PT Hamaden Indonesia Mfg.	39	PT Hankook Casting Indonesia	39	PT Systema Precision
40	PT Hi-lex Indonesia	40	PT Hilex Parts Company	40	PT Toyo Seal Indonesia
41	PT Honda Precision Parts Manufacturing	41	PT Ihara Manufacturing Indonesia	41	PT TT Metals Indonesia
42	PT Honda Prospect Motor	42	PT Indomatsumoto Press & Dies Industries	42	PT Univance Indonesia
43	PT Hydraxle Perkasa	43	PT Indoprima Gemilang	43	PT Wanaraja Putra Perkasa
44	PT Ichikoh Indonesia	44	PT Indosafety Sentosa Industry		
45	PT Indokarlo Perkasa	45	PT Indowire Prima Industrindo		
46	PT Indonesia Nippon Seiki	46	PT Ingress Malindo Ventures		
47	PT Indonesia Stanley Electric	47	PT Interglobal Electric Parts		
48	PT Indonesia Thai Summit Auto	48	PT Inti Polymetal		
49	PT Indospring Tbk	49	PT IRC Inoac Indonesia		
50	PT Inkoasku	50	PT Jaya Pandu Nusantara		
51	PT Inti Ganda Perdana	51	PT Jidosa Buhin Indonesia		
52	PT Inti Pantja Press Industri	52	PT Jimco Sukses Indonesia		
53	PT Ionuda	53	PT JTEKT Indonesia		
54	PT Karya Bahana Berlian	54	PT Kyoraku Blowmolding Indonesia		
55	PT Kawasaki Motor Indonesia	55	PT Maruhachi Indonesia		
56	PT Kayaba Indonesia	56	PT Matsuo Precision Indonesia		
57	PT Kompindo Wiratama	57	PT Mekar Armada Jaya		
58	PT Kotobukiya Indo Classic Industries	58	PT Menara Terus Makmur		
59	PT Meshindo Alloy Wheel	59	PT Minda Asean Automotive		
60	PT Metalart Astra Indonesia	60	PT Mitrametal Perkasa		
61	PT Minda Automotive Indonesia	61	PT MK Prima Indonesia		

อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 1	อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 2	อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 3
62	PT Mitsuba Automotive Parts Indonesia	62	PT Morita Tjokro Gearindo		
63	PT Mitsuba Indonesia	63	PT Multi Prima Sejahtera Tbk.		
64	PT Mitsubishi Electric Automotive Indonesia	64	PT Musashi Auto Parts Indonesia		
65	PT Mitsubishi Krama Yudha Motors & Mfg	65	PT Namicoh Indonesia Component		
66	PT Muarateweh Spring	66	PT Nandya Karya Perkasa		
67	PT Multistrada Arah Sarana, Tbk	67	PT NGK Busi Indonesia		
68	PT Nikko Cahaya Electric	68	PT Nichirin Indonesia		
69	PT Nipress Energi Otomotif	69	PT NOK Indonesia		
70	PT Pakoakuina	70	PT Nusa Keihin Indonesia		
71	PT Palingda Nasional	71	PT Nusa Toyotetsu Corporation		
72	PT Prima Bhakti Idaman	72	PT Panata Jaya Mandiri		
73	PT Progress Toyo (Indonesia)	73	PT Partuni Perdana		
74	PT Roda Prima Lancar	74	PT Patec Presisi Engineering		
75	PT Sagateknindo Sejati	75	PT Pema Meta Presindo		
76	PT Sanden Indonesia	76	PT Pricol Surya		
77	PT Semarang Autocomp Manufacturing Indonesia	77	PT Putrabangun Citramandiri		
78	PT Showa Indonesia Mfg.	78	PT Rekadaya Multi Adiprima		
79	PT Sugity Creatives	79	PT Robert Bosch Automotive		
80	PT Sumi Indo Wiring Systems	80	PT Roki Indonesia		
81	PT Sungwoo Indonesia	81	PT Sanoh Indonesia		
82	PT Suzuki Indomobil Motor	82	PT Sari Takagi Elok Produk		
83	PT Taichi-S Indonesia	83	PT Selamat Sempana Perkasa		
84	PT Takata Automotive Safety Systems Indonesia	84	PT Selamat Sempurna, Tbk		
85	PT Topy Palingda Manufacturing Indonesia	85	PT Shei Tai Industrial		
86	PT Toyoda Gosei Safety Systems Indonesia	86	PT Sinar Alumsarana		
87	PT Toyota Boshoku Indonesia	87	PT SKF Indonesia		
88	PT Toyota Motor Manufacturing Indonesia	88	PT Srejekei Perdana Steel		
89	PT Velasto Indonesia	89	PT Summit Adyawinsa Indonesia		
90	PT Yamaha Indonesia Motor Mfg.	90	PT Taiho Nusantara		
91	PT Yuasa Battery Indonesia	91	PT Takagi Sari Multi Utama		
92	PT Yutaka Manufacturing Indonesia	92	PT TD Automotive Compressor Indonesia		
		93	PT Three Star Indonesia		
		94	PT Tjforge Indonesia		

อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 1	อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 2	อันดับ	ผู้ประกอบการ Tier 3
		95	PT Toyo Denso Indonesia		
		96	PT Toyobesq Precision Parts Indonesia		
		97	PT Toyonaga Indonesia		
		98	PT Toyota Auto Body-Tokai Extrusion		
		99	PT Tri Mega Baterindo		
		100	PT Trimitra Baterai Prakasa		
		101	PT Trimitra Chitrahasta		
		102	PT Usra Tampi Indonesia		
		103	PT Waja Kamajaya Sentosa		
		104	PT Wijaya Karya In -Trade		
		105	PT Yamatogomu Indoensia		

มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทอาหาร (food) ของไทยไปยังอินโดนีเซีย จำแนกตามรหัส HS 6 หลัก

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
อาหาร		729,220	697,498	852,253	22.19
น้ำตาล		563,348	530,439	692,042	30.47
170114	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต และซูโครสที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง - - น้ำตาลที่ได้จากอ้อยอื่นๆ	531,112	504,516	641,708	27.19
170199	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีตและซูโครสที่บริสุทธิ์ ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง- - อื่นๆ	29,341	23,816	49,010	105.79
170290	น้ำตาลอื่นๆ รวมถึงแล็กโทส มอลโทส กลูโคสและฟรักโทสที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง น้ำเชื่อมที่ไม่เติมสารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสี น้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติ หรือไม่ก็ตามคาราเมล - อื่นๆ รวมถึงน้ำตาลอินเวิร์ต และน้ำตาลอื่นๆ และน้ำเชื่อมผสมที่มีฟรักโทสในสภาพแห้งร้อยละ 50 โดยน้ำหนัก	540	956	674	-29.50
170230	น้ำตาลอื่นๆรวมถึงแล็กโทส มอลโทส กลูโคสและฟรักโทส ที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็งน้ำเชื่อมที่ไม่เติม สารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสีน้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติ หรือไม่ก็ตาม คาราเมล -กลูโคสและน้ำเชื่อมกลูโคส ที่ไม่มีฟรักโทส หรือมีฟรักโทส ในสภาพแห้งน้อยกว่าร้อยละ 20 โดยน้ำหนัก	2,098	634	359	-43.38
170260	น้ำตาลอื่นๆ รวมถึงแล็กโทส มอลโทส กลูโคสและฟรักโทสที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง น้ำเชื่อมที่ไม่เติมสารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสี น้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติ หรือไม่ก็ตามคาราเมล - ฟรักโทสและน้ำเชื่อมฟรักโทสอื่นๆ ที่มีฟรักโทส ในสภาพแห้งเกินร้อยละ 50 โดยน้ำหนัก ไม่รวมถึง น้ำตาลอินเวิร์ต	257	517	214	-58.61
170211	น้ำตาลอื่นๆรวมถึงแล็กโทส มอลโทส กลูโคสและฟรักโทส ที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็งน้ำเชื่อมที่ไม่เติม สารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสีน้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติ หรือไม่ก็ตาม คาราเมล - -มีแล็กโทสตั้งแต่ร้อยละ 99 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก ซึ่งคำนวณ ในสภาพแห้งและในรูปของแอนไฮดรัสแล็กโทส	0	0	76	#DIV/0!
170219	น้ำตาลอื่นๆรวมถึงแล็กโทส มอลโทส กลูโคสและฟรักโทส ที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็งน้ำเชื่อมที่ไม่เติม สารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสีน้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติ หรือไม่ก็ตาม คาราเมล- - อื่นๆ	0	0	1	#DIV/0!
170112	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีตและซูโครสที่บริสุทธิ์ ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง- - น้ำตาลที่ได้จากหัวบีต	0	0	0	#DIV/0!
170113	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต และซูโครสที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง - - น้ำตาลที่ได้จากอ้อย ที่ระบุไว้ในหมายเหตุประเภทย่อย 2 ของตอนนี้	0	0	0	-
170191	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีตและซูโครสที่บริสุทธิ์ ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง - -ที่เติมสารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสี	0	0	0	-
170220	น้ำตาลอื่นๆรวมถึงแล็กโทส มอลโทส กลูโคสและฟรักโทส ที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็งน้ำเชื่อมที่ไม่เติม สารปรุง	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
	กลั่นรสหรือสารแต่งสีน้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติ หรือไม่ก็ตาม คาราเมล - น้ำตาลเมเปิลและน้ำเชื่อมเมเปิล				
170240	น้ำตาลอื่นๆ รวมถึงแล็กโทส มอลโทสกลูโคสและฟรักโทส ที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง น้ำเชื่อมที่ไม่เติมสารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสี น้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติ หรือไม่ก็ตามคาราเมล - กลูโคสและน้ำเชื่อมกลูโคส ที่มีฟรักโทสในสภาพแห้ง ตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50 โดยน้ำหนัก ไม่รวมถึงน้ำตาลอินเวิร์ต	0	0	0	-
170250	น้ำตาลอื่นๆ รวมถึงแล็กโทส มอลโทส กลูโคสและฟรักโทสที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง น้ำเชื่อมที่ไม่เติมสารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสี น้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติ หรือไม่ก็ตามคาราเมล- ฟรักโทสที่บริสุทธิ์ในทางเคมี	0	0	0	-
ผลิตภัณฑ์อาหารที่ผลิตจากแป้ง		41,948	53,134	45,980	-13.46
190190	สิ่งสกัดจากมอลต์ รวมทั้งอาหารปรุงแต่งที่ทำจากแป้ง เมล็ดหัก แป้งหยาบ จากสตาร์ช หรือสิ่งสกัดจากมอลต์ ไม่มีโกโก้หรือมีโกโก้ น้อยกว่าร้อยละ 40 โดยน้ำหนัก ซึ่งคำนวณโดยเอาไขมันออกทั้งหมดแล้วที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น และอาหารปรุงแต่ง ที่ทำจากของตามประเภท 04.01 ถึง 04.04 ไม่มีโกโก้ หรือมีโกโก้ น้อยกว่าร้อยละ 5 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณโดยเอาไขมันออกทั้งหมดแล้ว ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - อื่นๆ - - อาหารปรุงแต่งที่เหมาะสมสำหรับทารกหรือเด็กเล็ก ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก	25,123	32,184	26,529	-17.57
190531	ขนมปัง เพสทรี เค้กบิสกิตและขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ จะมีโกโก้หรือไม่ก็ตาม คอมมิวเนียนเวเฟอร์แคปซูล ชนิดที่เหมาะสมสำหรับบรรจุยา ซิลลิงเวเฟอร์ ไรซ์เปเปอร์และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน - - บิสกิตหวาน	9,258	11,527	10,860	-5.79
190590	ขนมปังเพสทรี เค้ก บิสกิตและขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ จะมีโกโก้หรือไม่ก็ตามคอมมิวเนียนเวเฟอร์ แคปซูล ชนิดที่เหมาะสมสำหรับบรรจุยา ซิลลิงเวเฟอร์ไรซ์เปเปอร์ และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน - อื่นๆ	2,807	2,962	3,128	5.60
190120	สิ่งสกัดจากมอลต์ รวมทั้งอาหารปรุงแต่งที่ทำจากแป้ง เมล็ดหัก แป้งหยาบ จากสตาร์ช หรือสิ่งสกัดจากมอลต์ ไม่มีโกโก้หรือมีโกโก้ น้อยกว่าร้อยละ 40 โดยน้ำหนัก ซึ่งคำนวณโดยเอาไขมันออกทั้งหมดแล้วที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น และอาหารปรุงแต่ง ที่ทำจากของตามประเภท 04.01 ถึง 04.04 ไม่มีโกโก้ หรือมีโกโก้ น้อยกว่าร้อยละ 5 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณโดยเอาไขมันออกทั้งหมดแล้ว ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - ของผสมและแป้งที่จัดทำไว้สำหรับทำขนมจำพวกเบเกอรี่ ตามประเภท 19.05	1,355	2,570	2,472	-3.81
190410	อาหารปรุงแต่งที่ทำจากธัญพืชหรือผลิตภัณฑ์ธัญพืชที่ทำให้พองฟู คั่ว อบ หรือปิ้ง (เช่น คอร์นเฟล็ก) รวมทั้งธัญพืช (นอกจากข้าวโพด) ในลักษณะเป็นเม็ด เป็นเกล็ด หรือเม็ดที่ทำให้เป็นลักษณะอื่นๆ (เว้นแต่แป้ง เมล็ดหัก และแป้งหยาบ) ซึ่งทำให้สุกมาก่อน	1,805	1,506	1,091	-27.56

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
	แล้วหรือปรุงแต่งโดยวิธีอื่นที่ไม่ได้ระบุ หรือรวมไว้ในที่อื่น -อาหาร ปรุงแต่งที่ทำจากธัญพืชหรือผลิตภัณฑ์ธัญพืช ที่ทำให้พองฟู คั่ว อบ หรือปิ้ง				
190510	ขนมปัง เพสทรี เค้กบิสกิตและขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ จะมีโกโก้ หรือไม่ก็ตาม คอมมิวนิเยนเวเฟอร์แคปซูล ชนิดที่เหมาะสมสำหรับ บรรจุยา ซิลลิ่งเวเฟอร์ ไรซ์เปเปอร์และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน - ขนมปังกรอบ	289	1,249	797	-36.19
190230	พาสต้า จะทำให้สุกหรือยัดไส้ (ด้วยเนื้อ หรือสิ่งอื่นๆ) หรือปรุงแต่ง โดยวิธีอื่น หรือไม่ก็ตาม เช่น สปาเก็ตตี้ มัคกะโรนี นู้ดเดิลลาซาน ยา น็อกกี ราวีโอลิ คาเนลโลนี รวมทั้งคัสคัสที่ปรุงแต่งแล้วหรือไม่ก็ตาม -พาสต้าอื่นๆ	281	528	417	-21.02
190219	พาสต้า จะทำให้สุกหรือยัดไส้ (ด้วยเนื้อหรือสิ่งอื่นๆ) หรือปรุงแต่ง โดยวิธีอื่น หรือไม่ก็ตาม เช่น สปาเก็ตตี้มัคกะโรนี นู้ดเดิล ลาซาน ยา น็อกกี ราวีโอลิ คาเนลโลนีรวมทั้งคัสคัสที่ปรุงแต่งแล้วหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	329	263	319	21.29
190540	ขนมปังเพสทรี เค้ก บิสกิตและขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ จะมีโกโก้ หรือไม่ก็ตามคอมมิวนิเยนเวเฟอร์ แคปซูล ชนิดที่เหมาะสมสำหรับ บรรจุยา ซิลลิ่งเวเฟอร์ไรซ์เปเปอร์ และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน - รัสค์ ขนมปังปิ้งและผลิตภัณฑ์ปิ้งที่คล้ายกัน	161	309	284	-8.09
190532	ขนมปัง เพสทรี เค้กบิสกิตและขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ จะมีโกโก้ หรือไม่ก็ตาม คอมมิวนิเยนเวเฟอร์แคปซูล ชนิดที่เหมาะสมสำหรับ บรรจุยา ซิลลิ่งเวเฟอร์ ไรซ์เปเปอร์และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน - - แวฟเฟิลและเวเฟอร์	6	30	40	33.33
190420	อาหารปรุงแต่งที่ทำจากธัญพืชหรือผลิตภัณฑ์ธัญพืชที่ทำให้พองฟู คั่ว อบ หรือปิ้ง (เช่น คอร์นเฟล็ก) รวมทั้งธัญพืช (นอกจาก ข้าวโพด) ในลักษณะเป็นเม็ด เป็นเกล็ด หรือเม็ดที่ทำให้เป็นลักษณะ อื่นๆ (เว้นแต่แป้ง เมล็ดหัก และแป้งหยาบ) ซึ่งทำให้สุกมาก่อน แล้วหรือปรุงแต่งโดยวิธีอื่นที่ไม่ได้ระบุ หรือรวมไว้ในที่อื่น -อาหาร ปรุงแต่งที่ทำจากเกล็ดธัญพืชที่ไม่ได้คั่ว อบ หรือปิ้งหรือทำจากของ ผสมของเกล็ดธัญพืชที่ไม่ได้คั่ว อบ หรือปิ้ง กับเกล็ดธัญพืชที่คั่วอบ หรือปิ้งแล้ว หรือกับธัญพืชที่ทำให้ พองฟูแล้ว	0	2	29	1350.00
190490	อาหารปรุงแต่งที่ทำจากธัญพืชหรือผลิตภัณฑ์ธัญพืชที่ทำให้พองฟู คั่ว อบ หรือปิ้ง (เช่น คอร์นเฟล็ก) รวมทั้งธัญพืช (นอกจาก ข้าวโพด) ในลักษณะเป็นเม็ด เป็นเกล็ด หรือเม็ดที่ทำให้เป็นลักษณะ อื่นๆ (เว้นแต่แป้ง เมล็ดหัก และแป้งหยาบ) ซึ่งทำให้สุกมาก่อน แล้วหรือปรุงแต่งโดยวิธีอื่นที่ไม่ได้ระบุ หรือรวมไว้ในที่อื่น - อื่นๆ	534	4	14	250.00
110710	มอลต์จะคั่วหรือไม่ก็ตาม - ไม่ได้คั่ว	0	0	0	-
110720	มอลต์ จะคั่วหรือไม่ก็ตาม - คั่วแล้ว	0	0	0	-
190211	พาสต้าจะทำให้สุกหรือยัดไส้ (ด้วยเนื้อ หรือสิ่งอื่นๆ) หรือปรุงแต่ง โดยวิธีอื่นหรือไม่ก็ตาม เช่น สปาเก็ตตี้ มัคกะโรนี นู้ดเดิล ลาซาน	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
	ยา นีอกลิ ราวิโอลิคานเนลโลนี รวมทั้งคัสคัสที่ปรุงแต่งแล้วหรือไม่ก็ตาม - - ใส่ไข่				
190220	พาสต้า จะทำให้สุกหรือยัดไส้ (ด้วยเนื้อหรือสิ่งอื่นๆ) หรือปรุงแต่งโดยวิธีอื่น หรือไม่ก็ตาม เช่น สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี นู้ดเดิล ลาซานยา นีอกลิ ราวิโอลิ คานเนลโลนีรวมทั้งคัสคัสที่ปรุงแต่งแล้วหรือไม่ก็ตาม - พาสต้ายัดไส้จะทำให้สุกหรือปรุงแต่งโดยวิธีอื่นหรือไม่ก็ตาม	0	0	0	-
190240	พาสต้าจะทำให้สุกหรือยัดไส้ (ด้วยเนื้อ หรือสิ่งอื่นๆ) หรือปรุงแต่งโดยวิธีอื่นหรือไม่ก็ตาม เช่น สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี นู้ดเดิล ลาซานยา นีอกลิ ราวิโอลิคานเนลโลนี รวมทั้งคัสคัสที่ปรุงแต่งแล้วหรือไม่ก็ตาม - คัสคัส	0	0	0	-
190430	อาหารปรุงแต่งที่ทำจากธัญพืชหรือผลิตภัณฑ์ธัญพืชที่ทำให้พองฟู คั่ว อบ หรือปิ้ง (เช่น คอร์นเฟล็ก) รวมทั้งธัญพืช (นอกจากข้าวโพด) ในลักษณะเป็นเม็ด เป็นเกล็ด หรือเม็ดที่ทำเป็นลักษณะอื่นๆ (เว้นแต่แป้ง เมล็ดหัก และแป้งหยาบ) ซึ่งทำให้สุกมาก่อนแล้วหรือปรุงแต่งโดยวิธีอื่นที่ไม่ได้ระบุ หรือรวมไว้ในที่อื่น - บัลเกอร์วีต	0	0	0	-
190520	ขนมปัง เพสทรี เค้ก บิสกิตและขนมจำพวกเบเกอรี่อื่น ๆ จะมีโกโก้หรือไม่ก็ตาม คอมมิวเนียนเวเฟอร์ แคปซูล ชนิดที่เหมาะสมสำหรับบรรจุยาซีลิ่งเวเฟอร์ โรซเปเปอร์ และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน-ขนมปังขิงและขนมปังที่คล้ายกัน	0	0	0	-
ซอสและเครื่องปรุงรส		5,448	5,372	7,618	41.81
210390	ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอสของผสมที่ใช้ปรุงรส และของผสมที่ใช้ซุรส ผงละเอียดและผงหยาบของมัสตาร์ดและมัสตาร์ดปรุงแต่ง - อื่นๆ - ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอสดังกล่าว	4,910	4,699	7,120	51.52
210310	ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอสของผสมที่ใช้ปรุงรส และของผสมที่ใช้ซุรส ผงละเอียดและผงหยาบของมัสตาร์ดและมัสตาร์ดปรุงแต่ง - ซอสถั่วเหลือง	413	614	437	-28.83
220900	น้ำส้มสายชูและของที่ใช้แทนน้ำส้มสายชูที่ได้จากกรดอะซิติก	125	59	56	-5.08
210330	ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอสของผสมที่ใช้ปรุงรส และของผสมที่ใช้ซุรส ผงละเอียดและผงหยาบของมัสตาร์ดและมัสตาร์ดปรุงแต่ง - ผงละเอียดและผงหยาบของมัสตาร์ดและมัสตาร์ดปรุงแต่ง	0	0	4	-
210320	ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอส ของผสมที่ใช้ปรุงรสและของผสมที่ใช้ซุรส ผงละเอียดและผงหยาบของมัสตาร์ด และมัสตาร์ดปรุงแต่ง-ซอสมะเขือเทศชนิดข้นและซอสมะเขือเทศอื่นๆ	0	0	1	-
น้ำมันและไขมันจากพืช		3,740	4,790	6,673	39.31
150790	น้ำมันถั่วเหลืองและแฟรกชันของน้ำมันถั่วเหลืองจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี- อื่นๆ	1,326	2,063	3,951	91.52
151530	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมันโจโจบา) และแฟรกชันของของดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม	2,185	2,452	2,405	-1.92

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
	แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี-น้ำมันละหุ่งและแฟรกชันของน้ำมันละหุ่ง				
151620	ไขมันหรือน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืชและแฟรกชันของของดังกล่าว ที่ผ่านกรรมวิธีไฮโดรจีเนชันเพียงบางส่วนหรือทั้งหมดที่ผ่านกรรมวิธีอินเตอร์เอสเทอร์ฟิเคชันรีเอสเทอร์ฟิเคชันหรือกรรมวิธีอเลดีนเซชัน จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่จัดทำมากไปกว่านี้ -ไขมันและน้ำมันที่ได้จากพืชและแฟรกชันของของดังกล่าว - ที่ผ่านกรรมวิธีรีเอสเทอร์ฟิเคชัน	26	113	160	41.59
151590	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆ ที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมันโจไบา) และแฟรกชันของของดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - อื่นๆ - น้ำมันอลิฟีนัต	181	162	135	-16.67
151219	น้ำมันที่ได้จากเมล็ดทานตะวันจากเมล็ดดอกคำฝอยหรือเมล็ดฝ้ายและแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - อื่นๆ	20	0	21	-
151550	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆ ที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมันโจไบา) และแฟรกชันของของดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - น้ำมันงาและแฟรกชันของน้ำมันงา	2	0	1	-
150710	น้ำมันถั่วเหลืองและแฟรกชันของน้ำมันถั่วเหลืองจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - น้ำมันดิบ จะเอากัมออกหรือไม่ก็ตาม	0	0	0	-
150810	น้ำมันถั่วลิสงและแฟรกชันของน้ำมันถั่วลิสงจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - น้ำมันดิบ	0	0	0	-
150890	น้ำมันถั่วลิสงและแฟรกชันของน้ำมันถั่วลิสงจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - อื่นๆ	0	0	0	-
150910	น้ำมันมะกอก (โอลีฟอยล์)และแฟรกชันของน้ำมันมะกอก จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี- น้ำมันดิบ (เวอร์จิ้น)	0	0	0	-
150990	น้ำมันมะกอก (โอลีฟอยล์) และแฟรกชันของน้ำมันมะกอกจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี- อื่นๆ - -แฟรกชันของน้ำมันที่ไม่ทำให้บริสุทธิ์	0	0	0	-
151000	น้ำมันอื่นๆที่ได้จากมะกอกและแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมีรวมถึงน้ำมันหรือแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวผสมกับน้ำมันหรือแฟรกชันของน้ำมันตามประเภท15.09	0	0	0	-
151110	น้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์มจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - น้ำมันดิบ	0	0	0	-
151190	น้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์มจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - อื่นๆ	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
151211	น้ำมันที่ได้จากเมล็ดทานตะวันจากเมล็ดดอกคำฝอยหรือเมล็ดฝ้าย และแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - น้ำมันดิบ	0	0	0	-
151229	น้ำมันที่ได้จากเมล็ดทานตะวันจากเมล็ดดอกคำฝอยหรือเมล็ดฝ้าย และแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - อื่นๆ	0	0	0	-
151311	น้ำมันมะพร้าว น้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มน้ำมันบาบาสูและแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - น้ำมันดิบ	0	0	0	-
151319	น้ำมันมะพร้าวน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม น้ำมันบาบาสูและแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - อื่นๆ	0	0	0	-
151321	น้ำมันมะพร้าว น้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม น้ำมันบาบาสูและแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - น้ำมันดิบ	0	0	0	-
151329	น้ำมันมะพร้าวน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม น้ำมันบาบาสูและแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - อื่นๆ - - แพรกชั้นของน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มและแพรกชั้นของน้ำมันบาบาสูที่ไม่ทำให้บริสุทธิ์	0	0	0	-
151411	น้ำมันเรปน้ำมันโคลซา น้ำมันมีสตาร์ด และแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - น้ำมันดิบ	0	0	0	-
151419	น้ำมันเรป น้ำมันโคลซา น้ำมันมีสตาร์ดและแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - อื่นๆ	0	0	0	-
151491	น้ำมันเรปน้ำมันโคลซา น้ำมันมีสตาร์ด และแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - น้ำมันดิบ	0	0	0	-
151499	น้ำมันเรป น้ำมันโคลซาน้ำมันมีสตาร์ด และแพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - อื่นๆ	0	0	0	-
151511	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆ ที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมันโจโจบา) และแพรกชั้นของของดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - น้ำมันดิบ	0	0	0	-
151519	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมันโจโจบา) และแพรกชั้นของของดังกล่าวจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - อื่นๆ	0	0	0	-
151521	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆ ที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมันโจโจบา) และแพรกชั้นของของดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - น้ำมันดิบ	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
151529	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆ ที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมันโจโจบา) และแฟรกชันของของดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี - - อื่นๆ - - - แฟรกชันของน้ำมันที่ไม่ทำให้บริสุทธิ์	0	0	0	-
ผลไม้กระป๋องและแปรรูปอื่นๆ		3,391	3,500	5,758	64.51
200899	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - - อื่นๆ	2,121	2,496	3,378	35.34
200599	พืชผักอื่นๆที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - - อื่นๆ	477	89	1,060	1091.01
200799	แยม เยลลี่ผลไม้ แยมผิวส้ม ฟรุตทิวเรหรือนัตทิวเร และผลไม้กวนหรือลูกนัตกวนซึ่งเป็นของที่ได้โดยการทำให้สุก จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	211	238	433	81.93
200811	ผลไม้ ลูกนัตและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืช ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นจะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตามที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - - ถั่วลิสง	290	398	397	-0.25
200819	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - - อื่นๆรวมถึงของผสม	176	218	297	36.24
200710	แยมเยลลี่ผลไม้ แยมผิวส้ม ฟรุตทิวเรหรือนัตทิวเร และผลไม้กวนหรือลูกนัตกวนซึ่งเป็นของที่ได้โดยการทำให้สุก จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม- ของปรุงแต่งที่ผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน	50	21	104	395.24
200897	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - - ของผสม	40	40	69	72.50
200290	มะเขือเทศที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นนอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก - อื่นๆ	0	0	18	#DIV/0!
200893	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - - แครนเบอร์รี่ (แวกซิเนียมมาโครคาร์ปอน แวกซิเนียมออกซิคอกโคส แวกซิเนียมวิติส-อิดอี)	0	0	2	-
081210	ผลไม้และลูกนัตที่ทำไว้ไม่ให้เสียชั่วคราว (เช่น รมด้วยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ แช่น้ำเกลือ แช่น้ำกัมมะถันหรือน้ำยากันเสียอื่นๆ) ในสภาพที่ไม่เหมาะสำหรับบริโภคทันที - เซอร์รี่	0	0	0	-
081290	ผลไม้และลูกนัตที่ทำไว้ไม่ให้เสียชั่วคราว (เช่น รมด้วยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ แช่น้ำเกลือ แช่น้ำกัมมะถันหรือน้ำยากันเสียอื่นๆ) ในสภาพที่ไม่เหมาะสำหรับบริโภคทันที - อื่นๆ	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
200110	พืชผัก ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยใช้น้ำส้มสายชู หรือ กรดอะซิติก - แดงร้านและแดงกวาง	0	0	0	-
200190	พืชผัก ผลไม้ ลูกนัตและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืช ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยใช้น้ำส้มสายชูหรือ กรดอะซิติก - อื่นๆ	0	0	0	-
200210	มะเขือเทศที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นนอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก - มะเขือเทศ ทั้งผลหรือเป็นชิ้น	0	0	0	-
200310	เห็ดชนิดมีขรุมและชนิดที่รพไฟลที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก - เห็ดชนิดมีขรุมในตระกูลอะการิคัส	0	0	0	-
200390	เห็ดชนิดมีขรุมและชนิดที่รพไฟลที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก - อื่นๆ	26	0	0	-
200410	พืชผักอื่นๆที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นนอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกแช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - มันฝรั่ง	0	0	0	-
200490	พืชผักอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นนอกจากใช้น้ำส้มสายชู หรือกรดอะซิติกแช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - พืชผักอื่นๆ และพืชผักต่างๆผสมกัน	0	0	0	-
200510	พืชผักอื่นๆที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - พืชผักที่ผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน	0	0	0	-
200520	พืชผักอื่นๆที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - มันฝรั่ง - -เป็นแผ่นบางและเป็นแท่ง	0	0	0	-
200540	พืชผักอื่นๆที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - ถั่วลิ้นเต่า (พิชุนชาติวุม)	0	0	0	-
200551	พืชผักอื่นๆที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - - เอาเปลือกออก	0	0	0	-
200559	พืชผักอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - - อื่นๆ	0	0	0	-
200560	พืชผักอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - หน่อไม้ฝรั่ง	0	0	0	-
200570	พืชผักอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - มะกอก	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
200591	พืชผักอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - - หน่อไม้	0	0	0	-
200600	พืชผัก ผลไม้ ลูกนัตเปลือกผลไม้และส่วนอื่นของพืชที่ทำไว้ไม่ให้เสียหายโดยใช้น้ำตาล (แช่อิ่มเชื่อมหรือฉาบ)	0	0	0	-
200791	แยมเยลลี่ผลไม้ แยมผิวส้ม ฟรุตพิวเรหรือนัตพิวเร และผลไม้กวนหรือลูกนัตกวนซึ่งเป็นของที่ได้โดยการทำให้สุก จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - ผลไม้จำพวกส้ม	0	0	0	-
200830	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - ผลไม้จำพวกส้ม	0	0	0	-
200840	ผลไม้ ลูกนัตและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืช ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่นจะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตามที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - แอปเปิ้ล	0	0	0	-
200850	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - แอปริคอต	0	0	0	-
200860	ผลไม้ ลูกนัตและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืช ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่นจะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตามที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - เชอร์รี่	0	0	0	-
200870	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - ท้อรวมทั้งเนกทาริน	0	0	0	-
200880	ผลไม้ ลูกนัตและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืช ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่นจะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตามที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น- สตรอเบอร์รี่	0	0	0	-
200891	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - - ยอดอ่อนต้นปาล์ม	0	0	0	-
ข้าวโพดกระป๋องและข้าวโพดแปรรูป		982	1,191	2,352	97.48
200580	พืชผักอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติกไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภท 20.06 - ข้าวโพดหวาน (ซีเมย์พันธุ์แขกคาราตา)	982	1,191	2,352	97.48
ปลากระป๋องและปลาแปรรูป		4,554	4,236	1,531	-63.86
160420	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหายคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหายอื่นๆ	909	958	839	-12.42
160414	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหายคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - ปลาทูนา ปลาสคิปแจ็กและปลาโบนิโต	3,589	3,245	650	-79.97

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
	(ชนิดซาร์ดา) - - - ที่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้เพื่อ การขายปลีก				
160411	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์ เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - ปลาเซลมอน	56	33	42	27.27
160231	เนื้อสัตว์ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้ เสียอื่นๆ - ไก่วง	0	0	0	-
160232	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้ เสียอื่นๆ - - ไก่ชนิดแกลลัสโดเมสติกัส	0	0	0	-
160239	เนื้อสัตว์ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้ เสียอื่นๆ - - อื่นๆ	0	0	0	-
160412	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์ เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - ปลาเฮอริ่ง	0	0	0	-
160413	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์ เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - ปลาซาร์ดีนปลาซาร์ดีนลล่า และปลาบริ สลิ้ง หรือปลาสแปรต - - - ปลาซาร์ดีน	0	0	0	-
160415	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์ เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - ปลาแมคเคอเรล	0	0	0	-
160416	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์ เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - ปลาแอนโชวี	0	0	0	-
160417	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์ เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - ปลาไหล	0	0	0	-
160419	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์ เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - อื่นๆ	0	0	0	-
น้ำมันและไขมันจากสัตว์		0	0	48	-
150420	ไขมันและน้ำมันและแฟรกชันของของดังกล่าวที่ได้จากปลาหรือ สัตว์ทะเลจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนมจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ ต้องไม่ดัดแปลง ทางเคมี -ไขมันและน้ำมันของปลาและแฟรกชัน ของของดังกล่าว นอกจากน้ำมันตับปลา	0	0	45	-
150430	ไขมันและน้ำมันและแฟรกชันของของดังกล่าวที่ได้จากปลาหรือ สัตว์ทะเลจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนมจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ ต้องไม่ดัดแปลง ทางเคมี -ไขมันและน้ำมันของสัตว์ทะเลจำพวก เลี้ยงลูกด้วยนมและ แฟรกชันของของดังกล่าว	0	0	3	-
020910	มันหมูไม่มีเนื้อติดและมันสัตว์ปีกยังไม่เจียว หรือสกัดโดยวิธีอื่น สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ใสเกลือ แช่น้ำเกลือทำให้แห้ง หรือรมควัน - มันหมู	0	0	0	-
020990	มันหมูไม่มีเนื้อติดและมันสัตว์ปีกยังไม่เจียว หรือสกัดโดยวิธีอื่น สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ใสเกลือ แช่น้ำเกลือทำให้แห้ง หรือรมควัน - อื่นๆ	0	0	0	-
150110	ไขมันหมู (รวมถึงน้ำมันหมู (ลาร์ด)) และไขมันสัตว์ปีกเลี้ยง นอกจาก ไขมันตามประเภท 02.09 หรือ 15.03 - น้ำมันหมู (ลาร์ด)	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
150120	ไขมันหมู (รวมถึงน้ำมันหมู (ลาร์ด) และไขมันสัตว์ปีกเลี้ยง นอกจาก ไขมันตามประเภท 02.09 หรือ 15.03 - ไขมันหมูอื่นๆ	0	0	0	-
150190	ไขมันหมู (รวมถึงน้ำมันหมู (ลาร์ด) และไขมันสัตว์ปีกเลี้ยง นอกจาก ไขมันตามประเภท 02.09 หรือ 15.03 - อื่นๆ	0	0	0	-
150210	ไขมันของสัตว์จำพวกโคกระบือ แกะหรือแพะนอกจากไขมัน ตามประเภท 15.03 - ไขมัน (แทลโล)	0	0	0	-
150290	ไขมันของสัตว์จำพวกโคกระบือ แกะหรือแพะนอกจากไขมัน ตามประเภท 15.03 - อื่นๆ	0	0	0	-
150300	ไขมัน (สเตียรีน) และไขมันเหลว (ออยล์) ของน้ำมันหมู (ลาร์ด) และของไขมันสัตว์อื่นๆ น้ำมันไขมัน (แทลโลออยล์)ที่ไม่ทำให้กระจายตัว (อิมัลซิไฟด์) หรือไม่ผสมหรือจัดทำโดยวิธีอื่น	0	0	0	-
150410	ไขมันและน้ำมันและแฟรงชันของของดังกกล่าวที่ได้จากปลาหรือสัตว์ทะเลจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนมจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ดัดแปลง ทางเคมี - น้ำมันดิบปลาและแฟรงชันของน้ำมันดังกกล่าว	0	0	0	-
150500	ไขมันสัตว์ และสารจำพวกไขมันที่ได้จากไขมันสัตว์ (รวมถึงกลีโกลิน)	0	0	0	-
150600	ไขมันและน้ำมันอื่นๆ ที่ได้จากสัตว์และแฟรงชันของของดังกกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่ดัดแปลงทางเคมี	0	0	0	-
กุ้ง-ปูกระป๋องและแปรรูป		210	0	36	-
160554	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระดุกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - ปลาหมึกกระดองและปลาหมึกกล้วย	0	0	35	-
160521	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระดุกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - ไม่ได้บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	44	0	1	-
160510	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดุกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - ปู	166	0	0	-
160529	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระดุกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - อื่นๆ	0	0	0	-
160530	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระดุกสันหลังอื่นๆที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย- ลอบสเตอร์	0	0	0	-
160540	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระดุกสันหลังอื่นๆที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย อื่นๆ	0	0	0	-
160551	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระดุกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - หอยนางรม	0	0	0	-
160552	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระดุกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - หอยเชลล์ รวมถึงหอยคเวินสเกลลอป	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
160553	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - หอยแมลงภู่	0	0	0	-
160555	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - ปลาหมึกยักษ์หรือ ปลาหมึกสาย (อ็อกโตปัส)	0	0	0	-
160556	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - หอยลาย หอยกาบ และ หอยแครง	0	0	0	-
160557	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - เป้าฮื้อ	0	0	0	-
160558	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - หอยสนล นอกจาก หอยสนลทะเล	0	0	0	-
160559	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - อื่นๆ	0	0	0	-
160561	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - ปลิงทะเล	0	0	0	-
160562	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - เม่นทะเล	0	0	0	-
160563	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - หอยสนล นอกจาก หอยสนลทะเล	0	0	0	-
160569	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียโมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระจกสัน หลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียหาย - - อื่นๆ	0	0	0	-
สับประดะกระป๋องและแปรรูป		45	66	23	-65.15
200820	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือ สุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้รับหรือรวมไว้ในที่อื่น - สับประดะ	45	66	23	-65.15
เปิด-ไก้กระป๋องและแปรรูป		0	0	0	-
160231	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ เสียหาย - - ไก่วง	0	0	0	-
160232	เนื้อสัตว์ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ เสียหาย - - ไก่ชนิดแกลลัสโตเมสติกัส	0	0	0	-
160239	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ เสียหาย - - อื่นๆ	0	0	0	-
หมูกระป๋องและแปรรูป		0	0	0	-
160241	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ เสียหาย - - ขาหลังและส่วนตัดของขาหลัง	0	0	0	-
160242	เนื้อสัตว์ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ ที่ปรุงแต่งหรือ ทำให้ไม่ เสียหาย - - ขาหน้าและส่วนตัดของขาหน้า	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
160249	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้เสียอื่นๆ - - อื่นๆ รวมถึงของผสม - - - ลันชั้นมีด	0	0	0	-
นมในรูปของแข็ง		112	0	0	-
040210	นมและครีม ที่ทำให้เข้มข้น หรือเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ - เป็นผง เม็ด หรือเป็นลักษณะของแข็งอื่นๆมีไขมันไม่เกินร้อยละ 1.5 โดยน้ำหนัก - - ไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ	0	0	0	-
040221	นมและครีมที่ทำให้เข้มข้น หรือเติมน้ำตาล หรือสารทำให้หวานอื่นๆ - ไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ	0	0	0	-
040229	นมและครีมที่ทำให้เข้มข้น หรือเติมน้ำตาล หรือสารทำให้หวานอื่นๆ- อื่นๆ	112	0	0	-
ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ		105,442	94,770	90,192	-4.83
350510	เดกซ์ทรีนและโมดิไฟด์สตาร์ชอื่นๆ (เช่น พรีเลลาตินโนสสตาร์ช หรือ เอสเตอร์ไฟด์สตาร์ช) กาวที่มีสตาร์ช เดกซ์ทรีนหรือมีโมดิไฟด์สตาร์ชอื่นๆ เป็นหลัก - เดกซ์ทรีนและโมดิไฟด์สตาร์ชอื่นๆ	59,663	54,513	54,814	0.55
210690	อาหารปรุงแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - อื่นๆ - - เต้าหู้	23,457	19,123	22,356	16.91
210500	ไอศกรีมและน้ำแข็งอื่นๆ ที่บริโภคได้จะมีโกโก้ หรือไม่ก็ตาม	3,312	6,821	4,583	-32.81
170490	ขนมที่ทำจากน้ำตาล (รวมถึงช็อกโกแลตขาว) ที่ไม่มีโกโก้ผสม - อื่นๆ	1,797	2,045	2,312	13.06
350300	เยลาติน (รวมถึงเยลาตินที่เป็นแผ่นสีเหลืองผืนผ้า และสีเหลืองจัดรัสจะแต่งผิวหรือแต่งสีหรือไม่ก็ตาม) และอนุพันธ์ของเยลาติน ไอซิงกลาส กาวอื่นๆที่ได้จากสัตว์ ไม่รวมถึงกาวเคซีอิน ตามประเภทที่ 35.01	2,577	2,471	2,116	-14.37
210112	สิ่งสกัดหัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของกาแฟ ของชาหรือขามาเต้และของปรุงแต่งที่มีผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นหลัก หรือที่มีกาแฟหรือขามาเต้เป็นหลัก รวมทั้งซีโครีคั่วและของอื่นๆ คั่ว ที่ใช้แทนกาแฟ และสิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของของดังกล่าว - - ของปรุงแต่งที่มีสิ่งสกัดหัวเชื้อหรือสิ่งเข้มข้นเป็นหลัก หรือที่มีกาแฟเป็นหลัก	3,629	2,732	1,379	-49.52
040900	น้ำผึ้งธรรมชาติ	1,133	1,110	1,068	-3.78
160300	สิ่งสกัดและน้ำคั้น ที่ได้จากเนื้อสัตว์ ปลาสดตัวน้ำจืดพวก คริสตาเซีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ	1,567	1,018	699	-31.34
210220	ยีสต์ (ชนิดทวีตัวได้หรือทวีตัวไม่ได้) จุลินทรีย์ เซลล์เดี่ยวอื่นๆ ที่ตายแล้ว (แต่ไม่รวมถึงวัคซีน ตามประเภท 30.02) ผงฟูปรุงแต่ง - ยีสต์ชนิดทวีตัวไม่ได้ จุลินทรีย์เซลล์เดี่ยวอื่นๆ ที่ตายแล้ว	931	932	519	-44.31
210410	ซูป ซุปข้นและของปรุงแต่งสำหรับทำซูปดังกล่าวอาหารปรุงแต่งที่มีส่วนผสมรวมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน - ซูปและซูปข้นและของปรุงแต่งสำหรับทำซูปดังกล่าว - - ที่มีเนื้อสัตว์	111	60	232	286.67
210420	ซูป ซุปข้น และของปรุงแต่งสำหรับทำซูปดังกล่าวอาหารปรุงแต่งที่มีส่วนผสมรวมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน -อาหารปรุงแต่งที่มีส่วนผสมรวมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน - - ที่มีเนื้อสัตว์	0	0	54	-
210120	สิ่งสกัดหัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของกาแฟ ของชาหรือขามาเต้และของปรุงแต่งที่มีผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นหลัก หรือที่มีกาแฟหรือขามาเต้	402	14	34	142.86

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
	มาแต่เป็นหลัก รวมทั้งซีโครีคั่วและของอื่นๆ คั่ว ที่ใช้แทนกาแฟและสิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของของดังกล่าว - สิ่งสกัดหัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของชาหรือของขามาแต่ และของปรุงแต่งที่มีสิ่งสกัด หัวเชื้อหรือสิ่งเข้มข้นเหล่านี้ เป็นหลัก หรือที่มีชาหรือขามาแต่เป็นหลัก				
180690	ช็อกโกแลตและอาหารปรุงแต่งอื่นๆ ที่มีโกโก้ - อื่นๆ	0	41	8	-80.49
210111	สิ่งสกัดหัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของกาแฟ ของชาหรือขามาแต่และของปรุงแต่งที่มีผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นหลัก หรือที่มีกาแฟหรือขามาแต่เป็นหลัก รวมทั้งซีโครีคั่วและของอื่นๆ คั่ว ที่ใช้แทนกาแฟและสิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของของดังกล่าว - - สิ่งสกัดหัวเชื้อและสิ่งเข้มข้น	26	1	8	700.00
350190	เคซีอิน เคซีอินเต และอนุพันธ์อื่นๆของเคซีอิน กาวเคซีอิน - อื่นๆ	105	14	4	-71.43
350400	"เพปโทนและอนุพันธ์ของเพปโทนสารโปรตีนอื่นๆ และอนุพันธ์ของสารโปรตีนเหล่านั้น" ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ผงแห้งดิบจะใส่โครม-อลัมด้วยหรือไม่ก็ตาม	0	50	4	-92.00
210610	อาหารปรุงแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น - โปรตีนเข้มข้นและสารเทกซ์เจอร์โปรตีน	206	268	2	-99.25
041000	ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่บริโภคได้ซึ่งไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น	2	181	0	-100.00
151710	เนยเทียมของผสมหรือของปรุงแต่งที่บริโภคได้ที่ได้จากไขมันหรือน้ำมันของสัตว์หรือของพืชหรือจากแฟรกชันของไขมันหรือน้ำมันต่างชนิดกันในตอนนั้นนอกจากไขมันน้ำมันหรือแฟรกชันของดังกล่าวที่บริโภคได้ตามประเภท 15.16 - เนยเทียมไม่รวมถึงเนยเทียมเหลว	0	0	0	-
151790	เนยเทียมของผสมหรือของปรุงแต่งที่บริโภคได้ที่ได้จากไขมันหรือน้ำมันของสัตว์หรือของพืชหรือจากแฟรกชันของไขมันหรือน้ำมันต่างชนิดกันในตอนนั้นนอกจากไขมันน้ำมันหรือแฟรกชันของดังกล่าวที่บริโภคได้ตามประเภท 15.16- อื่นๆ	0	0	0	-
160100	ไส้กรอกและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกันทำด้วยเนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์รวมทั้งอาหารปรุงแต่งที่มีส่วนผสมของผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นหลัก	0	0	0	-
160210	เนื้อสัตว์ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้เสียอื่นๆ -ของปรุงแต่งที่ผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน	0	0	0	-
160220	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้เสียอื่นๆ - ตับสัตว์	0	0	0	-
160250	เนื้อสัตว์ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้เสียอื่น - ของสัตว์จำพวกโคกระบือ	0	0	0	-
160290	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้เสียอื่นๆ - อื่นๆรวมถึงของปรุงแต่งที่ทำจากเลือดสัตว์	0	0	0	-
160431	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - คาร์เวียร์	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
160432	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียคาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ ที่ทำจากไข่ปลา - - ของที่ใช้แทนคาร์เวียร์	0	0	0	-
170410	ขนมที่ทำจากน้ำตาล (รวมถึงช็อกโกแลตขาว) ที่ไม่มีโกโก้ผสม - หมากฝรั่งจะเคลือบน้ำตาลหรือไม่ก็ตาม	0	0	0	-
180310	โกโก้เพสต์ จะเอาไขมันออกหรือไม่ก็ตาม -ไม่เอาไขมันออก	0	0	0	-
180320	โกโก้เพสต์จะเอาไขมันออกหรือไม่ก็ตาม - เอาไขมันออกทั้งหมดหรือบางส่วน	0	0	0	-
180400	โกโก้บัตเตอร์ ไขมันและน้ำมันของโกโก้	973	2,229	0	-100.00
180610	ช็อกโกแลตและอาหารปรุงแต่งอื่นๆ ที่มีโกโก้ -ผงโกโก้ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ	6	64	0	-100.00
180620	ช็อกโกแลตและอาหารปรุงแต่งอื่นๆ ที่มีโกโก้ -ของปรุงแต่งอื่นๆ เป็นก้อน เป็นแผ่น หรือเป็นแท่ง ที่หนักเกิน 2 กิโลกรัมหรือเป็นของเหลว เพสต์ ผง เม็ด หรือลักษณะเป็นของกึ่งอื่นๆ บรรจุภาชนะหรือหีบห่อน้ำหนักสุทธิเกิน 2 กิโลกรัม	0	0	0	-
180631	ช็อกโกแลตและอาหารปรุงแต่งอื่นๆ ที่มีโกโก้ - มีไส้	20	0	0	-
180632	ช็อกโกแลตและอาหารปรุงแต่งอื่นๆ ที่มีโกโก้ - ไม่มีไส้	0	0	0	-
190110	สิ่งสกัดจากมอลต์ รวมทั้งอาหารปรุงแต่งที่ทำจากแป้ง เมล็ดหัก แป้งหยาบ จากสตาร์ช หรือสิ่งสกัดจากมอลต์ ไม่มีโกโก้หรือมีโกโก้ น้อยกว่าร้อยละ 40 โดยน้ำหนัก ซึ่งคำนวณโดยเอาไขมันออกทั้งหมดแล้วที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น และอาหารปรุงแต่ง ที่ทำจากของตามประเภท 04.01 ถึง 04.04 ไม่มีโกโก้ หรือมีโกโก้ น้อยกว่าร้อยละ 5 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณโดยเอาไขมันออกทั้งหมดแล้ว ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น -อาหารปรุงแต่งที่เหมาะสมสำหรับทารกหรือเด็กเล็ก จัดทำขึ้น เพื่อการขายปลีก	5,524	1,068	0	-100.00
210130	สิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของกาแฟของชาหรือขามาเต้ และของปรุงแต่งที่มีผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นหลัก หรือที่มีกาแฟหรือชา มาเต้เป็นหลัก รวมทั้งซีโครีคว์และของอื่นๆ คั่ว ที่ใช้แทนกาแฟ และสิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของของดังกล่าว - ซีโครีคว์ และของอื่นๆ คั่วที่ใช้แทนกาแฟ และสิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของของดังกล่าว	0	0	0	-
210210	ยีสต์ (ชนิดทวีตัวได้หรือทวีตัวไม่ได้) จุลินทรีย์ เซลล์เดี่ยวอื่นๆ ที่ตายแล้ว (แต่ไม่รวมถึงวัคซีน ตามประเภท 30.02) ผงฟูปรุงแต่ง - ยีสต์ชนิดทวีตัวได้	0	0	0	-
210230	ยีสต์ (ชนิดทวีตัวได้หรือทวีตัวไม่ได้) จุลินทรีย์ เซลล์เดี่ยวอื่นๆ ที่ตายแล้ว (แต่ไม่รวมถึงวัคซีน ตามประเภท 30.02) ผงฟูปรุงแต่ง - ผงฟูปรุงแต่ง	1	0	0	-
350110	เคซีอินเคซีอินเนต และอนุพันธ์อื่นๆ ของเคซีอิน กาวเคซีอิน - เคซีอิน	0	15	0	-100.00
350211	แอลบูมิน (รวมถึงสิ่งเข้มข้นที่ได้จากโปรตีนของหางนม (เวย์) ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปโดยมีโปรตีนของหางนม (เวย์) เกิน ร้อยละ	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
	80 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณในสภาพแห้ง แอลูมิเนียม และอนุพันธ์ อื่นๆ ของอลูมิเนียม - - แห่ง				
350219	อลูมิเนียม (รวมถึงสิ่งเข้มข้นที่ได้จากโปรตีนของหางนม (เวย์) ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปโดยมีโปรตีนของหางนม (เวย์) เกิน ร้อยละ 80 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณในสภาพแห้ง) แอลูมิเนียม และอนุพันธ์ อื่นๆ ของอลูมิเนียม - - อื่นๆ	0	0	0	-
350220	อลูมิเนียม (รวมถึงสิ่งเข้มข้นที่ได้จากโปรตีนของหางนม (เวย์) ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปโดยมีโปรตีนของหางนม (เวย์) เกิน ร้อยละ 80 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณในสภาพแห้ง) แอลูมิเนียม และอนุพันธ์ อื่นๆ ของอลูมิเนียม - แอลูมิเนียมที่ได้จากนม รวมถึงสิ่งเข้มข้นที่ได้ จากโปรตีนของหางนม (เวย์) ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป	0	0	0	-
350290	อลูมิเนียม (รวมถึงสิ่งเข้มข้นที่ได้จากโปรตีนของหางนม (เวย์) ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปโดยมีโปรตีนของหางนม (เวย์) เกิน ร้อยละ 80 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณในสภาพแห้ง) แอลูมิเนียม และอนุพันธ์ อื่นๆ ของอลูมิเนียม - อื่นๆ	0	0	0	-

มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทเครื่องตีของไทยไปยังอินโดนีเซีย จำแนกตามรหัส HS 6 หลัก

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
เครื่องตี		32,119	30,696	44,583	45.24
น้ำผักและผลไม้		2,945	1,722	994	-42.28
200969	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	0	625	378	-39.52
200989	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	1,746	563	361	-35.88
200949	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	88	33	117	254.55
200990	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - น้ำผลไม้หรือน้ำพืชผักต่างๆ ผสมกัน	1,011	229	101	-55.90
200931	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - มีค่าปริกซ์ไม่เกิน 20	0	236	26	-88.98
200919	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	11	11	8	-27.27
200979	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	2	1	2	100.00
200950	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - น้ำมะเขือเทศ	0	2	1	-50.00
200911	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - แซ่เย็นจนแข็ง	0	22	0	-100.00
200912	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - ไม่แซ่เย็นจนแข็ง ที่มีค่าปริกซ์ไม่เกิน 20	0	0	0	-
200921	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - มีค่าปริกซ์ไม่เกิน 20	0	0	0	-
200929	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	0	0	0	-
200939	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - อื่นๆ	45	0	0	-
200941	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - มีค่าปริกซ์ไม่เกิน 20	1	0	0	-
200961	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปฟรุต) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - มีค่าปริกซ์ไม่เกิน 30	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
200971	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปส์) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมสุรา จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - มีค่าปริกซ์ไม่เกิน 20	0	0	0	-
200981	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปส์) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมสุรา จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือไม่ก็ตาม - - น้ำแครนเบอร์รี่ (แวกซีเนี่ยมมาโครคาร์บอนแวกซีเนี่ยมออกซิคอกโคส แวกซีเนี่ยมวิติส-อิคเคอ)	41	0	0	-
นม		336	415	318	-23.37
040120	นมและครีม ที่ไม่ทำให้เข้มข้นและไม่เติมน้ำตาล หรือ สารทำให้หวานอื่นๆ - มีไขมันเกินร้อยละ 1 แต่ไม่เกินร้อยละ 6 โดยน้ำหนัก	116	94	317	237.23
040299	นมและครีม ที่ทำให้เข้มข้น หรือเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ - - อื่นๆ	220	321	1	-99.69
040110	นมและครีม ที่ไม่ทำให้เข้มข้นและไม่เติมน้ำตาล หรือ สารทำให้หวานอื่นๆ - มีไขมันไม่เกินร้อยละ 1 โดยน้ำหนัก	0	0	0	-
040291	นมและครีม ที่ทำให้เข้มข้น หรือเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ - - ไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ	0	0	0	-
เบียร์		3	0	4	-
220300	เบียร์ที่ทำจากมอลต์ - เบียร์คาร์สซิม (สแตท์) และเบียร์ดำขม (พอร์เตอร์)	3	0	4	-
วิสกี้		0	0	0	-
220830	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพมีความแรงแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุราลิเคียวร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา - วิสกี้	0	0	0	-
ไวน์		0	0	0	-
220410	ไวน์ที่ทำจากองุ่นสดรวมถึงไวน์ที่เติมแอลกอฮอล์ เกรปส์ นอกจากเกรปส์ตามประเภท 20.09 - สปาร์กลิงไวน์	0	0	0	-
220421	ไวน์ที่ทำจากองุ่นสดรวมถึงไวน์ที่เติมแอลกอฮอล์ เกรปส์ นอกจากเกรปส์ตามประเภท 20.09 - - ในภาชนะบรรจุขนาด 2 ลิตรหรือน้อยกว่า - - ไวน์	0	0	0	-
220429	ไวน์ที่ทำจากองุ่นสดรวมถึงไวน์ที่เติมแอลกอฮอล์ เกรปส์ นอกจากเกรปส์ตามประเภท 20.09 - - อื่นๆ - - ไวน์	0	0	0	-
220430	ไวน์ที่ทำจากองุ่นสดรวมถึงไวน์ที่เติมแอลกอฮอล์ เกรปส์ นอกจากเกรปส์ตามประเภท 20.09 - เกรปส์อื่นๆ	0	0	0	-
220510	เวอร์มูทและไวน์อื่นๆ ที่ทำจากองุ่นสดปรุงกลั่นรสด้วยพืชหรือสารหอม - ในภาชนะบรรจุขนาด 2 ลิตรหรือน้อยกว่า	0	0	0	-
220590	เวอร์มูทและไวน์อื่นๆที่ทำจากองุ่นสด ปรุงกลั่นรสด้วยพืชหรือสารหอม - อื่นๆ	0	0	0	-
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ		0	0	0	-
220600	เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ได้จากการหมัก (เช่นไซเดอร์ เพอร์รี่ มีดและสาเก) รวมทั้งของผสมของเครื่องดื่มที่ได้จากการหมักและของผสมของ	0	0	0	-

รหัส HS	คำอธิบาย	มูลค่าการส่งออก			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
		2557	2558	2559	
	เครื่องตีที่ไดจากการหมักผสมกับเครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้ระบุ หรือรวมไว้ในที่อื่น				
220820	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพมีความแรงแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุราลิเคียวร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา -สุราได้จากการกลั่นไวน์องุ่นหรือเกรปมาร์ค	0	0	0	-
220840	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพมีความแรงแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุราลิเคียวร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา - ร่มและสุราอื่นๆ ได้จากการกลั่นผลิตภัณฑ์ที่หมักจากอ้อย	0	0	0	-
220850	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพมีความแรงแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุราลิเคียวร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา - จินและเจนีวา	0	0	0	-
220860	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพมีความแรงแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุราลิเคียวร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา - วอดก้า	0	0	0	-
220870	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพมีความแรงแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุราลิเคียวร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา - ลิเคียวร์และคอร์เดียลส์	0	0	0	-
220890	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพมีความแรงแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุราลิเคียวร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา - อื่นๆ	0	0	0	-
เครื่องดื่มที่ไม่ใช่แอลกอฮอล์อื่นๆ		28,835	28,559	43,267	51.50
220290	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลมที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลั่นรส และเครื่องดื่มอื่นๆที่ไม่มีแอลกอฮอล์ แต่ไม่รวมถึงน้ำผลไม้หรือน้ำพืชผักตามประเภทที่ 20.09 - อื่นๆ	28,830	26,812	43,266	61.37
220210	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลมที่เติมน้ำตาลหรือสาร ทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลั่นรส และเครื่องดื่มอื่นๆที่ไม่มีแอลกอฮอล์ แต่ไม่รวมถึงน้ำผลไม้หรือน้ำพืชผัก ตามประเภท 20.09 - น้ำรวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสาร ทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลั่นรส	4	1,747	1	-99.94
220110	น้ำ รวมถึงน้ำแร่ธรรมชาติหรือน้ำแร่เทียมและน้ำอัดลม ที่ไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ และไม่ปรุงกลั่นรสรวมทั้งน้ำแข็งและหิมะ - น้ำแร่และน้ำอัดลม	0	0	0	-
220190	น้ำ รวมถึงน้ำแร่ธรรมชาติหรือน้ำแร่เทียมและน้ำอัดลม ที่ไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ และไม่ปรุงกลั่นรสรวมทั้งน้ำแข็งและหิมะ - อื่นๆ	1	0	0	-